

בא כח

הרב בנימין אליהו גאראדעצקי ע"ה
בא כח רבותינו נשיאינו באירופה, צפון אפריקה, וארץ הקודש

תשורה משמחת הבר-מצוה של
התמים בנימין אליהו גאראדעצקי שיחי'
כ"ז מרחשון ה'תשע"ו, שנת הקהל - ופרצ"ת
פאריז, צרפת

בא נח

הרב בנימין אליהו גאראדעצקי ע"ה
בא נח רבותינו נשיאנו באירופה, צפון אפריקה, וארץ הקודש
מנהל לשכת ליובאוויטש האירופאית קרוב ליוכל שנים

אגרות ומברקים מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א

כל הזכויות שמורות

יוצא לאור ע"י

Bureau Lubavitch Européen

8, Rue Meslay

75003 Paris, France

Tel.: +331 4887 8712

Fax: +331 4887 8770

E-Mail: bureau@Lichka.fr

עיצוב ועימוד:

חזק הוצאה לאור בע"מ

office@chazak.co.il | +972-8-8502771

פתח דבר

בשבח והודיה להשי"ת הננו מוציאים לאור ספר זה, בו מלוקטים אגרות קודש שזכה הסבא הרה"ג הרה"ח הרב בנימין אליהו גאראדעצקי ע"ה לקבל מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו במשך ארבעים וחמש שנים!

הספר יוצא לאור בקשר עם חגיגת הבר מצווה לבננו היקר, התמים בנימין אליהו שיחי' שנושא את שמו של הסבא בגאון רב, ובברכה ובתקווה אשר ילך בדרכי אבות, מתוך התקשרות אמיתית ופנימית לרבותינו נשיאינו, תורתם והדרכתם נצח סלה ועד.

אל אגרות הקודש שזכה הסבא לקבל בעצמו, הוספנו אג"ק רבים בהם מורה ומדריך רבינו את הפונים אליו, בהם רבנים ואישי ציבור, שלוחים ועסקנים, ראשי קהילות וארגונים, לפנות או לעמוד בקשר עם הסבא, בכל עניני עסקנותו המסועפת שהיתה פרוסה על פני תחומים רבים וארצות רבות, כפי שניתן לראות בפנים הספר.

מאז זכה להתמנות בתור ה'בא-כוח' של רבותינו נשיאינו בשנת ה'תש"ז, להיות ידא אריכתא שלהם ולהוציא אל הפועל את תכנית יסוד וביסוס חב"ד ליובאוויטש במדינת צרפת, באירופה בצפון אפריקה ובארץ הקודש, ובניין הקהילות היהודיות בכל מקום בארצות אלו על ידי השגת עזר וסיוע גשמי, עסק בזה במסירה ונתינה ללא הגבלות, עד ליומו האחרון ממש בשנת ה'תשנ"ה.

מאז ועד עצם היום הזה, ממשיכה ה'לשכה' שהיתה המוסד המרכזי אותו ניהל וממנו סידר את השליחות והעסקנות הציבורית שלו, בהדרכה ישירה ומפורטת של רבותינו על כל צעד ושעל, לפעול ע"פ אותם ההוראות ואותם ההזכרות, בפיתוח וביסוס חב"ד ליובאוויטש במוסדות חינוך ובתי חב"ד, ארגוני רווחה וסיוע גשמי, וכיו"ב.

וזאת למודעי, אשר חלקם הגדול של אג"ק אלו נדפסו בסדרת 'אגרות-קודש' שי"ל ע"י קה"ת במשך השנים (ל"ב כרכים, ה'תשמ"ז-ה'תשע"ו), וסודרו כאן ע"פ סדר כרונולוגי של תאריך שילוח האגרת. בנוסף לזה, צירפנו מעל חמישים! אגרות ומענות קודש בפרסום ראשון, שלא באו בדפוס עד עצם היום הזה (כפי שמצוין ע"י כל אחד מהם), מתוך הארכיון רב הכמות והאיכות המצוי ברשותו של אבינו הר"ר שלום זובער

גאראדעצקי שיחי, ממלא מקומו של הסבא ע"ה ומנהלה של הלשכה ע"פ הוראתו של רבינו, ועל כך נתונה לו תודתנו מקרב לב עמוק, ועוד חזון למועד להו"ל מתוך אוצר בלום זה.

סידור האגרות המענות והמברקים והכנתם לדפוס, נעשתה על ידי צוות העורכים של הוצאת "חזק" בארה"ק, בכשרון רב ובמסירות הראויה, וזכות הרבים תלוי בהם.

אנו תקווה שפרסום זה יביא לתנופה בפעילות הק' להפצת המעיינות חוצה, ובמיוחד אשר מצויים אנו בפתחת שנת השבעים להתייסדות "לשכת ליובאוויטש האירופאית", ובתוכניתנו להו"ל בקרוב עוד חומר השייך לפרסום, המתעד את העבודה הגדולה והמסועפת שניהל הסבא ע"ה בשליחותם הקדושה של רבותינו נשיאינו. וכ"ז יזרז וימהר עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש, אכ"ר.

הרב יוסף יצחק וחיה שרה גאראדעצקי

מוצש"ק פ' חיי שרה, יום הבהיר כ"ה מרחשוון, ה'תשע"ו (ופרצת)
שנת "הקהל את העם"

התחלת שנת השבעים להתייסדות הלשכה
פאריז, צרפת

בסיום הספר הוספנו מפתח ענינים לתועלת המעיינים

מבוא

הננו מוציאים לאור את הספר "בא-כוח" ובו באו אגרות קודש כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו הקשורים לעבודתו רבת האנפין של הרה"ג הרה"ח הר"ר בנימין אליהו גאראדעצקי ע"ה, שמונה בידי רבותינו נשיאינו להיות "בא-כוח" שלהם בעבודת הק' ובעסקנות ציבורית באירופה צפון אפריקה וארץ הקודש, וניהל בשליחותם ומכוחם את ה"לשכה" האירופאית מאז שנת ה'תש"ז ועד ליומו האחרון בשנת ה'תשנ"ה.

בשער הספר

את שליחותה בעולם הזה הגשמי סיימה נשמתו הגדולה של הרבא"ג לאחר קרוב לתשעים שנה של תהפוכות סדרי עולם. שנות חייו המוקדמות בצל מלחמות קשות עם אבידות נוראיות שזעזעו תבל ומלואו, תקופות של חושך ואור ששימשו בערבובייה, כאשר כור היתוכם של חסידי חב"ד ליובאוויטש היה נתון תחת השלטון הבולשביקי העריץ, ומסירות נפש כפשוטה היתה מעשים שבכל יום. כל אלו רק חישלו אותו לקראת תפקיד חייו אותו הועידו לו רבותינו נשיאינו. תפקיד כה מרכזי בבניינה של יהדות אירופה, אפריקה וארץ הקודש, מתוך מסירה ונתינה אין סופית, ברוחה ובגבורתה של אותה מסירות נפש הירואית שאפיינה את מעשיו עוד מאחרי מסך הברזל בשנות המהפכה הקומוניסטית שהפילה חללים בגשם וברוח.

תולדות ימי חייו הסוערים בין הולדתו לפטירתו (כסלו ה'תרס"ח - מנחם אב ה'תשנ"ה) תועדו עלי ספר בחלקם ('ספר זכרון' לקראת יום הולדתו ה-75), ועוד חזון למועד להוציא את החומר הרב שהצטבר על שנים אלו ושלאחריו. אך לספר זה, מטרה ממוקדת וברורה, לפתוח צוהר אל תורף ימי חייו שהוקדשו למלאות רצון קודשם של רבותינו נשיאינו הוד כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע והוד כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו. ספר זה כולו מהחל ועד גמירא כולל בתוכו את האגרות, המענות והמברקים אותם זכה לקבל במסגרת שורה ארוכה של הוראות משימות ותפקידים אותם הטילו על כתפיו, אותם מילא באמונה עד טיפת דמו האחרונה.

הר"ר בנימין אליהו גאראדעצקי ע"ה

שנים ספורות לאחר לידתו בשנת תרס"ח, לאביו החסיד הרב מרדכי לייב ולאמו מרת רייזל גאראדעצקי ע"ה, בעיירה החסידית והציורית באברויסק, חווה את אימי המלחמה. כאשר מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה, בפעם הראשונה שמדינות ומלוכות נלחמו בעוז זו כנגד זו, מלחמה שגבתה קורבנות כבדים. צעיר לימים היה כאשר בא בברית הנישואין עב"ג מרת ח"י שרה, בתו של המשפיע הנודע הרה"ג והרה"ח הרב שמואל הלוי לעויטין ע"ה. בפקודתו של הרבי הריי"צ קיבל עליו אף שהיה בסה"כ אברך עול ימים את רבנות העיר קייב, לאחר שעוד בימי בחרותו הוסמך לרבנות בבית המדרש לרבנים.

יחד עם עול הרבנות, החל בעסקנות ציבורית בהזדמנותו של הרבי הריי"צ, והיה שותף בהקמת סניפי "תומכי תמימים" בכמה ערים. בא' הפעמים בהם ביקר את הרבי בנאות דשא, אמר לו בזה"ל: "מי'דארף ארבעטן מיט די קישקעס אין די גידערים און ניט נתפעל ווערן", משפט זה הפך ללחם חוקו עד יומו האחרון.

על "עווננו" בהפצת יהדות וחסידות נאסר והוגלה על ידי השלטון הקומוניסטי, ולאחר השחרור ותלאות רבות, הצליח לצאת בדרך לא דרך מעמק הבכא ולהגיע לצרפת בשנת ה'תש"ו יחד עם בני משפחתו שהצליח ג"כ להציל משם. למרות הסבל הרב והמצוקה הכלכלית הנוראה, לא לקח לעצמו חופש או ימי מנוחה ומיד "זרק" עצמו לתוך עסקנות ציבורית מסועפת בהקמת חדרים וישיבות, סיוע ועזר לאחיו החסידים ולשאר הפליטים.

בראשיתה של שנת ה'תש"ז, קרא לו הרבי הריי"צ ל'יחידות' והורה לו לצאת למסע חיזוק ועידוד ולבקר במחנות הפליטים והעקורים בהם שהו חסידים, כדוגמת פוקינג שבגרמניה, ועוד. (מחנה העקורים פוקינג במחוז במברג, נפתח בתש"ו, ובשיאו היו בו קרוב ל-8000 אנשים נשים וטף, כ-200 ילדים למדו בת"ת שונים שהוקמו במקום, וכ-500 צעירים נוספים בישיבות תומכי תמימים ליובאוויטש וצאנז קלויזנבורג. המחנה נסגר בתש"ט).

מפוקינג הורה לו הרבי לנסוע לצרפת, על מנת לבדוק את מצב הפליטים דאנ"ש שם, ולראות איך יוכל לסייע להם בקליטה והתיישבות וסידור פרנסתם וכו'. ובעת ששהה שם, ובעודו ממלא את שליחותו ומדווח בפרוטרוט על פעולותיו, שלח לו הרבי את האגרת בה הוא מטיל עליו את משימת חייו העיקרית, להיות חלק מרכזי בבניית יהדות אירופה, אפריקה וארץ הקודש, וממנה אותו להיות בא-כוחו בפעילות זו. בהכירו את אופיו, את כשרונותיו הארגוניים, ומעל לכל את ההתבטלות המוחלטת וההתקשרות הפנימית, מועיד אותו הרבי להיות ידא אריכתא שלו במסירות נפשו למען תחייתו של עם ישראל המוכה והחבול, לאחר החורבן הנורא של השואה האימה ביבשת אירופה והדיכוי הקומוניסטי במדינת רוסיה.

במרכז הרב בנימין גאראדעצקי - תש"ז

במשך ארבעים שנה רצופות (עד שנחלש גופו וכבר לא היה בכוחו להמשיך את מסעותיו) כיתת רגליו במסעות אין ספור, ליסוד או חיזוק וביסוס קהילות יהודיות, להגיש עזר ואחיסמך רוחני וגשמי לאחינו בני ישראל בכל מקום שהם, בעזרת ארגונים יהודיים בינלאומיים שפתחו למטרות אלו שם טוהה מסכת קשרים מופלאה.

במקביל לעבודתו המרכזית ב'לשכה' של רבותינו נשיאינו, שהייתה בעצם משרד הפעילות הראשי של חב"ד ליובאוויטש ביבשות אירופה אפריקה ואסיה, מונה במשך השנים להיות חבר במוסדות הכלליים אותם הקים הרבי הרי"צ בארה"ב "אגודת חסידי חב"ד", "מרכז לעניני חינוך" ו"מחנה ישראל".

במשך כל השנים הללו היה מעורב באופן אישי בהקמתם של מאות מוסדות תורה וחסד, מוסדות חינוך ורווחה, בכל המדינות והערים בהם ביקר או עמם עמד בקשר רציף, תוך שהוא מדווח באופן תמידי אל רבותינו נשיאינו ומקבל מהם הדרכה מפורטת כיצד להתקדם, היכן לפתח ולהתרחב וכן הלאה. כך הוקמו בזה אחר זה, רשת בתי הספר "אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" בארץ הקודש ובמדינות אפריקה, סניפים של ישיבת "תומכי תמימים ליובאוויטש", בתי חינוך לבנות "בית שרה" ו"בית רבקה", בתי ספר למלאכה בכפר חב"ד, ושכונות ויישובי חב"ד בארץ הקודש.

פירות ההצלחה הכבירה, בחסידי השי"ת ועם כוחות והשפעות שהרעיפו עליו רבותינו נשיאינו, מצויים בכל מקום ומקום, ברחבי מדינת צרפת ובשאר מדינות אירופה, במדינות אפריקה ובארץ הקודש. העבודה המאומצת, עליה מסר נפשו תוך שהוא מניח חיי שעה ומשליך עצמו בשליחות הקודש, ממשיכה ומצמיחה פירות ופירי פירות עד עצם היום הזה, קרוב לשבעים שנה לאחר הקמת והתייסדות ה'לשכה'.

בהזדמנות חגיגית ומשמחת זו, כאשר צאצא הנושא את שמו בגאון נכנס בעול המצוות, הוחלט לאסוף אל מקום אחד את כל אגרות הקודש אותם זכה לקבל במהלך עבודתו ושליחותו, ולצרף לזה גם אגרות קודש שנכתבו לאנשים אחרים

אך טמונה בהם הוראה או הפנייה הנושאת את שמו, או שקשורים לפעילותו. בלי חסר ויתיר (למעט במקומות ספורים, מטעמים מובנים), וללא דברי רקע ופרשנות היסטורית (למעט פענוח השמות או המקומות כדי להקל על הקורא), אנו מגישים תורה שבכתב זו כנתינתה מסיני, לעיונם של אנ"ש ותלמידי התמימים, השלוחים ובני ביתם, בתוככי כלל ישראל, למען ישמעו ולמען ילמדו, ולמען ידעו דורות פרטי ואופני המלאכה הכבירה שנעשתה בהדרכתם הישירה של רבותינו נשיאינו.

במסגרת ליקוט זה, וההו"ל של חלק ראשון המתפרסם לקראת חגיגת הבר מצווה של התמיים בנימין אליהו גאראדעצקי שיחי', בנם של שלוחי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לה'לשכה' שלו בפאריז-צרפת, הרב יוסף יצחק שיחי' וזוגתו מרת חיה שרה שתחי', נחשפים עשרות אגרות קודש, מענות ומברקים בפרסום ראשון, שלא באו בדפוס עד עצם היום הזה. והתודה נתונה למנהל ה'לשכה' סבו של חתן הבר מצווה, הר"ר שלום דובער גאראדעצקי שיחי', שהואיל לפתוח את האוצר הבלום שברשותו והארכיון רב הכמות והאיכות, וזכות הרבים תלוי בו.

המינוי הרשמי

להלן אגרת הקודש שזכה הרבא"ג לקבל מכ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע, אודות המינוי לייסד הלשכה בשמו בפאריז. אגרות קודש נוספות שקיבל בשנים אלו עד להסתלקות ביו"ד שבט ה'תש"י, יבואו אי"ה בחלק שני של ספר זה:

בי"ה. ט"ו כסלו תש"ז
ברוקלין

ידידי תלמידי היקר והכי נעלה ווי"ח אי"א
הרב מוה"ר בנימין שי' גאראדעצקי

שלום וברכה!

בזה הנני ממלא את ידו לסדר בפאריז לשכה בשמי בשם
לשכה אירופית לעזרת הפליטים וסידורם על ידי בהתפקיד
המפורט במכתבי הכללי המצורף לזה [מיום ט"ו כסלו "אל כללות
אנ"ש", נדפס לאחמ"כ באג"ק ח"ט אגרת ב'תתקסא].

את מכתבי הכללי יואיל לפרסם במקומות אשר נמצאים
שם הפליטים מאנ"ש ותלמידי התמימים ותלמידי תלמידיהם
יחיו.

המברכו,
יוסף יצחק

בעת שהגיע לפאריז, קיבל מברק ראשון מהרבי, בזה"ל:

בואך צלחה. פרוס גיני בשלום כולם, ההורים וילידיהם,
ויצליחם השיי"ת בהסתדרות טובה בפרנסה גשמית ורוחנית,
ואתה בא-כחי חזק וסדר את מוסדי התורה והחינוך על מכונם.
בברכה רבי יוסף שניאורסאהן.

הצלתה של הרבנית חנה

בפתח הספר באו כמה אגרות שכתב רבינו בכתב יד קודשו (לא על נייר מכתבים של א' המוסדות המרכזיים אותם ניהל בעת הזו), בקשר עם מאמצי ההצלה ויציאת אמו הרבנית חנה ע"ה מעמק הבכא, ימי ההמתנה בצרפת, ונסיעתה לארצות הברית.

כשנה וחצי לאחר פטירת בעלה הגדול, כ"ק הרה"ג וכו' הרב ר' לוי יצחק ז"ל, עזבה הרבנית את מקום הגלות באלמא אטא והגיעה לעיר הבירה מוסקבה, ושהתה בביתו של ר' דובער ריקמן שדר בעיירה סמוכה. במשך תקופה ניסתה לצאת מרוסיה באופן רשמי, עם בקשת הגירה לארה"ב שם נמצא בנה הגדול ומיאנה להצטרף לקבוצות החסידים שהבריחו את הגבול במסגרת העשאלונים הידועים. לבסוף, משנוכחה כי השלטונות מערימים קשיים אין ספור, הסכימה להצטרף לאחת הקבוצות ועברה את הגבול לפולין, משם נדדה שוב ושוב עד שהגיעה לפאריז בירת צרפת. משנדע לבנה (הרמ"ש כפי שכונה באותה עת) שהגיעה למקום מבטחים גם אם זמני, הגיע בעצמו (והיתה זו הפעם האחרונה שיצא את גבולות ארה"ב) לפאריז שם שהה במשך כמה חודשים בכדי לפקח בעצמו על סידור הניירות הרשמיים, וללוות את אמו הרבנית באוניה שהגיעה אל חצי כדור התחתון ביום הבהיר כ"ח סיון ה'תש"ז.

בתור מי שהיה העסקן בה"א הידיעה בכל מאמצי ההצלה וסידורם של משפחות החסידים, היה הרבא"ג מעורב כמובן בכל פרטי פרשה זו כמובן, תוך שהוא עומד בקשר מתמיד עם בנה הגדול, ועם הרבי הריי"צ שעקב אחר כל פרטי ההצלה והשגת הויזה לארצות הברית.

האגרת הראשונה (להלן סי' א) היא מכ"ה מרחשוון ה'תש"ז:

"בתודה רבה קבלתי מכתבו בצרוף מכתב אמי מורתי תי'. כן
בטח הגיעו במועדו הטלגרמע שלי בבקשתי ליתן לה ככל הנצרך
לה בלי צמצום, ובוודאי אין צורך בבקשתי אלא להעדפה, ועלי
לסלק מה שיעלה, בצירוף ת"ח על הטרחא וההשתדלות".

תיכף עם הגעתם של כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית ע"ה לחצי כדור התחתון ביום הבהיר כ"ח סיון ה'תש"א, העמיד הרבי הרי"צ את חתנו בראש המוסדות המרכזיים "מרכז לעניני חינוך", "מחנה ישראל" ו"הוצאת הספרים-קה"ת" שהוקמו באותו זמן. באותם שנים התבצעה הדפסת ספרים רבים של קה"ת באירופה, וכן התנהל משלוח של ספרים, קונטרסים, סידורי תפילה ועוד, מארה"ב לחסידים שיצאו מעמק הבכא והיו במחנות פליטים בארצות שונות באירופה. הרבא"ג היה מעורב באופן ישיר בכל זה, כפי שניתן לראות באג"ק המתפרסמים פה.

באגרת מיום י"ג סיון תש"ז, כותב רבינו להר"נ נמנוב:

"ת"י"ח על אישור קבלת חבילה אחת של כתבי דא"ח ושתי חבילות של סידורים (מלבד הנשלח ע"י הרר"ב שי"ג אראדעצקל). אף כי פלא הדבר בעיני, באשר במשך העת שלחנו להם הרבה יותר, ישר על שם המחנה שלהם או ע"ש אנשי צבא ופראג".

ובאגרת מיום ז' מנחם אב תש"ז כותב רבינו להר"ד ברווין [שהיה אחראי ומנהל פועל של הדפסת ספרי דא"ח מטעם קה"ת בגרמניה בין השנים תש"ז-תשי"א, עד שבאותה שנה התייקרו מחירי הדפוס כיון שהמטבע הגרמני החל שוב לעלות, ואז היגר לארה"ק בהוראת רבינו בכדי להתיישב בכפ"ח] שבכל הוצאות הקשורות יפנה אל הרבא"ג:

"... להרב"ג הודעתי שאם ידרוש ממנו יתן לו על הדפסה עד ת"ק תרמכן לחדש ועל אחריותי, ולכן בעת הצורך יפנה ישר אליו ובודאי ימלא תיכף בקשתו. ובלי ספק שכת"ר ימעט בהוצאה כפי האפשרי (באם לא יזיק ליופי הספרים) כי באמונה הם עושים..."

גם באגרת מיום חג הגאולה י"ט כסלו תש"ח שכתב רבינו להרש"מ קלמנסון, מצינו שההוראות בקשר להדפסה והוצאה לאור עברו דרכו של הרבא"ג:

"בטח קיבל כבר הנ"ל כל ההוראות ע"י הדפסת שו"ע רבינו הזקן שמסרתי ע"י הרר"ב שי"ג אראדעצקל".
ולמחרתו ביום כ' כסלו כותב רבינו ישירות אל הרבא"ג:

"מוסג"פ קונטרס ליט"כ שהביאו זה עתה מביה"ד ומטובו לאשר קבלתו, ובודאי יזכה בו את הרבים באופן היותר מתאים. התקציב של ביה"ס וכו' בטח הגיעו ויעשה ככל האפשרי בהקדם, ות"י"ח אם יודיע כל התוצאות בפרטיות. כן א"י מהנעשה בענין ההדפסה, ואולי ידוע לו איזה פרטים? ובטח שלח להר"ד השייך להדפסת השו"ע, וכן ישלח לו, כפי שדברתי אתו פה, תו"א ולקו"ת (המוגה). בבקשה לפרסם

מכתב כ"ק מו"ח אד"ש המוסג"פ. בברכת חג הגאולה ופי"ש
כל הדו"שי"י.

סניף קה"ת המרכזי באירופה היה כמובן במשרדי ה'לשכה' בפאריז. לבד מהדפסת ספרי דא"ח בלשון הקודש או בשפת האידיש בהם נאמרו, החלה ה'לשכה' להו"ל ולפרסם ספרים בנושאי יהדות ותורה ומצוות בשפה הצרפתית (ראה להלן סי' קלא ועוד), מלאכה זו ממשיכה וביתר שאת ויתר עז, יחד עם שאר הפעולות והאגפים של ה'לשכה' עד עצם היום הזה, ובהצלחה מרובה.

יחד עם העיסוק בהקמת מוסדות על אתר בפאריז, היה הרבא"ג כ"בא כוח" גם נציגם של המוסדות המרכזיים הנ"ל שהוקמו והתפתחו מעבר לים. כך ניתן לראות באגרת מיום כ"ח מנחם אב תש"ז אל:

"ועד הסניפי לבתי הספר בית רבקה ולצרכי הדפסה באירופא על ידי המרכז לענייני חינוך .. באשר ברגע זו אינה נשקפת האפשרות להמשיך את תמיכתנו מכאן, נוסף על מה שכבר הבטחתי להרב"ג על העבר, יש להתאמץ לאסוף את כל התקציב על אתר: משכר לימוד, נדבות פרטיות, מגביות מיוחדות (וגם בביהכנ"ס) באלול-תשרי ע"י הכנה הראויה".

כמי שעמד בראש הוצאת הספרים קה"ת, והביא אל הפועל את ההוראות של הרבי הרי"צ, הריץ רבינו כו"כ אגרות אל הרבא"ג עם הוראות מפורטות, ולפעמים גם ביאורם של ההוראות כאשר לא הובנו כראוי. כך למשל ביום ה' שבט תש"ח:

"מתאונן שיש חוסר הבנה וחוסר ידיעה בנוגע להדפסה, ואינו מבין כוונתו: כ"ק מו"ח אד"ש מאיץ להדפיס שם בהקדם, נוסף על התניא וספרי אדהאמ"צ, גם השו"ע לקו"ת תו"א ופס"ד. הר"ד כותב שנצרך לכה"פ עוד אלף וחצי לע"ע, ולכן בקשתו להמציא להנ"ל עכ"פ אלף, ותקותי ששלוחינו יוכלו להוביל אתם משם רוב הנ"ל, אם ימהרו בשילוח האמצעים והספרים להר"ד ובהדפסה".

ועי"ש עוד הוראות שונות בתחומים נוספים בהם התעסק, וכן על דרכי ההתכתבות עם הרבי הרי"צ באותה תקופה.

וכן באגרת מכ"ב מנ"א תשי"ג:

"מאשר הנני קבלת מכתביו מי"ד וט"ו מני"א עם המצורף לו, ות"ח על הבשו"ט במכתבו השני אשר סו"ס דידן נצח, ותקותי חזקה אשר במשך הזמן גם פרטים אלו שעדיין לא הסכימו עליהם יתמלאו ולבשו"ט אחכה. בנוגע לבקשת הרב... אודות העתקת איזה מאמרים וסיפורים מהשמועסין וכו',

הנה אל בינתו אשען שידון על אתר ואם ימצא לנכון להרשות להם (אם כמובן הירחון שלהם הוא חרדי וכו') אזי בטח ידרוש מהם מכתב רשמי ובו התחייבות שעל כל מאמר וסיפור צריכים להורות שזה ברשיון של המל"ח ואשר הקאפירייט הוא רק ברשות המל"ח, ועד"ז עשו זה מכבר איזה פעמים במדינות שונות".

במסגרת תפקידו זה, אנו מוצאים את הטלת האחריות בהדפסת והפצת ספרי קה"ת בארץ הקודש, כולל בחירת הממונים המקומיים על המכירה וכו' וכן מורה לו רבינו לעמוד בקשר עם בתי הו"ל ומכוני מחקר תורניים שמוציאים לאור ספרים וחוברות וכו', ולבקשם לשלוח לספרייתו של רבינו כל הו"ל על ידם, באופן אשר הוצאת קה"ת ישלחו להם ספרים שי"ל לפי הדרישה.

באגרת מי"ט סיון תשט"ו, מבאר רבינו שלכל דבר יש את סדר העבודה שלו, ובעבודת הפצת ספרי דפוס, באירופה בכלל ובצרפת בפרט, הרי זה מסור בידי ה'לשכה' בפאריז, שמתנהל גם כן מכאן, ובמילא בכל השאלות בנידון עליהם לפנות אך ורק לה'לשכה' בפאריז (סי' קנה, באידיש).

בקשר עם שנת המאתיים של הבעש"ט, מוצאים אנו הוראה מיוחדת באגרת מי"ט תמוז תש"כ:

"ובפ"ע נשלח לו לקוט הבעש"ט באידיש שנדפס כאן, ושכדוגמתו יודפס באה"ק ת"ו בלה"ק בימים הקרובים. ואפשר כדאי לחשוב על דבר הדפסת לקוט זה בצרפתית ובעיקר – בשפה המדוברת במארוק (העתק מהנ"ל). והתוכן הרי מתאים ביותר לאחב"י הספרדים וכיון שיבקר שם, בטח יעלה בידו לברר גם את זה. ומובן שבזה דרוש לא רק מעתיק אלא גם מי שיוכל לבחון אח"כ נכונות ההעתקה. – [לפני איזה זמן העתיק הרי"א שי' צימר איזה ענין לערבית ואח"כ נתברר שאינו מתאים כ"כ למארוק משום שנוי בלשון זו עצמה שם]."

כן מצינו שרבינו מזרזו להוציא לאור את ספר התניא בתרגום לצרפתית (סי' ריח) ובאגרת מי"ב אייר תשכ"ז מורה להתעניין ע"ד ארגון תערוכה של ספרי קה"ת (ותקליטי נגינה) בתוך ירידים של תערוכות ספרים כלליות מבנ"י או אפילו של בני"י חד עם א"י.

עניני כספים ותקציבים להקמת המוסדות

אם אין קמח אין תורה אמרו חז"ל, והרחבתה של הפעילות המסועפת בהקמת המוסדות, כולל כמובן העזר והאחיסמך הגשמי לבני ובנות ישראל הפליטים לאחר

מלחמת העולם האיומה או הבריחה מאחרי מסך הברזל, היתה תלויה בגיוס משאבים גדולים מנדבנים או מקרנות יהודיות בארה"ב וברחבי העולם.

במשך השנים, טוהה הרבא"ג מסכת קשרים ענפה עם אילי הון ונדיבים בעם, גורמי ממשל בכירים, ובעיקר עם מוסדות וארגונים יהודיים ששמו להם למטרה לגייס ולחלק כספים עבור אלו הזקוקים לכך, במיוחד במדינות נחשלות מבחינה רוחנית ומבחינה כלכלית. ברבים מהאגרות, מופיעים הוראות מפורטות בעניני כספים וגיוסם, העברת כספים ותשלום הוצאות. קצרה היריעה מלתאר את דבר המעשה בכל מוסד לגופו, או בכל פעילות שכזו. ראה לדוגמא - סי' נז, סי' ע, סי' עז, סי' עז, סי' קפד.

[עם פרוץ מלחה"ע הראשונה, פנה שגריר ארה"ב שהיה אחראי על היישוב היהודי לכמה עסקנים יהודיים בארה"ב וביקש מהם סכום של חמישים אלף דולר, בכדי להציל את יהודי א"י מרעב. הסכום נאסף עד מהרה ונשלח לא"י שהיתה תחת האימפריה העות'מאנית באותה תקופה. המנגנון שגייס את הכספים הפך להיות ארגון הג'וינט, ששם לו למטרה לדאוג ליהודים נזקקים בארץ ישראל ובאירופה בה השתוללה אז המלחמה. תאריך ייסודו הרשמי הוא ט' כסלו ה'תרע"ה.

עד מהרה הפך הג'וינט לארגון הצדקה היהודי הגדול ביותר בארה"ב, שמשמיתו הייתה לסייע ליהודים באשר הם. הן ע"י אספקת מזון, לבוש ותרופות. הן ע"י משלוח כספים לבנייתם מחדש של קהילות יהודיות שנחרבו במלחמות העולם הראשונה והשנייה, או תחת המגף הקומוניסטי וכיו"ב. וכמובן הקמת ערים וישובים ובעיקר קהילות ומוסדות ברחבי ארץ ישראל, כאשר עיקר ההתמקדות היא בפליטים מארצות ניכר, אוכלוסיות חלשות ומעוטי יכולת וכו'.

ראשי ארגון הג'וינט שהכירו בפועלו ובמסירותו של הרבא"ג עוד מאחרי מסך הברזל, נתנו בו אמון מלא, והעבירו דרכו תקציבים רבים לכל הפעילות המסועפת של חב"ד ליובאוויטש, שהתנהלה כאמור ע"פ הדרכה מפורטת וישירה מרבתינו נשיאינו בכל משך השנים כולם].

הן בכתב כפי שניתן לראות בספר זה, והן בעל פה במסגרת היחידות הרבות להם זכה, קיבל הרבא"ג אין ספור הוראות ונתיבי דרך בענינים אלו, והדברים גם לוו בהתכתבויות רבות או שיחות טלפון תכופות עם ראש המזכירות של רבינו, הר"ר חיים מרדכי אייזיק חדקוב ע"ה, שהיה בין תפקידיו הרבים גם שר האוצר והאחראי על כל הקופות, החשבונות והקרנות שניהל רבינו במשך שנות נשיאותו הרמה.

בעזרת כספים אלו הוקמו בזה אחר זה המוסדות שהיו יקרים לליבם של רבותינו נשיאינו, ואותם הורו להקים על מנת לחזק ולבסס את מצב היהודים והיהדות בכל מקום: לכל לראש כמובן בהקמת תלמודי תורה וישיבות, בתי חינוך לבנות וכיו"ב בפאריז עיר הבירה ובערי הסביבה; וכן בהקמת רשת מוסדות החינוך לתשב"ר אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש בכמה ערים במרוקו בשנת תשי"א והלאה; בהקמת רשת מוסדות חינוך באותו השם בארץ הקודש בשנת תשי"א-י"ב והלאה; בהקמת בית ספר לחקלאות בכפר חב"ד בשנת תשי"ג ושאר מוסדות ובנינים בישוב חב"ד

הרב בנימין גאראדעצקי וזלמן שז"ר בלשכה בפאריז

הרב בנימין גאראדעצקי נואם בעת ביקור זלמן שז"ר בלשכה בפאריז

זה במשך השנים; בהוספת בנינים חדשים לשיבת תות"ל בברינוא בשנת תשי"ז; הקמת ישיבה בדנמרק בשנת תשי"ח; הקמת שיכונני חב"ד בירושלים עיה"ק בשנת תשכ"א, בעיר לוד בשנת תשכ"ד, והקמת נחלת הר חב"ד בקרית מלאכי בשנת תשכ"ט, ועוד.

בין עמודי הספר ניתן למצוא מברקים רבים (רובם בפרסום ראשון) שנשלחים אל הרבא"ג בעת שהותו בארה"ק, בין אם לכתובת "אגודת חב"ד רחוב פיירברגר 22 תל אביב", או במקומות בהם שהה בביתם של ראשי עסקני חב"ד, מלונות וכיו"ב. כך למשל בעת ביקורו בחודש מנחם אב תשי"ג, נשלח המברק:

מימין הרבא"ג, בעת ביקורו המפורסם של שז"ר בהיכל קודשו של כ"ק אדמו"ר

"בבקשה להשתדל במצב הרשת בכלל, ולעורר אני"ש בפרט
שיתעניינו בזה ביתר שאת. לברר אצל זעווין בדבר החינוך,
שכתבתי אליו ולשניאור זלמן [שז"ר] ולעשות בזה אם כדאי".

בביקורים אלו, לבד מפגישות עם רבנים וגדולי תורה (ראה על הפגישה עם ה'בבא
סאלי' הרה"צ רבי ישראל אבוחצירה, סי' קט), ראשי עסקני חב"ד שעל אתר בארה"ק,
ביקור במוסדות השונים ההולכים ומתפתחים, קיים הרבא"ג פגישות ע"ג פגישות עם
אישי ציבור וגורמי שלטון בכירים בהם ראשי הממשלה מר משה שרת (סי' קצט), מר
לוי אשכול, מר מנחם בגין. מסכת קשרים מיוחדת נרקמה בינו לבין השר הבכיר ומי
שהפך לימים לנשיא שניאור זלמן שז"ר. כבר בראשית קשר זה כותב רבינו לשז"ר
(סי' ק):

"ומילאתי את ידי בא כוחי הנ"ל, הרב גורודצקי ש"י, בתור
מנהל לשכת הפליטים, לחתום באופן רשמי על חוזה מתאים
לתנאים".

בעת ששז"ר אינו בקו הבריאות ונבצר ממנו להגיע לפאריז להיות נוכח בדיון
בבית המשפט שנוגע להפצת המעיינות וכו' מורה רבינו להרבא"ג לעמוד עמו בקשר
רצוף, ראה סי' קמט. סי' קנ. סי' קנא. סי' קסב. וכאשר עלו הצעות שונות לפגוש שרים
אחרים, כותב רבינו אגרת ארוכה עם טעמים לחיוב ולשלילה (סי' קעד).

מענין לעקוב אחרי הדו"ד בענין נדבנים שהודיעו לרבינו שברצונם להוריש את
כספם לטובת המוסדות, וההדרכה המפורטת שכותב רבינו להרבא"ג בהוצאה לפועל
של קבלת עזבונם. ראה סי' רח. סי' רט. סי' ריא. כמו כן ניתן לראות את ההדרכה
לסייע למוסדות ליובאוויטש באוסטרליה לקבל את התקציבים שלהם מהג'וינט, אף
שרשמית לא היתה מדינה זו כלולה בשטחי הפעילות הרגילים שלו (סי' ר).

זרח השמש ובא השמש

בשבת קודש פרשת בא, יו"ד שבט ה'שי"ת, הורם הנזר והוסרה העטרה עם הסתלקותו של הוד כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע. הרבא"ג שהה באותה עת בצרפת, במדינה אליה נשלח וממנה פעל בכל המקומות האחרים בשליחותו הקדושה.

קולומוסים רבים נשתברו בתיאור אותה תקופה של זרח השמש ובא השמש, אך כאן ניתנת לנו הזדמנות נדירה לראות התכתבות של ימים אלו ממש, ערב שבת ט' שבט, יום ראשון י"א שבט, ועיצומם של ימי השבעה, י"ד שבט.

בעש"ק ט' שבט כותב אליו רבינו כמה הוראות והדרכות, הן בנוגע לעסקנותו הציבורית והן בנוגע לזוגתו, ומסיים "ואקצר מפני כבוד הש"ק הממשמש ובא".

מיד במוצאי שבת קודש, אור לי"א שבט, שולח רבינו מברק קצר (שדוגמתו נשלח לכו"כ) לכתובת הרבא"ג בצרפת באותה עת עם המילים: "אדמו"ר נסתלק שבת. הלוויה מחר חצות. ועד אני"ש". זו היתה הדרך בה נודעה לכל ציבור אנ"ש בצרפת הידיעה הכואבת והמייסרת על הסתלקותו של הרבי הרי"צ לשמי רום. למרות שהמברק נחתם בשם 'ועד אנ"ש', לא היה זה כמובן אלא רבינו עצמו כפי שרשום ביומני אותה תקופה.

תוך ימי השבעה, שולח רבינו עוד מברק המתפרסם כאן לראשונה, ממנו עולה בבירור כי תיכף ומיד זרחה שמשו של רבינו (אף שקבלת הנשיאות באופן רשמי היתה בעת התוועדות יום ההילולא יו"ד שבט ה'תשי"א). זאת על אף כל דברי ימי בראשית הכתובים עלי ספר ועלי יומנים אין ספור, בביטויים שונים לאנשים שונים וכו', הרי שבנוגע למעשה בפועל בהנהגה ובמיוחד לאלו שנגע הדבר למעשה כהרבא"ג, הם הרגישו וידעו מיד כי רבינו הוא הממשיך בנשיאות ובכל הפעולות ולא היה הפסק ח"ו אפי' לרגע אחד. כמובן שמפאת דיני ימי השבעה הבריק לפועל המזכיר הרחמ"א חדקוב את המברק, אך היה זה המסר של רבינו שמודיע במילים ברורות ביותר שהכל נמשך כפי שהיה, וכן שיעמוד הרבא"ג על משמרתו במקומו.

וזה נוסח המברק:

"בקשתי מט' שבט לגורביטש וריינער סידרנו ממחנה. בעזרת השם כל העבודה תמשך. דעתי שלקיום עבודתו מוכרח שימשיך במשמרתו במקומו כמקודם, ומובטחני בו כי עוד יוסיף מרץ בעבודתו בקודש. כל הנ"ל מהרמ"ש שיחי ויכתוב אחר השבעה, חודקוב".

מיותר לציין, שהרבא"ג התמסר מיד בלב ונפש וקיבל על עצמו את נשיאותו הרמה של רבינו, שכפי אשר רואים הכירו היטב ועמד עמו בקשר רצוף עוד בשנים שלפני כן, ובמשך כל רגע משנות נשיאותו של רבינו היה קשור ודבוק במסירות מופלאה למלאות רצון קודשו.

וכפי שמביע רבינו את קורת רוחו הגלויה מהנהגה זו, באגרת מג' דחומה"פ תש"י:

"בתודה ואשר קבלת מכתביו מט' יו"ד ניסן, ותנוח דעתו
כאשר הניח את דעתי, במה שנשאר עתה על משמרתו ומקומו,
בזמנים אלו שכל העניינים והמוסדות צריכים שמירה מעולה
וחיזוק ביותר ותוספות התפשטות הן כלפי חוץ והן כלפי
פנים".

תיכף לאחר סיום ימי השבעה מריץ אליו רבינו אגרת העוסקת בענין כספים
ותקציבים לפעילות חב"ד ליובאוויטש מארגון הגיונט, ולוודא שכל הכספים שהיו
מגיעים קודם ההסתלקות ימשיכו מעתה בצורה מסודרת ע"ש אחר:

"בטח קבל מכתבי מיום אתמול, ולעי"ע אין מה להוסיף
אלא זה שמאחר שהבאנק קונטו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ
סוגר לעי"ע, בטח יראה שהדזשוינט יכתוב ההמחאה הבאה על
שם או מוסד אחר".

עם סיום שנת ההסתלקות, משגר רבינו מברק ביום הילולא הראשון י' שבט
תשי"א:

"הרב גורודצקי, ביום הילולא בפרט נעמוד הכן אתם
ואנו כולנו להתחזק באילנא דחיי, על ידי אהבת השם אהבת
התורה אהבת ישראל זכולא חד ועשיה לעילא, ולקבל ברכות
הויי שיעורר עלינו כולנו נשיאינו בעל הילולא. בברכה, מנחם
שניאורסאהן. מטובו למסור הנ"ל לכל אני"ש".

אחד הדברים המאפיינים ביותר את סגנון ותוכן האגרות שכתב רבינו אל הרבא"ג
הוא ההיקף של הפעולות וסוגי הפעולות, עד אשר במכתב אחד ניתן למצוא עניינים
שונים לגמרי או הוראות לגבי מספר מדינות הרחוקות זו מזו, ראה לדוגמא סי' קלא,
סי' קמב, סי' קנז. סי' רכא.

גם אחר שבמשך שנות נשיאותו התפתחה והסתעפה עבודת הקודש של רבינו, ומן
הנמנע היה לקבל ל'יחידות' את כל ציבור החסידים שגדל בעשרות מונים, ואחינו בני"
מכל החוגים והעדות ובכללם גדולים וחשובים בשטחי הרבנות והעסקנות וכו', ועל
כן הונהגה 'יחידות כללית', מעמדי 'חלוקת הדולרים לצדקה', מכתבים כלליים וכיו"ב,
הראה רבינו חיבה וקרבה גלויה ויוצאת דופן כאשר הרבא"ג היה מן היחידים ממש
שזכה להכנס שוב ושוב ולהתקבל ל'יחידות' עד סמוך ונראה לז"ך אד"ר ה'תשנ"ב,
ובשנים הכי אחרונות היה נתמך ומסתייע בידי בנו הר"ר שלום דובער שיחי שנכנס
ע"פ הוראת רבינו לעבודת הכלל זו, ונטל על עצמו כמה מהעניינים עליהם היה אביו
הרבא"ג אחראי.

מפעל השליחות

זכות גדולה ונפלאה זכה דורנו, בו הפציע מושג חדש בהפצת המעיינות חוצה 'שליחות'. מאז ומקדם היו אלו מבני ישראל שכל עסקם ומרצם היה לטובת הכלל, אבל בד"כ היה זה לטובת הכלל המקומי של אותו עסקן או הציבור ששלח אותו לטובת השתדלות מסויימת. מפעל השליחות שהקים רבינו חידש את אופן השליחות: זוג צעיר בד"כ, איש ואשה המקיימים בגופם 'לך לך מארצך ממולדתך ומבית אביך - אל הארץ אשר אראך', ובמסירת נפש רוחנית וגשמית יוצאים בשליחותו של המשלח למקום אשר הועיד עבורם, בכדי לדאוג לרווחתם הגשמית והרוחנית של בני ובנות ישראל באותו מקום. מקום שלא הכירו כלל עד לרגע זה, אנשים שלא הכירו כלל עד לרגע זה.

ואין עבודה קדושה זו בכוח עצמם, אלא זהו תפקיד ומשימת חיים עבורו מקבלים כוחות מיוחדים ונאצלים כשלוחיו של נשיא הדור, ובכל ענין שעוסקים בו בכל שעה ביום ובלילה, הרי הם שלוחיו ממש. וכיון ש'שלוחו של אדם כמותו' כדברי חז"ל, וכדברי הריב"ש בתשובתו הידועה "כמותו ממש", הרי כבי' המשלח עצמו נמצא עמם בכל מקום, וכפי שהיה נשמע הביטוי מפיו הק' "איך פאר דאך מיט אייך", ונוסע עמם ודואג לרווחתם ועוסק בטובתם של שלוחיו ובני ביתם והנלווים עליהם, טובת הכלל וטובת הפרט באותו מקום.

השליחות במתכונתה הנוכחית, החלה בעיקר עם בואם של כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית ע"ה לחצי כדור התחתון ביום הבהיר כ"ח סיון ה'תש"א, עת נתמנה רבינו לעמוד בראש המוסד 'מרכז לעניני חינוך', שמטעמו נסעו שלוחי ה'מרכז' בעונות הקיץ בכל רחבי ארצות הברית ובמדינות העולם, לערים קרובות ורחוקות, לעורר לב ישראל לאביהם שבשמים, בחלוקת ספרי קודש, שיעורי תורה, לעורר ע"ד חינוך הכשר ועוד. מפעל השליחות, שאין לו אח ורע בדברי ימי ישראל, ואף בדברי ימי ההיסטוריה הכללית, והעבודה המתבצעת בברכתו ובשליחותו של רבינו בידי השלוחים והשלוחות ובני משפחותיהם שיחיו, כבר התפרסם בכל העולם כולו, ויהודים ולהבדיל אינם יהודים עומדים משתאים לנוכח מסירת הנפש המוחלטת וההצלחה העצומה למעלה מכל מדידה והגבלה.

ומן הנכון להביא קטע (מתורגם) משיחת ש"פ וישלח, ח"י כסלו ה'תשמ"ז:

"כללות עניין 'וישלח', שליחותו של כל יהודי כשליח הקב"ה לברר ולתקן את העולם הזה הגשמי והחומרי, בירור ותיקון עולם התורה - באמצעות הפצת התורה והיהדות וצדק ויושר, ובמיוחד באמצעות הפצת המעיינות חוצה - ישנו בכל הדורות ובכל הזמנים, שזו שליחות ירידת נשמתו של כל יהודי, החל מאדם הראשון וחוה וכל האנשים שנולדו מהם.

ובמיוחד דבר זה התבטא בגלוי בעבודת האבות, עד אצל יעקב אבינו ש'וישלח יעקב מלאכים..אל עשוי לברר את עשו.

בחדרו של הרבי

ועל דרך זה בדורות שלאחר מכן, כפי שאנו מוצאים בכמה מקומות בתורה ובש"ס עניין עשיית שליח (בדיני קידושין, שליח לדבר מצווה וכיוצא בזה). וכן אנו מוצאים ענין זה בהנהגתם של גדולי ישראל, כששלחו אנשים בשליחויות מסוימות בעניני תורה ומצוות.

בענין זה נעשתה תוספת הדגשה על ידי הבעל שם טוב, הרב המגיד, אדמו"ר הזקן, ורבותינו נשיאינו ממלאי מקומם - שהטילו על כל יהודי את השליחות של הפצת המעיינות חוצה. ובזה גופא נעשה לכאורה

חידוש על ידי נשיא הדור כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהקב"ה יגילה סודו אל עבדיו הנביאים, ועל דרך זה לצדיק ולנשיא שבכל דור ודור.

כ"ק מו"ח אדמו"ר הפך ענין זה ליסוד ודרך בעבודת ה' לכל אחד ואחד מישראל: נשיא הדור פעל וציווה לכל אנשי ונשי הדור, שהשליחות היא מצוות הדור. כל יהודי מאנשי הדור מוטלת עליו מצווה וחיוב להיעשות "שליח" להפיץ את "דבר ה' זו הלכה", תורה ויהדות והפצת המעיינות חוצה, בכל מקום שידו וידה מגעת. ועד שהדבר התבטא בגלוי ממש בכל שכ"ק מו"ח אדמו"ר מינה אנשים כשלוחים מיוחדים שלו - שליחותו בשליחות הקב"ה - לנסוע למקומות שונים ולהפיץ בהם תורה ויהדות והמעיינות חוצה, כדי לברר את העולם ולהכיניו למצב שיהיתה לה' המלוכה בגאולה העתידה".

כפי שניתן לראות באגרת (סי' לא) שנשלחה מיד עם תום ימי השבעה אל הרב מיכאל ליפסקאר, זו מזרזו רבינו לצאת בשליחות לעזר אחב"י באפריקה ביסוד וסידור מוסדות חינוך כשרים וכו', שליחות שהועיד לו כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע אך נתעכבה עד לאחר ההסתלקות:

"זה ברור כי רצונו הקדוש של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ הי' וכן הוא גם עתה שלא תהי' ח"ו חלישות באיזה עבודה שהיא

שעמדה תחת נשיאותו ואשר כל המקושרים אליו יתחזקו ויתאמצו ביתר שאת וביתר עז במילוי תפקידם אשר הטיל עליהם .. אחד הדברים אשר הואיל כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ לדבר אתי בימים שלפני ההסתלקות הי' בענין החינוך של ילדי ישראל במדינות אפריקא ליסד שם בעזהשי"ת סניף מעבודתו החינוכית אשר תפקידו יהי' גם לעזר לאחב"י שי' הדריס באפריקא ביסוד וסידור מוסדות חינוך כשרים .. ומתפקידו יהי' גם לנהל המשא ומתן התמידי עם הדזשאינט המקומי, אשר במשך הזמן יקבלו עליהם את ההוצאות (ע"פ הסדר הרגיל יפנה בזה הדזשאינט שבאפריקא להדזשאינט המרכזי שבצרפת וע"י הרב"ג שי' בטח יסודר שיהי' הכל כדבעי) .. באשר הוחלט להמשיך בעזהשי"ת את כל העבודה שהתנהלה תחת נשיאותו כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, ולהתחזק בה עוד ביתר שאת ויתר עז אשר זהו ודאי רצונו הקדוש, הנני בזה להודיע את כהנ"ל ומבקש אני אותו אשר אם יסכים לקבל עליו המשרה הנ"ל - ואין ספק אצלי אשר יקבלה בשמחה רבה - יודיעני מזה ואכתוב ללשכה בפריז לסדר את הענינים הכרוכים בזה".

וראה בהמשך לזה (סי' לג - סי' לז) ועוד.

תוכן אגרת זו היא גם דוגמא לסדר העבודה ומתכונתה במשך כל שנות נשיאותו הרמה של רבינו שהחלה בתנופה אדירה וחסרת תקדים, בכל עניני חיזוק וביסוס היהדות וקיום תומ"צ והפצת המעיינות. לאחר שהיתה מתקבלת ההוראה מלמעלה בדמות אגרת או מענה למי מהחסידים והתמימים, סידורי הענינים הגשמיים וביצועם היה נעשה בתיאום ועל ידי ה'לשכה' ובידי מנהלה הרבא"ג.

כן היה הסדר עם כל השלוחים אשר יצאו באותם שנים למדינות שונות. ולדוגמא כאשר הרב סעדיה ליברוב מבקש לדעת את אשר יעשה, ולאן יפנה בעבודתו בשליחות ועסקנות כותב לו רבינו בי"ח מנחם אב תש"י:

"כן חסר עדיין האישור מהרה"ח והרה"ג וכו' מהרב"ג שי' על דבר הבפועל ממש".

או אל הרב שלמה מטוסוב בכ"ו מנ"א תש"י:

"ואחרי הרצאת הרה"ח והרה"ג וכו' מהורב"ג שי' אודות הענינים באפריקא, הנה לפי דעתי, נכון הדבר אשר יקבל עליו העבודה בשדה החינוך במוסדותינו שם".

סדר מסודר זה היה לא רק בקרב פזורות ישראל וקהילות יהודיות בקצווי תבל, אלא גם בין עדת החסידים אנ"ש והתמימים אשר נקבצו ובאו אל מדינת צרפת במשך השנים, ומהם שנעשו שלוחים או רבנים ועסקני ומנהיגי ציבור, היה רבינו מעביר את ההוראות וההזכרות דרך הרבא"ג ודרך הצינור של ה'לשכה', ובדרך כלל היה הסדר

הרבא"ג נראה לצידו של כ"ק אדמו"ר,
בעת שמחת הנישואין לבתו

אשר גם כאשר הנמען קיבל
אגרת אל כתובתו האיטית היה
מתקבל העתק מזה במשרדי
הלשכה.

עשר שנים לאחר עלותו של רבינו על כס הנשיאות מוצאים אנו אגרת מיוחדת
מיום כ"ו סיון תש"כ, בקשר ליסוד מרכז ליובאוויטש דפאריז וסביבתה, וז"ל:

"הרה"ג הרה"ח אי"א נו"י עוסק בצ"צ מוהרבא"ג שי,
שלום וברכה! מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ב סיון והקודמו,
ויהי רצון אשר חפץ ה' בידו יצליח, לייסד מרכז ליובאוויטש
דפאריז וסביבתה, כי מובן הצער - אשר לאחרי כמה שנות דירה
דכמה אנ"ש שם, יתפרדו איש לפינתו ולזוויתו שלו מבלי מקום
מרוכז אשר שם הנ"ל יקרא עליו. ובדאי דלכוותי למותר
להאריך בגודל הענין, שהרי פשוט עד כדי כך שגם הדז. יבינהו,
[אולי דוקא מפני זה צרה עינם בכל הענין, ולא כ"כ שאלת
הכסף, וק"ל] ואצפה לבשו"ט".

ובאגרת לאחר מכן, מיום ה' תמוז תש"כ:

"מאשר הנני קבלת מכתבו מבי' תמוז, ות"ח על הבשורה טובה שהשתדל וגם הצליח, שקנין הבתים יהי' באופן שיבוא לפועל מרכז אנ"ש ליובאוויטש, בשם. וכיון שהתחלה היתה כבר, באופן הנ"ל, ויותר מהתחלה, יהי רצון שיברך על המוגמר ויהי לתהלה לשם ולתפארת אנ"ש כפשוטו וגם כמבואר בלקו"ת תבוא מבי' ב"י."

באופן דומה ניתן לקרוא ולעקוב אחר ביסוס מרכזי קהילות אנ"ש ופתיחת בתי חב"ד ומוסדות חינוך חב"ד בכל ערי מדינת צרפת, כדוגמת ברינוא, יער, טולוז, ליאון, מרסיי, וכיו"ב.

כמובן וכפשוטו, כל הענינים של הפצת המעיינות חוצה שדרש רבינו מקהל חסידי ושלוחיו, בוצעו על ידי הרבא"ג ועל ידי כל המוסדות שהיו בהנהלתו ותחת אחריותו. וה'לשכה' היתה משרד ומקום מרכזי לכל פעולות המבצעים וכיו"ב. כך למשל לאחר ההכרזה על המבצע הראשון 'מבצע תפלין' מורה לו רבינו לעסוק בהמצאת 'קול קורא' מהרבנים בקשר עם מבצע תפלין, לסדר פעולות נרחבות בצרפת ולפרסם מאמרים במכ"ע, להקים תחנה מרכזית לבדיקת תפלין, ומי שאי אפשר לו לקנות וכו' יפנה לה'לשכה' המרכזית בפריז. הו"ל חוברת ע"ד תפלין, ליקוט הלכות בצירוף תמונה. לקבל חתימות על קו"ק מרבנים בשאר המחוזים בצרפת וגם מהרב ראשי דצרפת. ראה סי' ריז. סי' ריח. ועוד.

ולא רק פעולות המבצעים אלא גם הדאגה להפצת המעיינות ולימוד תורת החסידות, כך אנו מוצאים אגרת ארוכה וערוכה (סי' ריח) בנושא היתר ללימוד חסידות לבנות חב"ד המתחנכות בסמינר הידוע בגייטסהעד שבאנגליה, והאסטרטגיה כיצד להתדבר ולהיפגש עם מייסדה הרב כהן.

גם הוראות לדאגה גשמית בהסתדרות השלוחים אנו מוצאים באגרת מא' תמוז תשכ"ח (סי' רכ), כאשר הרב שמואל אזימאוו הגיע לדור בפאריז ע"מ לעסוק בשליחות, והיה צריך סיוע בהסתדרות בדירה וכיו"ב.

בא כוח

לכד מההוראות וההדרכות שקיבל הרבא"ג בכתב כפי שאנו מוצאים בספר זה, או בעל פה בפגישת פא"פ עם רבינו כל אימת שהגיע לארה"ב שם התגוררו רעייתו וילדיו לאורך השנים, נוסף פן מיוחד למושג ולמינוי של 'בא-כוח', כאשר רבינו ביקש והורה כו"כ פעמים שיסע בגופו להיות נוכח כשלוחו באירועים שונים או במקומות שונים.

כך אנו מוצאים כבר בשנת תש"י, באגרת מג' סיון:

"ולכן שוב הנני להדגיש בקשתי, אשר כת"ר ישתדל להיות נוכח בהנחת אבן הפינה לעבודתנו באפריקה, אשר יש לקוות שבעזה"ש"ת תצליח במאד, ובכל ענינים כאלו הרי נוגע מאד מאד דער ערשטער שטעל שיהי מתאים להכוונה".

ממילים ספורות אלו ניתן להבין במקצת את ממדי התפקיד הרם אותו הועיד רבינו להרבא"ג, ומשם אבן ופינה לכל מסעותיו ברחבי יבשת אירופה (צרפת, ספרד, פולין, דנמרק, אירלנד, איטליה, שווייץ, אנגליה) אפריקה (מרוקו, תוניס) ואסיה (ארץ הקודש, טורקיה) בשליחותו של רבינו כפי שמשתקפים במאות האגרות הבאים בספר זה.

ובחזרה לנסיעה הראשונה מסוג זה אליה נדרש, כאשר התעכבה הנפקת אישור הויזה לנסיעה למרוקו, מעורר ומזרז רבינו על כך שוב ושוב: אר"ח תמוז -

"וחבל אשר השגת הויזא בעד הרב"ג שי נמשכת כ"כ";

ח' תמוז -

"נחוץ להזדרז בסידור עניני אפריקא .. אשר לכן נא ונא לאחוז בכל האמצעים כדי להשיג את הויזא. בקשתי היום ג"כ את הרב דמעקנעס בטעלעגראמע עד"ז",

ובאגרת מ"ד תמוז כותב אל הרב רפאל ברוך טולדנו רבה של מקנס במרוקו:

"כן הודיעני בשורה משמחת, אשר יעשה ככל יכלתו בהשגת הויזא למדינתו בעד הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ וכו' מתלמידיו הותיקים ובא כוחו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, הר"ר בנימין שי גאראדעצקי, ולמותר לבאר לכת"ר ולדכותי עד כמה נוגע ההקדם בזה".

ותיכף כאשר התקבלה הידיעה שהויזה הונפקה, הבריק רבינו ב"ח תמוז:

"הרב גורודצקי, ת"ל שקיבל הויזא ובטח ייסע תיכף לאחר שיצאו עם פלמר וריסמן ובכדי שייפגש במרוקו עם רמ"ל ויודיע לנו טלגרפית מנסיעתו בהצלחה מרובה".

ובכ"ז תמוז:

"הרב גורודצקי בבית הרב טולדנו, בית דין הרבנים מקנס מרוקו. ברוך בואו בהצלחה ומטובו למסור להרב טולדנו ברכת רפואה שלימה".

בקשר לעבודה הרבה שהושקעה בין אחב"י במדינת מרוקו, מעניין להביא את לשון רבינו באגרתו מה' תמוז תש"כ, להרבא"ג:

"ואזכיר עוה"פ הנדבר בהנוגע שהשנה שנת הולדת גבורות דכ"ק מו"ח אדמו"ר בעל השמחה, נוסף על שהשנה היא שנת

בהתוועדות באינסטנבול, טורקיה

המאתיים להסתלקות הלולא של הבעש"ט, ושנה העשירית
ליסוד הענינים במרוקא".

כפי הנראה, חשיבות מיוחדת ומכרעת היתה אצל רבינו לפגישות ויצירת קשרים עם גדולי התורה ורבני ומנהיגי הקהילה בכל מקום ומקום, לתועלת הכלל והפרט ובמיוחד לשם קידום המטרות אותם הגיע הרבא"ג לבצע בשמו של רבינו. אותם רבנים או מנהיגים קהילתיים היו מדווחים או כותבים אל רבינו, ומן הראוי להביא כמה ציטוטים נבחרים ממכתבי התשובה אליהם, כולל תוארים מיוחדים כלפי הרבא"ג, הגדרת תפקידו ועבודתו:

באגרת מג' אלול תש"י, להרב מאיר אבוחצירא, רבה של מידלת במרוקו:

"בנועם שמעתי מאת בא כוחנו הרה"ח והרה"ג איש רב פעלים בתורה ומצוה כרכא דכולא ב"י, עוסק בצרכי ציבור באמונה רבה אשר ידיו רב לו בחיזוק התורה והיהדות וכו' מוהר"ר בנימין שי' גארדצקי .. גדולה ביותר ההתקשרות על ידי השתתפות בעבודתו הקדושה של נשיאנו אשר תקותי חזקה אשר כתי"ר יתן לנו עזרתו בכל האפשרי, ובהתאם לאשר דיבר יחד עם בא-כוחנו הרה"ג והרה"ח וכו' מוהר"ר בנימין שי' גארדצקי, ומיני' ומינא יתרבא שמא קדישא עילאה אכי"ר".

באגרת מג' שבט תשי"ב, להנדיב שמואל טולדנא:

"נעם לי לקבל הרצאת בא-כוחי, מנהל הלשכה האירופית לעזרת פליטים וסידורם אשר בפאריס, הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי ציבור באמונה וכו' מוהר"ר בנימין שי' גורודצקי, על דבר ביקורו במחנס".

הרבנים: איידלמן, רסקין, מטוסוב, רבא"ג והרב הראשי שלום משאש במרוקו

ובאותו יום, להנדיב משה לבנדה, באידיש:

"עס האט מיר געפרייט צו באקומען א באריכט פון
מיין פערזענליכן פארשטייער און דירעקטאר פון אונזער
אייראפייאישן הילפס-ביורא, הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א
נו"מ עוסק בצרכי ציבור באמונה וכו' מוהר"ר בנימין שי'
גאראדעצקי, וועגן זיין באזוך אין מאדריד".

באגרת מה' כסלו תשי"ב, להרב יהודא זאב הלוי סגל, ישיבת מנשסתר:

"מטובו לכתוב ישר ללשכתנו בפאריז".

בי"ג מרחשוון תשט"ו, להרש"י זוין:

"בכל זה, הרי כיון דמכאן ועד נהר גיחון כמה מקטרגים וכו'".

בכ"ב טבת תשט"ו, למר דוד ברדה:

"כי באשר כל עבודת החינוך בצפון אפריקא מתנהלת
בהמשרד בפאריז, אשר ע"כ שולחים למשרד את המכתב
ומבקשים לבוא בקשר עם מנהל הלשכה הרב"ג שי".

באגרת מט"ז אדר א' תשכ"ה, להרב ניסים בהר:

"מלאתי ידי הרב גורודצקי שליט"א לבוא עם כבוד
בכתובים בפרטיות באותן הבעיות והענינים שדברו פנים אל
פנים. ואני תפלה שתשרה שכינה במעשה ידי כולנו יחד להגדיל
תורה ולהאדירה, בהתמסרות הראוי' ובהתלהבות ואור
חסידותיים, עבודה מתוך שמחה וטוב לבב".

באגרת מימי החנוכה תשל"ו, להרב משה לחיאני:

"כיוון שכו"כ מאופני הפעילות שלהם תלויים בתנאי המדינה והעיר וכו', וכן – צ"ל תיאום ושיטה אחידה בהפעלות דכל מדינה – לכן סודר שבכל מדינה צ"ל לשכה מרכזית שתקשר הסניפים, תתן הוראה וכו'. – ובצרפת ה"ז לשכתנו המרכזית בפריז בהנהלתו של הרבא"ג שליט"א. ולכן יפנה אליו בכל שאלות והצעות צא"ח במרסייל (וה"ה נמצא עתה בברוקלין)".

באגרת מיו"ד כסלו תשל"ז, למר אשר חסין:

"בודאי ידוע למר וחבריו שליט"א שפעולות שלנו בצרפת מרוכזות בלשכתנו בפריז, בהנהלת הרה"ג וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצרכי ציבור רב פעלים וכו' הרב בנימין שליט"א גורודצקי, העומד בכל האמור בקשר עם רבני ומנהיגי הקהילות בצרפת ובאירופה בכלל זה מכמה שנים, וכן ג"כ עם אחב"י הספרדים אשר במדינות אפריקה".

באגרת מי' אלול תשמ"א, להרב שמואל אזימאוו:

"אבל כיון שכהנ"ל חלק מליובאוויטש בכלל וכו', צ"ל ג"כ באישור הב"כ הרבא"ג שליט"א".

באגרת מחודש שבט תשמ"ח, לכו"כ ממנהלי וראשי המוסדות בצרפת:

"מפורסם זה יותר משלושים שנה שכל כהנ"ל מתנהל ע"י הלשכה (שעל אתר בפריז) ומנהלה הרבא"ג שיחי' ואליו יפנו".

כאשר בא' השנים נתעוררו חילוקי דעות והשגות על תפקידו ומעמדו כבא-כוח ומנהל ראשי של המוסדות, כתב רבינו את המכתב דלהלן הכולל אותיות מבהילות ב"צום הרביעי יהפך בקרוב לששון ולשמחה":

"כיון שזה מאז ומכבר - הוחלט ברור ובתוקף, אשר שני המוסדות הם תחת יד לשכה האירופאית של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אשר כת"ר שי' הוא מנהל אותה, ע"פ הכח שניתן לו מכ"ק מו"ח אדמו"ר, וכמובן ופשוט בשנים אלו, באישור על ידי. וע"פ המדובר עוד לפני כמה שנים הוחלט והודיעו עדי"ז אז וגם כן ברור מבלי שום ספק, אשר הנהלת וההחלטות בנוגע לסמינר בית רבקה הוא ע"י הרב ח.י. שי' שלאמע (כמובן – בהנהלתו הראשית של כת"ר שי') וכן בנוגע לביה"ס בית רבקה, הנהלתו ההחלטות בנוגע אליו, הוא ע"י הרב ישכר דוב שי' הלוי הורביץ (כמובן – בהנהלתו הראשית של כת"ר שי') .. ומובן וגם פשוט – אשר כ"א וואס "שפילט זיך" במוסדות כ"ק מו"ח אדמו"ר לשם פני' וכו' וכו' – הרי

דין ודברים לו עם מייסד המוסדות הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר.
ובודאי פירוש הדברים אך למותר הוא. ובפרט שתקותי חזקה
שכנ"ל השמועה אינה מבוססת, ובמילא אין צורך באריכות,
ובפרט שהדבר מבהיל ביותר וביותר".

עבודת ה'לשכה' בקרב עדת החסידים

אחד התפקידים העיקריים לשמה נוסדה ה'לשכה' היא עזר וסיוע לאנ"ש חסידי
חב"ד, הפליטים שבאו מעמק הבכא הסובייטי, או הפליטים מאימי השואה האיומה
והנוראה שזה עתה הסתיימה ברחבי אירופה. כאב רחמן דאג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ
נ"ע לכל אחד מעדת החסידים ובני ביתו לכלכלתו ופרנסתו, והתיישבותו מחדש אם
בארץ הקודש או בארה"ב, או בצרפת ושאר מדינות אירופה. רבינו המשיך בזה, וכדרכו
בקודש הרחיב ושכלל והוסיף נדבכים בזה, בכמות ובאיכות. וגם כאן, הצינור המרכזי
להעברת ההוראות וארגון הפעולות וכו' היה הרבא"ג.

כך אפשר לראות כבר בחודש הראשון לאחר ההסתלקות, במברק מי"ד אדר (חג
הפורים) תש"י:

"הרב גורודצקי, בבקשה למסור לאני"ש וכל הקיבוצים
הצעתנו לחזק בהתוועדות סעודת פורים הקבלה ומסירה
ונתינה להוראות כבוד קדושת מו"ח אדמו"ר הכ"מ להמשיכם
בהרבצת תורה הפצת דא"ח והחזקת היהדות".

או במברק חודש ימים לאחר מכן, ב"ד ניסן (ערב חג הפסח) תש"י:

"הרב גורודצקי, בבקשה למסור לאני"ש ברכת חג כשר
ובבקשה בפסח לדבר ברבים לעורר בהתחזקות שמירת התורה
והמצוות הרבצת התורה ועבודת החינוך והשי"ית יזכנו להייעוד
כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

במברקים שונים ניתן לראות את הכותרת בשם הנמען:

"הרב גורודצקי. אני"ש".

ה'לשכה' הפכה גם למוקד ההתכנסות והפעילות של אנ"ש, אם בלימודם או
בהתוועדותם, ומחדרי המוסד הזה צמחה והסתעפה כל פעילות חב"ד ליובאוויטש
ברחבי מדינת צרפת. בין בארגון, במעוף וביזמה, בהשגת תקציב וכו' כאשר על הכל
מנצח ביד רמה מנהל הלשכה מיום הווסדה הרבא"ג. גם אצל נשות החסידים, כאשר
'אגודת נשי ובנות חב"ד' מתארגנים לפעילות בין תלמידי בתי הספר והוריהם, התקציב

הרבא"ג ובנו הרשד"ב בעת
קבלת ד' מינים מכ"ק אדמו"ר
בגן עדן התחתון

לפעילות המתוכננת מתקבלת דרך ה'לשכה' (סי' קנט). וראה גם ב' המברקים לצעירי נשי אנ"ש (סי' רלט. סי' רמ).

בז' אדר א' תשי"א כותב רבינו:

"אל ידידינו אנ"ש הו"ח אי"א נו"מ וכו' אשר בעי"ת פאריז והקבוצים, ד' עליהם יחיו. שלום וברכה! ע"י ידידנו הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מוה"ר בנימין שי' גאראדעצקי נודעתי מהחלטתם הטובה לקבוע שיעור לימוד דא"ח באולם הלשכה פעם בשבוע בשתי חבורות אשר ישתתפו בזה אנ"ש מכל הקבוצים יחד, ובודאי ישתדלו לקיים המבוקש של יפוצו מעיינותיך חוצה, עם כל התנאים שבזה כמבואר במכתבי מיו"ד כסלו העבר, אשר זהו הקדמה הכנה וכלי לביאת המשיח במהרה דידן".

ובמענה על בקשת א' להלוואה לעסק פרטי, כותב רבינו בי"ד מנ"א תשי"א:

"בענין מה ששואל גמ"ח בעסקו, הנה בטח ידוע לו זה מכבר שכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע קבע קופת גמ"ח על ידי הלשכה לעזרת פליטים וסידורם, וקשה עלי לשנות את הסדר בזה ובפרט בדברים שנקבעו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר, וכמו שה"י הסדר אז, הנה גם עתה על כתי"ר לפנות אל הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א עוסק בצ"צ וכו' מוהר"ב שי' גאראדעצקי, ובטח יעשה בזה כפי יכולת קופת הגמ"ח עתה, ומצדי הנני כותב לו ג"כ בזה".

כאשר הגיעה השמועה אל רבינו שכמה מאנ"ש בצרפת משתמשים במצות שלא ע"י ה'לשכה' כתב אגרת ארוכה בתוכחה מגולה בתרעומת ובפליאה – ראה סי' קצב באורך, וכן בס"י קכח וסי' קכט.

מלבד האגרות והמברקים שנכתבו אל הרבא"ג עצמו, באו בזה גם מספר חשוב של אג"ק שנכתבו לחסידים ששהו באותה עת על אדמת אירופה בה מורה להם רבינו להתדבר או להתייעץ ולקבל הסכמתו או החלטתו של הרבא"ג בענינים שונים. חלק מחסידים אלו נשארו בצרפת וחלקם היגרו בהמשך השנים לארה"ק ולארה"ב וכדומה, אולם באותה עת התגוררו בעיר הבירה פאריז ובעיירות שסביבה. בתוככי ציבור אנ"ש זה חיו ופעלו מסלטה ומשמנה של עדת החסידים מקדמת דנא ומהם רבנים ומשפיעים, עובדים ומשכילים, וראשי העוסקים בצ"צ באמונה כדוגמת: הרב שניאור זלמן בוטמן, הרב דוד ברומן, הרב ישכר דוב גורביץ, הרב זלמן שמעון דווארקין, הרב שניאור זלמן טאובל, הרב סעדיה ליברוב, הרב מיכאל ליפסקאר, הרב שלמה מטוסוב, הרב ניסן נמנוב, הרב ניסן פינסון, הרב שלמה חיים קסלמן, הרב בן ציון שמטוב, ועוד.

הרבא"ג בעת 'חלוקת שטרות לצדקה' בשנים האחרונות

בעת מעמד 'הנחת אבן הפינה' להרחבת בית חיינו 770

גם לאחר שנסעו והתיישבו בקהילות ומקומות אחרים, או השלוחים אשר החלו לנסוע ולהפריח השממה במדינות אירופה השונות, מורה להם רבינו להתדבר עם הרבא"ג, כמו להרב"צ שמטוב בלונדון (סי' קל), הרב עזריאל חייקין באגאדיר (סי' קסו) הרב גרשון מענדל גרליק במילאנו (סי' קעח) הרב יהודה לייב רסקין במרוקו (סי' רל), ועוד. כך גם בנוגע לענינים בארץ הקודש, בה ביקר הרבא"ג רבות בתור בא-כוח, בקשר עם בניית קהילות ומוסדות חב"ד (ראה אגרת י"ב טבת תשי"ב, בקשר לכפ"ח; י' תמוז תשי"ב, בקשר לשיבת תות"ל לוד; אגרות כ"ד תמוז וד' אלול תשי"ד

בקשר עם הקמת כפ"ח ב'), ומשימות גלויות וחשאיות עליהם הפקידו רבינו בין בקרב מוסדות השלטון ובין בקרב ארגונים ומוסדות יהודיים בכלל, כותב רבינו בסגנון דומה אל הרב אפרים וואלף, הרב דוד הלמן, הרב אברהם פאריז, הרב יצחק גנזבורג, ועוד. ובמברק מ"ג מנ"א תשי"ד:

"הרב גורודצקי יבקר באה"ק בשליחותי ומובטחני שכל המוסדות והעסקנים השייכים באמיתיות אלי יסייעוהו וישתפו פעולה עמו ככל שיבקש".

קירוב מיוחד לבני ביתו

עם קבלתו את המינוי כ'בא-כוח' הניח הרבא"ג חיי שעה והתמסר כולו למילוי שאיפתם ורצונם של רבותינו נשיאינו. כמעט ולא שהה בביתו, ורעייתו וילדיו זכו מידי פעם ל'ביקור' כאשר חזר לביתו ליו"ט או לשבת באמצע הפעילות הבלתי פוסקת. כך יצא שבחגיגת הבר מצווה לבנו התמים שלום דובער שיחי' לא השתתף משום שהיה בעיצומו של מסע בשליחות רבינו.

באגרת מכ"ו תמוז תשי"א, בין שלל ההוראות וההדרכות, כותב לו רבינו בזה"ל:

"ואחרון אחרון חביב, הנני מתחיל במה שכותב במכ' די"ט תמוז, ואביע בזה ברכתי ליום הבר מצווה של בנם שלום דובער שי' ביום ה' העבר, שיה"ר שיהי' הולך וגדול בנר מצווה ותורה אור ומאור שבתורה, והוא זוגי' תחי' יראו בו ובשאר ילדיהם שי' רוב נחת וענג, אידישן נחת חסידישן נחת. וכידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, אז דער אויבערשטער בלייבט ניט קיין בעל חוב, ואלו העובדים בחנוך הכשר, צאלט זיי אפ דער אויבערשטער אין זייערע אייגענע קינדער, שישבעו מהם רוב נחת בכל הפרטים. עכ"ל".

ושוב בסיום המכתב, לאחר כו"כ הוראות, הוסיף בכת"ק

"בברכת מז"ט לברמ"צ של בנו שי' והצלחה בעבה"ק".

בתור מחווה מפתיעה ויוצאת דופן, הגיע רבינו להשתתף בעצמו בחגיגת הבר מצווה שהתקיימה ביום חמישי כ"ב תמוז ה'תשי"א, ואף ישב בסמיכות לחתן הבר מצווה, ובין הדברים אמר (הנחה בלתי מוגה, תורת מנחם-התוועדויות ח"ג עמוד 227):

דובר אודות החילוק בין התוארים "איש" ו"אדם" בשייכות לגדר החיוב במצוות דבן י"ג שנה - מצד התכונה הטבעית של ההגדלה בשכל ודעת או מצד הלכה למשה מסיני, וענינם בעבודה, עבודה ע"פ טו"ד ועבודה מצד קבלת עול ומסירת נפש שלמעלה מטו"ד - הוגה ונדפס בלקו"ש חט"ו ע' 289 ואילך.

הרב בנימין גאראדעצקי

(כשדיבר ע"ד העבודה מצד מסירת נפש - סיפר):

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר לי אודות גודל המס"נ של אביו, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) ני"ע, בעבודתו בענין ועידת הרבנים בפטרבורג שהיתה בשנת עת"ר - שהמסירת נפש שלו היתה באופן מופלא, ללא הגבלות כלל והוסיף (כ"ק מו"ח אדמו"ר) לספר, שפעם אחת לא היי יכול להתאפק, ואמר לאביו - בדרך צחות - ש"מזלו" הוא שהחיוב דמס"נ לא נזכר בשולחן-ערוך, שכן, אילו היי נזכר החיוב דמס"נ בשו"ע, היו בזה הגבלות, ועכשיו שלא נזכר בשו"ע, יכול לקיים ("פראווען") מס"נ ללא שיעור!... (וסיים): צריכים להיות יהודים של מסירת נפש ("מידארף זיין מסירת נפש אידן"), אלא, שינצלו המס"נ באופן טוב ("אויף א גוטן אופן"). ע"כ.

בסיומה של אגרת מח' סיון תשי"ח, הוסיף רבינו נב. בזה"ל:

"נעם לי לראות אמש בעת ההתועדות שני בניו שי, ועד לסופה. ויהי רצון שהוא וזוגתו תיי ירוו מהם וכן מבנותיהם תחינה רוב נחת אמיתי בכל הפרטים".

בי"ה" כ"ה מ"ח התש"ז
ברוקלין נ.י.

כבוד הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א וכו'
מהור"ב נ"י

שלום וברכה

בתודה רבה קבלתי מכתבו בצרוף מכתב אמי מורתי ת"י. כן בטח הגיעו במועדו הטלגרמע שלי בבקשתי ליתן לה ככל הנצרך לה בלי צמצום, ובודאי אין צורך בבקשתי אלא להעדפה, ועלי לסלק מה שיעלה, בצירוף ת"ח על הטרחה וההשתדלות.

כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א פנה במכתב אל הדר. שוארץ שישתדל להעבירה בהקדם היותר אפשרי לפאריז (והוא הבטיח לעשות בזה ככל יכולתו) למען תהי' בתנאים היותר נוחים עד שתקבל ויזא. ולכן הנני שולח האפידוויט מוסג"פ, בתקותי אשר עד שיתקבל כבר תהי' בפאריז, וימסרה לה.

קשה פה לברר בודאות, כי י"א אשר הקאנסול בבלגי' מתייחס בטוב הרבה יותר, וי"א להיפך כי דוקא בפאריז מועלת ההשתדלות והיכרות. ואם יהי' מטובו להודיעני הפרטים בזה אברר החלטת כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א איפה תגיש הניירות.

כן מטובו להודיעני בבירור מקום מולדתה וזמנה, באיזה ימים אקבל תעודת הנתיונות פה, ואז ישנה אפשריות לעשות אפידאוויט נוסף משמי. שזהו מקדים תור הקואטא שלה, אבל אפידאוויט זה נשלח ישר להקאנסול ולכן אחכה בשילוחו עד שיתברר שאלות הני"ל.

ואקצר למען יושלח המכתב היום, ואסיים בנתינת תודה על טרחתו בעבר ות"ח על להבא – המוחכה למכי מענה על כהנ"ל ופוי"ש כל הדו"ש

מ. שניאורסאהן

ב

בי"ה ג' כסלו ה'תש"ז
ברוקלין נ.י.

כבוד הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א וכו'
מוהר"ב שי

שלום וברכה!

מכתבי הקודם, ביחד עם האפידאוויט של אמני מורתי תי', בטח הגיע
במועדו. והנה זה כחודש ימים שהתחילה ההשתדלות ע"י דזיונט להביאה
לפאריז, כמ"ש במכתבי הקודם, והיום נתקבל מכ' מגזיונט (על החתום
מעלווין גאלדשטיין) שעדיין אי"י מתי תוכל לבוא לפאריז, כי צרפת נותנת
ויזות לפליטים בקושי. וממשיכים בהשתדלותם. -

לפ"ד כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, כדאי הדבר שיבקר שם ויזרום,
אם הענין דורש זירוז ויראה האפידאוויט, שזה יהי לראיה מוכחת שאין
בדעתה להתעכב בצרפת ותוקדם קבלת הויזה בשבילה.

כפי שסיפר פה מהר"י שי' דזיקובסאן, הנה במחנם אפשר להחזיר
העטרה ליושנה, וא"כ גם אם הי' שינוי מקום כו', בטח עתה יהי מקום
לידתה אליבא דאמת. - אחכה למכתבו מבשר טוב ואחתם בת"ח למפרע
על טרחתו הדו"ש כל הדו"ש

מ. שניאורסאהן

ג

בי"ה, א', י"ג סיון, ה'תשי"ז
פאריז.

כבוד הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מהור"נ שי"ד

שלום וברכה!

במענה על מכתבו :

תי"ח על אישור קבלת חבילה אחת של כתבי דא"ח ושתי חבילות של
סידורים (מלבד הנשלח ע"י הרר"ב שי' גאראדעצקי). אף כי פלא הדבר
בעיני, באשר במשך העת שלחנו להם הרבה יותר, ישר על שם המחנה
שלהם או ע"ש אנשי צבא ופראג...

ד

בי"ה, ז' מנחם אב, תשי"ז

כבוד ידידנו הנכבד והנעלה הווי"ח אי"א
נו"מ חו"ב וכו' מהור"ד שי' בראוומאן

שלום וברכה!

... ג) להרב"ג הודעתי שאם ידרוש ממנו יתן לו על הדפסה עד ת"ק
תרמכ"ן לחדש ועל אחריותי, ולכן בעת הצורך יפנה ישר אליו ובודאי ימלא
תיכף בקשתו. ובלי ספק שכת"ר ימעט בהוצאה כפי האפשרי (באם לא
יזיק ליופי הספרים) כי באמונה הם עושים ...

ג. אג"ק חכ"א עמ' סא, אגרת ז'תתט.

ד. מהור"ר ניסן נמנוב.

ה. אג"ק ח"ב עמ' ריז, אגרת רעט.

ו. התעסק בהדפסת ספרים מטעם קה"ת, באשכנז ליד מינכן.

ז. 500 שקלים.

יוד) איני יודע באיזה דרך יתקבל בהקדם, ולכן הנני כותב ישר אליו
וגם ע"י ידידנו" * בפאריז. ומטובו להודיע ההנהגה בזה על להבא. ...

ה

בי"ה^ט, כ"ח מני"א תש"ז

לועד הסניפי לבתי הספר בית רבקה ולצרכי
הדפסה באירופא על ידי המרכז לעניני חנוך

שלום וברכה!

במענה על מכתבם :

... ג) באשר ברגע זו אינה נישקפ[ת] האפשרות להמשיך את תמיכתנו
מכאן, נוסף על מה שכבר הבטחתי להרבי"ג על העבר, יש להתאמץ לאסוף
את כל התקציב על אתר : משכר לימוד, נדבות פרטיות, מגביות מיוחדות
(וגם בביהכ"ט) באלול-תשרי ע"י הכנה הראוי...

ו

בי"ה, ה' תשרי, תש"ח

כבוד הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ד שי

שלום וברכה!

בהמשך למכ' מח"י אלול והקודמים :

ח. נשלח ע"י הרב"ג ט"ו מני"א.

ט. אג"ק חכ"א עמ' סח, אגרת ד'תתטו.

י. אג"ק ח"ב עמ' רמד, אגרת רצו.

א) נתקבלו עיני הרבי"ג שיי תוי"א עטי"ר וסיי תהלת השם השלם אי
מכאוי"א. ועיני הבית דואר כה סיי הנ"ל. והראתים לכ"ק מוי"ח אדי"ש
(כמובן בהזכרת שם כת"ר) ונהנה ...

ז

בי"ה²⁸, ה' מרחשון, תשי"ח

הנו"נ ווי"ח אי"א נוי"מ וכו' מהור"ד
שי' בראוומאן

שלום וברכה!

... ד) הרב גאראדעצקי אמר לי שכבר שלח לו כדרישתו אלף תרמכין.
והתדברתי עמו שיתן עוד, כפי שיודיענו. כן יקח ממכירת הנ"ל על הוצאות
ההדפסה והכריכה. ...

ח

בי"ה²⁹, חג הגאולה ה'תשי"ח

הווי"ח אי"א נוי"מ עוסק בצ"צ וכו'
הרה"ח הרשי"מ שי"י

שלום וברכה!

... א) מטובו למסור להר"ד שי' בראוומאן לזרז ענין ההדפסה,
ולשתדל שיגיעו סוי"ס לכאן ג"כ מהנדפסים.

יא. אג"ק ח"ב עמ' רנח, אגרת שו.

יב. אג"ק חכ"א עמ' עא, אגרת ז'תתיח.

יג. קלמנסון

ב) השער ל"שערי אורה" אם עדיין לא נמצא, יקח אותו של עטרת ראש או של "שער האמונה".

ג) בטח קיבל כבר הנ"ל כל ההוראות ע"ד הדפסת שו"ע רבנו הזקן שמסרתי ע"י הר"ב שי גאראדעצקי..

ט

בי"ה" כ כסלו תשי"ח

כבוד הו"ח אי"א נו"מ עוסק בצרכי צבור וכו'
הרה"ח מהורב"ג שי

שלום וברכה.

מוסג"פ קונטרס ליט"כ שהביאו זה עתה מביה"ד ומטובו לאשר קבלתו, ובדאי יזכה בו את הרבים באופן היותר מתאים.

התקציב של ביה"ס וכו' בטח הגיעו ויעשה ככל האפשרי בהקדם, ות"ח אם יודיע כל התוצאות בפרטיות.

כן אי"י מהנעשה בענין ההדפסה, ואולי ידוע לו איזה פרטים ?

ובטח שלח להר"ד השייך להדפסת השו"ע, וכן ישלח לו, כפי שדברתי אתו פה, תו"א ולקו"ת (המוגה)

בבקשה לפרסם מכתב כ"ק מו"ח אד"ש המוסג"פ.

בברכת חג הגאולה ופ"ש כל הדו"ש

הרב מנחם שניאורסאהן

ק

בי"ה^{טו}, ט"ז טבת, תשי"ח

הנו"נ ווי"ח אי"א נו"מ וכי'
מהור"ד שי' בראוומאן

שלום וברכה!

... א) בנוגע להשו"ע בטח כבר הגיעו מהררבי"ג נוסח ההקדמה וההוראות בהדפסת השער. וצ"ל: היכל שלישי שער שני. וצריך להשמיט ההוספות מהצ"צ. כן מסרתי ע"י הנ"ל פוטוגרפיה מגכת"ק אדה"ז משו"ת ע"ד ריאה להדפיס בהנ"ל. וצ"ל נייר וכריכה (בג' כרכים) היותר מהודרים. מההקדמה לא נשארה אצלי העתקה ובבקשה לשלוח לי קופיא ממנה. השער וההקדמה ידפיס לבסוף (בזמן ולא במקום כמובן) כי אפשר שיהיו איזה שינוים בזה.

... ד) בקשתי את הררבי"ג לשלוח לו תרמכן ככל הנצרך. אם יודע עוד איזה דרך בזה ע"י מי שהוא יודיעני ואשתדל לסדר.

ה) מתי יגיעו ספרים לכאן? ספרנו ח"א אזל כאן לגמרי וסמכנו על הדפסתו ואין כלום. וע"ע קבלנו: שני תניא'ת ושערי אורה אחד שהביאם הרבי"ג בנסעו לכאן ותו לא מידי! וצריך למהר בשילוח לכאן עכ"פ ת"ק ספרנו ח"א ות"ק תניא'ת. ...

יא

בי"ה^{טו}, ה שבט תשי"ח

כבוד הווי"ח אי"א נו"מ וכי' הרה"ח
והרה"ג מהור"ב שי'

שלום וברכה.

במענה על מכתביו מער"ח ור"ח שבט.

א) אינו מזכיר אם הוא עד אדר ועד בכלל או לא בכלל, שבוה נסתפקנו בהיותו פה.

ב) כן אם שלח מהשייך להדפסת השו"ע ולהשאיר ולשלח לי העתקה מהקדמתי, כפי שהבטיח.

ג) מתאונן שיש חוסר הבנה וחוסר ידיעה בנוגע להדפסה, ואינו מבין כוונתו: כ"ק מו"ח אד"ש מאיץ להדפיס שם בהקדם, נוסף על התניא וספרי אדהאמ"צ, גם השו"ע לקו"ת תו"א ופס"ד. הר"ד כותב שנצרך לכה"פ עוד אלף וחצי לע"ע, ולכן בקשתייו להמציא להנ"ל עכ"פ אלף, ותקותי ששלוחינו יוכלו להוביל אתם משם רוב הנ"ל, אם ימהרו בשילוח האמצעים והספרים להר"ד ובההדפסה.

ד) בפקודת כ"ק מו"ח אד"ש נמסר לו ע"י השלוחים קן מאמרי כי מנסה, והוא יחלקם לאנ"ש והתמימים בפאריז וסביבותי.

ה) בפקודה כנ"ל ובמענה על מכתבו לכ"ק מו"ח אד"ש מכ"ז טבת: בטח כבר קיבל המכתב מכ"ד טבת בחלוקת התקציב ונוסח מכ"י לשווארץ, בנתיים נתקבל כאן הטי"ו, ובטח יודיע מהתוצאות בהנ"ל ופרטים ע"ד השמונה.

ו) כהצעתו, טוב שהעוסקים במכונות התפירה יעבדו בסחורת עצמם. ואם נצרך ע"ז גמ"ח יקבע מהשבעה.

ז) כפי הצעתו – נכון שיקבע מהשבעה קרן לגמ"ח קטנים.

ח) המבקשים מכונות שכת"ר לא קבל לע"ע הוראה אודותם, בודאי שהם עדיין לא כתבו לכ"ק מו"ח אד"ש. וכשיכתבו – יודיע לו החלטתו.

ט) כמובן – ע"ד ה-ח יכתוב ישר ורק לכ"ק מו"ח אד"ש וד"ל.

יוד) בודאי יאשר קבלת מכ"ז זה, גם יודיע פרטים ע"ד השלוחים.

באיווי כט"ס.

מ. שניאורסאהן

יב

בי"ה" כ"ה שבט, תשי"ח

כבוד הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהור"ד שי

שלום וברכה!

... ואו) את הרבי"ג זרזתי כבקשתו. אבל שואלים אותי: זה כחצי שנה שהתחילו בדפוס וא"י הספרים. ובפרט אשר נתקבלו לאחרים כאן ספרים שנדפסו במחננו ושהתחילו לדבר ע"ד הדפסתם משך זמן אחרי שהתחיל הוא להתעסק בספרים שלנו. כן נתקבלו כאן לאחדים התניא'ת ומוכרים אותם. כן הגיע מכ"י שהדזוינט נתן כסף על הדפסת הפוקח עורים. ואיני יודע מה לענות. ומטובו להודיעני עדכ"ז בהקדם ואדע להשיב לשואלי דבר. ...

יג

בי"ה"ח, ז' אדר ראשון, תשי"ח

מחוי הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורשי"ז שי"ט

שלום וברכה!

מכתביו בעתם קבלתי, הספרים שנשארו עדיין אצלו מטובו למסרם לועד הסניפי לבי"ר² והדפסה, והמעות שקיבל ממכירתם להרבי"ג שי' וכן תשלום הגמ"ח שלי..

יז. אג"ק ח"ב עמ' רצז, אגרת שכת.

יח. אג"ק חכ"א עמ' עד, אגרת ז'תתכא.

יט. בוטמן

כ. לבית רבקה.

יז

בי"ה^{כא} כ"ח אדר, תשי"ח

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"מ חו"ב וכו'
מהור"י שי נעמאנאו

שלום וברכה!

... (ב) הנמצא - במחנו מלפנים - של נפנה ושל אותיות הס"ת ימסרו
למי שיהי שם אחראי בעד הדפסה (אם ידע הר"ד משם) או לר"ד (אם
נשאר הוא שם). ויודיעני, ואז אכניס תמורתם. ומטובו לאמר להר"ב שי
גאראד' שינכה מהסכום שבקשתיו לשלוח על ההדפסה לפאקינג, את
הסכום שימסר שם ע"י כת"ר מהני"ל. קבלות נפנה ע"פ רשימתו - נשלחים
לו היום. ...

טז

בי"ה^{כב}, א' אדר שני, תשי"ח

כבוד הוו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהור"ד שי

שלום וברכה!

... (ב) ע"ד האמצעים בקשתי עוה"פ את הרב"ג וגם את הרנ"י. ובודאי
כבר הגיעו. ...

כא. אג"ק ח"ב עמ' שט, אגרת שלח.

כב. אג"ק ח"ב עמ' שיא, אגרת שלט.

טז

בי"ה^{כב}, י"ג ניסן תש"ח

מחות' הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורשי"ז שי

שלום וברכה!

... ג) קבלתי פ"ש מהרב"ג שי ובטח למותר להזכירו להשתדל
כשתהי' אפשרות אדות סלוק הנשאר מהחוב. ...

יז

בי"ה^{כב}, ד' סיון, תש"ח

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורשי"ח שי^{כב}

שלום וברכה!

מכתבו נתקבל. ובנוגע להרב"ג צ"ל שידועו מזכירו ג"כ עד"ז, ואז
יבוא לפועל..

כג. אג"ק ח"ב עמ' שכז, אגרת שנב.

כד. אג"ק חכ"א עמ' פב, אגרת ז'תתכט.

כה. קסלמן

יט

בי"ה^כ, די סיון, תשי"ח

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מהורני"נ שי"כ

שלום וברכה!

[ה]שקי"כ מהרב"ג שי" נתקבלו..

כ

בי"ה^{כט}, כ' מ"ח, תשי"ט

כבוד הווי"ח אי"א נוי"מ וכו' מהור"ד
שי"

שלום וברכה!

... (א) הלקו"ת לא קבלתי ע"ע. שאלתי את הרב"ג שי" ואמר לי,
כי קבל רק עקז' אחד בשביל עצמו. ימים אלו נתקבלו כ"ה סדורים.
אם הי' מתקבל שי"א קודם חנוכה ולקו"ת קודם בשלח - הי' זה דבר
בעתו. ...

כו. אג"ק ח"א עמ' פב, אגרת ז'תתל.

כז. נמנוב.

כח. השקלים

כט. אג"ק ח"ג עמ' יא, אגרת תטו.

כא

בי"ה^ל, י"א טבת, תש"ט

כבוד הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ד שי"א

שלום וברכה!

... ה) בנוגע אמצעים, הרי הם מוכנים ומזומנים, ועיקר הקושי בהעברה. וכבר זרזתי כמה פעמים גם את הר"נ נעמאנאו והרב"ג יחיו, ויש לקוות כי יסדרו כראוי..

כב

בי"ה^כ, כ' טבת, תש"ט

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורב"צ שי"ב

שלום וברכה!

... ג) בודאי יכניס נפנה הנקבץ, כמש"כ במכתבו, להרב"ג שי" והוא יודיע תיכף לכאן. ...

ל. אג"ק ח"א עמ' צג, אגרת ז'תתמ

לא. בראוומאן

לב. אג"ק ח"ג עמ' לז, אגרת תלז.

כג

בי"ה^ל, כ"ט אדר, תשי"ט

הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מהר"י שי"ד

שלום וברכה!

... החי"י ע"י לשכת הרבי"ג שי' הגיעו ועל של עתה באתי להסגי"פ
הקונט' לבי ניסן ומכ' ממחנ"י ובל"ס יזכה בהם את הרבים. ...

כד

בי"ה^ל י"ג ניסן תשי"ט

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ד שי'

... דברתי היום עם הרבי"ג שי': הגרוזאוויק יבוא, ביחוד כדי להביא
הספי שלנו. ולכן יהיו מוכנים. וישתדל אצל המנהיג וכן אצל האבער
שיקח הכל. ובטח כבר נגמרו גם השוי"ע והפס"ד, ויקחם ג"כ אם יהיו
חבושים כדבעי.

לג. אג"ק ח"ג עמ' צא, אגרת תסט.

לד. מינקוביץ

לה. צדי"ק למלך ח"ז עמ' 98.

כה

פרסום ראשון

כ"ב"ל אלול תשי"ט

הרב גורודצקי

VILLIERS LISLEADAM 20 פריז

נבהלתי להיוועד שזה כארבע חודשים אשר... לקח שלושת אלפים
מכסף שנשלח לו להדפסת ספרי קה"ת ושילם בעד ספרי... , ... החזיר
הכסף אבל חזר בו טרם שהגיע ל...

בבקשה לדבר עם ... וחותנו של ... ולעשות הכל שיסודר העניין תיכף
... ויבריק התוצאות לכאן טרם שאצא לאד"ש, מנדל שניאורסאהן.

כו

פרסום ראשון

בי"ה"ט שבט התשי"י

הרה"ח והרה"ג הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורבי"ג שי

שלום וברכה:

(א) מכתבו קבלתי. ומוסג"פ ר"ד מערח"הס, שניתן עתה עם הוספות,
והקונטרס ליו"ד – יג שבט.

(ב) בטח קיבל בזמנו ההערה מכאן ע"ד חלוקת הש"ס בכד"ט, ויודיע
מהנעשה בזה.

(ג) נתקבל השבעה בעת יאנואר, כן ארבעה ארגזים ע"י האברכים.

ד) עפ"י מכתב הרש"מ שי' קאלמנסאהן – מוסכם שניתן להנייל לקוי"ת ושני ש"א.

בטח הודיעוהו שניתן לזוגתו ת"י בעד כסלו וטבת.

ואקצר מפני כבוד הש"ק הממשמש ובא. ואסיים בפ"ש כהדו"ש

מ. שניאורסאהן

כז

י"א^לט שבט תשי"י

הרב גורודצקי

צרפת RUE BICHAT 49

אדמו"ר נסתלק שבת הלוייה מחר חצות.

ועד אני"ש.

כח

י"ד^לט שבט תשי"י

הרב גורודצקי

צרפת VILLIERS LISLEADAM 20

בקשתי מט' שבט לגורביטש וריינער סידרנו ממחנה. בעזרת השם כל העבודה תמשך. דעתי שלקיום עבודתו מוכרח שימשיך במשמרתו במקומו כמקודם ומובטחני בו כי עוד יוסיף מרץ בעבודתו בקודש. כל הנ"ל מהרמ"ש שיחי' ויכתוב אחר השבעה, חודקוב.

לח. מברק

לט. מברק

כט

פרסום ראשון

י"ד^מ שבט תשי"י

הרב גורודצקי
BOITE 16 צרפת

סידרנו שכל אנ"ש במקומותיהם שכל השבעה יתפלל אחד מאנ"ש לפני התיבה ותהילים מט שחרית ומנחה במשך השלושים לימוד ברבים בקונטרס עד, ולגמור לפחות פעם אחת ברבים משניות פרקי השם בקדיש דרבנן ובכל יום לגמור על ידי חלוקה

ועד המסדר.

ל

פרסום ראשון

בי"ה^מ, כ' שבט, תשי"י

כבוד הרה"ח והרה"ג הו"ח אי"א נוי"כ וכו'
מהורב"ג שי

שלום וברכה:

במענה על מכתבי אל הדזשוינט בנוגע קמח שמורה צילצלו אלי מהדזשוינט להודיע כי שלחו כל האלף ליטרות קמח שמורה ע"י הספינה "ראנדא" מהקו "קאסמאפאליטאן", אשר צריכה להגיע לחוף צרפת ב-19 לחודש פעברואר. את הקמח קנו ושלחו ע"י מאיר הורוויץ בנו של השאצער. (כמו אשתקד). ע"ד המשלוח שלחנו לו מברקה היום.

בטח קבל מכתבי מיום אתמול, ולע"ע אין מה להוסיף אלא זה שמאחר שהבאנק קונטו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ סוגר לע"ע בטח יראה שהדזשוינט יכתוב ההמחאה הבאה על שם או מוסד אחר.

נפנה מודיע שמסרו לו כו'.

ונא להודיע השער ואמסור לחמותי הרבנית תי'.

באיחולי כט"ס,

מ. שניאורסאהן

לא

בי"ה^ב, כ' שבט, תשי"י

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהור"מ שי' ליפסקאר

שלום וברכה!

עומדים אנו עוד נבוכים ונדהמים מההסתלקות וקשה עדיין כתיבת מכתבים, אבל זה ברור כי רצונו הקדוש של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ הי וכן הוא גם עתה שלא תהי ח"ו חלישות באיזה עבודה שהיא שעמדה תחת נשיאותו ואשר כל המקושרים אליו יתחזקו ויתאמצו ביתר שאת וביתר עז במלוי תפקידם אשר הטיל עליהם. ובל"ס אשר גם להבא ישפיע כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ עליהם מרוחו שיצליחו בעבודתם הכללית ובחיייהם הפרטים.

אחד הדברים אשר הואיל כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ לדבר אתי בימים שלפני ההסתלקות הי בענין החינוך של ילדי ישראל במדינות אפריקא ליסד שם בעזהשי"ת סניף מעבודתו החינוכית אשר תפקידו יהי גם לעזר לאחב"י שי' הדירים באפריקא ביסוד וסידור מוסדות חנוך כשרים - ולתכלית זו גם להכשיר חוג מלמדים משלהם - וגם להשגיח בל יעשה עול לבני הנעורים העולים מהתם לאה"ק ולשמור עליהם שלא ילכדו ח"ו לרשת הכפירה. ואמר לי שבקשר לזה יכתוב אליו שהוא יסע לשם - לאפריקא - לבקר את המצב על אתר לארגן את העבודה שם ולנהלה שם, ומתפקידו יהי גם לנהל המשא ומתן התמידי עם הדזשאינט המקומי, אשר במשך הזמן יקבלו עליהם את ההוצאות (ע"פ הסדר הרגיל יפנה בזה הדזשאינט שבאפריקא להדזשאינט המרכזי שבצרפת ועי"י הרב"ג שי' בטח

יסודר שיהיי הכל כדבעי). עד כאן דברי הרב. בינתיים נצחו אראלים כו' ולא בא הדבר בכתיבה.

באשר הוחלט להמשיך בעזהשי"ת את כל העבודה שהתנהלה תחת נשיאות כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, ולהתחזק בה עוד ביתר שאת ויתר עז אשר זהו ודאי רצונו הקדוש, הנני בזה להודיעו את כהנ"ל ומבקש אני אותו אשר אם יסכים לקבל עליו המשרה הנ"ל - ואין ספק אצלי אשר יקבלה בשמחה רבה - יודיעני מזה ואכתוב ללשכה בפריז לסדר את העניינים הכרוכים בזה.

ועד שהדזשאינט יקבל על עצמו את ההוצאות - כי רגילים הם לחכות בזה זמן מה עד שיראו עבודה ממשית - נשלח אי"ה את התקציב הדרוש מכאן. והי' ראשיתך מצער ואז - כך אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ באחת משיחותיו, **כמדומה** בשם הבעש"ט - אחריתך ישגה מאד.

דעת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ היתה שבתחילה יסע לאפריקא בעצמו, ורק אח"כ יבואו גם ב"ב יחיו לשם. - כהנ"ל שמעתי לאחר שנועד שבטלה הצעת העסק שהציעו לפניו ואשר חזר לעבודתו הקודמת.

למענהו התכוף אני מחכה.

באיווי כט"ס

מ. שניאורסאהן

יושב ראש ועד הפועל

לב

י"דמ"ג אדר תשי"י

הרב גורודצקי

BOITE 16 פריז

בבקשה למסור לאנ"ש וכל הקיבוצים הצעתנו לחזק בהתוועדות סעודת פורים הקבלה ומסירה ונתינה להוראות כבוד קדושת מו"ח אדמו"ר הכ"מ להמשיכם בהרבצת תורה הפצת דא"ח והחזקת היהדות, חתני' דבי נשיאה, שמריהו מנחם.

לג

בי"ה^מ, י"ז אדר, תשי"י

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מהור"מ שי' ליפסקאר

שלום וברכה!

אאשר בזה את קבלת מכתבו מבי' תצוה בהסכמתו להתחיל בעבודתו
בעניני החנוך בצפון אפריקא, כרצון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.

ובהתאם להני"ל, נא להתדבר תיכף עם הרה"ח והרה"ג הווי"ח וכו'
הרבי"ג שי' - וכותב אני גם לו נידון זה - ובהקדם האפשרי להתחיל בעבודה
בפועל, כי כפי הידיעות מצפון אפריקא חבל על כל יום שהולך ולא עבד
עבדתי... ..

לד

בי"ה^ה, י"ז אדר, תשי"י

הרה"ח הרה"ג הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורב"ג שי'

שלום וברכה!

קבלתי מכתב מהווי"ח אי"א וכו' וכו' ר' מיכאל שי' ליפסקאר המודיע
כי מוכן הוא למלא רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ולהתחיל בעבודתו
בעניני החינוך באפריקא.

ומוסגי"פ העתק המענה שלי אליו. בטח יפנה עתה לכת"ר ונא להתדבר אתו בפרטיות, מתאים להראשי פרקים שדברנו פה, ולהשתדל אשר בהקדם יתחילו בעבודה ממשית.

הטלגרי' ע"ד דלית, כנראה מזוזות גדולות¹⁰ נתקבלה אבל האיש עדיין לא בא.

באיחולי כטי"ס

מ. שניאורסאהן

לה

בי"ה¹⁰, כ"ד אדר ה'תש"י

הרה"ח הרה"ג הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורב"ג שי

שלום וברכה!

בתודה מאשר אני את קבלת מכתבו מט"ז וי"ז אדר בצירוף החשבון ורשימת הילדים שי מאפריקה.

בינתיים בטח קיבל את מכתבי הקודם בצירוף העתקת מכתב לרי מיכאל שי ליפסקאר אשר הסכים להתחיל בעבודתו, ובודאי כבר באו בדברים נידון זה, ונא לזרוז בכל האפשר ולסייעו בעזהשי"ת בקבלת הוויזה וכדו'.

מר יצחק שי שלום - ראש "אוצר התורה" - הביע את הסכמת מוסד שלו לקבל על עצמם את ההוצאות של קיום מוסדות החנוך באפריקה לאחר שיתייסדו ויהי כבר דבר שנוסד בעולם. בפרטיות לא נדבר כלל עדיין, אבל יש מקום לשער שידרוש שיהי' שמש באמצע - ונא להודיע את חוות דעתו בזה בכלל ובפרט.

איני יודע בפרטיות מצב הר"ש שי מאטוסאו, (עפמשי"כ שהבטיח לו שלא תהי' התערבות והשתדלות מכאן לעכבו, לא כתבתי לו בענין הנ"ל) -

---

מו. סכום מעות.

מו. אג"ק ח"ג עמ' רנד, אגרת תקעב.

אבל תמי' היא בעיני, שאף אם התנה מראש שפטור הוא מזה, אבל בשביל מה ולמה עזב את משמרתו, שכנראה כר נרחב הוא והצליח בזה, ועתה הלוך ילך לחפש ולגשש בארץ אחרת ובעבודה אחרת, ועוזב כלי מחזיק וממשיך ברכות כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, אשר גם עתה מטה האלקים בידו להמשיך מן באר וענני הכבוד, הן בגשמיות והן ברוחניות, לכל אלו המחזיקים התקשרותם וההליכה בדרכיו אשר הורה ביתר שאת ויתר עז.

באיחולי כט"ס ופ"ש כהדו"ש

מ. שניאורסאהן

לו

בי"ה^ה, ג' ניסן, ה'תשי"י

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ וכו' מהור"מ

שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ח אדר :

אעיין בדבר האפשרות להשגת מכתב דרישה עבורו מאפריקא, אבל בטח יחפש, יחד עם ידידנו הרב"ג שי, על אתר דרכים יותר בטוחים, ובעיקר מהירים, כי יש להזדרז בזה בכל האפשר. ואם בזמנים רגילים זקוקים אנו לזכות העקדה אשר חשיבותה היא לא העקדה עצמה כ"א זריזותי דאברהם אבינו ע"ה - (כמשנ"ת באגה"ק סכ"א, ועפ"י יומתק ג"כ מה שבשו"ע אדה"ז חאו"ח אף שבמהדו"ק ס"א ס"י כתב בטעם אמירת העקדה ג"ז שיכניע יצרו כו' הנה במהדו"ב סוסי"א השמיט זה, ולא הביא אלא הטעם דלזכור זכות אבות) - הנה עאכו"כ בזמנים אלו, ומדה כנגד מדה צ"ל הזריזות, בכאו"א שהזכות מגין עליו. ובפרט בנדו"ד, שבכל יום אורבים לנפשות ילדי וילדות ישראל וכו'. והאריכות אך למותר.

החותם באיחול חה"פ כשר לו ולכב"ב שי ומחכה לבשו"ט

הרב מנחם שניאורסאהן

לז

בי"ה^{מט}, ג' ניסן, ה'תשי"י

הרה"ח הרה"ג חו"ח אי"א נוי"מ וכו'
מהורב"ג שי

שלום וברכה!

מאשר אני את קבלת מכתבו מכ"ד-כ"ח אדר. השקפתו בענין רשיון הכניסה עבור ר' מיכאל שי אשר יש להשתמש באמצעים היותר בטוחים ומהירים. גם אם יעלה באיזו הוצאות יתירות, נכונה עד מאד, ובדאי ימשיך בזה.

מוסג"פ העתק מכתבי להרמ"ל שי.

בעד מארטש לא נתקבל עדיין.

נא למסור לועד הסניפי על חשבון המל"ח נון תר"ס².

באיחול חה"פ כשר.

מ. שניאורסאהן

אינו אופיציאלי עדיין, אבל שקו"ט בדבר רבנות להאברך צאלער בביהכ"ס דרחוב מאנטעוידעא. ונא להודיעני חו"ד בזה ואם ידועים לו פרטי מהות הרבנות שם.

מט. אג"ק ח"ג עמ' רסד, אגרת תקעח*

נ. שקל.

לח

י"ד²⁰ ניסן תשי"י

הרב גורודצקי
BOITE 16 פריז

בבקשה למסור לאני"ש ברכת חג כשר ובבקשה בפסח לדבר ברבים לעורר בהתחזקות שמירת התורה והמצוות הרבצת תורה ועבודת החינוך והשי"ת יזכינו להייעוד כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, חתני דבי נשא שמריהו מנחם.

לט

ב"ה²¹, ג' דחווה"מ פסח, ה'תשי"י

הרה"ח הרה"ג הו"ח אי"א נו"מ וכו' וכו'
מוהרב"ג שי'

שלום וברכה!

בתודה אאשר קבלת מכתביו מט' יוד ניסן, ותנוח דעתו כאשר הניח את דעתי, במה שנשאר עתה על משמרתו ומקומו, בזמנים אלו שכל הענינים והמוסדות צריכים שמירה מעולה וחיוזוק ביותר ותוספות התפשטות הן כלפי חוץ והן כלפי פנים.

בדבר הר"מ שי' ליפסקר בטח עושים בזה בזריזות ותי"ח אם יודיעני מהתוצאות הטובות.

בדבר הרבנות של בהכני"ס מאנטאוודעא, לפע"ד צריכים להשתדל ביותר אם רק יש אפשרות, שיתקבל הרה"ח וכו' צאלער, הוא סיפר לי כי התראה פה עם הרב לאנדזשער מי שהי' רב בבהכני"ס הני"ל מלפנים והוא הי' הראשון אשר סיפר לו עד"ז וגם הבטיחו לסייע בידו ולהמליץ בעדו - אבל רק אם יפנו אליו מבית הכנסת ולא שהוא יהי' המתחיל. - כן סיפר

נא. מברק

נב. אג"ק ח"ג עמ' רעג, אגרת תקפה

לי הרי' צאלער שע"פ דרישת בהכנ"ס כבר שלח להם סקירה קצרה אדות
עצמו והמקומות שלמד וכיו"ב. בטח גם כת"ר זוכר את הרי' צאלער ויש
לקוות שבאם יסתדר בבהכנ"ס הנ"ל יהיו תוצאות טובות לא רק לבהכנ"ס
כי אם בהיקף יותר גדול.

אמש נתקבל מהדז. זי"ב ובאשר אין כל ביאור בזה יודיעני אם זה בעד
אפריל.

בטח מסר נ' לועד הסניפי מע"ח ובקשה להוסיף ע"ח המל"ח ועוד כי
לועד הסניפי, נ' להרי"נ שי נעמאנאו בעד תו"ת, כ"ה להרש"ז שי דוכמאן
לחלק שם להשייכים לבית רבקה (כי שמעתי שהרש"ז הורוויטץ התראה
עמו - או למסור באופן אחר).

הקבלות צריכים להיות מאנשים פרטים המקבלים ע"ש "בית
הכנסת חברי שערי תורה בני אברהם".

מפני קדושת המועד אין אני בא על החתום.

בטח קיבל במועדו הקונט' לחה"פ ופרסמו באופן המתאים.

בברכת חה"פ כשר ושמח.

הרב מנחם שניאורסאהן

מ

בי"ה^ט, כ"ה ניסן, ה'תשי"י

האברך הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ש שי"ה

שלום וברכה!

מכתבו מט' ניסן קבלתי ולא עניתי ע"ע מפני המועד וענינים הכרוכים בזה.

וראשונה הנני לכתוב, אשר אין כאן ענין של קפידא ח"ו וזכין
ומחייבין שלא בפניו וכיו"ב שמזכיר במכתבו, ובפרט שאינני מכירו. ומה
שכתבתי להרה"ח וכו' מהורב"ג שי"ב - לא כתבתי אלא בלשון תמי', כי לא
הבנתי הענין ..

נג. מהדזוינט סכום ז.

נד. אג"ק ח"ג עמ' רעז,

נה. מטוסוב.

נו. אגרת לה דלעיל.

מא

ב"ה^י, ח"י אייר, ה'תש"י הילולא דרשב"י

הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נ"מ וכו'
מהורב"ג שי

שלום וברכה!

שמחני במכתבו מי"ד אייר, אשר נותנים להרמ"ל^י שי הניירות,
ובטח יסע הנ"ל בהקדם. ויהי הכל להצלחה בכל הפרטים, מתאים לרצון
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ והוראותיו.

בענין שילוח הרש"ז שי טאובל למארסעל גם לפענ"ד נכון הוא, כיון
שכבר הי' שם. ואולי כדאי לצרף אליו עוד אחד.

הקונטרס ל"ג בעומר בטח הגיעו במועדו.

אינו מזכיר ע"ד בריאותו, ובודאי זהו סימן שהכל כשורה.

באיחול כט"ס, ופ"ש כל החבורה תחי

מ. שניאורסאהן

מב

ב"ה^י, ג' סיון ה'תש"י

הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נ"מ וכו'
מהורב"ג שי

שלום וברכה!

הגיעוני שני מכתבים מהרמ"ל^י שי ממעקנאס, ומודיע על האפשריות
הגדולות שם לפעולות ממשיות תומ"י. ובאשר חושב כי כבוד מעי הוא כבר

נז. אג"ק ח"ג עמ' רצט, אגרת תרז.

נח. לה"ר מיכאל ליפסקר

נט. אג"ק ח"ג עמ' שיב, אגרת תרכ.

ס. מה"ר מיכאל ליפסקר.

בברוקלין אינו כותב אליו בכל העניינים האלה לפאריז, וסומך שכמ"ע יראה
המכתבים ששולח אלינו. שלחתי היום לכ"מ תלגרמה בנוסח המצורף פה.

ולכן שוב הנני להדגיש בקשתי, אשר כת"ר ישתדל להיות נוכח
בהנחת אבן הפנה לעבודתנו באפריקה^ס, אשר יש לקוות שבעהשי"ת
תצליח במאד, ובכל עניינים כאלו הרי נוגע מאד מאד דער ערשטער
שטעל שיהי מתאים להכוונה. ובנתיים נא להמציא להנ"ל איזה
מזומנים.

מצרף אני בזה תלגרמה ומכתב אשר הגיעו לכמ"ע מדובלין ומסרום
לי.

וכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ יעורר להמשיך על כאו"א מאתנו ברכה
והצלחה, שתהי עבודת כאו"א על משמרתו, כפי חפצו ורצונו - לגדל
ולקדש שמי" רבא.

במעטפה בפני"ע נשלח הקונטרס לחה"ש הבע"ל.

בברכת החה"ש המקוה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

מג

זיס" סיון תשי"י.

הרב גורודצקי

BOITE 16 פריז

בבקשה למסור לאני"ש ברכת קבלת התורה בשמחה ובטוב לבב
בפנימיות, חתני דבי נשיאה, שמריהו מנחם.

מד

בי"ה^ס, אחה"ש ח' סיון, ה'תשי"י

הרה"ח והרה"ג הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהרב"ג שי

שלום וברכה!

היום נתקבלו מכתביו מאי וה' סיון. מדזוי נתקבל שבע, וניתן לזוגתו
ת"י השייך לאייר.

בנוגע להענינים - בטח קיבל בנתיים מכתבי מגי' וה' סיון, ומהם יראה
טעמי לביקורו במאראקא עתה (כיון שזהו ההתחלה, שהרמ"ל שי' כנראה
נבדך הוא איך להעמיד העבודה וקשה ליעץ ממרחק, שיצחק שלום יבקר
שם עתה. והראשון עיקר). וגם להתדברות כאן ע"ד פרטי העבודה - אינו
דומה אם יתברר מקודם על אתר האפשריות שיש בזה, ולאזהר עזר יש
לקוות מהדרים שם. (בנוגע למחנכים וגם לאמצעים, כי יש שם עשירים
גדולים, אלא שעומדים הם מן הצד בענינים כאלו).

הקונטרס לחה"ש בטח נתקבל. אולי יודע אם הרש"ז שי' גורעוויטש
סידר מה בעניני קהת בהיותו אצל הר"ד בראוומאן. ות"ח עם יודיע, כתבו
להנ"ל ישר ואין מענה (אולי אינו בפאריז).

באיחול כ"ט

מ. שניאורסאהן

מה

בי"ה^{טו}, אר"ח תמוז, הישי"ת

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מהור"מ שי"ה

שלום וברכה!

... ידידנו הרב"ג שי' הודיעני כי שלח לו עוד כסף ובאשר בטח גם
יתראו פנים אל פנים יוכלו להתדבר גם בנוגע לעתיד. וחבל אשר השגת
הויזא בעד הרב"ג שי' נמשכת כ"כ...

מו

בי"ה^{סו} ח תמוז השי"ת

הרה"ח והרה"ג הווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מהורב"ג שי'

שלום וברכה:

במענה על מכתבו מד' תמוז:

בנתיים הוברר יותר, אשר נחוץ להזדרז בסידור עיניי אפריקא
בכלל, והצעותיו של מר של[ן] שי' בנוגע לקאסאבאלנקא בפרט. ונוסף על
כל – יש מקום לחשוש להתערבות יועציו של זה כאן. אשר לכן – נא ונא
לאחז בכל האמצעים כדי להשיג את הויזא. בקשתי היום ג"כ את הרב
דמעקנעס בטעלעגראמע עד"ז.

סד. אג"ק ח"ג עמ' של, אגרת תרלד

סה. ליפסקר

סו. מצילום האגרת

ונחוץ גם לסמן כבר עכשיו שלשה אנשים ויותר, שיתאימו להטיל עליהם הנהלה והדרכת המוסדות שלנו ושלהם שם, (כי לפי הידיעות שנתקבצו נ"ל שצריך להשתדל שיהיו שני אלו גם יחד) ולהתחיל במועדו בהשתדלות לרשיון כניסה עברום.

וברכת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ להצלחה בכהנ"ל למעלה מדרך הטבע על כאו"א מאתנו יופיע

המחכה לבשו"ט

הרב מנחם שניאורסאן

בנוגע ל"ב תמוז – הנה בשנה זו מתמלאים שבעים שנה להולדתו. וב"ס ינצלו את חג הגאולה ולכל הענינים של התעוררות ופועל טוב בתוקף וביתר שאת יתר עז. ויפוצו המעינות גם חוצה.

מז

ב"ה^ס, י"ד תמוז, השי"ת

הרה"ג הו"ח אי"א נו"מ, בר אוריין ובר
אבהן, איש רב פעלים ומרא דעובדין טבין,
יושב על מדין ומנהל עדתו על מיין נייחין,
מר ניהו רבנא רפאל ברוך^ס שי, מדברנא
דקהלא קדישא דעיר מעקנאס ומצודתו
פרושה בכל המדינה,

שלום וברכה מרובה!

... כן הודיעני בשורה משמחת, אשר יעשה ככל יכלתו בהשגת הויזא למדינתו בעד הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכי מתלמידיו הותיקים ובא כחו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, הר"ר בנימין שי גאראדעצקי,

ולמותר לבאר לכת"ר ולדכוותי עד כמה נוגע ההקדם בזה...

מה

פרסום ראשון

י"ח ס"ט תמוז תשי"י

הרב גורודצקי

VILLIER LISLEADAM 20 פריז

ת"ל שקיבל הוויזה ובטח ייסע תיכף לאחר שיצאו עם פלמר וריסמן
ובכדי שייפגש במרוקו עם רמ"ל ויודיע לנו טלגרפית מנסיעתו בהצלחה
מרובה, מנחם שניאורסאהן.

מט

פרסום ראשון

כ"ז"ג תמוז תשי"י

הרב גורודצקי בבית הרב טולדנו

בית דין הרבנים מקנס מרוקו

ברוך בואו בהצלחה ומטובו למסור להרב טולדנו ברכת רפואה שלימה,
מנחם שניאורסאהן.

נ

בי"ה^{טז}, גי' מנ"א, השי"ת

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ס שי"ב

שלום וברכה!

... בנוגע לשאלתו אדות העתקה איני רואה יסוד להבהלה בזה.

ומה טוב שיתדבר עם הרב"ג שי' אחרי חזירתו ממאראקא אדות
האפשרות להעתיק לשם באופן שיוכל להמשיך שם בעבודה מעין זו
שהעמיס עליו כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ונתן לו כחות ע"ז. ואם אין שם
אפשרות כזו יש להתענין בהעתקה לאוסטרליא. ...

נא

בי"ה^{טז}, י"ח מנחם אב, השי"ת

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ר סעדי' שי"ד

שלום וברכה!

... כן חסר עדיין האישור מהרה"ח והרה"ג וכו' הרב"ג שי' על דבר
הבפועל ממש ...

עא. אג"ק ח"ג עמ' שנח, אגרת תרנט.

עב. ליברוב

עג. אג"ק ח"ג עמ' שעז, אגרת תרעט.

עד. ליברוב

נב

בי"ה^ט, כ"ו מני"א, השי"ת

האברך הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מהור"ש שי

שלום וברכה!

שני מכתביו מר"ח וחי תמוז קבלתי, ואחרי הרצאת הרה"ח והרה"ג וכו' מהורב"ג שי' אדות הענינים באפריקא, הנה לפי דעתי, נכון הדבר אשר יקבל עליו העבודה בשדה החינוך במוסדותינו שם, ואף כי קשה עדין לקבוע פרטי העבודה שם, כי הרי זה דבר חדש, בכל זה יש לקוות לכך נרחב במקצוע החזקת התורה והיהדות ובמילא להצלחה מופלגת בכחות נשיאנו, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, ואשרי חלקם של כל אלו וואס וועלן זיין אפ זיין וואגען. ומובן מעצמו אשר כוונתי שנכון הדבר הוא גם לטובתו וטובת בי"ג תי' ולהסתדרות בחיים מאושרים...

נג

בי"ה^ט, ג' אלול, השי"ת

ישאו הרים שלום וברכה להרה"ג הווי"ח אי"א
יושב על מדין, איש חי רב פעלים, מנהל עדתו
במישרים, מאיר ומזהיר, עפיי' ואינבי' שפיר,
בנשי"ק וכו' מוהר"ר מאיר שליט"א אביחצירא,
מדרבנא דק"ק מידלת, יע"א

אחדשה"ט:

בנועם שמעתי מאת בא כוחנו הרה"ח והרה"ג איש רב פעלים
בתורה ומצוה כרכא דכולא בי', עוסק בצרכי ציבור באמונה רבה אשר

עא. אג"ק ח"ג עמ' שצו, אגרת תרצה.

עו. אג"ק ח"ג עמ' תד, אגרת תשג.

ידיו רב לו בחיזוק התורה והיהדות וכו' מוהר"ר בנימין ש"י גארדצקי, על אדות כת"ר ופעולותיו בהפצת התורה וחיזוק היהדות בקהלתו קדישא וסביבותי אשר מצודתו פרוסה שם. וכבקשת כת"ר אשר מסר לי הנ"ל הזכרתי את שמו הוא וב"ב שיחיו בטוב בהיותי על ציון צדיק נשיאנו הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, ולכתיבה וחתימה טובה בכל המצטרך לכל אחד ואחת לפי עניניהם.

ובטח יברכם צדיק אשר כפי מאמר הזהר (ח"ג עא, ב) בתר דאתפטר אשתכח בהאי עלמא יתיר מבחיוהי, והשי"ת ימלא ברכות צדיק על מילואן בגשמיות וברוחניות.

... גדולה ביותר ההתקשרות על ידי השתתפות בעבודתו הקדושה של נשיאנו אשר תקותי חזקה אשר כת"ר יתן לנו עזרתו בכל האפשרי, ובהתאם לאשר דיבר יחד עם בא-כחנו הרה"ג והרה"ח וכו' מוהר"ר בנימין ש"י גארדצקי, ומיני ומיננא יתרבא שמא קדישא עילאה אכ"ר.

... כפי אשר סיפר לי הרה"ג והרה"ח וכו' מוהר"ר בנימין ש"י גארדצקי הנה נמצאים אצלו כמה ספרים בתורת האמת אשר נתחברו על ידי אביו ואביו זקנו של כת"ר ובודאי יש בהם ממאור תורתנו הקדושה אשר יקרה היא מפנינים גו', ומאד אתענן שיהיו בהספרי שלנו ואם יתנם תשורה לאוסף הספרים שלנו הרי תודתי נתונה לו בזה מראש.

נד

בי"ה^ט, י"ב אלול, השי"ת

הרה"ח הו"ח אי"א וכו'

מהו"ר שלמה שי"ח

שלום וברכה!

במענה על הודעתו כי ניגש הוא להשתדל [בענן] התעודות הנדרשות להנסיעה למרוקו, הנה בטח יזדרז בזה, ויהי רצון שיהי הכל בהצלחה ויהי כלי ראוי להמשכת וקבלת ברכות כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.

בנוגע מכתבים משם, הנה אחרי בירור המצב אצל הרה"ח והרה"ג
וכו' וכו' מוהרב"ג שי - אינו זקוק לזה, ואינו צריך אלא להורות שם איש
בעיר אשר לשם נוסע, והשם והכתובת יקבל מהרה"ח והרה"ג וכו' הרב"ג
שי בימים אלה. ...

נה

בי"ה^ט, ה' מר חשוון, ה'תשי"א
ברוקלין,

הרה"ח וו"ח אי"א וכו'
מהורז"ש שי^ב

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ד תשרי, בו מספר פרשת הדברים ע"ד
נסיעתו לדובלין ושואל דעתי, אם יסע עתה לשם, באשר אינו עומד
ברשות עצמו להחליט בזה, בהיותו על משרה בישיבת תומכי תמימים
בברונאי.

הנה זה מכבר כתבתי שכמה וכמה מאנ"ש והמקושרים שי יכולים
למצוא מענה על ספיקות שלהם המתעוררים עתה אם יעינו במכתבי
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ שכתב להם מאז. גם בנידון דידי' כן הוא, שזה
לשון מכתב כ"ק מו"ח שמעתיק הוא עצמו במכתבו אלי עתה: "יסכים
להצעת ידידי בא כוחי בסידור הפליטים הרב ר' בנימין שי גאראדעצקי
לנסוע יחד עם השו"בים יחי' לאירלאנד, ובודאי יסדרו בעזרתו ית'
שלמשך הזמן שלא יהי' בפאריז יהי' בתו"ת ממלא מקומו מתאים,
והשי"ת יצליחו". הרי לו מענה ברור ביותר בזה ואיני רואה כל מקום
לספק בשאלתו זו. ...

נר

בי"ה^{פא}, י"ב מר חשוון, ה'תשי"א
ברוקלין

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מוהר"ר שניאור זלמן שי^{פב}

שלום וברכה!

... בטח יכתוב מעבודתו במארסייל, נוסף על מה שכותב ישר להרה"ג
והרה"ח וכו' הרב"ג שי. ...

נז

בי"ה^{פב}, י"ז טבת, ה'תשי"א
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מהורב"ג שי

שלום וברכה:

נתקבלו שלשת מכתביו מיום יו"ד יא' ויב' טבת. שני ספרים לשווייץ
כבר נשלחו, והשניים כאן – הנה, כנראה, מפני אידם לא הי' שם איש
אתמול ונסו היום עוה"פ, ואמרו שאחד מהשותפים אינו בעיר והשני אינו
יודע מאומה אודות ענין כזה. – כן נמסר ג"כ השייך לנפנה ומלי"ח. ולפלא
שאינן עדין הרשימות.

פא. אג"ק ח"ד עמ' לו, אגרת תשצח.

פב. טאובל

פג. מצילום האגרת

בטח קבל כבר בינתים העתקת מכי שפירא ובוכמאן לגלאזער ולדענבערג. ואחרי כ"ז, תקותי, כי במענות בניחותא אבל בתוקף הראוי, חפץ הוי' בידו יצליח, לפעול שימשיכו בעזרתם בסכום שעד כאן ועוד יוסיפו ע"ח העבודה באפריקא. ובטח ימצאו אופנים ודרכים איך שלא להרגיז עי"ז את כו'.

רואה אני על פי מכתבי הרמ"ל שי' שנחוץ ביותר שיבקר באפריקא ויסדר שם את כל העבודה של הרעלסין המתאימים – ואחרי שיסדר השקו"ט עם ב"כ דזוינט, הנה ההקדס בזה ישובת. ובענין ההתדברות עם מר ביין עתה בהיותו במחנו – לכאורה תועיל עכ"פ שלא יוכל לבוא בטענה למה לא אמרו לו בעוד מועד כשבא – ביין – להתדבר ע"ד עניניו עם ההנהלה המרכזית. ואם לגמור עם ביין עתה או רק להתחיל ולסיים אח"כ במקומו – בטח יראה במשך הדבור עם ביין לאיזה צד לנטות. ובכל אופן – יהי רצון שיהי' בהצלחה גדולה.

מנהלים עתה מו"מ עם קרן ההצלה דשיקאגא ע"ד עזר, כמו שנתנו אשתקד. לעי"ע משתמט אני מנתינת תקציב להם. אבל כדאי הי' שישלח כת"ר תקציב כזה לכאן ויהי' מן המוכן, כיון שלפעמים נחפו אצלם הדבר.

(התקציב הזה צריך להיות כולל בתוכו ג' מחלקות כלליות, כתובות על גליונות מיוחדים, כדי שתהי' האפשרות להשתמש עם אחד מהם זולת האחרים, ואלו הן: א) דו"ח מהשנה הקודמת. ב) תקציב להוצאות השנה שאח"כ (אין הבדל גדול מאיזה חודש שיתחיל בו את שנת התקציב). ג) תקציב ההכנסה הנשקפת לשנת התקציב החדשה. כדאי גם אשר בגליון מיוחד תהיינה ידיעות סטטיסטיות כגון מספר התלמידים, מספר הנתמכים וכו').

משי"כ שאני"ש נופלים ברוחם מאי קבלת מכי מענה ממני – הנה נא ונא להודיע שאין זה אלא מחוסר הפנאי ומרוב הטרדות שהקיפוני והן הולכות ורבות. ואין כאן סיבה לנפילת רוח כלל וכלל, וכשיש שעה פנוי' הנני משתדל לענות על הסדר. ובעזהשי"ת תקותי שסו"ס יענו כל המכתבים המתקבלים.

כן, לפי דעתי, אין להם להתבהל כלל מהמצב הכללי וכו' כפי ההפחדות שבעתונות.

הי' מהראוי לחקור ע"ד האפשריות להשיג רשוני כניסה לבראזיל – והעיריות שם מקומות של פרנסה ומנוחה וגם הצבור החרדי הולך ומתרבה.

מהראוי הוא אשר יסדרו בכ"ד טבת הבע"ל חלוקת הש"ס בפרסום המתאים, ועפמשנ"ת בחוברת כד' טבת ה'תש"ט. ותקותנו לסדר גם כאן כנ"ל, וגם לעורר במק"א לעשות כזה.

בטח באירלאנד הכל כשורה ויודיע עד"ז. כן מהו סוף דבר עם העסק
השני שם (הנותן מתנה).

בברכת הצלחה רבה ופי"ש כל החבורה ת"י

המצפה לבשורות טובות בכהני"ל

מ. שניאורסאהן.

נח

בי"ה⁷⁸, כי"ג טבת, ה'תשי"א
ברוקלין

הרה"ח וו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצצ"ב
וכו' מוהר"מ⁷⁹ שי שד"ר

שלום וברכה!

במענה על מכתביו,

... (ה) נא להודיע מהנעשה במידלת בענין הלימודים וכן בענין תיקון
הבית, ולכאורה ההשתתפות בכגון דא בחצי הוצאות היא יותר מהראוי,
ובפרט שהענין בריחוק מקום וכו'. ויתדבר עם הררבי"ג שי"...

בברכת הצלחה בעבודתו בקודש, המחכה למענה על כהני"ל,

מ. שניאורסאהן

נכונה הצעתו בענין הבאת סופר ושו"ב משלנו למחנו. וכן שיבוא
גי"כ הרר"ס שי ליבעראו, כי מוכרח לחשוב ג"כ ע"ד התחלת עבודה גם
בקאזא ועוד. ולכן מטובו להודיע בהקדם ישר להררבי"ג שי את שם מי
יזכירו [ונ]שותיהם ושאר הידיעות הנחוצות לבקשת רשיון כניסה.

נט

פרסום ראשון

י"ב שבט תשי"א

הרב גורדצקי
STANTOINE 80 פריז

ביום הילולא בפרט נעמוד הכן אתם ואנו כולנו להתחזק באילנא דחיי על ידי אהבת השם אהבת התורה אהבת ישראל דכולא חד ועשיה לעילא ולקבל ברכות הוי' שיעורר עלינו כולנו נשיאינו בעל הילולא בברכה מנחם שניאורסאהן מטובו למסור הנ"ל לכל אנ"ש.

ס

פרסום ראשון

בי"ה^{טו} כ"ה שבט התשי"א

הרה"ג והרה"ח הוו"ח אי"א נוי"כ וכו'
מוהרב"ג שי

שלום וברכה:

במענה על מכתביו מיי"ז וי"ט שבט:

ת"ח על הבשו"ט, שלעי"ע, הסכימו על א' תקי, ובטח במשך הזמן, כשיכניסו גם תקציב אפריקא בחשבון, יהי אופן למלאות גם החסר לעי"ע בהנ"ל. ועוד חזון למועד, ולדי' התשועה.

התקציבים בעתם נתקבלו, לדעתי כדאי הי' שהרה"ח כו' הר"ס שי ליבעראוו יגיש תיכף מחדש. ובאופן שלא תוחלש בקשתו עתה עיי מענה השלילית שקבל.

זה עתה נתקבל מכתבו מכ"ב שבט – ואחכה למכתבו מהיר המודיע
שנסתדר הענין עם מר חסקין, ע"ד האספה אכתוב ימים אלו ביחוד.

בפ"ש כל החבורה חי' וברכת הצלחה

מ. שניאורסאהן

סא

בי"ה^פ, כ"ו שבט, ה'תשי"א

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהור"ס^פ שי שד"ר

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ב שבט:

כבר כתבתי להרה"ח כו' הרב"ג שי' שלדעתי, יגיש תיכף עוה"פ
בקשה לכניסה למאראקא, ויתיעצו יחד באיזה אופן טוב יותר (לאיזה
עיר, שם מי להזכיר, וכיו"ב).

והשי"ת יצליח שיהי' הכל בעתו ובזמנו - שנוכל, כאו"א מאתנו,
למלאות שליחותנו בעלמא דין, ומתוך הרחבה..

סב

בי"ה^ג, ז' אדר א', תשי"א
ברוקלין

אל ידידינו אנ"ש הו"ח אי"א נו"מ וכו' אשר
בעי"ת פאריז. והקבוצים, ד' עליהם יחיו

שלום וברכה!

ע"י ידידנו הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מוה"ר בנימין שי
גאראדעצקי נודעתי מהחלטתם הטובה לקבוע שיעור לימוד דא"ח באולם
הלשכה פעם בשבוע בשתי חבורות אשר ישתתפו בזה אנ"ש מכל הקבוצים
יחד, ובודאי ישתדלו לקיים המבוקש של יפוצו מעיינותיך חוצה, עם כל
התנאים שבוה כמבואר במכתבי מיו"ד כסלו העבר, אשר זהו הקדמה
הכנה וכלי לביאת המשיח במהרה דידן..

סג

בי"ה^ג, ט' אדר א', תשי"א
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מוה"ר שלמה שי^ב

שלום וברכה!

קבלתי הודעתו אשר, ת"ל, סוף סוף קבלו רשיון הכניסה למארוקו,
ובודאי יתדברו עתה ע"ד פרטי נסיעתם עם הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א
נו"מ וכו' מוה"ר בנימין שי גאראדעצקי, ויהי רצון שיהי הכל בעתו ובזמנו
היותר מתאים למילואי תפקידינו במארוקו, להעלות שם נר תמיד, נר
מצוה שיאיר באור תורת החסידות על צד היותר טוב..

צ. אג"ק ח"ד עמ' קעא, אגרת התקטו.

צא. אג"ק ח"ד עמ' קעד, אגרת התקיה.

צב. מטוסוב

סד

כ"ח²³ אדר א' תשי"א

הרב גורודצקי

BOITA POSTAL 386-04 פריז

תהא נסיעתו למרוקו צלחה יטלגרף לכאן כשייסע ובביאתו לשם
בברכה, מנחם שניאורסאהן.

סה

אי"ז אדר ב' תשי"א

הרב גורודצקי

אצל וילשנסקי 49 RUE BICHAT צרפת

איחולי לנסיעה מוצלחת במוצאי שבת למרוקו והצלחה
רבה בעבודתו שם בברכה, מנחם שניאורסאהן.

סו

י"ג²⁴ אדר ב' תשי"א

מודאגים אין מכתבים מקווה שהכל בסדר.

פורים שמח בברכה, מנחם שניאורסאהן.

צג. מברק

צד. מברק

צה. מברק

סז

י"ד"צ אדר ב' תשי"א

הרב גורודצקי

פריז STANTOINE 80

בבקשה להתוועד בפורים וגם בשבת בהתעוררות מיוחדת לעבודה
בחינוך ביראת שמים בברכת פורים שמח, מנחם שניאורסאהן.

סח

י"ט"צ אדר ב' תשי"א

הרב גורודצקי

פריז RUE STANTOINE 80

לדעתי כדאי שישע בסוף השבוע בספינה ובשבוע הבע"ל באווירון
ויהי בהצלחה ובברכה, מנחם שניאורסאהן.

סט

בי"הצ"ח, חיי אדר שני, היתשי"א
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
מוהרבי"ג שי

שלום וברכה!

במענה על המברקה שלו שנתקבלה היום, הברקתי לו :

"לדעתי כדאי שישע בסוף השבוע בספינה או בשבוע הבע"ל באוירון,
ויהי' בהצלחה ובברכה".

... אבל אם לפי דעתו צריך להשאר עוד ימים אלו ויכול לפעול בזמן
הזה יוכל להשאר ויסע באוירון בשבוע הבע"ל. והנני כופל ברכתי שתהי' לו
נסיעה טובה וכשורה ויבוא צלחה.

מכתבו מט"ו אדר שני נתקבל היום, ולפלא שאינו כותב פרטים
מהנעשה ונפעל באפריקא. והנני מקוה כי בימים אלו יתקבל מכתב מפורט.
ואם לא כתב עדין עכ"פ יכתוב עתה ראשי פרקים.

בטח קבל הקונטרס לפורים.

בברכת הצלחה בכל

מ. שניאורסאהן

ע

בי"ה צ"ט, יו"ד ניסן, ה'תשי"א
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"מ מו"מ באמונה וכו'
מהו"ר יעקב שי"ת הכהן

שלום וברכה!

... ווי איך האב אייך איבערגעגעבן טעלעפאניש, איז מיט עטליכע
טעג צוריק געקומען פון יוראפ אונזער פארשטייער הרה"ג והרה"ח
ווי"ח אי"א וכו' וכו' מוהר"ר בנימין שי' גאראדעצקי. ער האט געבראכט
אן אויספירליכן באריכט וועגן אונזער ארבעט אין יוראפ און בפרט אין
צפון אפריקע, אז די ארבעט גייט אן-עין-הרע מיט אויסער געוויינליכער
הצלחה, דאגעגן איז אבער צום באדויערן וואס דער פינאנציעלער מצב איז
זייער געדריקט, בפרט אז דער דזשאינט האט פארקלענערט זיין סובסידיע
פאר אונזער ארבעט.

דערפאר וויל איך ספעציעל וויסן, וואס עס איז געווארן מיט דער
הלואה בא ידידנו מר יוסף שי' ראבינסאן, וואס זי איז פארבונדן מיט זיין
השתתפות אין די הוצאות פון אונזער ארבעט אין אפריקע.

איך האף, אז ווען איר וועט אי"ה קומען וועט איר בריינגען בשורות
טובות בהנוגע לפועל ממש..

עא

בייה^א, ייא ניסן, היתיש"א
ברוקלין

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהר"ש שי"ב

שלום וברכה!

... בנועם קבלתי הדו"ח מהב"כ וכו' וכו' מהורב"ג שי ע"ד עבודת כי
נוסף על מש"כ ישר אלי. ומעלין בקדש.

כיון שא"א להקיף את כל הזקוקים לחינוך כשר - במצבנו עתה -
מובן, אשר דין הקדימה לאלו שאין בזה סירכא (כמו עירוב למודי קודש
וחול יחד וכיו"ב) ולאלו שאין להם חנוך כלל.

- ותשומת לב ביחוד להכשרת מורים ומדריכים ע"י קורסען
מתאימים וכיו"ב..

עב

בייה^ב, י"ג ניסן, היתיש"א
ברוקלין, נ. י.

שלום וברכה!

בנועם^ד שמעתי מידידנו הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נו"מ עוסק
בצצ"ב וכו' מהור"ר בנימין שי' גאראדצקי על דבר עבודתו הנמרצה

קא. אג"ק ח"ד עמ' רמב, אגרת תתקעב.

קב. מטוסוב

קג. אג"ק ח"ד עמ' רנג, אגרת תתקפב.

קד. תוכן דומה לכמה מרבני ועסקני הקהלות במרוקו.

והמסורה בעד החזקת והפצת התורה בכלל, והשתתפותו בעבודתנו
החינוכית במוסדות "אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" בפרט.

והתקוה תאמצני כי כת"ר שי' עוד יוסיף אומץ בעבודתו הק' להגדיל
תורה ולהאדירה..

עג

פרסום ראשון

י"ב^ק תמוז תשי"א

הרב גורודצקי
STANTOINE 80 פריז

למסור לכל אני"ש.

לחיים לחיים ולברכה ולהתעוררות בהצלחה בהחזקת היהדות
והרבצת תורת הנגלה והחסידות, מנחם שניאורסאהן.

עד

פרסום ראשון

בי"ה^ק, כ"ו תמוז תשי"א
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ עוסק בצ"צ וכו'
מוה"ר בנימין שי'

שלום וברכה!

הנני מאשר בזה קבלת מכתביו, מי"א תמוז (ב' מכי) טו' תמוז,
ויט' תמוז, שמפני כמה סבות נתעכב המענה עליהם עד עתה, ואחרון
אחרון חביב, הנני מתחיל במה שכותב במכ' מי"ט תמוז, ואביע בזה

ברכתי ליום הבר מצוה של בנם שלום דובער שי' ביום ה' העבר, שיהי' ר
שיהי' הולך וגדול בנר מצוה ותורה אור ומאור שבתורה, והוא זוגי'
תחי' יראו בו ובשאר ילידיהם שי' רוב נחת וענג, אידישן נחת חסידישן
נחת. וכידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, אז דער אויבערשטער בלייבט
ניט קיין בעל חוב, ואלו העובדים בחנוך הכשר, צאלט זיי אפ דער
אויבערשטער אין זייערע אייגענע קינדער, שישבעו מהם רוב נחת בכל
הפרטים. עכ"ל.

ב) בטח כשיהי' חדשות בנוגע לנסיעתו למאראקא, וכן בנוגע לנסיעת
הר"ס והרש"ז יודיעני, וחבל על אשר מתעכב הדבר כ"כ, כי, בכלל, איז ניט
קיין געזונטע זאך שבי"כ הדזוינט והספרדים רואים שמתעכב כ"כ ביאת
כת"ר לשם.

ג) בנוגע לביקור מרת מרגלית באה"ק ת"ו, הנה כתבו לשם, ובנוגע
להפרטים, עדיין לא הי' בכדי שיעשה להודע מהנעשה בשם.

ד) בטח הי' מאמר ג"כ בעתונות ע"ד יב' ויג' תמוז, וכמנהגו מאז,
ישלח לכאן הקטע המתאים,

ה) מכאיב למאד, מה שלאחר כל השו"ט והדו"ד עם ב"כ הדזוינט
ולמרות מה שכת"ר האריך בהביאור בגודל נחיצות הדבר, הנה, לע"ע,
הסכימו רק על סכום פעוט ביותר, אבל תקותי, שבמשך זמן לא רחוק
הנה יעלה בידו לחזור עוה"פ על השו"ט ולהגדיל את הסכום בעד זמן
העבר. וכ"ש וק"ו בנוגע להעבודה בזמן ההוה והתפתחותה בעתיד,
ובטח גם הם מבינים אשר ההסכם על הסכום הפעוט הי' זה בדרך
הכרח, אבל לא שמודה לדעתם, ומזה הוא ג"כ גז"ש וק"ו בנוגע להת"ק
וכו'.

ו) מה שכותב ע"ד עבודה במרקה השפאנית, הנה פשוט שלא לקחת
לא את הרש"מ ולא את הר"מ ליפסקאר, כיון שבעיקר – העבודה היא
במרקו הצרפתי, אבל תקותי, שבין אנ"ש הנמצאים במדינתו ימצאו
גם כאלו המתאימים לעבודה במרקה השפאנית, ואף אם לא יהי' מעידית
שבעידית, הרי שמענו מפי כ"ק מו"ח אדמו"ר, אז אונזערע זיבורית איז
בעסער ווי זייערע עידית.

ז) בנוגע להשובי"ם, עדיין לא קבלתי ידיעה מהם, ובטח יבוא וכו',
וכת"ר מצדו בטח ישתדל שיהי' בניחותא ובלא מחלוקת.

ברכת מז"ט לברמ"צ של בנו שי' והצלחה בעבוה"ק

עה

בי"ה^ק, י"ד מני"א, תשי"א
ברוקלין.

שלום וברכה!

... בענין מה ששואל גמ"ח בעסקו, הנה בטח ידוע זה לו מכבר שכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע קבע קופת גמ"ח על ידי הלשכה לעזרת פליטים וסידורם, וקשה עלי לשנות את הסדר בזה ובפרט בדברים שנקבעו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר, וכמו שהי הסדר אז, הנה גם עתה על כת"ר לפנות אל הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א עוסק בצ"צ וכו' מוהר"ב שי גאראדעצקי, ובטח יעשה בזה כפי יכולת קופת הגמ"ח עתה, ומצדי הנני כותב לו ג"כ בזה..

עו

י"ח^ק מני"א תשי"א

הרב גורודצקי

RUE SAINT ANTOINE 80 פריז

נסיעה כשורה ובהצלחה מופלגה בברכה, מנחם שניאורסון.

קז. אג"ק ח"ד עמ' תיא, אגרת א'קלא.

קח. מברק

עז

בי"ה^ט, ה' אלול, ה'תשי"א
ברוקלין, נ. י.

שלום וברכה!

איך האב ערהאלטן אייער בריוו, אין וועלכן איר שרייבט, אז איר זייט אויסגעהיט געווארן, ת"ל, פון עגמת נפש ביז איצט, און איך האף, לויט מיין בריוו פון י"ג ניסן, אז איר וועט אויך ווייטער ניט האבן קיין היזק ועגמת נפש ח"ו און וועט קאנען אנזאגן גוטע בשורות וועגן דעם.

מיר האט אויך זייער געפרייט צו לייענען אין אייער בריוו, אז איר האט זיך משתדל געווען, אז פון דעם געלט וואס איז געבליבן פון אידישן פאריין זאל איינגעטיילט ווערן א באשטימטער סכום פאר אונזערע ישיבות אין מאראקא. ס'איז שווער צו באשרייבן אין ווערטער דעם גרויסן זכות וואס מען האט דורך אנטייל נעמען אין עב[ודת] החינוך אין מאראקא, בפרט, אז לויט די דארטיקע לעבנס אומשטענדן קען מען מיט פארהעלטיסמעסיק קליינע סומען אויפטאן גרויסע זאכן. פון דער אנדער זייט איז די אחריות פאר אונזערע ברידער אין מאראקא א פיל גרעסערע, נעמענדיק אין אכט, אז דער גייסטיקער באדן איז דארט צוגעגרייט, און מען דארף ניט קומען און קעמפן פא[ר] דער אידיי פון חינוך הכשר, נאר פארקערט, זיי קומען מאנען, מיט א תביעה נפשית, מיזאל ארגאניזירן בא זיי א חינוך הכשר און ראטעווען זייערע קינדער; און זיי מאנען, מיט רעכט, פארוואס מיגיט זיי ניט די פולע מעגליכקייט דערצו.

און פונקט ווי אין צדקה גשמית, איז ווי גרויס עס איז די אחריות פון מצות צדקה אפילו ווען מיגיט צום ארימאן, על אחת כמה וכמה גרעסער איז די אחריות, ווען דער ארימאן קומט צוגיין און דערציילט זיין לאגע און מאנט כאטש אויף שטום-לשון פארוואס העלפט מען אים ניט ארויס.

על דרך זה ביתר שאת ויתר עז, איז אין צדקה רוחנית, וואס בשעת מי'אז מחי' אן אידיש קינד מיט תורה ומצות, איז דאן ברענגט מען אים ניט נאר לחיי עולם הבא, נאר מען מאכט אים אויך א גליקליך לעבן אין עולם הזה.

מיר האט אויך אינטערעסירט צו לייענען אין אייער בריוו, וועגן מעגליכקייט און נויטיקייט צו ארבעט פאר חינוך הכשר אין האלאנד,

און וועגן דרויף ביטע ווענדעט זיך דירעקט צו אונזער לשכה אין פאריז און בא-כוחינו הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי ציבור וכו' מוהר"ר בנימין גאראדעצקי שי". אבער אין משנים מצדקה לצדקה און אין מערבים שמחה בשמחה, במילא די געלט וואס מ'האט באשטימט פאר דער ארבעט אין מאראקא דארף גיין אהין, און איך האף אז איר וועט קענען געפינען גענוג פאראינטערעס[יר]טע מענטשן אויפן ארט צו אנפירן די ארטיקע חינוך ארבעט אן מניעה פון געלט מיטלען. א טייל הכנסה קען מען אויך בויען אויף שכר לימוד, און דער עיקר וואס, ווי איר שרייבט, וועט נאכן ערשטן יאר זיין א מעגליכקייט איינצושליסן די ארבעט אין דעם האלענדישן פאראייניקטן אידישן אפיל.

אזוי ווי ח"י אלול און ערב ראש השנה וועל איך בלי-נדר זיין אויפן ציון פון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, איז אויב איר וועט מיר צושיקן די נעמען (צוזאמען מיט מוטערס נעמען) פון זיך און אלע אייערע ב"ב שיחיו, וועל איך זייענדיק אויפן ציון דערמאנען זיי להמצטרך להם.

איך פארענדיק מיט דער וואונש, אז בא אייער פרוי זאל אלץ זיין כשורה און הריון ולידה זאל זיין בעתו ובזמנו ובנקל, און מיט איר צוזאמען מגדל זיין אלע אייערע קינדער לתורה לחופה ולמעשים טובים,

בברכת כתיבה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה.

ביגעלעגט איז אויסצוג פון דער שיחה פון שבת מברכים ר"ח אלול, וואס איר וועט זיכער אויסניצן אויפן פאסנדן אופן.

עח

בי"ה^ק, י"ט אלול, ה'תש"א
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נוי"מ וכו'
הרב"ג שי'

שלום וברכה!

מוסג"פ מכתב מהרה"ג וכו' רפאל ברוך טולידנו ממקנאס, שבו מתחנן אשר לרגלי ההירוס שעושים החפשים במחנם וציד הנשמות וכו' במצודת העלי' לאה"ק ת"ו, אשר מקום המעבר הוא בצרפת, ולכן מבקש

שנפתח מקום מקלט שם למאות ילדים שיתחנכו שם על טהרת הקדש,
ומבטיח אשר מצדם מוכנים לעזור בכל האפשר וכו'.

ומטובו להודיעני מה דיבר כת"ר שי' אתו ומה דעתו בהני"ל...

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

עט

כ"ט ק"א אלול תשי"א

הרב גורודצקי

STANTOINE 80 פריז

נא למסור לאני"ש ברכתי לשנה טובה תכתבו ותחתמו,
מנחם שניאורסאהן.

פ

ב"ה ק"ב, כ"ג מ"ח, ה'תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח הווי"ח אי"א נו"נ

עוסק בצ"צ וכו'

מהו"ר שלמה שי"ק

שלום וברכה!

... בנוגע לשאלותיו - כבר מסרתי ע"י הרב"ג שי', באשר לא הי' הזמן
גרמא לענות לו בהקדם, ובודאי כבר קיבל ההוראות שבוה במכתב הרב"ג שי'..

ק"א. מברק

ק"ב. אג"ק ח"ה עמ' לא, אגרת א'רנ.

ק"ג. מטוסוב

פא

בי"ה ק"י, ה' כסלו, תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח חו"ב צנמ"ס עוסק בצ"צ באמונה
ר"מ ור"י וכו' מוה"ר יהודא זאב הלוי שינקטו

שלום וברכה!

... ע"ד או"א משגיחים בישיבתם - מטובו לכתוב ישר ללשכתנו
בפאריז התנאים שמשני הצדדים שבוה..

פב

י"ד קט"ו כסלו תשי"ב

הרב גורודצקי
STANTOINE 80 פריז

גוט יום טוב שמחה בהחלטות טובות ועשי' לעילא בברכה,
מנחם שניאורסאהן.

קיד. אג"ק ח"ה עמ' נח, אגרת א' עדר.

קטו. סגל, מנצ'סטר.

קטז. מברק

פג

חיק"י טבת תשי"ב

הרב גורודצקי

80 RUE STANTOINE פריז

בטח נוסע באווירון גדול והשי"ת יתן נסיעה כשורה והצלחה מופלגה
בעבודתו בברכה, מנחם שניאורסאהן.

פד

בי"ה ק"י, י"ב טבת, תשי"ב
ברוקלין.

ועד מושב כפר חב"ד, ד' עליהם יחיו

שלום וברכה!

במענה על מכתבם מכי כסלו, הנה שלחתי להם מברק וז"ל "ענין קרן
השמיטה דסוכנות ק"י מיוסד על דברי (ד"ר) שווארץ לגאראדעצקי ומבקר
עתה באה"ק, בברכה, חתימתני": ...

ק"י. מברק

ק"י. אג"ק ח"ה עמ' קלג, אגרת א'שמג.

ק"י. ראה אג"ק ח"ה עמ' כח, אגרת א'רמז.

פה

בי"ה^{קכ}, י"ז טבת, תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוהר"ר [שניאור זלמן] שינקא

שלום וברכה!

... כפי הידיעה שקבלתי מהרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר בנימין שי' גאראדעצקי, הנה כתי"ר שי' כבר קיבל הרשיון לנסיעת
מרוקה, ומצטער הנני שמתעכב הענין כ"כ, בה בשעה אשר בכל יום ויום יש
לפעול שם גדולות ונצורות..

פו

בי"ה^{קכ}, ג' שבט, ה'תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

הוו"ח אי"א נו"נ עסקן רב פעלים וכו'
הנדיב מו"ה שמואל שי' טולדנא,

שלום וברכה!

נעם לי לקבל הרצאת בא-כוחי, מנהל הלשכה האירופית לעזרת
פליטים וסידורם אשר בפאריס, הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק
בצרכי ציבור באמונה וכו' מוהר"ר בנימין שי' גורודצקי, על דבר ביקורו
במחנם.

קכ. אג"ק ח"ה עמ' קמא, אגרת א'שמח.

קכא. טאוכל

קכב. אג"ק ח"ה עמ' קצט, אגרת א'שצט.

וביחוד שמחתי לשמוע שמעו הטוב של מעלת כבודו ופעולותיו הטובות להחזקת התורה והיהדות בקהלתם, ובפרט בעניני החינוך הכשר, וקביעות עתים לתורה ברבים.

גם הוסיפה שמחה בלבי הידיעה על דבר התעוררות לבנות ישיבה ותלמוד תורה ברוח התורה והמסורה.

והנה למותר להאריך לדכוותי בגודל הזכות והמצוה להיות ממזכי הרבים, אשר זכות הרבים תלוי בו, ונאמן הוא בעל מלאכתו לשלם שכרו בזה ובבא.

ותקותי חזקה, אשר ככל דבר חי הניכר בגידולו והתפתחותו, הנה גם עבודתו הטובה תלך הלוך וגדול מחיל אל חיל, על ידי תוספת כח ועוז בהשתדלותו הוא ובהשפעתו על אחרים. והשם יתברך ויתעלה ישפיע עליו ועל כל המשתתפים בעבודת הקדש שפעת ברכה והצלחה הן בעבודתם הציבורית והן בעניניהם הפרטיים בטוב הנראה והנגלה מנפש ועד בשר.

אשמח לקבל בשורות טובות מהגדלת והרחבת פעולותיהם הטובות, בהוספת שיעורי לימוד ברבים הן בתורת הנגלה והן בתורת החסידות המאור שבתורה, ובהשתדלותם הטובה לקרב לבות בני ובנות ישראל לאביהם שבשמים.

בפ"ש וברכה לכל החבורה.

פז

ב"ה^{קכב}, ג' שבט, ה'תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

הנכבד ונעלה, איש ירא אלקים, עסקן
רב פעלים,
הנדיב מו"ה משה שי' לבנדה

שלום וברכה!

עס האט מיר געפרייט צו באקומען א באריכט פון מיין פערזענליכן פארשטייער און דירעקטאר פון אונזער אייראפייאישן הילפס-ביורא, הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצרכי ציבור באמונה וכו' מוהר"ר בנימין שי' גאראדעצקי, וועגן זיין באזוך אין מאדריד.

באזנדערס האט מיר געפרייט צו הערן וועגן אייער וויכטיקע ארבעט
לטובת הכלל, אז איר און אייער פרוי תחי' האבן מקדיש געווען א בית-
הכנסת לטובת הקהל, וכו', און אז איצט האט איר זיך אונטערנומען צו
מאכן א גרויסן תיקון אין אייער קהלה דורך גרינדן א כשר'ע קיד, און האט
פאר דעם צוועק מקדיש געווען א פאסנדע הויז אין צענטער פון שטאט.

עס איז איבעריק מאריך צו זיין וועגן דעם גרויסן זכות און מצוה צו
זיין פון די מזכי הרבים, ובפרט אין אזעלכע וויכטיקע ענינים ווי די וועלכע
ווערן דערמאנט אין דער תפלה מי שברך - מי שמייחדים בתי כנסיות
לתפלה גוי' ופת לאורחים גוי', וואס מתן שכרו בצדו - הקב"ה ישלם שכרם
גוי' וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

איך וויל אבער אויסדריקן מיין האפנונג און אונטערשטרייכן, אז ווי
יעדע לעבעדיקע זאך, וועט אויך אייער גוטע ארבעט האלטן אין וואקסן,
און אז איר וועט פארגרעסערן אייערע באמלאונגען אין אלע ענינים לטובת
הכלל, צו פארשטארקן תורה און אידישקייט סיי צווישן די ארטיקע
איינוואוינער, סיי צווישן די שטודירנדע יוגנט.

דער אויבערשטער בלייבט ניט קיין בעל-חוב, און ער וועט אייך אויך
זיכער משפיע זיין בשפע ברכות און מצליח זיין סיי אין אייער ארבעט
לטובת הכלל, סיי אין אייערע אייגענע ענינים, בגשמיות וברוחניות.

עס וועט מיר זייער פרייען צו הערען ווייטערע גוטע נייעס וועגן אייער
ארבעט.

בברכה.

פח

בי"ה^{קכ"ד}, כ"ה שבט, ה'תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

כבוד הנדיב הנעלה, איש ירא אלקים, עסקן נמרץ ורב פעלים
מוכתר במדות תרומיות וכו' הא' יצחק נ"יו אלמאליח

שלום וברכה!

מכתבו מיום 13 לחודש פברואר הגיעני, ובו כותב אשר הי' בן לויתן
של בא-כוחנו הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א עוסק בצצ"ב וכו' מוהר"ר בנימין
נ"י גארדצקי, בניסעותיו בכפרים וכו'. גם הרב גארדצקי כתב לי עד"ז

והרבה בשבחו של כ' בעד עבודתו הטובה והמסורה לעזרת מוסדות הק' אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש.

ולמותר לי להביע תודתי לכ' עבור זה, כי אמרו רבותינו ז"ל "שכר מצוה - מצוה", היינו המצוה עצמה הוא השכר היותר גדול..

פ

בי"ה קכ"ה, ה אדר, תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מו"ה משה דוד שיקי שו"ב

שלום וברכה!

בהיות בא-כחנו הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א עוסק בצצ"ב וכו' מוהר"ר בנימין שי' גאראדצקי במדריד נפגש שוב עם כ"מ שי' וכתב לי אדותיו ועל דבר הסיוע שקבל מכ"מ בענין יסוד בית תבשיל כשר בעיר, ויישר חילו בעניני תורה ומצוה לזכות הרבים. ובטח בהיותו על אתר מתענין בדבר שיסודר באופן טוב ויהי דבר של קיימא. ות"ח על הודעתו בשורות טובות מזה..

צ

וי"ד קכ"ו אדר תשי"ב

הרב גורודצקי
80 SANTOINE פריז

למסור לכל הקיבוצים בברכת פורים ולהרבות בשמחה ואורה תורה ולהמשיכן בכל השנה, מנחם שניאורסאהן

קכה. אג"ק ח"ה עמ' רמט, אגרת א'תנ.

קכו. שילדקרויט

קכז. מברק

צא

בי"ה^{קכ"ב}, טז, אדר, ה'תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצצ"ב וכו'
הרב"ג שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מיום ה' אדר, נצטערתי כי קראו את ביהמ"ד
לרבנים כו' בשם "בית יוסף יצחק", ולפלא שלא הודיעוני מקודם עדי"ז.

ובנוגע להבא, הנה יש להשאיר את המוסד בלי שם, כמקודם, כמו
שהי' בחיי כ"ק מו"ח אדמו"ר בעלמא דין **ובידיעתו**, או לקראו בשם
"אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש". והא' טוב יותר.

בטח נתקבל בהמברק שלי לפורים ופירסמו בין הקיבוצים, והנני
מצפה לשמוע טובות מההתועדות דפורים וכו'.

בברכת הצלחה.

צב

בי"ה^{קכ"ט}, ח' ניסן, ה'תשי"ב

הו"ח אי"א נו"מ משאו ומתנו באמונה וכו'
מהור"י שיקל הכהן

שלום וברכה!

... ענדע פאריקע וואך איז אנגעקומען הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א
עוסק בצצ"ב וכו' מוהר"ר בנימין שי גאראדעצקי פון פאריז, וועלכער

קכח. אג"ק ח"ה עמ' רנט, אגרת א'תנח.

קכט. אג"ק ח"ה עמ' חצר, אגרת א'תצח.

קל. כ"ץ

האט אויך באזוכט מאראקא מיט א קורצע צייט צוריק. ער האט מיר געבראכט אן אויספירליכן באריכט פון אונזער ארבעט, מיט צוויי בולטע עקסטרעמען: פון איין זייט גייט די ארבעט בהצלחה גדולה ב"ה, און פון דער צווייטער זייט די גרויסע נויט אין מיטלען אנצופירן די ארבעט און אויסברייטערן זי וואס מער און מער.

איך האף, אז לויט אייער גוטן מנהג פון א סך יארן, וועט איר אויך היי-יאר זען צו זיין מיט אונז צוזאמען אויף פסח. בא דער געלעגנהייט וועט איר אויך קענען הערן מער פרטים וועגן הרב גאראדעצקייס באריכט. איך דערמאן עס איצט אין דער האפנונג, אז אפשר וועט איר קענען פארן ארויספארן אהער ווידער אויפנעמען די פראגע מיט דער אויבנדערמאנטער חברה אדער אנדערע אויך, כדי צו באקומען א באדייטנדע הילף, וואס וואלט געווען א דבר בעתו..

צג

בי"ה^{קכ"א}, כ"ה אייר תשי"ב
ברוקלין

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכ"ו
מוה"ר בן ציון שי' שד"ר

שלום וברכה!

... נ"ב: נתקבל מכתב מר עלינסון שי' שנשלח על ידו. ומסרתי את הענין להלשכה בפאריז לחפש שם איש מתאים לתפקיד זה, אבל לפי דברי הרה"ח הרב"ג שי' שנמצא עתה כאן, הנה אינו רואה מי מאנ"ש שי' שישע לשם. ומביא ראוי לדבריו ממה שהיתה כבר הצעה כגון זו מכבר בנוגע לעיר ליאן, ואין איש נוסע לשם.

צד

בי"ה ק"ב, יו"ד תמוז, תשי"ב
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים בלוד ד'
עליהם יחיו

שלום וברכה!

... (ז) במ"ש מענין צענטראל בריטיש פונד, הנה זה מכבר שמונח
אצלם מכתב ותזכיר מהלשכה בפאריז, וצריכים הם לעמוד בקשור עם
הלשכה שלנו בפאריז, בכדי שלא יבלבלו המכתבים שלהם ושל הלשכה
דפריז זע"ז..

צה

בי"ה ק"ב, יו"ד תמוז, תשי"ב
ברוקלין.

מחות' הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהר"ר אברהם יהודא שי"ק

שלום וברכה!

... בנוגע להביכלעך ק"ה דא"ח אשר בפריז, ובשאלתו אם יש שם
אברכי אני"ש המסוגלים לעבודת השתדלות בענין זה, הנה מובן כיון שהם
פליטים וגרים בארץ נכרי אין לסמוך על השפעתם, אבל מבינים הם

קלב. אג"ק ח"ו עמ' קפא, אגרת א'תרצ

קלג. אג"ק ח"ו עמ' קפב, אגרת א'תרצט.

קלד. חן

קלה. מעזבון אביו הרה"ג הרה"ח הרד"צ חן. ראה אגרת א'תשמט.

בביכלעך דא"ח ובטח יוכלו להות לעזר אם יוצרכו להבנתם ועקספערטיזע שלהם, ויכול כהדר"ג שי לפנות או ישר אליהם ע"י לשכתנו בפריז, והאברך המסוגל לזה הוא הרה"ח מוה"ר הלל שי פעוונזנער, אבל אז בטח צריך להודיע למכירי כת"ר בעלי השפעה בפריז שיבואו בקשור עמהם, ואפשר הי' כדאי שיושלחו הביכלעך, בתחילה - לכאן, אם ע"י תוקל ההשתדלות - בטענה, שבכאן נמצא מרכז חסידות תב"ד הכתבים השייכים לזה וכו'..

צו

בי"ה^{ק"ל}, יו"ד תמוז, תשי"ב
ברוקלין.

התלמידים^{ק"ל} הו"ח אי"א מו"ה...

שלום וברכה!

במענה על מכתבם שדברו עם הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו' מוה"ר בנימין שי' גאראדעצקי אודות נסיעתם לצרפת ללמוד שם בשיבת תומכי תמימים:

הנה בכלל בחורי ותלמידי ישיבה צריכים להיות מסורים ונתונים להנהלת הישיבה וסדרי, ובמילא לכל לראש צריכים הם לשאול דעת ההנהלה בזה, כיון שהיא יודעת את כשרונותיהם ואת החיל אשר עשו בלימודם עד עתה, ואם כן הדבר אשר כבר התדברו עם ההנהלה דישיבת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש, במכנז, וגם הם מסכימים שנכונה נסיעתם לפאריז, אזי יהי רצון מהשי"ת שיהי בהצלחה, ובלבד שיקחו על עצמם **תוספת** שקידה והתמדה בלימודם בתורה וביראת שמים, ואז תכתוב הנהלת ישיבתם להרה"ג והרה"ח וכו' וכו' מוה"ר"ב שי' גאראדעצקי לפאריז על דבר סידור הניירות. והשי"ת יצליחם..

צז

בי"א ק"ט תמוז תשי"ב

הרב גורודצקי

80 RUE STANTOINE פריז

למסור לכל הקיבוצים התועדות בהתעוררות בימי גאולה וסגולה
הבע"ל והשתדלות בהפצת תקנות בעל השמחה, מנחם שניאורסאהן.

צח

בי"ה ק"ט, כ"ח מני"א, תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה"ר סעדיי שי"קמ שד"ר

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו מכו"א מני"א ורשימת הנפנה ומשותף
מח' תמוז, וכן נתקבל הודעת המשרד שקבלו ממנו, ובל"י כשאהי על הציון
של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אקרא את הרשימה.

מצטער אני על שנמשך הענין של רשיון^{קמ} שלו זה זמן רב ביותר,
ולפלא שאין מזרזין זא"ז כדבעי למהוי מתאים לדרישת הענין ובפרט שגם
הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו' מוהרבא"ג שי נמצא
עתה במחנם, וידועים לו הדרכים בזה, ואין צועקין על העבר, ולא באתי

קלח. מברק

קלט. אג"ק ח"ו עמ' רצה, אגרת א'תב.

קמ. ליברוב

קמא. להגירתו למרוקו.

אלא להעירו בנוגע להבא, ויה"ר שתהיי כל העכבה לטובה ועת לכל חפץ,
ובכ"א תהיי הצלחה בגו"ר הן בענינים הכללים והן בענינים הפרטים..

צט

כ"ט קמ"ב אלול תשי"ב

רבי גורודצקי אצל גוראריה
פיירברגר 22 תל אביב

באו צלחה לשנה טובה תכתב ותחתם בהצלחה מופלגה בעסקנות,
מנחם שניאורסאהן.

ק

ב"ה קמ"ב, כ"ח תשרי, תשי"ג
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי ציבור בעל מדות
תרומיות ענף עץ אבות וכו' מהרש"ז שיקמ"ד

שלום וברכה!

בתודה הנני לאשר קבלת המברק בברכת השנה וכו', וכן נהנית
לקבל פ"ש מכבודו על ידי בא-כחי מנהל לשכת הפליטים הרה"ג והרה"ח
וה"ח אי"א עוסק בצרכי ציבור וכו' מוהר"ר בנימין אלי' שי' גורודצקי.

ואף כי מוכרחני להגיד האמת שאחרי שיחתנו בכל זה היתה תקותי
שהמוסדות המתאימים יקחו על עצמם את כל הוצאות הבנין לעלית הנוער

קמב. מברק

קמג. אג"ק ח"ז עמ' ו, אגרת א'תתעד.

קמד. שז"ר

בכפר חב"ד, כיון שידוע לכלנו מצב אנשי הכפר שאין ביכלתם לשאת בעול זה, וגם הקופה כאן עמוסה חובות, ובשים לב להחומר המיוחד שמהוים אנשי חב"ד וזהו הנסיון הראשון לייסד מושב ברוחם ובאפים, וראויים היו למתנה שיתנו להם בנין,

אבל כיון שכנראה לא הי' בידו לפעול זה, מוכרחני להסכים על האופן השני שבהצעת, היינו שהמוסדות יתנו לע"ע את כל ההוצאה ובתנאי שאחזיר מחציתה^{קמ"ה} במשך הזמן. ומילאתי את ידי בא כוחי הנ"ל, הרב גורודצקי שי', בתור מנהל לשכת הפליטים, לחתום באופן רשמי על חוזה מתאים לתנאים אם דרוש חוזה כזה, וכן להתדבר על דבר פרטי התנאים, היינו אופני התשלומים וזמניהם. אקוה אשר גם בזה יתן כבודו את עזרתו במילואה.

בכבוד ובברכה לבריאות הנכונה המחכה לבשו"ט - מכתבי בברכת השנה בטח נתקבל במועדו.

קא

בי"ה^{קמ"ו}, אדר"ח טבת, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהרנין שי^{קמ"ו}

שלום וברכה!

... (יא) בנוגע לסדר הבחינות שכותב במכתבו, אפשר הי' כדאי שעכ"פ פעם או פעמיים בשנה, יסדרו בחינות בהשתתפות גם אלו שמבחוץ - היינו לא מהר"מ והר"י דהישיבה - אם מרבני העיר או מרבני הפליטים וכו' (וכמובן שצ"ל דורכגעהאלטען פאליטיש ולכן יתייעץ בזה עם הרה"ג והרה"ח נו"נ אי"א עוסק בצ"צ וכו' מוהרב"א שי' גרדצקי) והתועלת בזה הוא לענין פרסום הישיבה, ובטח גם לענין אוסף כספים, הפרסום במדינות אחרות וכו'....

קמ"ה. ראה אגרות א'תשט. א'תקעח. א'תקפה. ב'רמב.

קמ"ו. אג"ק ח"ז עמ' קב, אגרת א'תקע.

קמ"ז. מוה"ר ניסן נמנוב

קב

בי"ה קמ"ט, א' טבת, תשי"ג
ברוקלין.

הווי"ח אי"א עוסק בצ"צ
מו"ה יוסף שי בן מימון

שלום וברכה!

בעתו קבלתי מכתבו מיום ה' כסלו העבר, וכיון שאין מזכירי יכול
לכתוב בשפה השפנית, הנני מוכרח לכתוב לו בלשון הקדש אשר בטח יבין
תוכן מכתבי, והוא:

כאשר הי' פה זה לא כבר, בא-כחי הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ וכו' מוה"ר בנימין אלי' שי גאראדעצקי דברתי אתו עוד הפעם
בהנוגע למצב בית האכל של הסטודענטען במאדריד, וזה כעשרה ימים
שחזר הרב גאראדעצקי לפאריז, ובטח יעשה שמה מה שתלוי בו לתקן
המצב, ואם בינתיים נתחדשו איזה פרטים בזה, מטובו להודיע אודות זה
ישר להרב גאראדעצקי, למען למהר את הדבר. ולשלוח העתקה לכאן..

קג

בי"ה קמ"ט, ט"ו טבת, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה"ר סעדי' שיניקי שד"ר

שלום וברכה!

בעתו קבלתי מכתבו עם הרשימות. ובטח כבר קבל הקבלות
מהמשרד. ועתה קבלתי הודעתו שכבר נמצאת הוויזה אצלו - למרוקה קמ"ט.

קמח. אג"ק ח"ז עמ' קז, אגרת א'תקעב.

קמט. אג"ק חכ"א עמ' קפ, אגרת ז'תתקלז.

קנ. ליברוב

קנא. ראה לעיל אגרות תתעד. תתקב. א'קס. א'תיח. א'תתב. ז'תתצז. ז'תתקנז. ז'תתקסג. וכך לאחר

ובמענה על שאלתו באופן הנסיעה והפרטים אשר בזה, הנה יתדבר עם הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו' מוהרב"א שי גאראדעצקי. ואם יש אפשריות לתקן בבקורו במדריד דרך נסיעתו בהנוגע להכשרות של הסטודענטין שם, אז אפשר כדאי שישע דרך שם, אבל אם ענין זה אינו נוגע למעשה, הרי יכול לנסוע אם באוירון, בהסכם דעת הרופא שיבקר מצב בריאותו, או באני.

בנוגע להמקום בו יסדר עבודתו וכן תנאי עבודתו, הרי ידוע עד כמה דייקו נשיאינו בכלל וכ"ק מו"ח אדמו"ר בפרט בענין הסדר בכל דבר ודבר. ולכן יתדבר בפאריז עם הרה"ג והרה"ח כו' הרבא"ג שי העומד בקישור הן עם ב"כ הדזוינט והן עם אני"ש שי הנמצאים כבר על אתר, לסדר את כל הדברים באופן היותר מועיל להעבודה שהוא במילא ג"כ באופן היותר טוב בשביל כאו"א מהעובדים. והשי"ת יזכה את כאו"א מאתנו למלאות תפקידו מתוך הרווחה והרחבה אמיתית.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש - המחכה לבשו"ט,

מ. שניאורסאהן

קד

בי"ה^{קכ}, כ"א טבת, תשי"ג
ברוקלין.

מר משה שי קול

שלום וברכה!

נעמה לי ההזדמנות להכיר את כבודו פנים אל פנים ולשוחח אתו ע"ד הבעיות הנוגעות לחלק חשוב מבני עמנו. בפרט נהנית לשמוע אשר רואה במקצועות השונים דתנועות חב"ד באה"ק ת"ו מקום לעבודה משותפת וסיוע ניכר מצדו,

והענינים הם :

... (ג) בנוגע להקמת מוסד בית ספר לחקלאות בכפר חב"ד ספרי', אשר בהתאם למשא ומתן^{קכ} שהתנהל בזה יתגשם ענין זה בעזרת משרדו,

---

השתדלות של שנתיים הצליח לקבל רשיון כניסה לשליחותו במרוקו.

קנב. אג"ק ח"ז עמ' קיט, אגרת א'תתקפה.

קנג. ראה אגרות א'תתעד. א'תתקעח.

משרד עלית הנוער, הנה הביע כ' השערותו אשר הזמן הדרוש להקמת הבנין הוא בערך חצי שנה אם יהי בנין שוידי, או זמן ארוך קצת יותר אם בנין רגיל. כאמור, ימציא משרד עלית הנוער את הכסף הדרוש לבנין מוסד זה, ובתנאי אשר מחצית הכסף תחשב להלוואה שאני אחראי בעד סילוקה במשך חמש שנים.

זמני התשלומים והאופנים והפרטים שבזה יוגבלו בהמשך המשא ומתן שינהל בזה בא-כוחי הרב גורודצקי ש"י עם כ' או עם בא-כוחו ...

קה

בי"ה^{קט"ו}, כ"ו טבת, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהרני"ן שי^{קט"ו}

שלום וברכה!

... נ"ב: דברתי עם הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ מוהרבא"ג שי קודם
נסיעתו מפה ע"ד השתדלות בנסיעתו לכאן ואם באפשרי - שיהי איזה
ימים קודם יו"ד שבט, ולפלא שאין הוא מזכיר במכתבו כלום עד"ז. ...

קו

טי"ג שבט תשי"ג

הרב גורודצקי אנ"ש

RUE SAINT ANTOINE 80 פריז

ביום הילולא נחזק התקשרות ובעשייה בפועל דנשיאנו אשתכח גם בעולם הזה יתיר מבחיוהי בברכה, מנחם שניאורסאהן.

קנר. אג"ק ח"ז עמ' קכט, אגרת א'תתקצב.

קנה. מוה"ר ניסן נמנוב

קנו. מברק

קז

בי"הק"ט, כ"ה שבט, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מהור"ש ש"ק^ט

שלום וברכה!

... ט) נהייתי במאד ממי"ש שאחד מהמלמדים דאהלי"י הכריז
שיבדקו התפילין והמזוזות ותיקן הענין. ומה טוב שגם בשארי
המקומות יהיו מתענינים בזה. וכדאי שיתדבר עם הרה"ג והרה"ח כו'
הרבא"ג שי" ע"ד תקציב מיוחד לתועלת זו. וכדאי ההוצאות והטרחה
בשביל גודל הענין. ונוסף ע"ז שבודאי יפעול ג"כ על החינוך. ומענינא
דיומא - הנה כדאי להתענין במנהגם על אתר בנוגע לפסח ובפרט בענין
שמורה.

וכמדומה שגם בשנה שעברה נתנו לאחדים. ואם אין בזה חילוק
דמערבאי ומדינחאי, היינו אשכנזי וספרד - אולי כדאי ליתן בתור תשורה
להעומדים בראש באהלי"י והתחילו לנהוג במנהגי חב"ד - מצות שמורה
לאפיקומן עכ"פ. ובטח גם בזה יתדבר עם הרה"ג והרה"ח כו' מוהרבא"ג,
שי ... !..

קת

בי"ה ק"ט, אדר"ח אדר, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהרבא"ג שי

שלום וברכה!

זה עתה קבלתי מכתבו מכ"ה שבט... מובן מעצמו, שלהעביר אחד המוסדות שלנו במרוקו כמו שהוא לאה"ק ת"ו, אין לזה מקום כלל, ולאידך גיסא איני רואה ג"כ תועלת לקבץ נערים מן החוץ ממוסדות אחרים ולסייעם בעלי לאה"ק ת"ו, שאין זה מתפקידו של ליובאוויטש, ומה שדברתי עם מר קול, וכן הוא דעתי גם עתה הוא שהתלמידים במוסד שלנו אלו שיצטיינו באיזה פרט, יש ליתן להם זה בתור פרס, שבהשתדלותינו ועל ידינו עולים הם לאה"ק ת"ו ולפרסם את זה באופן המתאים בין שאר התלמידים וכן בין יהודי מרוקו, אשר ע"י הלימוד משך זמן באהלי"י מקבלים ג"כ האפשרות - באם הנהלת אהלי"י תמצא לנכון - לעלות לאה"ק ת"ו, ובפרט שמר קול אמר לי שאע"פ שנפסקה העלי ש לזקנים ואינם מסוגלים לעבודה וכו' אבל הורי התלמידים שיעלו, יתנו להחורים רשיון העלי במשך שנתיים...

ו) כתבתי למהר"ש שי בנוגע לנתינת שמורה לעוזרינו במרוקו ובטח יראה לו המכתב, ויטכסו יחד עצה בזה, כן כתבתי להני"ל ע"ד הסידור שלעתיים קבועים יודפס במכ"ע וירחוניים במרוקו איזה ידיעות, אם ע"ד עבודת חב"ד ש או עכ"פ בכלל ע"ד חסידות און דעם ארום, ובטח גם בזה ישתדלו למצוא עצה להדפסה ופרסום באופן המתאים.

ז) נודעתי זה לא כבר שמשך זמן התקיימה במרוקו חברה ושמה "דובב שפתי ישנים" והם הו"ל כו"כ ספרים, ומהנכון הי' שישלחו מכל ספרים אלו טופס אחד לכאן, בתור תשורה, איני יודע מי, אם כת"ר או מהר"ש טוב יותר שיתעסק בזה להביא לפועל, כמדומה שמראשי החברה הוא הרב טולדני ממכנו והרב מהרש"ז הכהן מקסבלנקה, ובטח על אתר יודעים זה ברור.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ופי"ש אנ"ש שי במרוקו.

קט

בי"ה^{קס}, י"ג בחודש הגאולה, ה'תשי"ג
ברוקלין, נ.י.

שלמא רבא להאי גברא רבא הרה"ג
והרה"ח ווי"ח אי"א איש חי רב פעלים
בר אוריין ובר אבהן ומרא דעובדין
טבין בנש"ק וכו' כבוד הדרת גאונו
מוהר"ר ישראל שליט"א אביחצירא

שלום וברכה!

בעתו נתקבל מכתבו וגם שמחתי לקבל פ"ש מכהדר"ג שליט"א על
ידי הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי צבור וכו' וכו' מוהר"ר
בנימין אלי' שי' גורודצקי, ובעיקר שמחתי לשמוע מפי הרבא"ג שי' כי
[אין] לכת"ר כל תרעומות עלי ואפילו לא טינא בלב שאין כוונת^{קסא} אלא
לטובה. ולדעתי צריך כל אחד ומחויב בזכותא דא להקדיש כוחותיו
לטובת הכלל ולא לישב בדד, וכמובא באגרת הידועה של ר' שרירא
גאון, אשר כשבא רב לבבל והגיע למקום תורה לא קבע שם מושבו אלא
אדרבה הלך למקום שאין בו תורה והקדיש כוחותיו לגדור גדר בבקעה
אשר מצא. ...

קי

בי"ה קס"ב, כ"ז ניסן, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
כו' מוה"ר סעדי שניקסי

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו מז' ניסן וכן המכתב שאחריו. ובשאלתו באיזה מקום
יתעסק בעבודתו, הנה כפי שסיפר הרה"ג והרה"ח הרבא"ג שי' היתה
אסיפה משותפת מכולם ביחד כשהי' במרוקה, ואז הי' המדובר, שהוא
יעבוד באחת העיירות היותר גדולות שאחרי מכנס וקסלבנקה, והיותר
נראה הוא מידלעט..

קיא

ה'קס"ד סיון תשי"ג

הרב גורודצקי
פיירברגר 22 תל אביב

קבלת התורה בשמחה ובפנימיות בברכה, מנחם שניאורסאהן.

קסב. אג"ק חכ"א עמ' רו, אגרת ד'תתקסג.

קסג. ליברוב

קסד. מברק

קִיב

ב"הקס" סיון תשי"ג

הרב גורודצקי

פיירברגר 22 תל אביב

שני מכתביו נתקבלו מענה בו בברכה, מנחם שניאורסאהן.

קִיג

ב"הקס", כ"ד סיון תשי"ג
ברוקלין.

הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר דוד שיקס¹

שלום וברכה!

... ת"ח על הפ"ש, מאשר השתתף בהאסיפה שנערכה לקבל פ"ש
ע"י הרה"ח והרה"ג הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו' מוהרב"א שי'
גאראדעצקי. וע"פ מרז"ל לא המדרש עיקר אלא המעשה עיקר, הנה
תקותי שגם אסיפה זו תביא לתוצאות ומעשים בפוי"מ בענינים הגשמיים
והרוחניים..

קסה. מברק

קסו. מצילום האגרת – תשורה אלפרוביץ כסלו תשס"ה עמ' 44.

קסז. הלמן

קיד

ביה"ק^{סי}, כ"ה סיון, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מוה"ר אברהם שינקסט

שלום וברכה!

... ה) לפלא גדול שכיון שבטח ביאר הרבא"ג שי אודות הזריזות
הנחוצה ביותר בענין הבאת משלוח ספרי קה"ת מכאן בהקדם, ובכ"ז לא
יצא הדבר לפועל עד עתה..

קטו

ביה"ק^{פי}, כ"ט סיון תשי"ג
ברוקלין

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מוה"ר ישראל שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מח' סיון = שזה עתה נתקבל = ומובן שגורם עגמ"נ,
מה שכל ענין וענין צבורי בכרם חב"ד באה"ק ת"ו, הנה עד שבא לידי
פועל וגמר טוב מתארך עידן ועידנים. ותקותי היא אשר נצלו שהותוק^{סי}

קסח. אג"ק ח"ז עמ' רפט, אגרת ב'קמח.

קסט. פריז

קע. מצילום האגרת – מענה מלך ח"ב.

קעא. ראה בטאון חב"ד חו' ג עמ' 31: "בחדש סיון הגיע לכאן הרב בנימין גורודצקי בשליחות כ"ק
אדמו"ר שליט"א לבקר את מוסדות חב"ד באה"ק ובפרט לעמוד מקרוב על התרחבותה וביסוסה של
רשת "אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" בא"י, בעת שהותו כאן התקיימו מספר אסיפות בנוכחתו של
הרב גורודצקי אודות חזוק מוסדות אלו ות"ל שהושגו תוצאות טובות".

של הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו' מוהרב"א שי' גאראדעצקי
למהר עד כמה שאפשר בכל הני"ל. ואחכה לבשו"ט..

קטז

בי"ה^{קעב}, כ"ט תמוז, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו'
מוה"ר שלמה שוי^{קעג}

שלום וברכה!

... ב) איני יודע באיזה קצה צריך לזרז אודות רשיון^{קעד} הר"ן שי'
פינסאן - אם במרוקה או בצרפת, ובטח יתדבר בזה עם הרה"ג והרה"ח
כו' מוה"ר רבא"ג שי'.

ג) כנראה ממכתב הרה"ח כו' מוהר"ס שי' ליבעראוו, חוג
עבודתו לא נתברר כ"כ.

הפלא והתמי' מהו הסיבה לזה. אף שכותב הנני בזה להרה"ג כו'
והרה"ח הרבא"ג שי' - בכ"ז, מפני הסדר, הנני מזכיר זה גם לכת"ר
שי'.

קעב. אג"ק חכ"א עמ' רטז, אגרת ד'תתקעב.

קעג. מטוסוב

קעד. ראה אגרת ב"ח.

קיז

אי"קיעה מני"א תשי"ג

הרב גורודצקי

אצל אגודת חב"ד פיירברגר 22 תל אביב

בבקשה להשתדל במצב הרשת בכלל ולעורך אני"ש בפרט שיתענינו
בזה ביתר שאת.

לברר אצל זעווין בדבר החינוך שכתבתי אליו ולשניאור זלמן ולעשות
בזה אם כדאי בברכה, מנחם שניאורסאהן.

קיה

בי"הק"ט, כ"ב מני"א, תשי"ג

ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו'

מוה"ר בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו מי"ד וט"ו מני"א עם המצורף לו ות"ח על
הבשו"ט במכתבו השני אשר סו"ס דידן נצח ותקותי חזקה אשר במשך
הזמן גם פרטים אלו שעדיין לא הסכימו עליהם יתמלאו ולבשו"ט אחכה.

בנוגע לבקשת הרב... אודות העתקת איזה מאמרים וסיפורים
מהשמועסין וכו', הנה אל בינתו אשען שידון על אתר ואם ימצא לנכון
להרשות להם (אם כמובן הירחון שלהם הוא חרדי וכו') אזי בטח ידרוש
מהם מכתב רשמי ובו התחייבות שעל כל מאמר וסיפור צריכים להורות
שזה ברשיון של המל"ח ואשר הקאפירייט הוא רק ברשות המל"ח, ועד"ז
עשו זה מכבר איזה פעמים במדינות שונות...

קעה. מברק

קעו. אג"ק ח"ז עמ' שמג, אגרת ב'רא.

ג' מזוזות נשלחו כהוראתו. ע"ד הקצשו"ע כבר כתבו לו ישר מהלשכה.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבר' הנכ' - המחכה לבשו"ט.

ק"ט

בי"ה ק"ט, יו"ד אלול, תשי"ג

ברוקלין.

שלום וברכה!

זה מכבר שכתב לי הרה"ג והרה"ח אי"א נו"י עוסק בצ"צ מוהרב"א
שי' גאראדעצקי, אשר בתוך שאר סדרי העבודה, הנה - הוא לקח על עצמו
תפקיד מיוחד בעבודת הרשת.

והני"ל, כתב עדי"ז בקורת רוח, ומה תמהתי לקבל ידיעה, אשר התפטר
ממשרתו זו..

ק"כ

בי"ה ק"כ, ט' כסלו, תשי"ד

ברוקלין.

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"י עוסק בצ"צ

מוה"ר שלמה שי"ק

שלום וברכה!

... נהינתי ממ"ש אודות לימוד שחיטה, כי בכלל הצעה נכונה היא.
ויש להתיישב בדבר, שאם באפשרי הוא - לדרוש מהם שילמדו משך זמן

קעז. אג"ק חכ"א עמ' רכה, אגרת ז'תתקעט.

קעח. אג"ק ח"ח עמ' מד, אגרת א'רפט.

קעט. מטוסוב

קודם בתו"ת בברונא בתור הכנה לזה, וע"פ המבואר בכ"מ, אשר שו"ב צ"ל ירא שמים ביותר, ולימוד פנימיות התורה - היא תורת החסידות (והדגשה בזה בתיבת לימוד ולא אמירה בעלמא), היא המביאה לירא[ה] את ה'.

ואדבר בזה עם הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוהרבא"ג שי כיון שהי' על אתר, ובודאי יקבל ממנו הוראות פרטיות בהנ"ל..

קנא

בי"ה^{קפ}, כ"ו טבת, תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מוה"ר שלמה שי^{קפא}

שלום וברכה!

... (ה) בטח יכתוב עתה ג"כ אודות סידור העבודה עתה לאחר שבא הרה"ח מוהר"ן שי פינסאן, ואח"כ הרה"ח מוהר"ס שי ליבעראוו. ואף כי התדברו הנ"ל מראש עם הרה"ג והרה"ח וכו' מוהרבא"ג שי אך לסדר באופן שתהיה תועלת הכי גדולה בכל, בכ"ז אשמח להודע שהובאו הדברים לפועל..

קנב

בייהקפב, כ"ו טבת, תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר סעדי שי"קפב

שלום וברכה!

זה עתה נתקבל המברק מבואו הצלחה לקסבלנקה, ואחכה לבשו"ט
ממנו במכתב מפורט.

לפלא קצת שנתעכבה כ"כ ביאתו לקסבלנקה, ויה"ר שיהי' כל העכבה
לטובה, ובטח עכ"פ ניצל שהותו בפאריז יותר על המשוער בכדי להתדבר
עם הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוהרבא"ג שי' בפרטיות...

קנב

בייהקפב, כ"ג שבט, ה'תשי"ד
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק
בצ"צ וכו' מוהרבא"ג שי'

שלום וברכה!

... עתה הגיע לידי הדו"ח של האסיפה השנתית תשי"ב של מועצת
הרבנים במרוק, וראיתי שם ג"כ סקירה קצרה אדות מצב החינוך בעיירות
הגדולות, ונבהלתי ממייעוט הדמות של עבודת האהלי"י, וכנראה הוא רק

קפב. אג"ק ח"ח עמ' קנד, אגרת ב'שסו.

קפג. ליברוב

קפד. אג"ק ח"ח עמ' קפה, אגרת ב'תכז.

מחסרון השתדלות בפירסומה, כי בכמה מקומות בהדו"ח ניכר שיחס טוב להם לליובאוויטש. ואף שמאידך גיסא אפשר אין כדאי להגדיל פירסום עבודת ליובאוויטש ביותר, שלא תשלוט עינא בישא וקינאה, אבל לעבור בשתיקה גדולה כ"כ הרי זה קצה השני שג"כ אינו רצוי כמובן. כנראה על פי הנהגה שלהם ידפסו גם דו"ח משנת תשי"ג ובטח עדיין יש זמן לתקן שם, על כל פנים בחלק, את הנ"ל.

כן ראיתי בדו"ח הנ"ל שמזכירים כעירות ראשיות את עיר פאס, דאר-לבידא^{קפה}, מוגדור, פור-ליוטי, שע"ע כנראה לא השתדלו מליובאוויטש. ההודע אדות מצב החינוך שם, ואפשר כדאי להשתדל בזה.

בברכת הצלחה המחכה לבשורות טובות בכהנ"ל.

קנד

י"ד ק"פ אדר ב' תשי"ד

הרב גורודצקי א"ש

RUE SANITANTOINE 80 צרפת

פורים שמח בהתעוררות לעשות תינוקות וגדולים לתלמידי ולתלמידות מרדכי ושמחה פורץ גדרים והעלמות, מנחם שניאורסאהן.

קנה

בי"ה^{קפ}, י"ט אדר ב' תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר סעדי שיק^{פח}

שלום וברכה!

... ולפלא שמקצר כ"כ אודות פעולותיו. וכנראה זהו קדירא דבי
שותפי, כי גם מהרה"ג והרה"ח כו' הרבא"ג והרש"מ שיחיו לא קבלתי
דבר, שכנראה סומכין ע"ז שמצוה בו יותר מבשלוחו..

קנו

בי"ה^{קפס}, כ"א אדר ב', תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר שלמה שיק^{קצ}

שלום וברכה!

... כבר כתבתי להרה"ג הרה"ח כו' מוהרבא"ג שי, אשר לפלא הדבר
שמקמצים כ"כ בכתיבה... והנה אין צועקין על העבר, ובאתי לעוררו
שמהענינים הנחוצים לו כעת כאן, גם מהעבר - בטח ימלא בהזדמנות
הבאה מבלי לסמוך על כתיבת אחר, ואפי' על מסירה בע"פ. ובפרט

קפז. צדי"ק למלך ח"ו עמ' 57.

קפח. ליברוב

קפט. אג"ק ח"ח עמ' רצ, אגרת ב'תקמא.

קצ. מטוסוב

ההנוגע לביקורו של מר קול שי' ואח"כ של הרב גולד שי' - שבטח נחוץ לדעת פרטים עד"ז גם כאן, כיון שמוזמן לזמן באים בקישור עם המשרדים השונים דארצה"ב שהם שייכים להנ"ל..

קבז

בי"ה קצא, ח' אייר, תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוהרנ"ן שי"קצב

שלום וברכה!

... ואתאפק לא אוכל להביא תמהוני ופליאתי ביותר והוא :

מובן ע"פ המובא בכ"מ בדא"ח ובפרט בהענין דתמיהת משה רבנו מאין לי בשר כי לא הי' זה במדריגתו כלל ואעפ"כ אף שטענתו חזקה היתה והראי' שאמרו לו אספה לי שבעים איש וגו' הרי בכ"ז גם השפעת הבשר היתה על ידו (אלא שהי' גם ממוצע בדבר) שמזה מובן שכל השפעות המקושרים והחסידים צריכה להיות קשורה באיזה אופן שהוא עם נשיאם וכו' מוכרח מזה שדורנו שזכה שכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הוא מנהיגו ורועו, הרי כל הענינים צריכים להיות קשורים באיזה אופן שהוא עמו ועאכו"כ שכן צריך להיות אצל אנ"ש והתמימים ובי"ב שיחיו ועאכו"כ שכן צ"ל בענינים הקשורים בתומ"צ ובפרט בענינים הכללים שבהם ובפרטיות - בענינים הקשורים באמונה וכמ"ש ויאמינו בה' ובמשה עבדו ואיתא במכילתא שכל מי שמאמין ברועה נאמן כאילו מאמין במאמר מי שאמר והי' העולם. ולכן גדלה תמיהתי כשנודע לי אשר דוקא במיכלא דמהימנותא הנה חלק מאנ"ש בחרו לקבלו ממקום אחר בה-בשעה שהיתה אפשרית לקבלו ע"י לשכה שנתיסדה מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אשר פעולות צדיק עומדים לעד ובמילא גם עתה היא לשכתו.

בטח יש ע"ז איזה תירוצים ואולי גם תירוצים חזקים שאפשר הי' ביוקר או שלא היו אפויית טוב כ"כ או שהי' איזה פירוד לבבות בין מוכר

קצא. אג"ק ח"ט עמ' כב, אגרת ב'תרמא.

קצב. מוה"ר ניסן נמנוב.

הני"ל ואני"ש או שכמו שאמרו אחרים שזהו רק בשביל ב"ב משא"כ הם בעצמם (וכאילו אפשר לחלק באמונה בין הגדול בישראל להקטן בישראל ובפרט בהנוגע לחג המצות שזהו **קטנות** אבא והמשל ע"ז הוא **מתינוק** אוכל מאכל דגן), אבל אחרי כ"ז תמיה בעיני, איז כדאי איינצושטעלען עוד ענין של קישור עם כ"ק מו"ח אדמו"ר? ולו יהי שזה רק בספק ספיקא בשביל עניינים שגם הם מידי ספק לא יצאו ולקבל מצה שמורה מיכלא דמהימנותא במקום אחר.

- כיון שאיני רוצה לפרש בשם מי שעשה כני"ל לכן כותב הנני הדברים אליו כיון שבודאי הוא ומושפעיו לקחו שמורה דוקא מהבעקעריי הקשורה עם הלשכה, ובמילא בנקל יותר יהי לו לבאר הדברים בעת התועדות כיד ה' הטובה עליו, ובודאי ידוע גם בצרפת פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, אז אונזערע זיבורית טוב מעידית שלהם. והשי"ת יזכנו ויצליח את כאו"א להמשיך המשכות דפסח על כל השנה בגלוי בחיי היום יומים.

בברכה.

קנח

בי"ה^{קכ"ג}, כ"ד אייר, תשי"ד

ברוקלין.

שלום וברכה!

נתקבל פ"נ שלו ע"ד בתו... תחי' וכבקשתו אזכירה לרפו"ק ולרפו"ש ואחכה לבשו"ט.

ישתדל להמציא לה ושתאכלם עכ"פ ד' זיתים של מיכלא דאסוותא (שהוא ג"כ) מיכלא דמהימנותא - אמונה (שהיא בחי' רגל בחי' בת) בהוי' ובמשה עבדו ובאתפשותותא דבכל דרא שבדורנו הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה זי"ע - הנאפה על ידי לשכתו דוקא.

ויה"ר שמכאן ולהבא יראו השגחה פרטית רק בעניינים של טוב הנראה והנגלה.

בברכה.

קנט

בי"ה ק"ט, א' תמוז, תשי"ד
ברוקלין.

שלום וברכה!

בעתו קבלתי שני מכתביו מה' סיון. ומי"ש אודות כשרות השמורה שקנה ומצרף גם תעודת הכשר. הנה לפלא שכנראה תפסו את כל הענין שלא לפי כוונתי **כלל וכלל** כי לא דברתי דבר ע"ד כשרות השמורה אלא אודות ענין ההתקשרות שזהו תלוי באופן האמונה בנשיאנו כ"ק מו"ח אדמו"ר.

וכבר ידוע סיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר אשר בעת מאסרו של רבנו הזקן אמר, אז ער האט זיך מוסר נפש געווען בפועל שלא להיות נפרד מהבעש"ט **בתנועה** אפילו לשעה קלה ואפילו רק למראית עין (עיין באריכות במכתב הנדפס בחוברת התמים חלק ב' עמוד 56). ואף כי מי הוא זה ואיזהו אשר ערב לבו לגשת להשיג אפילו חלק אחד מני אלף ממדריגת רבנו הזקן, הנה ע"ד המובא בתניא פרק מ"ד אפס קצהו ושמץ מנהו מרב טובו ואורו מאיר לכללות החסידים ואני"ש.

ויש לסיים ע"ד האמור במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר (שם סוף פרק ב) שאם בדברים כמו אלו צריכה להיות הדביקות כ"כ הנה במיכלא ד[מ] הימנותא ובמיכלא דאסוותא ובליל שמורים שנתגלה על כאו"א מבני ובנות ישראל בכבודו ובעצמו עאכו"כ.

ותקוטי שעכ"פ עתה מובן עד כמה שאינו שייך כלל בכגון דא **כל** מה שכותב אודות כשרות השמורה וכן אודות תהלוכות הדברים איך שבא השמורה לידו כו' וכו', והאריכות בזה אך למותר.

בברכה.

קל

בי"הקצה, י"ט תמוז תשי"ד
ברוקלין

הרה"ח הוו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר בן ציון שינקין שד"ר

שלום וברכה!

... ע"ד הצעת חברי ועד "בית-הלל" עליו להתדבר בזה עם הרה"ח כו'
הרבא"ג שי' בפרטיות, כיון שעמו דברו על אתר בספרוקצה, והתחייבו כמה
ענינים, והדבר דורש זהירות יתירה, מפני כמה וכמה טעמים.

קלא

בי"הקצה, כ"ד תמוז, תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוהרבא"ג שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מצום הרביעי - במהרה יהפך לששון -
והמכתב שלאחריו כן נתקבל המברק מנסיעתו לתוניס ובודאי הכוונה גם
לאי ג'רבה...

נהניתי במאד ממ"ש שמצא מעתיק השמועסין מאידיש לצרפתית,
אלא שסימו שישלחו כל המחברות של שנה הבע"ל, הנה בטח ידוע לו שגם

קצה. נלכה באורחותיו עמ' 119, וש"נ.

קצו. שם-טוב, לונדון.

קצו. בספרו, מרוקו.

קצה. אג"ק ח"ט עמד רו, אגרת ב'תתכו.

כאן מופיעה המחברת בתחלת החודש, היינו שנגמרים בכתיבה בימים האחרונים ובמילא מובן שבאופן כזה לעולם לא יופיעו החוברות בצרפתית בזמנם וכיון שצריך זמן גם להעתקה הרי הלואי שיופיעו לאחר החדש השני, ולכן צריך לעשות זה במחברות דשנ[ים] שעברו, והרי לבד הפרשיות או הפטרות הנה החוברות מתאימות לכל השנים.

... בהנוגע לספרים^{קכ"ט} הנה אם ימסרו מכירת הספרים לאיש זר יש חשש גדול שעד שתמכר כמות חשובה מהספרים שיקבל לא יניח בשו"א להביא ספרים חדשים ויאמר הטעם בפשיטות שאי המכירה הוכחה שאין דורשים על זה כו' וכו' ולכן וגם מעוד טעמים אין למסור ולערב בזה איש זר מבחוף ומבין אנ"ש אין ידוע לי אף אחד שבאופן רשמי אפשר למסור לו הענין מלבד מהר"י שמוטקין שי', אבל בהנוגע לפועל צריך הי' לנצל בזה את הצעירים היינו הבעלי מרץ בפועל שיוכלו להשתדל במכירה והפצה באופן מקסימלי, ומובן שאם ידרוש המתעסק בזה משכורת כדאי הדבר כו' כי הרי סו"ס מי יודע מה יעשה עם הספרים, ואפשר כדאי לקבוע המשכורת באופן של אחוזים ולא שכירות קבועה בכדי שיתוסף החשק כו'. את מי מהצעירים לצרף לזה בטח יוכל לראות על אתר ובכל אופן יש לחייב גם את הארגונים השונים דחב"ד להשתתף בהפצה מתאים לתפקידם הכללי הדפצת המעיינות חוצה, וגם בזה באים יותר בחשבון צעירי אגו"ח כיון שהם הנוסעים ומבקרים בהכפרים ומושבות ובמילא יש להם היכרות עם האנשים על אתר...

זה מכבר שמנהלים דו"ד אודות הדפסת השמועסין בלה"ק באה"ק ת"ו ולקח זה ע"ע הרב שלום שי' חסקינד ומובן שכמו בשאר עניני חב"ד הנה תומ"י באה שאלת האמצעים ובמילא לע"ע נשקט הדבר וכיון ששיערת עכוב זה הנה שוחחתי עד"ז בכללות עם מר שז"ר שי' ואמרתיו לו שבדעתי ענין זה היינו הדפסת ירחון בלה"ק באה"ק ת"ו...

כן דברתי אתו ע"ד שימצאו אמצעים לנסיעות קבוצת תלמידי תו"ת דכאן למשך איזה חדשים לאה"ק ת"ו ובתנאי שגם שם ימצאו ברשות תו"ת אף שכמובן יתורו את הארץ ג"כ אבל בהשגחת הנ"ל ולא בהשגחת הסוכנות...

בודאי ידוע לו ע"ד מוסד הרב קוק שמדפיסים ספרים וכן קשור עם זה הוצאת הירחון סיני שרובו מוקדש לעניני הלכה ואגדה. כשביקר מר מינדל שי' אשתקד באה"ק ת"ו בקשתיו שיבוא בקשר עם הנהלת מוסד הנ"ל ויסדר שישלחו להספריי שלי את היו"ל על ידם והעיקר גם מה שהו"ל עד עתה, כיון שהספריי שבכאן הוא ענין של רבים, ומובן שאין קופה לשלם בעד הספרים ומובן ג"כ שישלחו להם מהוצאת קה"ת אם ומה שידרשו.

לצערי לא עלתה זה ביד מינדל שי' אף שהתראה עם איזה מההנהלה
באמרם לו שאין זה מנהגם ואין דרך אלא לקנות מאתם כוי וכו'... וכדאי
הוא שבשהותו באה"ק ת"ו יודע במי הדבר תלוי כי בלי ספק שבהסברה
המתאימה יסכימו על הנ"ל ומובן שהוצאות המשלוח דהוצאותיהם
הקודמות שבטח יעלו לסכום נכון יש לקחת ע"ח אגו"ח וכיו"ב.

ועל דרך זה יש להציע לשאר המו"ל באה"ק ת"ו ובפרט להוצאת
תרביץ (שהיא המו"ל ספרי מדע), ההו"ל שע"י האוניברסיטה וכו'...

כמדומה שספרתי לו בהיותו כאן ע"ד שיחתנו עם מר שז"ר שי'
אודות האפשרות דיסוד כפר חב"ד שני באה"ק ת"ו וגם הסיום שלה
שלע"ע ישכללו כפר חב"ד הראשון.

ובכ"ז כדאי שיברר השקפתו ע"ז בעתיד לאחר שיוגמר ענין הנ"ל
וכו'...

כותב לי הרה"ח הר"מ שי' ליפסקר שהודיעו ע"ד הצעה לייסד ישיבה
בסמיכות לאהל של הרב רבי עמרם ז"ל שבאים לשם פעמיים בשנה וכו'
והמקום נמצא בין פעס למכנז, ואחכה לחוות דעתו גם בזה.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש בכל הנ"ל המח' לבשו"ט.

קלב

י"ב' מנ"א תשי"ד

הרב גורודצקי

RUE BICHAT 49 פריז

תנאי הפצת הספרים כמוכרח באה"ק כנראה דרוש יגיעה במיוחד
בתקציב הגיוינט למלאכה במצב הרשת ולהתעוררות הליוער
(-עו"ד)? מאק שקיבלתי מכתבו עתה נסיעה מוצלחת בגו"ר, מנחם
שניאורסאהן.

קלג

י"ג א' מניא תשי"ד – 12.8.54

פאריז בר כוכבא 16 ישראל

הרב גורודצקי יבקר באה"ק בשליחותי ומובטחני שכל המוסדות והעסקנים השייכים באמיתיות אלי יסייעוהו וישתפו פעולה עמו ככל שיבקש בברכה מ. שניאורסאהן

קלד

ב"ה², כ' מנחם אב ה'תשי"ד
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצרכי צבור וכו' וכו' מוהר"ר הרבא"ג
שי

שלום וברכה:

הנני מאשר קבלת מכתבו מירושלים עיה"ק ת"ו והקודם, ובמה שכותב בענין המנדב שרוצה לנדב בעד בנין, וקס"ד בשביל ילדים שיצילו מרשת המיסיון, הנה בשים לב לזה, אשר בנין בית הספר למלאכה בע"ח, וגם עדין זקוק להרבה כסף הנה מה טוב הי אם אפשר לפעול עליו אשר ינדב נדבתו להשלמת הבנין או לבנין נוסף על ידו, כיון שכאן יש כבר פעולה ומוסד בפועל. מאידך גיסא, אם אי אפשר לפעול עליו לעשות כן, הנה בנוגע לעצם ההצעה – יש להתחשב עם זה שלבנות בנין גרידא עדין אין הדבר שלם, כי צריך עוד לסדר אדמיניסטרצ'י להנהלת המוסד ולטפל בילדים המוצלים מהמיסיון. וכיון שסידור הנהלת המוסד וכו' הוא ענין התלוי בתנאים על אתר, הנה אל דעתו אשען, אם יש הכוחות והאמצעים

רא. מברק להרה"ח וכו' אברהם פאריז ע"ה, תשורה וולף תשנ"ט.

רב. מצילום האגרת

קכב

הנוספים לנהל המוסד אחרי שהבנין יעמוד על תלו. ובכל אופן השי"ת
יצליחו, ואחכה לבשורות טובות בזה. וכן מסידור עניני ביה"ס למלאכה
ופאסמן, כי בלאה"כ, הרי סו"ס אנחנו נסבול ולא המקלקלים. וד"ל.

בברכת הצלחה

מ. שניאורסאהן

בטח נתקבל מכתבי הקודם שכתבתי אליו על כתובת אגו"ח בת"א.

קלה

ד"ר אלול תשי"ד

גורודצקי

אצל קרסיק שדרות רוטשילד 82 תל אביב

כנראה כמה מהמרקנים מהשייכים בליובאוויטש יעלו לאה"ק ולכן
כדאי להתעניין באפשרות לייסד עבורם כפר חב"ד שני בברכה, מנחם
שניאורסאהן.

קלו

י"ד אלול תשי"ד

הרב גורודצקי

מלון אשל תל אביב

כדאי להשתדל לגמור הדיון אודות חלוקת עבודת חברי הנהלת
הרשת וכן בהפצת הספרים ובאופן דשלילת סילופים והוראות היתר
ובחתימתם בברכה, מנחם שניאורסון.

קלז

י"ט"ה אלול תשי"ד

הרב גורודצקי
מלון אשל תל אביב

טוב לקחת כל החסידות ביכלאך והחזרם כדרשתם רצוי בהצלחה,
מנחם שניאורסאהן.

קלח

בי"ה"י, כ"ג אלול, תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר מיכאל שי"י

שלום וברכה!

... מ"ש אודות הבנין והבית רבקה, הרי בטח לאחר ימים אחדים
יבוא לכאן הרבא"ג שי' ובמילא אשאלו לטעמי השלילה כיון שכת"ר איננו
כותבם..

רה. מברק

רו. אג"ק ח"ט עמ' שיב, אגרת ב'תקמה.

רז. ליפסקר.

קלט

בי"ה^ר, די תשרי, תשט"ו
ברוקלין.

הו"ח אי"א נוי"נ כו' מוה"ר אברהם
שי' המכונה ד"ר גולדברג

שלום וברכה!

לאחרי שלא שמעתי ממנו זה זמן רב נעם לי לקבל מכתבו מי"ט אלול
ואח"כ גם פ"ש ממנו ע"י הרה"ג וכו' מוהרב"א שי' גאראדעצקי, ושמחתי
לקרות במכתבו אשר בקרוב יו"ל ספרו מס' אהלות עם פירושים והערות.
ובטח כוונתו להכת"י שהראה לי כשהי' כאן לפני שנתים.

מ"ש אודות חילוף הספרים^ר שדבר בזה עם הרב גאראדעצקי שי',
הנה הספרי' שלי מקבלת ספרים ממחברים וממוסדות כיון שלרגלי עבודת
המוסדות חב"ד אשר כאן וכן עבודתי אני משמשת ספרי' זו לתועלת
הרבים. ובמילא רבים מעונינים שימצא בה הספרים וחוברות שמו"ל.
ובפרטיות יכתוב לו הרב גאראדעצקי שי', ותודה מראש אם יעשה את
התלוי בו שיבוא הדבר לפועל..

קמ

בי"ה"י, ד' תשרי, תשט"ו
ברוקלין.

ש"ב הו"ח אי"א נו"נ בנש"ק
מוה"ר שמואל אבא שרייב

שלום וברכה!

איש תודה ובשורה אנכי היום להודיע אשר הרה"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ מוה"ר בנימין אלי" ש"י גאראדעצקי הביא את הספר תורה"י, כיומים
לפני ראש השנה, וביום ראש השנה עליתי בה לתורה למפטיר היום, ותנוח
דעת כבודו כמו שהניח את דעתי.

ויה"ר מהשי"ת לזכות את כל אחד מאתנו לגרום נחת רוח איש
לרעהו ולעשות את זה מתוך בריאות הנכונה ומתוך שמחה.

בתודה וברכת חתימה וגמר חתימה טובה.

ר"י. אג"ק ח"י עמ' ב, אגרת ב'תתקסו.

ר"א. שפירא

ר"ב. של האחים הקדושים מדפיסי סלאוויטא.

קמא

בי"הר"י, וי' לחודש חשוון, ה'תשט"ו
ברוקלין, נ.י.

כבוד הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נוי"נ
יושב על מדין ומנהל עדתו במישרים,
מרא דעובדין טבין וכוי מוהר"ר שושן
הכהן ניי"ו אבי"ד דק"ק גירבא יצ"ו

שלום וברכה!

מכתב כת"ר מכ"ח אלול נתקבל באיחור קצת ונתאחר המענה שלי
מפני החגים ומועדים דחודש תשרי ומרוב הטרדה העמוסה עלי, ואת כת"ר
הסליחה.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי צבור בעל מרץ ורב
פעלים וכוי מוהר"ר בנימין אלי ש"י מסר לי מפרטי מצבם, והננו מחפשים
אדם מתאים לנסוע למחנם להוציא לפועל ענין הקמת בית מדרש לרבנים
בעזר השי"ת..

קמב

בי"הר"י, חי' שבט תשט"ו
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצצ
מוהרבא"ג ש"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו מרוקה, המברקים מנסיעתו וביאתו
לפאריז, וזה עתה גם מכתבו מדי' שבט, ואח"כ המברק שביום ההילולא
יתראה עם הדי"ר ש"י. ויה"ר שזכות בעל ההילולא יצלית, שיסתיימו כל

השקוי"ט על צד היותר טוב, וגם כפשוטו בכמות – שיהיו סכומים גדולים ויוכלו לפתח העבודה בכל מקצועותי, מתאים לשאיפות בעל ההילולא. כפי ידיעה מאה"ק ת"ו, הנה לפני זמן הי' בריאות מר ... שי' שלא כדבעי. ותקותי שלע"ע הוטב, אלא שאינני יודע המצב שם, כיון שהוא ממלא מקומו של היו"ר עתה. ובודאי עומד הוא בקישור ישר עם אה"ק ת"ו ובמילא ידוע לו גם ע"ד ביאת הני"ל לצרפת וזמנה. בכל אופן, בודאי ינצל התראותו עם הד"ר בהנוגע לכל המעמאראנדומס. ואם תהי' בקירוב הלבבות – הרי כדאי לגשש (אנטאפען) אפשריות ההצעה הכללית, אשר ע"ד החוזה שעשה הני"ל עם מפלגות שונות שנתן להם סכום קצוב מדי שנה בשנה – בארצוה"ב – מהנכנס לקופתם הם (אף כי בהגבלות ידועות בהנוגע למגביות בשביל עניני ארץ ישראל וכיו"ב), הרי יש מקום לומר שגם ליובאוויטש תקבל חוזה ע"ד הני"ל.

בהיות ... שי' כאן, דברתי עמו עדי"ז, אבל כיון שלא הי' הד"ר בזמן ההוא בארצוה"ב לא נכסתי בפרטים. ובהזדמנות השניה חזרתי על הדברים עוה"פ, אף שכדרכו של מר ... שי' בענינים כמו אלו, הרי מוצא כמה טעמים למה שהם צריכים להיות המקבלים ולא נותנים, ולכל היותר לא מקבלים ולא נותנים – ראיתי שנשארו הדברים חקוקים בזכרונו.

מהרב לוי שי' נתקבל מכתב קצר, שדבר עם בי"כ ליובאוויטש במרוקה (אינו מפרט השם) בהנוגע לתוכן הצעתו למר שלום שי' ומסגיר ההעתקה דמכי להני"ל. ובטח ראה ג"כ הצעה זו אם בכתב או עכ"פ בע"פ. וכנראה שלע"ע אינו נוגע לפועל, כי אינני רואה עדיין תועלת בהאיחוד. ובפרט שכל המדברים מצדם אינה בעלי דיעה תקיפה ושיטה קבועה, ומושפעים מכמה אנשים שגם דיעותיהם אינם שוות, ואף שישנם שאלות שבהם כדאי לבוא בתביעות שוות הן מצדם והן מצד ליובאוויטש – אבל מיזוג ע"ד שכותב הצעה, יש מקום לאמר שיצא שכרו המועט – בהגדרות והגבלות ובהפסד יותר ממנו.

בודאי יתועדו ביום ההילולא יו"ד שבת הבע"ל כדבעי, וגם יפרסמו בעתונים לפני ההילולא ולאחריו, ויעורר בעל ההילולא ר"ר על כל הלוקחים חלק בעניניו ובמוסדותיו, להשפיע להם רוב הצלחה בעסקנותם, והצלחה בעניניהם הפרטים, ולכל לראש נחת חסידותי מכל יו"ח שיחיו בבריאות הנכונה

בברכת הצלחה

מ. שניאורסאהן

נ.ב.

כיון שלפני זמן קצר הגיעו תלמידים חדשים ממרוקה לתו"ת בברונא, וכל התחלות קשות, בודאי למותר לעוררו – לתווך הענינים והדברים,

שיסתיימו בטוב. ולמרות הנהגתם על עתה – ילמדו בקבלת עול, במקצת עכ"פ, שאז סו"ס יש מקום ותקוה שיקבלו מהם נחת. ות"ח על הכתיבה בפרטיות גם עד"ז.

קמג

בי"הר"ט, י"ג מ"ח, תשט"ו
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
צמ"ס כו' מוהרש"י שי"ט

שלום וברכה!

... מענין לענין דומה לזה, הנה ארשה לי להטריח את כת"ר שי בכגון דא, והוא אשר בטח ידוע לו ממה שנתדבר"ה הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ הרב"א שי' גאראדעצקי אודות משלוח הספרים דהוצאת מוסד הרב קוק, ועד עתה לא בא הדבר לפועל, אף שהרבא"ג שי' אמר לי שכתב לזה שדבר עמדו אודות אופן הבאת הענין לפועל, ואף שכתבו לשי"ב הרה"ח כו' הרע"ז שי' סלוניס שיקח ע"ע הטרחה באריזת הספרים וכו' והוצאות המשלוח (מובן שישולקו בצירוף תודה רבה), בכל זה, הרי כיון דמכאן ועד נהר גיחון כמה מקטרגים וכו', תקוטי שימצא כת"ר אופן המתאים לעשות שיבוא הדבר לפועל ממש, ות"ח ת"ח למפרע..

רטו. אג"ק ח"י עמ' סד, אגרת ג'כו.

רטז. זיין.

ריז. ראה לעיל אגרות ב'תתכו, ב'תתקסה.

קמד

ביה"ח, י"ט כסלו, תשט"ו
ברוקלין.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר שלמה שיריט

שלום וברכה!

... בהנוגע לשאלתו אודות הנסיעה לכאן - איזה זמן נוח יותר, הרי
כשיהי' הבריור בהנוגע לעניני העבודה על אתר שמזכיר אודותם במכתבו,
וכן בהנוגע לביקורו של הרה"ג והרה"ח כו' מוהרבא"ג שי' יחליטו ביחד
גם עדי"ז. ובטח יתדברו ביניהם, היינו הוא והרה"ח כו' הר"מ שי' ליפסקר,
שגם הוא רוצה לנסוע לכאן, שיהי' באופן המועיל יותר בהנוגע לעבודתם
בקדש באהלי"י ליובאוויטש אשר במרוקה..

קמה

ביה"ח, כ"ה כסלו, תשט"ו
ברוקלין.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר ניסן שיריט

שלום וברכה!

... נהייתי ממ"ש שמקוה לגמור בקרוב בנין המקוה, והנה כאן
התחילו להנהיג בכמה מקומות שיהיו שני בורות של מי גשמים (מלבד

ריח. אג"ק ח"י עמ' קנט, אגרת ג'קבג.

ריט. מטוסוב

רכ. אג"ק ח"י עמ' קצה, אגרת ג'קמ.

רכא. פינסון

זה שהוא זאפאסנע למלאות ממנו האוצר), אחד להשקה והשני לזריעה, שדרך בו יבואו להמקוה שטובלים בה, ואף שבמדינתנו לפנים לא הורגלו בזה, הנה, כיון שבמקוה צריכים לצאת ידי כל הדיעות ככל האפשרי, הנה אם אין קישויים בדבר, יש לעשות גם במקומם כזה. ובטח יתייעצו ביניהם וגם עם הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ הרב"א שי גאראדעצקי, שראה המקוה על אתר..

קמו

בי"ה^{ר"ב}, ו' טבת, תשט"ו
ברוקלין.
שלום וברכה!

... (ד) במה שכותב אודות התפילין שאינם כדבעי, הנה צריך הי להתדבר בזה עם הרה"ג כו... שי שיבוא בקישור עם לשכתנו בצרפת עד"ז..

קמז

בי"ה^{ר"ב}, ט' טבת, תשט"ו
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מוהרבא"ג שי

שלום וברכה!

בהנוגע לדודי זקני - אחי אדמו"ר מהורש"ב הרמ"מ ע"ה, הנה זמן מדויק דפטירתו אינני יודע אבל הי זה בעיר באסטיא שהיא עיר הראשה דהאי קארסיקא, ובהזמן שהיו הנציס ימ"ש שולטים בצרפת, ומונח בבית

רכב. אג"ק ח"י עמ' רו, אגרת ג'קעג.

רכג. אג"ק ח"י עמ' ריד, אגרת ג'קעעח.

העלמין דשם, ושמו הרשמי הי' מענדל שניאורסאהן, ובטח יש משרדים כגון זו בפאריז, שע"פ ידיעות הנ"ל יוכלו למצוא המקום המדויק.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש - המחכה לבשו"ט.

קמה

ב"הר"ב, כ"ב טבת, תשט"ו
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ איש רב
פעלים מר דוד שני"ב

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מט"ו בטבת.

נהניתי ממה שכותב אודות פעולותיהם הטובות בהחזקת לימוד התורה והפצתה, ובפרט בין הנוער, אשר בדורנו זה הוא אחד העניינים הכי חיוניים ונוגע לקיום כללות אומתנו, ובודאי יסדרו לימוד הלכות הצריכות לדעתם בחיי היום יומים בכל השיעורים שנתיסדו על ידם, לימוד עכ"פ זמן קצר בכל פעם, אבל שיהי בקביעות, כי הרי זה כל האדם את האלקים ירא ואת מצותיו שמור ולא המדרש הוא העיקר אלא המעשה עיקר, נוסף על מה שרואים בחוש שעל ידי הקביעות נחקקו הידיעות בנפש הלומד ושומע והשי"ת יצליחם.

תקותי אשר הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ איש רב פעלים כו' הרב"א שי' גאראדעצקי, שהוא עתה במרוקה יבוא עמהם בקישורי דברים ויתדברו גם כן בהנוגע להעניינים אודותם כותב במכתבו זה.

והשי"ת יעזור אותו וחבירו בעבודה בקדש, להחדיר בשומעי לקחם והמושפעים שלהם את התורה ואת המצוה, תורת אלקים חיים ומצותיו לעשותם בפועל ולהמשיך על ידם תוספת ברכה בגשם וברוח.

בכבוד ובברכה.

רכד. אג"ק ח"י עמ' רנה, אגרת ג'רטז.

רכה. ברדה, תוניס.

בי"ה י"ב.

על המכתב המוסג"פ (ונא להחזירו) ענינו כי באשר כל עבודת החינוך בצפון אפריקא מתנהלת מהמשרד בפאריז, אשר ע"כ שולחים למשרד את המכתב ומבקשים לבוא בקשר עם מנהל הלשכה הרב"ג שי.

נתקבל מדז"י ג' מזוזות גדולות – היום.

קמט

טי"ז י"ב שבט תש"י

הרב גורודצקי

STANTOINE 80 פריז

מפני בריאותו נבצר מש"ר לבוא לפריז אבל הבריק לנחום במפורט לפריז ובקשו לעמוד על המשמר.

תמהני שלא ענה כת"ר על מברקו.

אם נצרך יתקשר ישר עם שז"ר תל אביב ויתקין 17 ואם בדעתו שגם מכאן אבריק יודיעני בפרטיות.

מהשיבה מלבורן הבריק ששם אפשריות רחוקה לפעול שיקבלו עזר ובקשו להשתדל בפריז ועניתי שהם יבריקו ישר ל ROYAL MONCOEUR בברכה, מנחם שניאורסאהן.

קנ

חיריכ אדר תשטי"ו

הרב גורודצקי

STANTOINE 80 פריז (צרפת)

ענה נתקבל מכתב משז"ר שדיבר עם גולדמן וגם כתב לשפירא
כנראה על דבר פרויקט תניא.

ביקשתיו במברק שיבוא לפריז עם באפשרויותיו.

ובודאי כת"ר יבריק ויכתוב לי תוצאות פגישתו אתמול ותוקף
ההבטחות בברכה, מנחם שניאורסאהן.

קנא

חיריכ אדר תשטי"ו

זלמן שז"ר

ויתקין 17 תל אביב (ישראל)

ענה נתקבל מכתבו מצטער שנמצא בבית הבראה ובטוחני שרפואתו
קרובה ושלימה ויבשרני טוב בזה. כפי המצב והמדובר מאחורי הפרגוד
לדעתי נכון במאוד מאוד לעניינינו במחקר דפוס וחינוך ואפשר גם
מוכרח נכחיות כבודו בפריז בבית הדיון וההחלטה ותקוותי שבריאותו
תרשה נסיעה זו ובודאי תביא הצלחה בכמה עניינים ויזכה גם בזה
להיות מהמפיצים המעיינות חוצה בחוקרה ובברכה לבריאות, מנחם
שניאורסאהן.

רכח. מברק

רכט. מברק

קלד

קנב

י"דיל אדר תשט"ו

גורודצקי א"ש

80 RUE SAINTANTOINE פריז

שמחת פורים בהצלחה ולהמשיכה לקיים יום יום מה שקבלו כבר,
מנחם שניאורסאהן.

קנג

בי"הר"א, ד' אייר תשט"ו
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"צ בעל מרץ
מוה"ר דוד שנירל

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מעשירי למטמונים, בו כותב אף כי בקיצור נמרץ
על דבר תכנית השיעורים הקיימים לעת עתה, ויהי רצון משם יתברך
ויתעלה אשר יעלה ביד מגידי השיעורים להשיג המטרה, היינו שיהיו
נכנסים דבריהם ללב השומעים, והוא על ידי שני התנאים הידועים, שכל
מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים (ברכות ו, ע"ב), ודברים היוצאים
מן הלב נכנסים אל הלב (מאמר רז"ל הובא בספר הישר לרבנו תם שער י"ג
ובש"ה הקדוש שער האותיות). ויצליחם בתלמידים מקשיבים ומביאים
הענינים בפועל כי גדול תלמוד (דוקא) שמביא לידי מעשה.

רל. מברק

רלא. אג"ק חי"א עמ' סג, אגרת ג'תמג.

רלב. ברדא, תוניס.

בהנוגע להתכנית בעתיד בעבודה קדושה זו, הנה דברתי עם הרה"ג
ווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ בעל מרץ כו' הרב"א שי' גאראדעצקי, ובקרוב
יבוא עמהם בכתובים בפרטיות המתאימה.

בברכת הצלחה ובפ"ש כל החברים שיחיו.

קנד

בי"ה^{ר"ב}, ערב זמן מתן תורתנו, ה'תשט"ו
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

במענה^{ר"ב} על אגרתו מי"ט אייר, שנתקבלה באיחור זמן קצת.

הנה בהנוגע להשתדלות להביא למדינתם סופר מובהק, תהלה לא-ל
ההשתדלות עושה פרי ומתקדמת, ובענין הפרטים ע"ד מקום התישבותו
ועבודתו וכו', הרי יבוא עמו בדברים הרה"ג והרה"ח ווי"א אי"א נוי"מ עוסק
בצ"צ וכו' מוהר"ר בנימין אלי' שי' גורודצקי, אם בכתב אם אפשרי,
אם פנים בפנים כשיבקר במדינתו בזמן הקרוב. ויה"ר אשר מיני' ומינאי
יתקלס שם עילאה..

קנה

בי"ה^{ר"ב}, י"ט סיון, תשט"ו
ברוקלין.

שלום וברכה!

... בנוגע צו דעם גוף השאלה, איז יעדער ענין האט זיך זיין סדר
עבודה, און די זאך פון פארשפרייטען ספרים געדרוקטע, אין אירופא בכלל

רלג. אג"ק חי"א עמ' קמו, אגרת ג'תקלה.

רלד. האגרת היא אל מוה"ר דוד עובדי', ספרו מרוקו.

רלה. אג"ק חי"א עמ' קעט, אגרת ג'תקע.

און צרפת בפרט, איז דאס איבערגעגעבען געווארען צו דער לשכה אין פאריז, וועלכעס וועט אויך אנגעפירט פון דאנען, און דעריבער איז אין די אלע פראגען דארפט איר זיך ווענדען נאר צו דער לשכה אין פאריז..

קנו

בי"ה^{ר"ח}, א' אלול, תשט"ו
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק שיר^ל

שלום וברכה!

... נ"ב. בודאי עורכים אסיפות עם הרה"ג והרה"ח כו' הרב"א שי גאראדעצקי בכל עניני הרשת, שבטח יעשה בזה ככל יכולתו.

קנז

בי"ה^{ר"ח}. אדר"ח מ"ח תשט"ז
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוהרב"א שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת שני המכתבים מג'נובה עם הידיעות ע"ד הפגישות שלו. ואף שאינו ברור כ"כ במכתבו אבל כנראה הכוונה שגם עם שפירא יגש עוה"פ בפריז. ומובן אשר צדק ביותר בטענתו שאי אפשר להסכים

רלו. אג"ק חכ"א עמ' דש, אגרת ח'סא.

רלו. גנזבורג

רלח. מצילום האגרת

שיתנו להתכנית דתניא ע"ח שלילת או חסרון בתכניות האחרות. ולפלא גם ההצעה, ובפרט באופן בלתי דיפלומטי כ"כ. ותקותי שיעלה בידו לתקן את זה עד כמה שאפשר, אף אם אפילו בפגישות אלו הנ"ל לא נתתקן כדי צרכו.

ממה שאינו מזכיר ע"ד חקירת כתב יד קדש, כנראה שעדיין לא נגעו בשאלה זו. ופשוט ששאר העניינים חשובים בהרבה יותר מזה, שעיקר ענינו הוא כדי לפכח את דעתו ולגרום נח"ר לפב"פ, וכיון דעבד נייחא לנפשיי הרי בטח ינצל השפעתו ובהוספה לטובת העניינים.

ומה שאמר לו שיחזור לאה"ק ת"ו באמצע חדש זה, וכנראה כוונתו לחדש חשוון, הנה בקשר עם המחלה הפתאומית של כו' – הרי יש אפשריות שימהר חזרתו. ובטח עומד על המשמר על אתר ויוודע לו בעוד מועד אם יהי' שינוי בסדר הזמנים של פב"פ.

אם יודע שנתקבלו האתרוגים במדינתו מלפנים בעתם – מטובו להודיעני גם כן, ות"ח מראש.

בהנוגע להמאה ביכלעך שרוצים למוכרם – שנשארה שיחתנו באמצע בהנוגע להמחיר, הנה בטח הצעה הראשונה צ"ל מצד בעלי הביכלעך. ולכאורה יש מקום להסכים למחיר שוה בעד כל ביכלעל (כיון שאי אפשר לבוחנם מקודם בבחינה הדרושה), לערך 10 או 15 לירה דארץ ישראל. ובלבד כאמור כאן שימכרו הכל (מלבד הכתבים של זקנו וכוונתי להכתבים עד בניו של הצ"צ ועד בכלל, או מהחסידיים דדורות ההם). והי"ה בהנוגע להביכלעך, הנמצאים אצל הרב זווין שליט"א כי איני יודע אם יתרצה על ענין מכירה או מתנה, ולשני האופנים הנני מסכים מלכתחלה. ואל בינתו אשען.

ומענין לענין באותו ענין, בודאי ידוע לו אשר אני"ש בפאריז גילו מאז בהספרי דביהמ"ד לרבנים בפריז כמה ביכלעך חסידות ושהם של הרד"צ ע"ה. ובמשך הזמן עלה ביד בנו הרב אברהם יהודא שי' חן לקבל רשיון ולהביאם לירושת"ו ונמצאים אצלו. וכנראה – כאבן שאין לה הופכים. ואיזה פעמים כתב אלי שבקש את אחדים מאני"ש לעשות מפתח וכו' ולע"ע לא בא לפועל (תועלת המפתח בשבילו – לא כתב), מצדי לא כתבתי להרב זעוין וחן שיחנ"ו ע"ד ביכלעך אלו בכדי שלא להעיק להם, אבל אם היו מעוררים שימת לבם, אפשר שהי' מתאחו (אנכאפען) בזה. ובפרט הר"ח באם יהי' באופן של מכירה, ואף שהביכלעך דאצלו הם מכתבי מוהר"ש ומעט מהצ"צ, ורובא דרובא מאלו שישנם כמה העתקות, אבל בכ"ז במחיר הנ"ל אפשר כדאי לרכשם גם כן.

מדז. נתקבל ד'תרפ"ג ושנים.

דא"ג מפליגים כאן במכ"ע בהנוגע לנסיעת הב"כ דהאפיל וכו' מכאן ועוד, ושיבקר גם צפון אפריקה, יעשו כמה אסיפות בפריז ואח"כ באה"ק

ת"ו וכו'. ובטח תהי' לו הזדמנות להפגש עם אותם שמעוניינים להפגש אתם – או בפריז או באה"ק ת"ו והשי"ת יצליחו.

הציעו לי להעתיק השמועסין לשפה האיטלקית, ואתענין לדעת חוות דעתו בזה, וכן אם הכניס גם זה בהתכנית שהציעו לפני ב"כ הדז. בעניינים כאלו.

בברכת הצלחה בכל האמור לעיל ובעבודתו בכלל מתוך בריאות הנכונה.

מ. שניאורסאהן

קנח

בי"הרט, י' מ"ח ה'תשט"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק
בצ"צ וכו' וכו' מוהרבא"ג שי

שלום וברכה:

החומר בשביל הדר. שפירא מוכן אצלנו, ובכל יום, החל מיום ב' העבר, הננו מטלפנים למשרדו להוודע דבר בואו ומודיעים לנו שעדין לא בא, וכנראה מחכים לבואו בכל יום. עכ"פ אמרנו להודיע מזה לכת"ר שי.

בנגוע לחוברת "תשרי" (ובכמותה קרובה לספר), הנה הר"ר שי לקח עמו את הגאלי-פרופס הראשונים והיום או מחר יושלח לו עוד כעשרים גאליים (מתוקנים) וכן השאר עד תומם כפי שיתקבלו מהמדיפס כאן. והננו מאיצים במדיפס למהר בזה כיון שנחוצים לכת"ר באופן דחוף.

בכבוד וברכה

נ.מינדל

מזכיר

קנט

בי"ה^{רמ}, י"ב כסלו, תשט"ז
ברוקלין.

אגודת נשי ובנות חב"ד סניף
צרפת ד' עליהן תחיינה

ברכה ושלוש!

... באזונדערס בין איך געווען צופרידען פון דעם וואס איר רעכינט
צו שטעלען זיך אין פארבינדונג מיט די עלטערן פון די קינדער וועלכע
לערנען אין די תלמוד תורה'ס אדער פריוואט, וואס דאס איז דאפעלט
וויכטיג פאר די תלמידים פון די תלמוד תורה'ס און פריוואט מלמדים, און
אויך מאכען נעהענטער די עלטערען צו די ענינים וואס עס ווערט געלערנט
מיט זייערע קינדער, און דורך דעם פארשטארקען אויך דעם חינוך פון די
קינדער. און איך האב געבעטען דער לשכה אין פאריז צו געבען א סובסידיע
ספעציעל פאר דער ארבעט, 15 טויזענט פראנק..

קס

בי"ה^{רמ}, ב' כסלו, ה'תשט"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נ"מ עוסק בצרכי צבור בעל מדות
תרומיות ענף עץ אבות וכו' מהרש"ז ש"ר^{מב}

שלום וברכה!

... שמחתי להודע מהרבא"ג שי' שכי' משתתף בשיעור ברבים במס'
בבא מציעא..

רמ. אג"ק חי"ב עמ' קלח, אגרת ג'תתקמט.

רמא. אג"ק חי"ב עמ' קו, אגרת ג'תתקיט.

רמב. שזר

קסא

ביה"מ, כ"ח טבת, תשט"ז
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מו"ה ישכר דוב שי"מ

שלום וברכה!

... ומ"ש אודות קליטת עוד תלמידות ממרוקה, יש להשתדל בזה,
כיון שנכון הדבר במאד, וכפי התיאור של הרה"ג הרה"ח כו' מוהרבא"ג
שי, הנה בבית החדש ע"י תיקון קל לפי ערך יהי מקום לקליטה לעוד
כמה תלמידות נוסף על של עתה, וטוב שיתדבר עם הרה"ח מו"ה רפאל שי
ווילשאנסקי לבקר ביחד בהבית החדש ולהווכח על אתר איזה תיקונים
דרושים בשביל הנ"ל...

קסב

ביה"מ, ט"ז שבט ה'תשט"ז

לכבוד מר ש.ז. שזר שי

שלום וברכה!

... דר. שפירא עדין לא שב מפריס, וכפי שאמרו ממשרדו כאן חושבים
שישוב בעוד שבוע לערך.

במה ששואל אם אפשר להודע מי הם האנשים שהשתתפו השנה
בועדה המדעית לפרסום כתבי-יד וכו', הנה כנראה למעשה, על כל פנים,

---

רמג. אג"ק חי"ב עמ' רמט, אגרת ד'סז.

רמד. גורביץ, מנהל ביה"ס בית רבקה בצרפת.

רמה. נשיא וחסידי עמ' 417.

לא היתה השנה ועדה וחקירה, גם לא נקראנו לפני ועדה כזאת כמו שנקראנו בשנה העברה, ובכלל הסדר הי' אחר. ואם "לפנים" היתה ועדה (ויש אומרים שהדר. יונג ופרופ. העשל היו בן חברי) אבל הדר. אפרת לא נמנה בתוכם. וכמעט דבר ברור הוא אשר למעשה ועדה כזאת אם היתה כאילו לא היתה.

ובכללות השתלשלות הדברים היתה כך: אחרי שהגשנו הבקשות באופן רשמי, נפגש הרב גורודצקי שי, שהי' כאן באותו פרק, עם הדר. שפירא ודבר אתו ארוכות וקצרות, והדר. שפירא הבטיח לו שקודם שתהי' איזה הצעה או החלטה יודיעו לו ממצב הדברים. ועל סמך הבטחתו זו נתעכב כאן הרב גורודצקי שי' איזה שבועות, למרות נחיצותו לשוב לפריס, ומאידך גיסא, בידענו כי הדר. שפירא מכיר בטיב עבודת ליובאוויטש זה מכמה שנים, קוינו שלא יעשה עול לליובאוויטש. ולבסוף לא הגיד לנו דבר מראש אלא קבלנו הידיעות לאחר המעשה בענין התקציבים או ההצעות לתקציבים. אמנם לאחר זה התנצל לפני הרב גורודצקי שי' כי לא בו האשמה אלא בועדה, אבל הרב גורודצקי השיב לו, וכן הוא האמת, אשר ידוע לנו כמה קלושה היא השפעת ועדה כזאת וכי הענין בעיקר תלוי בו.

מקווים אנו אשר הוא מעוות שאפשר לתקן בכח השפעת כ' שי' ובידענו עד כמה קרוב הדבר ללבו, הנה בטח עושה ויעשה כל אשר בידו, ומצפים אנו לידיעות טובות מאלו שקבלנו עד כה מפריס.

בכבוד וברכה מוקירו ומכבדו

הרב ח.מ.א. חדקוב

בינתיים הגיע מכתב מהרב"ג שי' מי"ד לחי"ז, המודיע מביקורו באותו היום במקום האסיפות, וכפי הנראה אין עדיין שום שינוי.

קסג

בי"הרמ"י, ח' אייר, ה'תשט"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצרכי ציבור
ענף עץ אבות וכו' הרש"ז שי"רמ"ז

שלום וברכה!

באשר כותב אני ברוב צער בקשר ובהמשך להמאורעות בכפר חב"ד ולבי לבי על חלליהם, אפשר שיימצא במכתבי בטוי שיוצא מכפי הרגיל, אבל אין אדם נתפס על צערו, וכי בטח יבין לשיחי.

... כל העת השתדלתי שינקטו בכל האמצעים להרבות אוכלוסי הכפר ומקורות הפרנסה אשר שם, שלכן דרשתי וזרזתי בהקמת בתי ספר למלאכה ולחקלאות וכו' באופן הכי רחב ובהקדם הכי גדול. אבל לדאבוני ולתמהוני ולצערי, הנה מסיבות שאינן תלויות בי התנהלו העניינים לאטם ובעצלתיים במדה הכי גדולה. ועד כמה שמכאיב הדבר, מוכרח אני לומר שסיבת הדבר היא, שהמוסדות והמשרדים המתאימים באה"ק ת"ו אשר בידם ביצוע הדבר, שקלו וטרו בדבר כדרך התגרים בענייני ממונות, איזה סכום להלוות, ובאיזה תנאים, וכמה אפשר לקמץ וכו' וכו'. ויתר מכך, למרות ההבטחות שניתנו לי כאן (אם אמנם לא באופן רשמי) לא עמדו כדיבורם וקפצו ידם במקום שהי' צריך לפתוח, ובהרחבה.

כיון שאיני רגיל בדרכי "דיפלומטי", ומה שיש אצלי מזה – אין ברצוני להשתמש בזה במכתבי לכו', מוכרח אני להזכיר אשר נתאכזבתי ונצטערתי צער רב מהמשא ומתן שהי' בין כ' ומר קול עם הרב גורודצקי – שיחיו, שמזה למדו עסקני חב"ד ק"ו ובאו אלי בטענות, אשר אם המשרד אשר כ' מנהלו הנה התעינותו לקו"י, מה יש לצפות ממשרדים אחרים...

קסד

ביה"ד, כ"ד תמוז, תשט"ז

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"א תמוז, בו כתב אשר התדבר עם הרה"ח וכו' הרנין שיירט המשפיע שלו וגם עם הרה"ג הרה"ח מוהרב"א שי גאראדעצקי, ושניהם הסכימו שישע למרוקה על מנת לעשות שם בחינוך על טהרת הקדש של בני ישראל.

ואם כנים הדברים ומקבל זה על עצמו בתום לב, נכון הדבר וטוב, אלא שעוד זאת שעליו להביט על עצמו כמו שהוא באמת תלמידה של הישיבה הק' תומכי תמימים שנקראים בשם נרות להאיר, פירוש שבכל מקום בואו עליו להאיר נשמות בני ישראל באור אלקי על ידי השפעתו עליהם בלימוד התורה ביראת שמים וקיום מצותי בהידור, ועל ידי זה יצליח בכל האמור..

קסה

ביה"ד, ב' מניא, תשט"ז

ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצי"צ

מו"ה סעדי שיירט

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ו תמוז. ולפלא שריבוי התלמידים בימי החופש אינו כדי צרכו. ובפרט שזמן החופש מלימודי חול יש לנצלו ביותר וביותר,

רמח. אג"ק ח"ג עמ' רצז, אגרת ד'תקסב.

רמט. ה"ר ניסן נמנוב.

רנ. אג"ק ח"ג עמ' שכו, אגרת ד'תקפט.

רנא. ליברוב, צפרו.

כיון שאז התלמידים אין ענינים אחרים מבלבלים אותם מלימודי קדש, וק"ל.

ומ"ש שמקומו של האש"ל אינו מספיק, הנה נוסף על שבטח יש להרבות תלמידים מתושבי העיר, צריך הי' להתדבר בזה עם הרה"ג הרה"ח כו' הרבא"ג שי' ע"ד הרחבת המקום בכלל. וההחלטה בזה הרי אפשר להתחיל להביאה לפועל עתה, ובמילא יהי מקום לעוד תלמידים כמה וכמה, ובמ"ש בענין ההכבדה, הנה חלק מזה - הוא בטח בבחי' נר לאחד נר למאה, ובחלקי הנשאר יש להשתדל ולמצוא מדריכים מבין אחב"י שבמרוקה עצמה. ובלא"ה יש לחפש אחר מדריכים ומורים מתאימים **מבנייהם**. ובכלל כנראה שעדיין צריך הסברה נוספת אפילו לאנ"ש, שהאמור ונצטוינו שמעלין בקדש הוא בכל עניני קדושה, ולא רק באחדים מהם ובאותם שאינם קשורים בטרחה, ופשיטא שמוסד חינוך מהראשונים בציווי זה, כיון שנוגע לדורי דורות. ובפרט ע"פ המבואר בדא"ח שדוקא בזה - בבנים ובנות ובבני בנים - מתגלה כח הא"ס בעלמא דין, וק"ל..

קסו

בי"ה^{ר"ב}, כ"א מני"א, תשט"ז
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נוי"נ מלאכתו מלאכת
שמים מו"ה עזריאל שי"ר^ב

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מי"ד מני"א, בו כותב אודות ההתועדות דיום הבהיר יום הגאולה והסדרים בימי החופש, ולפלא קצת שכנראה עושים צמצומים בביה"ס דנערות אף כי הצמצום ע"י צירוף כתות וכיו"ב, בה בשעה שעתה הוא הזמן להתרחבות והתפשטות ולא לעמידה במצב אחד ועאכו"כ שלא לצמצומים, ואפשר יש עוד לתקן גם בהנוגע לימי החופש, ועאכו"כ לסדר לימודים כסדרם, וכדאי שיתדבר בדבר זה עם הרה"ג כו' הרבא"ג שי', וכן בהנוגע לקנין בית מתאים, ומובן שיכול לכתוב שעושה זה ע"פ הצעתי..

קסז

ביה"ד, אדר"ח אלול, תשטיז

ברוקלין.

ברכה ושלום!

באשטעטיג די ערהאלטונג פון אייער בריף פון כ"ב מני"א, און זיכער דארפמען אייך ניט אויפמערקזאם מאכען, אז דער ענין וועגען וועלכען איר שרייבט, קען בריינגען צו ענליכע פאדערונגען פון אנדערע, ד.ה. אז דאס וועט פיל פארגרעסערען די הוצאות פון די מוסדות. דאך מיין איך ניט צו זאגען א באשלוס אין דעם. און האב געשריבען וועגען דעם צו הרה"ג הרה"ח כו' הרבא"ג ש"י אין פאריז, און האפענטלעך וועט איר שרייבען איצט צו עס, און האבען א ידיעה אין דעם...

קסה

ביה"ד, י"א תשרי, תשי"ז

ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ

מו"ה בנימין אלי ש"י

שלום וברכה!

...איני יודע מצב האויר בפאריז, אבל אם מתאים הוא כדאי להשתדל שיערכו מסיבות סוכות בשביל תלמידי הת"ת וכיו"ב, ועל דרך הנעשה כאן, שיעשו זה בסמיכות לסוכה, יברכו עמם על הדי' מינים וכו' והוצאה בכגון דא הכנסה היא...

בברכת גמר חתימה טובה ולהצלחה מופלגה בכל הענינים הכללים והפרטים.

רנד. אג"ק חי"ג עמ' תיד, אגרת ד'תערב.

רנה. אג"ק חי"ד עמ' טז, אגרת ד'תשד.

קסט

בי"ה"ט, כ"ו מ"ח, תשי"ז
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה בנימין אלי שי

שלום וברכה!

...כפי מ"ש אודות הדוחק בפרשיות ותפילין, יש מקום לתקוה שאפשר ביה"ס לספרות במשך הזמן יהי למוסד הנושא את עצמו. ואפילו רק המל"ח דכאן אם יקח כל המצטרך לו בזה מביה"ס דספרות נוסף על צורך התלמידים דמוסדות אהלי"י ותו"ת, אפשר שיספיק זה לקבל כל התוצרת של שני המוסדות דמכנז ופריז, ואם אפילו ישאר מה - אפשר יהי לשלחם לכל המקומות בהם נמצאים מוסדות חב"ד, ובלבד שיהיו הפרשיות והבתים כדבעי, ולכן הייתי שבע רצון ממכתבו שכבר הזמין את כל המכשירים באה"ק ת"ו. ובטח בינתים מכינים אחדים מתלמידים המתאימים לזה - ע"י לימוד ההלכות וכיו"ב...

בברכת הצלחה מופלגה ולבשו"ט..

קע

בי"ה"ט, כ' שבט, תשי"ז
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ הרנ"ן שי"ח

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מט"ז שבט, ולפלא שאינו מזכיר בהנוגע לעניני הבנין, ועל פי דברי הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ הרבא"ג שי ישנו

רנו. אג"ק חי"ד עמ' ק"ח, אגרת ד'תתעג.

רנז. אג"ק חי"ד עמ' ש"ע, אגרת ה'קמד.

רנח. ה"ר ניסן נמנוב

כבר הסכם מלא ומוחלט מהדזוינט לבנות ד' דירות בשביל הר"מ והר"י
דתומכי תמימים ובמילא יתפנו דירותיהם שבבנין להרחבת מקום תו"ת,
ויוכלו גם לעשות איזה תיקונים בבנין תו"ת, ומובן שצריך להיות עומד
על המשמר שיעשו התיקונים כדבעי וכן שימלאו הבטחותיהם בזה, וכפי
שאמר לי הנ"ל יש לשער שבסוף שבוע זה או תחלת שבוע הבאה תתקבל
כבר רשימה מפורטת בהנוגע להדירות ותיקונים גם ללשכתנו אשר
בפאריז, ומובן שהעמידה על המשמר צ"ל ע"י הנהלת תו"ת בברונא והוא
בראשם, ובודאי עושים ההכנות הדרושות לזה, ומכמה טעמים אין כדאי
לעכב כמובן במה שתלוי בהם, כיון שהסכם בכל הנ"ל לא הי' באתערותא
שלחם כ"א ע"י שקו"ט ודו"ד וכו', מהנ"ל מובן ג"כ שאין עתה הזמן לבוא
בעוד איזה דרישות כספיות להנ"ל, וק"ל.

... לאחר כתיבת הנ"ל נתקבלו ידיעות שחלו שינויים בהנוגע לזמני
הבנין וכו' ואפשר יהי' עוד שינויים - ובטח עומדים בקישור תמיד עדי"ז עם
הלשכה בפאריז..

קעא

בי"ה^{רט}, ר"ח מני"א ה'תשי"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ וכו'
מוהרבא"ג שי

שלום וברכה!

על שתי נקודות באתי היום, והם:

(א) כפי הנשמע רב מספר הבאים ממדינתנו לפנים למדינת
פוילין, ואומרים שיש כמה אפשריות להקל מעמדם ומצבם שם,
וגם להקל העתקתם משם לאה"ק ת"ו וכיו"ב באם מי מהעסקנים
יבקר שם. וכנראה שבין הבאים ישנם כמה מאנ"ש.

(ב) מנהל האינסטיטוט האידי אשר שם, ושמו פרופ' בערל מארק, (וכן
הרב מורנו דשם), בביקורם באה"ק ת"ו סיפרו אשר בהספרי' של מוסד זה
ישנם יותר ממאה ביכלעך חסידות^ט. לפי דבר הנ"ל יש ביניהם גם גכתי"ק
של הרבנים, אבל מסופקני אם מבינים הם ויודעים להבחין בהכתבי-יד.

רנט. אג"ק חכ"א עמ' שסו, אגרת ח'קכד.

רס. שנשארו שם בעת הצלת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע מפולין בשנת ת"ש. ראה בזה "ספריית
ליובאוויטש" עמ' קנב, אג"ק חכ"א אגרת ח'קכו.

ולפי דברי מנהל המוסד האמור לא מופרך שיתנו הביכלעך באם תהי
דרישה מכזה שיהי מקום בשכל לתת את הביכלעך לו. ואפשר שבכגון דא
גם בצע כסף להמתווכים בהשגת הרשיון הדרוש לזה יוכל להועיל.

ואפשר כדאי הדבר שכת"ר יקח לו איזה ימים לבקר שם אודות שתי
הנקודות האמורות, ואם אי-אפשרי הדבר, אולי נמצא מי שהוא אחר
בסביבתו שיש לו על כל פנים ידיעה קצת בביכלעך דא"ח וכן הבנה קצת
עכ"פ בעסקנות ציבורית, שהוא יבקר שם.

היתה שמועה שהפרופ' הנ"ל שהוא מנהל המוסד הנ"ל צריך להשתתף
באיזה ועידה באה"ק ת"ו ואפשר שיעבור ג"כ דרך צרפת בהליכתו או
בחזירתו. וכמובן שהנסיעה לפוילין צריכה להיות בזמן שהנ"ל שם שיוכלו
להפגש אתו. ובטח בהפדרצי' או במערכת העתון האידי שבפריז יודעים על
דבר זמני נסיעתו של הנ"ל.

מהדז"ר^{סא} נתקבל חי' ושליש אי' בלי הוראה לאיזה ענין שייכים. ועוד
די תק"מ ב"א.

מכ' מט' ט"ז כ' תמוז נת', ומילאו בקשותיו.
בברכה לבשורות טובות ולהצלחה בעבודתו בקדש.

קעב

בי"ה^{רסב}, ימי הסליחות, היתשי"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ כו' מו"ה בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!

הפ"נ נתקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתומה טובה לשנה
טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכת הצלחה מופלגה בעבוה"ק ולרוב נחת מכיו"ח שי

מ. שניאורסאהן

קעג

בי"ה^{רס"ה}, ט"ז אייר תשי"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א עוסק בצ"צ מו"ה סעדי שי^{רס"ד}

שלום וברכה!

... ובמ"ש אודות דרישת המכתב וכו' – הנה ביום הראשון נסע הרה"ג
הרה"ח וכו' הרבא"ג שי מכאן לפאריז, וכפי המדובר, עליו לבקר בקרוב
ממש גם במרוקה, וכיון שנאמר ותשועה ברוב יועץ, בטח יתדברו עמו בכל
הענינים וגם בהנ"ל..

קענד

פרסום ראשון

בי"ה^{רס"ה}, ח' סיון תשי"ח
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוהרבא"ג שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מג' סיון והקודמו, וכבקשתו בא המענה
בהקדם, והוא בהנוגע להסברא להתראות עם שר הח. ומובן שהחלטה

רסג. צדי"ק למלך ח"ו עמ' 91.

רסד. ליברוב

רסה. מצילום האגרת

סופית צריכה להיות בהתאם להידיעות שתהיינה אצלו בעת קבלת מכתבי זה. אבל כללות השקפתי בזה – שאין כדאי לערב משרד חדש שאפשר שעד עתה לא הי' שם כל ענין זה, ועוד זאת שבאופן ישר אין הענין שייך לו, ורק באם באה טענה על משרדים אחרים יש להתערב. והרי יש לשער שקירוב הדעת יהי' לו יותר למשרד מאשר להבא בטענה. ועוד זאת שעל המשרד החדש יהי' לחטט (גריבלען און קראצען) הענין וכו'. משא"כ להתראות עם השר שבלא"ה יודע מכל הענין, והענין שייך אליו באופן ישר – שאין בזה חשש האמור, כדאי. והרי יש תקוה לבטל שם כל הענין מעיקרא (ע"י שיפתחו להם פתח של חרטה בכבוד, שיוכלו להטיל האשמה על מי שהוא וכו').

הנ"ל הוא נוסף על הטעמים שכותב כת"ר בשלילה דלהתראות עם השר הח. וזאת להעיר – שאפשריות וע"ד ההתראות הנ"ל עם השר דמשטרה וכו'. השוללת חששות הנ"ל – הרי יש טעם מיוחד לעשות מחאה על כל הענין דרע"ח שי' – בכדי שלא יאמרו שאפשר יש קורטוב אמת בזה, ובמילא צריך להשיג גם להבא וכו'.

מוסג"פ מכתב מהרב הרד"ע שי' שנתקבל ז"ע, ובטח יחזירו לאחרי הקריאה.

לכתבו במכתבו הראשון, שהמצב ההווה נותן אפשריות ואפשר גם נחיצות להרחיב העבודה, אבל שאלת הכספים וכן האנשים עומדת על הפרק.

מובן שאם כן, יש לעשות זה. והרי שאלת הכספים בודאי הוא רק למשך זמן הכי ראשון (שהרי בטח לאחרי כן יכניסו להתקציב, ואפשר יסלקו, במקצת עכ"פ, גם ההוצאה שקודם להכניסה להתקציב). ובשאלת האנשים, הנה סו"ס יבוא לשם מי מכאן שיהי' בעזר אני"ש הנמצאים כבר על אתר, ואין זה אלא ענין התלוי בזמן. ותקותי שבכל אופן יסודר בזמן חדשי הקיץ.

בברכת הצלחה מופלגה בענינים הכללים ובענינים הפרטים – המצפה לברו"ט בכהנ"ל

מ. שניאורסאהן

ג.ב.

נעם לי לראות אמש בעת ההתועדות שני בניו שי', ועד לסופה. ויהי רצון שהוא וזוגתו תי' ירוו מהם וכן מבנותיהם תחינה רוב נחת אמיתי בכל הפרטים.

קנה

בי"הר"י, ה' תמוז, תשי"ח
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה בנימין אלי ש"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מאדר"ח תמוז ומב' תמוז עם המצורף אליהם, ובדאי בהזדמנות יודיע השער הרשמי של הפרנק וכו' וכו'.

ויהי רצון שיהי הענין בדענעמארק^{ר"י} התחלה טובה להפצת המעינות במדינה זו והמדינות שבסביבתה, ובהעלמות שהיו עד עתה תוגמר תקופת ההתחלה, אשר רק כל התחלות קשות, ויפוצו המעינות חוצה, תורה תמימה נגלה וחסידות גם יחד, ומגלגלין זכות ליומין זכאין הם י"ב וי"ג תמוז הבע"ל גאולת רבנו נשיאנו ראש ישראל הרי גופא בתר רישא גריר, ויהי רצון שיגאל כאו"א מאתנו בתכ"י בגאולה מכל הענינים המבלבלים ובנצחון גלוי עליהם כמו שהי' בימים ההם לפני ל"א שנה, ומתוך הרחבת הדעת יגבירו חיילים בכל אותם הענינים עליהם מסר נפשו בעל השמחה, ולכל לראש בהעמדת תלמידים יראי ה' ולומדים תורתו תמימה (הנגלה והפנימית) ומקיימי מצות ה' בהדור.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבשו"ט.

קעז

בי"הר"ס, י"ג תמוז, ה'תשח"י
ברוקלין, נ.י.

להנכבד והנעלה איש המעלה בעל מרץ ורב
פעלים בתמיכת אהלים אהלי תורה ויראת
שמים טהורה הר' מו"ה דודר"ט שליט"א

שלום וברכה!

בנועם הנני מקבל ידיעות מאנ"ש שי' במארוק מהעזר והסיוע שכי
נותן להם בעבודתם בקודש בחינוך על טהרת הקודש. וביחוד שמחתי
בקבלי מכתב הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נו"מ עסקן נמרץ ורב פעלים
וכו' וכו' מוהר"ר בנימין אלי' שליט"א גורודצקי על דבר פגישתם והשיחות
שהיו להם והשתדלות כי לסייע בביסוס התפתחות והתרחבות המוסדות
הק'..

קעז

י"ט"ע מרחשון תשי"ט

הרב גורודצקי אצל גנסבורג
REZIA 8 מילאנו

הנסיעה לאה"ק נחוצה במאוד והיא בהילוכה בברכה לבשורות
טובות, מנחם שניאורסאהן.

רסח. אג"ק ח"י"ז עמ' רמא, אגרת ר'שצ.

רסט. תורג'מן. ראבאט.

רע. מברק

קנדה

בי"הר"י, ו' כסלו, תשי"ט
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ כו' מוהרב"א שי

שלום וברכה!

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ בעל מדות וכו' מו"ה גרשון מענדל שי
גרליק עומד מוכן לנסיעתו בימים אלה צלחה למילאן. התגולל הדבר אשר
את הויזה לאיטליא יצטרך לקבל באחת המדינות שבדרכו, היינו בלונדון
או בפאריז.

ואשר לכן, יעצתי לו לבחור בפאריז - כדי לנצל את ההזדמנות הזאת
לשוחח ארוכות וקצרות עם כת"ר ולקבל הוראותיו המפורטות בנדון
עבודתו במילאן.

והנה באם רק באפשר הי' נכון במאד מאד אם גם כת"ר יסע יחד אתו
למילאן ולהציגו לפני קהילתו, ובודאי מובן גם לכת"ר, אשר דבר כזה בטח
יבסס ויחזק את כל הענין בעזהשי"ת.

בברכה לבשו"ט,

מ. שניאורסאהן

ביום נסיעת הרה"ג שי' מכאן לפאריז - יבריקו עדי"ז. נתקבל ד"א
לעניני דפוס דשנת 1958. ולפני זה ב"א. ד"א תלז. מכתבו מכו' מ"ח
נתקבל.

קעט

ביה"ר, ח' כסלו, תשי"ט
ברוקלין.

הו"ח אי"א נ"מ בעל מדות תרומיות
ענף עץ אבות וכו' הרשי"ז שי"ע

שלום וברכה!

בודאי קבל הפ"ש שבקשתי למסור לו על ידי הרה"ג והרה"ח וו"ח
אי"א נ"מ עוסק בצ"צ בעל מרץ וכו' מוהר"ר בנימין אלי שי גורודצקי
והרה"ח וו"ח אי"א נ"מ עוסק בצ"צ וכו' מוהר"ד שי חנוני..

קפ

ביה"ר, ב' חנוכה ה'תשי"ט
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג וו"ח אי"א נ"מ עוסק בצ"צ
וכו' מוהרבא"ג שי

שלום וברכה:

זה מזמן הדר. ע. עט"ש, שי חבר הקהלה היהודית בברלין, מתכתב
אתי. וכפי שהוא כותב, כיון שהחרדים הם במיעוט במועצת הקהלה הנה
מקפחים את זכויותיהם וכו'. וכן בנוגע לעזר הכספי שהקהלה מקבלת
מהועד המרכזי של הקהלות באשכנז (מכספי הקליימס קאנפערענץ)

השאלה היא אם אפשר לפעול אצל הקליימס קונפערנץ להקציב
סכום מסויים בתור תמיכה שנתית בשביל החרדים ביחוד, ושהעזר הזה

רעב. אג"ק חי"ח עמ' פט, אגרת ו'תקצא.

רעג. שז"ר

רעד. מצילים האגרת

יומסר לועד מיוחד של החרדים שם בשביל צרכיהם הדתיים והחינוכיים
וכו'.

ות"ח אם יתענין בזה ויודיעני.

בברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

קפא

בי"ה^{ר"ה}, ה' טבת תשי"ט
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מר"ח טבת עם המצורף אליו, ואינו ברור
מהמצורף – באיזה מקום יהי הועד אותו רוצים לייסד, ואפשר אין זה נוגע
כ"כ, כיון שבטח האסיפות שלו תהינה רק מזמן לזמן, בכ"א מובן שמוכרח
שיכנס בו גם ב"כ ליובאוויטש, שהרי הענין נוגע לקיומם של המוסדות
ולציורם,

במ"ש במכתבו שבפרט ביחד עם הרב וו. = אינו מובן מה זה נוגע.
ובפרט שאינו ברור, אם הנ"ל יהי בעצמו או שיהי מי אחר.

בהנוגע לתכנית עבודת הועד, = צריך הי' למצוא עצה איך לבטל
איזהו נקודות בו, ובפרט ע"ד הבחינות בחכמות חיצוניות, שצריכים לעבור
כל המורים, שהרי זה נוגע ביותר וביותר, כיון שאלו שיעמדו בבחינות,
קרוב לודאי שלוקים יהיו בעניני יראת שמים וכו', והלואי רק לקיים ולא
גרוע מזה.

דא"ג, ימים אלו קבלתי מכתב ממר טורזמן שי' ומצורפת אליו
תכנית ארוכה של החינוך בהנוגע לבתי ספר החנוך אשר במדינה שם, ובו

גי"כ הגבלות בכהני"ל, אף שלא הי' עדיין די זמן לעבור על המכתב לפרטיו. ולעי"ע איני יודע איך להגיב על זה, שהרי כפי ששמעתי מכת"ר – אין בטוחה כ"כ העמדה לחב"ד של טורזמן עצמו, ועלול שיראה מה שכתבו לו במקום הבלתי מתאים. ומי יודע איך תשפיע חווי"ד רשמית מכאן, בשאלה כהאמורה שנוגעת אל המוסדות. ולאידך גיסא, מוכרחת תגובה בעוד מועד לבטל דרישה האמורה. ולכאורה יש לגייס העסקנים על אתר – אם הרבנים או יושבי ראש ועדי הקהלות וכו'. ואחכה לחווי"ד כת"ר בהאמור – מתאים למה שבטח דברו עדי"ז, בהיותו במרוקה.

ז"ע הגיעני מכתב מלבנהארץ שי' מאה"ק ת"ו, שכפי הידיעה שקבל צריכה להיות חתונת בת אחיו תי' בי"ד כסלו. ובכ"א באיזה זמן שתהי' – יהי רצון שתהי' בשעה טובה ומוצלחת ולבנין בית בישראל בנין עד עד על יסודי התורה והמצוה, מתוך מנוחה אמיתית, מנוחה בגשמיות ומנוחה ברוחניות.

בברכה לבשו"ט בכל האמור ולהצלחה מופלגה בעבודתו.

מ. שניאורסאהן

קפב

בי"הר"י, ששי בטבת, תשי"ט
ברוקלין.

הנהלת רשת אהלי יוסף יצחק
ליובאוויטש אשר באה"ק ת"ו

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

... הפר"כ ע"ד האסיפות בהשתתפות הרה"ג והרה"ח וכו' וכו'
גאראדעצקי שי' - נתקבלו.

קפג

ביה"ד, י"ב טבת תשי"ט
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוהר' בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מח' טבת, ומכבר בודאי נודע לו ממילוי
בקשותיו וכו',

בקרני היום מר חיים שפירא שי' (מירושלים עיה"ק ת"ו), שכידוע
– לו הדיעה הראשית בעניני המפלגה, ומובן שנסבה השיחה לעניני הכנות
לבחירות הבאות, ודברתי עמו, שמוכרח:

(א) שתהי' חזית דתית, (ב) ולא פחות מוכרח, שתהי' החזית רק
לבחירות ולא לאחר כן.

ולפי דבריו מסכים על שני הענינים, אלא שחושש שממפלגות אחרות
ידרשו חזית לזמן ממושך.

וכיון שיש סברא שאכתוב בהנ"ל להרי"מ שי' לוי, רציתי לדעת
אופן שיחתו הוא עם הרי"מ שי' כשבקרו, יחסו לחב"ד וכו', ומכל הפרטים
היכולים להשפיע על שאלת הכתיבה מכאן ואופן הכתיבה, וד"ל.

בברכה לבשו"ט ולהצלחה בעבוה"ק.

מ. שניאורסאהן

קפד

בי"הר"ח, ד' אדר א', ה'תשי"ט
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ איש רב
פעלים וכו' הרב שלמה שי' המכונה
ד"ר עהרמאן

שלום וברכה!

הנני מאשר קבלת מכתבו עם המוסגר בו.

שמחתי לפגישת הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצ"צ בעל
מרץ ורב פעלים מוהר"ר בנימין אלי' שי' גורודצקי עם כת"ר שי' ובטח
סיפר לכת"ר ע"ד העבודה המסתעפת הנעשית במסירת נפש על ידי
אני"ש שי' בפינות רחוקות בהפצת התורה ויראת שמים, כמו בכפרים
ועיירות במרוקו, וכן באה"ק ת"ו באויסטרלי' ובכמה מדינות הקרובות
והרחוקות. והרי עבודה זו מחייבת הסיוע הכי גדול, על כל פנים באמצעי
כסף, כדי אשר המס"נ של העובדים תביא התועלת הכי גדולה בלי הגבלות
מצד חוסר אמצעים כספיים.

וכיון ששמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר כמה פעמים ע"ד הסיוע של
כת"ר שי' גם בענינים כספיים, ובידעי השפעתו לא רק בקרן חאווקין
אלא גם במקורות כסף אחרים, תקותי שינצל השפעתו וישתתף בעבודתנו
במדה הכי גדולה ואפשרית..

קפה

ביה"ט, ו' שבט תשי"כ
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ כו' מו"ה בנימין אלי ש"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכו' מימי כ"ו טבת וגי' שבט.

ויהי רצון שיבשר טוב בכל הענינים בכלל ובפרט.

מצורף בזה מכתב הכללי דיום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, ויהי רצון שגם בתוכנו יבשר טוב.

בברכת הצלחה מופלגה בעבה"ק ולבשו"ט בפרט ובכלל

מ. שניאורסאהן

קפו

ביה"ט, כו' סיון, תשי"כ.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוהרבא"ג ש"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכו"ב סיון והקודמו, ויהי רצון אשר
חפץ ה' בידו יצליח, לייסד מרכז ליובאוויטש דפאריז וסביבתה, כי מובן

רעט. מצילום האגרת

רפ. מצילום האגרת

הצער – אשר לאחרי כמה שנות דירה דכמה אני"ש שם, יתפרדו איש לפנתו ולזויתו שלו מבלי מקום מרוכז אשר שם הנ"ל יקרא עליו. ובודאי דלכוותי למותר להאריך בגודל הענין, שהרי פשוט עד כדי כך שגם הדז. יבינהו, [אולי דוקא מפני זה צרה עינם בכל הענין, ולא כ"כ שאלת הכסף, וק"ל]. ואצפה לבשו"ט

לשווייץ כתבו כהוראתו.

בברכה לבשו"ט בכל האמור מתוך שמחה וטוב לבב

מ. שניאורסאהן

קפז

בי"ה^{תפ"א}, ה' תמוז תשי"ב
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מב' תמוז,

ות"ח על הבשורה טובה שהשתדל וגם הצליח, שקנין הבתים יהי באופן שיבוא לפועל מרכז אני"ש ליובאוויטש, בשם.

וכיון שהתחלה היתה כבר, באופן הנ"ל, ויותר מהתחלה, יהי רצון שיברך על המוגמר ויהי לתהלה ולשם ולתפארת אני"ש כפשוטו וגם כמבואר בלקו"ת תבוא מב' ב'.

בטח באם השתתף באסיפות וקונפרנץ השונות שהיו בפאריז ימים אלו, יודיע גם עד"ז.

אינו ברור ממכתבו לאן נוסע, ולכן נשלח המכתב ע"י הלשכה בפאריז, ותקותי שבכ"א יגיעו קודם חג הגאולה יב' ויג' תמוז,

ואזכיר עוה"פ הנדבר בהנוגע שהשנה שנת הולדת גבורות דכ"ק מו"ח
אדמו"ר בעל השמחה, נוסף על שהשנה היא שנת המאתים להסתלקות
הילולא של הבעש"ט, ושנה העשירית ליסוד הענינים במרוקא,

בברכת הצלחה בכל האמור, ולבשו"ט, בטוב הנראה והנגלה, בכל
הענינים מתוך שמחה וטוב לבב

מ. שניאורסאהן

קפח

בי"ה^{רפ"ב}, י"ט תמוז ה'תש"כ
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצ"צ
וכו' מוהרבא"ג שי'.

שלום וברכה:

נתקבל מכתבו מט"ו תמוז, ויהי רצון שסוף סוף יסתדר כל הענינים
הן בתוניס והן במארוק, וכן גם צרפת בענין השיכון, בכי טוב ובאופן של
הרחבה אמיתית, ויעשה בזה מתוך בריאות הנכונה ובטוב לבב.

כנראה מסגנון מכתבו, ענין השיכון בפריז עדין דורש זמן, ויה"ר
שמכאן ולהבא לא יהיו יותר קשיים ח"ו. ואפשר שיש מקום לזרז את באי
כח הדז' על יסוד אשר ח"י אלול, הוא יום הולדת הבעש"ט וכו"ב, וכן
שיה"י השיכון מוכן להתפלל שם בימים הנוראים הבע"ל וכו'. ובטח
יודיע בפרטיות יותר גם בנוגע למקום השיכון וכו'. והרי אפשר לעשות זה
על ידי המזכירות שלו.

נתקבל מהדז' י"א, ובטח יודיע לאיזה עניין שייך. וכן ד"א תקס"ג
וב"א – החדשים.

תקותי, אף שאינו מזכיר עד"ז במכתבו, שבעת ההתועדות הוזכר גם
ענין שנת המאתים של הבעש"ט. ובפ"ע נשלח לו לקוט הבעש"ט באידיש
שנדפס כאן, ושכדוגמתו יודפס באה"ק ת"ו בלה"ק בימים הקרובים.

ואפשר כדאי לחשוב על דבר הדפסת לקוט זה בצרפתית ובעיקר – בשפה המדוברת במארוק (העתק מהני"ל). והתוכן הרי מתאים ביותר לאחביי הספרדים וכיון שיבקר שם, בטח יעלה בידו לברר גם את זה. ומובן שזוה דרוש לא רק מעתיק אלא גם מי שיוכל לבחון אח"כ נכונות ההעתקה. – [לפני איזה זמן העתיק הר"א שי' צימר איזה ענין לערבית ואח"כ נתברר שאינו מתאים כ"כ למארוק משום שנוי בלשון זו עצמה שם].

זה עתה מסרו לי בקשה ממרת בוקמאן תי' להמשרד, בקשר למכתב שקבלה ממר סטאנלי אבראמאווין מז'נבה, בו כותב כי ארגון יהודי איטליא עומדים להוציא לאור סיפורי לעהמאן בשפת מדינתם, בעזר הדז', וכיון שידוע לו שתרגמנו ספרי הני"ל לאנגלית וצרפתית, ביקש (א) רשימה מכל ספרי לעהמאן בשמותם בגרמנית, (ב) אם יש אצלנו ספריו בגרמנית להשאילם לו על מנת להחזיר. השיבו לה אשר אמנם כן תרגמנו כאן כמה מספריו לאנגלית אבל לפני כמה שנים, וכן תורגמו ספריו לצרפתית ע"י משרדנו בפאריז, אף שלא ידוע אם מהאורגינאל או מהתרגומים באנגלית. אשר לבקשתה – יתענינו בזה וישיבו לה. ע"כ. ועכשו נתעכב המענה עד שתקבלנה ידיעות מכת"ר בענין זה, כיון שכמדומה דיבר עמהם ע"ד הדפסת כמה מעניני המלי"ח בשפה האיטאלקית.

משום תוכן האמור נשלח מכתב זה מהיר דחוף.

בברכה לבריאות הנכונה ולבשורות טובות בטוב הנראה והנגלה

מ. שניאורסאהן

קפט

בי"הר"ב, אדר"ח אלול תשי"כ
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה ר' בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ו מנ"א, ות"ח על הבשורה טובה.

בטח שלחו או ישלחו אתרוגי קאלאברי למדינתנו מלפנים.

בברכה לבשו"ט מתוך בריאות הנכונה

מ. שניאורסאהן

קצ

בי"ה^ט, כז' מ"ח תשכ"א
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' בנימין אלי ש"י

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ג מ"ח,

ובשאלתו הראשונה, כבר קבל הבירור.

ולכתבו אודות ביקור במקום פלוני, בימים הסמוכים לייט כסלו,

בודאי ידוע שהעיר הנ"ל היא מקום מחלוקת, ולכן לדעתי יש לברר
האם בקור כהנ"ל לא יהי לו כל שייכות לצדדי המחלוקת, ובאם הבירור
חיובי בזה, מוכן שכדאי הביקור, **ומכמה** טעמים.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבשו"ט ומפורטות בזה.

מ. שניאורסאהן

מסיבה נתעכב המשלוח ונתקבלו מכתביו מכ"ח וכ"ט מ"ח. ומילאו
בקשותיו.

קצא

בי"הר"פ, ט"ו כסלו תשכ"א
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

נשמט מידי מכתבי מענה אליו, ועדיין לא נתברר אם כבר נשלח,
ובכ"א באתי בכפילה ע"ד כתבו אודות ההזמנה לבוא לעיר א. ולנאום
שם בקשר ליום הבהיר יום סגולה יט' כסלו הבע"ל,
ותוכן המענה, שבטח למרות שידוע דבעיר נפוצה מחלוקת זה שנים
רבות, יעלה בידו לסדר ביקורו באופן שלא יוכלו לנצל להני"ל,
ואז בודאי כדאי הבקור והנאום שם, ומה טוב גם התועדות,
והרי הימים ימי סגולה, ופעולתם גם על הימים וחדשים שלאחרי זה,
ובפרט ע"פ הידוע פסק בי"ד של מעלה, אשר בגלל המסירת הנפש הלזו (של
רבינו הזקן) על תורת החסידות, פסקו בבית דין של מעלה, אשר בכל ענין
של תורה יראת שמים ומדות טובות תהי' יד מקושריו והולכי בעקבותיו
על העליונה.

בברכה לבשו"ט והצלחה רבה

מ. שניאורסאהן

קצב

בי"הר"פ, ג' טבת תשכ"א
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה' בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מנסיעתו לתוניס, וכמובן הבקשות שבו
נתמלאו.

לכאורה כבר עתה הזמן לדבר בהנגוע לאמצעים לשילוח מצה שמורה
לשם כדאשתקד, ובפרט שבשנה שעברה נתקבל ימים ספרים לפני החג,
שלכן ההקדם ישובח ומעוד כמה טעמים, ואל בינתו אשען.

מצו"פ פוטוסטט ממכ' שוארץ שם.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש ולבשו"ט בתוכן מכתביו

מ. שניאורסאהן

קצב

בי"הר"פ, צום העשירי יהפך בקרוב לששון ולשמחה, היתשכ"א
ברוקלין = נ.י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה"ר בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!

מוסגר בזה העתק מכתבי מענה למר... שי' על מכתבו הוא, שאינו
זקוק לביאור נוסף, ורק להוסיף ידיעה שהגיעתני – שבהשקו"ט שהיתה

רפז. מצילום האגרת

רפז. מצילום האגרת

בין ב"כ המשרדים בהנוגע לכפר חב"ד, אמר מר שזר שמכאן ישלחו וישקיעו ר) אלף שקל, ולא עוד אלא שכנראה הוסיף – שזה יהי' בהתחלה, ולא לבנינים צבורים הדרושים לאנשי חב"ד, כ"א בתור השתתפות בבנין הכפר ז.א. היפך לגמרי ממה שאמרתי וגם כתבתי, אף שלא באריכות כ"כ, במכתבי הראשונים למר הרצפלד שי' [כמדומה שראם לפני נסעו מכאן]

תקותי שמכתבי למר ... שי' לא יגרום ענין דשבה"כ חי"ו, אבל כנראה שבאם לא יהי' שם מי במקום שינהל הדו"ד פא"פ עם המשרדים, עלול להביא זה לתוצאות בלתי נעימות ובלתי מתאימות כלל וכלל. כוונתי שיביטחו בשם חב"ד ענינים ועוד שעלול ג"כ שיעלו הדברים בכתב, ולאחר כן כשיחסר במילוי התנאים – הרי עלול לתוצאות וכו', ונגד החשש עוד יותר על ידי המאורע שקרה לא כבר, שמבקר המדינה ערך לפני שנתים דו"ח מפעולות משרדים שונים ובנוגע כמה כפרים ומושבים שלא קיימו התחייבות שלהם או שלא התאימו למטרת מושבם, והעיר ע"ז שימת לבם של המשרדים, כעבור זמן דנו על הדו"ח של המבקר באיזה אסיפות, וכמובן רק חלק נתפרסם במכ"ע, וכשבאו לפרט באיזה מושב מצאו גרעון, הנה אנשי מפלגות שונות כנראה מנעו מפרסום המושב שלהם, משא"כ בכפר חב"ד, מצו"פ מכ"ע מבאר הפרשה יותר.

הבא לעיל יש לו מטרה ותוצאה ובקשה ביחוד, והוא – שכת"ר יבקר עתה באה"ק ת"ו ומתאים לנקודות האמורות ינהל המו"מ, ואף כי כמובן בדרכי נועם ובאופן דיפלומטי, אבל באופן להבטיח (באווירנען) שיתאים להנקודות אודותן נכתב בהעתקת המכתב המצורף. וכיון שיתנהלו הדברים פא"פ, הרי אפשר ערלויבען זיך לדבר לפעמים בחריפות ובהדגשה (ר"ם כיון שלא נשאר בכתב, ויש אפשריות צו פארגלעטען, ועוד ועיקר שאפשר שלמר ש. שי' אין היכולת לעמוד בתוקף על הנקודות שלי ודרישותי, שהרי סו"ס הוא חבר למפלגה ולמשרד וכו' – משא"כ כת"ר. ובפרט שכבר נהל מו"מ מעין זה עם משרד העלי' ודזוינט וכו"ב, ויכול להביא ראיות והוכחות מפעולותיו ונסיונותיו במשרדים אלו והנהגתם בדרישות חב"ד ליובאוויטש וכו'. ואל בינתו אשען.

בקשר עם הקונגרס – הנה כנראה שעתה נמצאים באה"ק ת"ו כל אלו שיש להם דיעה מכרעת בכל הני"ל, ובטח ישארו עוד משך זמן גם לאחר הקונגרס (בשביל הקומיטעטן השונים). ולכן יש תועלת בהנסיעה לשם עתה.

בברכת הצלחה ולבשו"ט בכל הני"ל.

מ. שניאורסאהן

נ.ב.

ז"ע נתקבל מכתבו מ' טבת, ואודות הששה ששואל, לא נתקבלו עד עתה. ופשיטא שבאם יתקבלו – היו מודיעים אותו תיכף.

למרות כתבו במכתבו זה ע"ד זמן חזרתו לארצוה"ב, תקותי לאור האמור לעיל ולצד הכרח הדבר, שיעלה בידו לשנות התכנית, ולבקר באה"ק ת"י ולסדר הענין הכי חשוב האמור. ות"ח מראש.

מצו"פ קטע ממכ"ע דלונדון. ואולי כדאי שיכתוב להם שההמשך מאגאדיר ותחליף = נוסדו ב' ישיבות כו' ובעצמו ז"ע הי' שם וכו'.

קצד

בי"ה^{רפ"ט}, י"ד שבט, תשכ"א
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"מ עוסק בצ"צ בעל מדות
תרומיות ענף עץ אבות וכו' הרש"ז שיר"ב

שלום וברכה!

... הרב גורודצקי שי' מסר לי שכ' נמצא בנופש בטברי'. ויה"ר שינצל ימי הנופש במילואם, וכיון שאצל כל אדם פעיל ובפרט אצל כ' הנופש אינו אלא הכנה להוספה בפעילות לאחרי זה, הרי זוהי הכוונה בהצלחת הנופש להחליף כח להוספה בפעילות..

קצה

ביה"רצי, כ"ט תמוז תשכ"א
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המברק שלו בעתו,

ובענין אודותו דברנו בסמיכות לנסיעתו, נתחדשו בזה עוד פרטים,
וכולם נוטים לצד השלילה.

א) נתברר שלא רק שישנו דיון בכמה משרדים ע"ד לקיחת שטח של
איזה מאות דונם בשביל אגם מים אלא שעדיין אין החלט בזה, וצריך לדון
ע"ז בעוד כמה משרדים, וצדק כנראה בהשערותו שאמרו לו, שהתביעה
כנראה מעירית תל אביב, שזה מגדיל חששו, שאפילו באם יצליחו בפעם
זו, יוסיפו בהשתדלות בעוד ענינים כאלו, וק"ל.

ב) קבלתי אזהרה מאחד מעסקני אני"ש [שאינו נוגע בענין האמור
כלל, ואין לחשדו בזה במה שהוא], שעליו החובה להודיעני שחשש קיים
בהנוגע לריח, כיון שהשטח הוא בסמיכות למזבלה.

ג) האיש אודותו דברתי שיש מקום לומר שהוא יהי המועמד להנהלת
כל הענין, כנראה עסוק יהי בענין אחר לגמרי בשנה הבע"ל. והעיקר –
שנתעורר ספק המתאים.

מכל טעמים האמורים, הנה בהיפך ממה שדברנו כאן, יש לנטות
הענין באופן המתאים לביטולו. אלא שיש מקום להתענין [כמובן גם זה
באופן המתאים, בכדי שלא לעורר עוד הפעם תביעות משונות מהמשרדים
וכו'], והוא:

האם יש מקום לבנות שיכון בסמיכות לאיזו עיר מתאימה, ע"ד
שעושה הרה"ח הרע"ז שי' סלונים בירושלים עיה"ק ת"ו, וכמובן באופן
שהמשתכנים יהיו יחידה עצמאית, במנהגים שלהם וכו'.

בברכת הצלחה בעבודתו ולבשו"ט בהכללים וגם בעניניו הפרטים

מ. שניאורסאהן

נתעכב המשלוח כי חיכיתי לביקור מר... שי'. בשיחתנו, ובמענה לשאלתו – אמרתי לו כנ"ל א' ב' (ובהקדמה-שלא להתערומות שאולי נגרע מהמעוות וכו'), כי אדרבה **כתבתי בפי'** רק ע"ד סכום לבנינים ציבורים, בכ"ז כיון שכת"ר הבטיח עד נ' בדולרים ועד נ' בפונטן – עומדים בתתחייבות זו. אבל א' ב' – **מבטלים** הענין. ועוד (: כיון שנתארך השקו"ט כשנתים ויותר – הנה הזוגות שי' שמכאן, שהיו בתכנית שיתישבו בכפר ב', נסתדרו כבר במק"א. והוספתי, שכנראה באם יתענינו ע"ד מקום אחר לכפר, ג"כ לא יהי ברור **כלל** כמה יארך עד שיבנה, ולכן הזוגות שיתחתנו בקרוב בע"ה, קשה יהי לעכבם בלי זמן קצוב. ולכן יש מקום להתענין או בשיכון (כנ"ל בסיום המכ'. – לא ישר בעיניו, כי בכפר דוקא יש חן מיוחד), או בהוספה על שטח כפר הקיים (מסופק הוא – אם יש שטח פנוי). בנוגע לא' – אמר שעוד יודיע המצב. בנוגע לב' – שאדרבה מזבלה מדשנת את האדמה וכו' ובטח לה"ר מוציאים וכו'. מענתי – שאלו שצ"ל הנוסעים מכאן, פשוט שלא יקבלו כלל הסברה זו וכו'. – מכתביו מר"ח, ה' ח' נ"א נתקבלו. ונתמלאו בקשותיו. מהנכון ביותר – השתתפותו בביקור ראש העירי' בקרית גת.

קצו

בי"ה^{רצב}, כ"ה מני"א תשכ"א
ברוקלין.

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ בעל מדות
תרומיות ענף עץ אבות וכו' מוהרש"ז שי"ר^{צב}

שלום וברכה!

בהמשך להפ"ש אישית, אשר בטח יקבל ע"י הרב בנימין אל"י שי
גורודצקי, הנני מסגיר בזה העתקות וכו' – בהמשך לשיחתנו..

קצז

בי"הר"ד, יב' סיון תשכ"ב
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
הרבא"ג שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ז"ע מט' סיון, והשיכון אשר בלוד והענין
דכפר חב"ד שני, מובן שאין הענינים קשורים זב"ז כלל, ויכול להיות אחד
בלי חבירו, או באופן שונה משל חבירו, או גם בשוה, והכל תלוי בתנאים.

כמדומה ספרתי לו מאז – ע"ד הבנין לת"ת בקרית אונו (אצל ת"א)
שדבר עמי בזה מר ... שי ... , ולאחרי כן טעה או שרצה לטעות בדברי,
שכאילו היתה הבטחה בנוגע לסכום וכו' אף שבפירוש אמרתי, שבכלל אין
הענין ברור (כיון שאפשר שיהי' מערערים ממוסדות החרדים אשר כבר
ישנם שם וכו') ובנוגע לאמצעים פשיטא שאין אמצעים לכהני"ל תחת ידי,
וכן הוה שנתקבלו תלוונות משם (אף שבקשוני לא לגלות שמם), ובמילא
אין הענין נוגע לפועל, וכנראה ממכתב ראש העירי' הוא ברוגזה קצת ע"ז,
ומהנכון שכשיהי' באה"ק ת"ו – לבקרו בתור ב"כ שלי להסביר להני"ל את
כהני"ל עכ"פ בדרך אגב, ובמילא כבוד הביקור – יהי' להני"ל למשיב נפש,
ובפרט שכנראה – בעיריתו הוא מושל בכפה, ומי יודע מה יולד יום. נתקבל
ד"א תקמ"ח. ב"א.

אתענין לדעת ההמשך לסברת אני"ש שי' דאבערוויל לבנות שם מוקה,
קהלה וכו'.

בברכה לבשו"ט ובברכת הצלחה בעבודתו בקדש

מ. שניאורסאהן

קצה

בי"הר"צ, יום ג' פ' והנה פרח מטה אהרן גו' ויגמול שקדים
ברוקליון, נ. י.
ראש חדש תמוז, חודש הגאולה, ה'תשכ"ב

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבי מימי כג' כו, כט סיון.

ובעמדנו בראש חדש תמוז הוא חדש הגאולה, גאולת כ"ק מו"ח
אדמו"ר נשיא ישראל.

והרי בתר רישא גופא אזיל.

יהי רצון שתהי נשיאות ראש כל או"א בעניניו הפרטים ובענינים
הכללים במ צריך לפעול - גם יחד.

פעולות כאו"א, בכל הענינים עליהם מסר נפשו בעל הגאולה
והשמחה הבע"ל, וצוה עליהם לתלמידיו, להחולכים באורחותיו ובכלל -
לכל השייכים אליו, בתוככי כלל ישראל.

תהינה כמאן דבעי למיהוי ובזריזות (מצדו) ובמהירות (מצד העזר
מלמעלה)

לקיים המטרה הפנימית של כל הפעולות: אגן פועלי דיממי אגן -
מאכן ליכטיג - להאיר ועד שיומשך האור למטה להיות - נראה אור

בברכת חג הגאולה ולבשו"ט מפעולותיו בהצלחה

מ. שניאורסאהן

אהרן: משבעה רועים (תו"א מקץ לב, ב. ע"פ תיקונים שבז"ח - קד,
א). וכל נפש יש בה מבחי' ז' רועים (תניא רפמ"ב). **בתר רישא:** עירובין
מא, א: לאחר פטירתו כו'. **נשיאות ראש:** ראה לקו"ת במדבר בתחלתו.
ובזריזות: ראה אגה"ק סכ"א. **ובמהירות:** ראה לקו"ת ס"פ קרח. **אגן
פועלי:** עירובין (סה, א) וכביאור הצ"צ (לקו"ד ע' 420. ספר המאמרים
ה'תש"ח ע' 292 ואילך). **שיומשך.. אור:** לקו"ת ס"פ קרח שם.

קצט

בי"הר"צ, יו"ד תמוז, ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ. י.

לכבוד מר משה שי שרת

שלום וברכה!

שמחתי להודיע מועד כפר חב"ד על דבר ביקורו בכפר, וכן נעמה לי הידיעה מבא כוחנו הרב בנימין שי גורודצקי משיחתו את כי. יחד עם הרושמים שנשארו אצלי מבקורו כאן הרי כל זה מצטרף לחשבון גדול לחזק בטחוני שאהדתו של כי לכל שטח פעולותינו באה"ק ת"ו ולכפר חב"ד ביחוד, וכן בהנוגע לשאלות הכלליות שעמדנו עליהן בשיחתנו, הביאה ותוסיף להביא תוצאות ממשיות..

ר

בי"הר"צ, י"ב מני"א תשכ"ב
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה בנימין אלי שי

שלום וברכה!

נתקבל מכתב מהרה"ח וכו' ר' יהושע שניאור זלמן שי סערעבריאנסקי בו מודיע כי לסבת מחלתו של ר' דוד שי פייגלין, אשר הוא הפעזידענט איחרו בהגשת בקשתם השנתית לקליימס, וקבל מכתב מיובילאר כי מטעם איחור המועד אין בקשתם מתקבלת. פנו בבקשה שניי שבשים לב לסיבת האיחור מבקשים לדון בבקשתם למרות האיחור.

ומהנכון ביותר להשתדל במקום הראוי ואופן הראוי אשר לא ישתמטו מלתת להם את התמיכה אך ורק משום טעם פורמלי, בשים לב

לזה אשר המוסד הזה אינו חדש אצלם, ובפרט אשר האיחור הי' מצד אונס.

מכתבו נתקבל ומלאו בקשתו. השבע נתקבל זה עתה (אור ליי"ד מני"א) כן נתקבלו החדשי:

מוסגי"פ קו"ק הנשלח מאגודת הרבנים דכאן לכל הרבנים וכו'.

בברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

רא

בי"ה^{צ"ח}, ערב ראש השנה, תשכ"ג
ברוקלין, נ. י.

לכבוד מר יצחק שיי כ"ץ ראש עיריית רחובות

שלום וברכה!

בנועם קבלתי הפ"ש על ידי הרב יונה שיי איידלקופ, וקודם לכן על ידי הרב רבי"א שיי גורודצקי.

כיון שמתחדשת השנה, תקותי שיחדש פעולותיו להרבות הטוב והקדוש בתוספת הצלחה בתור ראש עיר בארצנו הקדושה ת"ו, שכשמה כן היא, ארץ הקדש יקרא לה.

והרי בעניני קדושה וטוב שמקורם באין-סוף ב"ה תמיד יש מקום להוספה ולהעלות בקודש, ובכלל זה, כמובן, גם פעולות חב"ד במחנה הטי'. ויהי רצון שיהי' בהרחבה, וכסגנון הכתוב ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ..

רב

בי"הר"ט, ז' טבת תשכ"ג
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה' בנימין אלי ש"י

שלום וברכה!

זה עתה נשלח לכת"ר מברק בנוסח דלקמן:

"במענה למכתביו מתאים להתנאים שיברר להתענין בלוד באם אין
צריך לשלם בעד הקרקע – כ"א ניתן חינם כבשאר ההצעות, או שטערן או
חולון בברכה /חתימת כ"ק אדמו"ר שליט"א/

ש.מ.סימפסון

מזכיר

ברמת-גן כנראה אינו מתאים (גם מפני קרבת כל הישיבות שבבני
ברק).

בענין חיים – מובן שצ"ל חו"ד העו"ד הצרפתי בזה. ואח"כ לשאול
חו"ד רב.

מ. שניאורסאהן

רג

בי"ה^א, ערב יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ה'תשכ"ד
ברוקלין, נ.י.

לכבוד הו"ח אי"א נו"מ בחור מעם ומורם
מעם ודורש טוב לעמו בעל מדות תרומיות
ענף עץ אבות מו"ה שניאור זלמן שליט"א

שלום וברכה!

... בהזדמנות זו אביעת"ח עבור הפ"ש ע"י הרב הילעוויץ והרב גורודצקי
- שיחיו, כולל הנחת-רוח פנימי מנקודת הפ"ש ששלח לי אשר - כלשון שנמסר
לי - "עמד במבחן בקשר עם הביקור הידועי"ש^ב. ומסיימים בטוב.

רד

בי"ה^ב, י"א ניסן ה'תשכ"ד
ברוקלין, נ.י.

לכבוד הו"ח אי"א נו"מ בחור מעם ומורם
מעם ודורש טוב לעמו בעל מדות תרומיות
ענף עץ אבות מו"ה שניאור זלמן שליט"א

שלום וברכה!

... בהוקרה ובכבוד ובברכת החג ובת"ח ת"ח על הספ"י בו קיבל את
הרב גורודצקי ש"י ועל השתדלות כ"י בכל העניינים אודותם דובר ושבדאי
תהי' כהוראת ימים אלה – **יציאת מצרים** – שלא בהגבלות ומצרים ועד
לאופן ופרצת וגו'.

מ. שניאורסאהן

ש. אג"ק חכ"ג עמ' צא, אגרת ח'תשנח.

שא. של האפיפיור באה"ק וראה אגרת ח'תשלא.

שב. נשיא וחסיד עמ' 480.

רה

בי"ה^ש, ט"ז אדר א', ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ.י.

הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצרכי צבור
מוכתר בנימוסין וכו' מו"ה נסים נ"י בהר

שלום וברכה!

בעתו נתקבל מכתבו, ולאחרי זה גם פ"ש מפורטת על ידי הרה"ג
והרה"ח ווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ בעל מרץ ורב פעלים וכו' הרב רבי"א
שי' גורודצקי, שמסר לי על דבר פעולותיו הכי כבירות של מר להחזקת
היהדות במחנ"ט^ש הטי'.

ויהי רצון אשר פעולותיו אלו לטובת בני ובנות ישראל תעמודנה
לו אשר ביחד עם זוגתו שתחי' ישבעו נחת אמתי מכל יוצאי חלציהם
שיחיו.

ובפרט אשר בודאי אינו מסתפק בהשגים דעד עתה ויוסיף כהנה
וכהנה. והובטחנו הבא לטהר (וידוע דיוק רבנו הזקן - ליטהר עצמו ולטהר
אחרים) מסייעין אותו.

מלאתי ידי הרב גורודצקי שליט"א לבוא עם כבודו בכתובים
בפרטיות באותן הבעיות והענינים שדברו פנים אל פנים. ואני תפלה
שתשרה שכינה במעשה ידי כלנו יחד להגדיל תורה ולהאדירה,
בהתמסרות הראוי' ובהתלהבות ואור חסידותיים, עבודה מתוך שמחה
וטוב לבב.

בכבוד ובברכה.

רו

[תשכ"ה?]

ב"ה^ש, צום הרביעי יהפך בקרוב לששון ולשמחה.
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
הרבא"ג שי

שלום וברכה !

בתמהון גדול הגיעה שמועה הכי מוזרה, אשר כאילו יש בלבולי סדרים והפרעות בענייני סמינר בית רבקה, [וביי"ס] ובית רבקה. ותקותי אשר אין השמועה מבוססה, כיון שזה מאז ומכבר – הוחלט ברור ובתוקף, אשר שני המוסדות הם תחת יד לשכה האירופאית של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע, אשר כת"ר שי הוא מנהל אותה, ע"פ הכח שניתן לו מכ"ק מו"ח אדמו"ר, וכמובן ופשוט בשנים אלו, באישור על ידי. וע"פ המדובר עוד לפני כמה שנים הוחלט והודיעו עדי"ז אז וגם כן ברור מבלי שום ספק, אשר הנהלת וההחלטות בנוגע לסמינר בית רבקה הוא ע"י הרב ח.י. שי שלאמע (כמובן – בהנהלתו הראשית של כת"ר שי) וכן בנוגע לבניה"ס בית רבקה, הנהלתו והחלטות בנוגע אליו, הוא ע"י הרב ישכר דוב שי הלוי הורביץ (כמובן – בהנהלתו הראשית של כת"ר שי).

ואף שכמובן יש מקום להצעות של שני הנ"ל, אחד לחבירו, כיון ששני מוסדות הנ"ל, בית רבקה וסמינר בית רבקה, קשורים וכמו המשך זה לזה, בדיוק נאמר הלשון "הצעות", כפשוטו – רק בתור הצעה, ולא בתור כפי ועאכו"כ לא החלטה.

ע"פ דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר, שזה עתה באנו מימי הגאולה שלו, שמסר נפשו על ענין חינוך בנות ישראל כמו דבני ישראל, ומובן וגם פשוט – אשר כ"א וואס "שפילט זיך" במוסדות כ"ק מו"ח אדמו"ר לשם פני וכו' וכו' – הרי דין ודברים לו עם מייסד המוסדות הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר. ובודאי פירוש הדברים אך למותר הוא. ובפרט שתקותי חזקה שכנ"ל השמועה אינה מבוססת, ובמילא אין צורך באריכות, ובפרט שהדבר מבהיל ביותר וביותר.

מובן ופשוט ג"כ, ומסיימים בטוב שאשרי חלקו של כאו"א העושה כל התלוי בו לביסוס והתפתחות מוסדות אלו, בתוככי כל מוסדות כ"ק מו"ח אדמו"ר אושר וטוב הן בזה והן בבא, לו ולכל ב"ב שי".

ועאכו"כ אלו שכבר זכו והצליחו ועומדים וחברים הם בהנהלת המוסדות – הם וב"ב שי – ובודאי ימשיכו בזה מתוך שמחה וטוב לבב ומתוך מסירה ונתינה הדרושות ומתאימות. והשי"ת יצליחם לבשר טוב בכל האמור.

לגודל ערך הענין – נשלח המכתב מהיר דחוף, ויהי רצון שיבשר טוב בהאמור, ומה טוב – במברק.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש בכלל וביסוס מוסדות הנ"ל בפרט, מתוך בריאות הנכונה ושמחה וטוב לבב. ובתוככי כללות ישראל – נזכה בקרוב לקיום היעוד דיהפכו ימים אלו לששון ולשמחה וחיותם בברכת רפוקי"ש

מ. שניאורסאהן

נתקבל ז"ע מכתב כתי"ר מיב' ויג' תמוז – ימי הגאולה.

רז

ביה"ש, ששי בטבת תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ וכו' מו"ח בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

ז"ע נתקבל מכתבו המהיר מד' טבת, כן נתקבלו בעתם מכתביו מכ' וכ"ג כסלו עם המצורף אליהם, וכמובן מלאו בקשותיו.

אתמול נתקבל מהד': ה.א. (ומצוין שזהו בשביל הדפסה) ועוד ל.א.

בודאי נתקבלו בעתם מכתביי מר"ח כסלו ומימי חנוכה
ויהי רצון שיבשר טוב בתוכם.

אפיית הקמח שמורה נגמרה מאז.

בברכה לבשו"ט בתוכן כל מכו הנ"ל

מ. שניאורסאהן

רח

בי"ה^ש, י"ט אייר תשכ"ו
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"ת מוה'
בנימין אלי' שי'

שלום וברכה.

ז"ע נתקבל מכתב מט"ז אייר עם המצורף אליו ומובן שנכות כתבו:

(א) שהסכום משוויץ – אינו בא בחשבון לצרפו וכו'.

(ב) יש להסכים בכללות לבקשת מר ומרת זלצברג שי', וכמובן
להפחית (אראפדינגען) מהאחוזים כפי האפשרי.

(ג) לשאלתו למי להציע זה באה"ק ת"ו, אינו ברור מכתבו, האם צריך
תיכף למסור כל הסכום לשם, או שאפשר להיות דרך כאן, ומכאן לשם מדי
זמן בזמן, שתנאים אלו מתאימים יותר כמובן, ובטח ימלא במכתבו הבא.

מדז"ש^ח נתקבל בא דא תרמג –

בברכת הצלחה רבה בכל העניינים אודותם כותב ולבשו"ט.

מ. שניאורסאהן

רט

בי"ה^ט, ג' סיון תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

בענין מר ומרת זלצברג שי' – שרחש לבם דבר טוב למסור סכום כסף
אויף פאראייביגען זייערע נעמען לאחרי אריכות ימיהם ושנותיהם בטוב –
באחד המוסדות דחב"ד ומה טוב – שבאהקת"ו,

הנני ממלא את ידו להתדבר אתם התנאים, בזה בפרטיות, לקבל
ולהעביר לכאן הכסף וכו', והוריתי להמזכירות לאשר קבלת הכסף
כשיתקבל, לקיים התנאים וכו'.

וה' יצליח את מר ומרת זלצברג שי' למלא כל משאלות לבם לטובה
מתוך שמחה ובריאות וטוב לבב.

בברכת החג

מ. שניאורסאהן

רי

בי"ה^ט, י"ז סיון תשכ"ו
ברוקלין

מר ומרת זאלצבערג שיחיו

שלום וברכה!

דערמיט באשטעטיגען מיר אז די סומע פון הונדערט און ניין און
צוונציג טויזענט (129,000) שווייצארישע פראנק וועלכע הרה"ג והרה"ח

איי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו' מוה' בנימין אלי' שוי גורודצקי האב באקומען
פון אייך, איז איבערגעגעבען געווארען אין אונזער רשות.

מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

ריא

בי"ה ש"י, י"ז סיון תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח איי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהרב"א ש"י

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום י"ג סיון, מוסג"פ העתק מהקבלה שנשלחה
למר ומרת זאלצברג שיחיו.

אף שתוכן החוזה נמצא מכבר אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, הי'
רצוי מטעמים הרשמיים של הנהלת החשבונות לקבל פוטוסטט מהחוזה
החתום כבר ע"י הני"ל, ות"ח למפרע.

בברכת כט"ס

הרב ח.מ.א. חדקוב

ריב

בי"ה ש"י, אי מנייא תשכ"ו
ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ז תמוז והקודמו.

ואתמול בעת רצון, ז.א. ערב ראש חדש מני"א, הזכרתיו על הציון
הק' של כ"ק מוי"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, להטבת הבריאות
ולהצלחה רבה בעבודתו בקדש, בענייני כ"ק מוי"ח אדמו"ר בעל הציון הק',
ויהי רצון שיבשר טוב בכל הענינים.

באור ליום ועש"ק העבר, בקרני הרב מונק שי מפאריז, ולאחר
הקדמה אודות הצלחת עבודת ליובאוויטש בכמה שטחים, ומהם בליאן,
והזכירו דא"ג ע"ד פעולותיהם (פעולות הפעילים? מונק?) סיים שלפי
הידיעות שלו, הגיע הזמן לייסד מעין המוסד שבליאון, גם בעיר טולוז, כיון
שנמצאים שם כו"כ אלפים מיוצאי אלזשיר וכו' ואין שם פעולות ראויות
לשמן וכו', ואף שיש שם רב צעיר (ראזין?) אבל אינו פעיל, עכ"פ לא בשטח
האמור, ולכן מציע הרב מונק שי שיפתחו (!) שם מוסד מהאמור, שלזה
כמובן דרוש סיוע כספי וכו' – והתקוה שליובאוויטש ישתתפו בזה.

שאלתיו, למתי הדברים מכוונים, כיון שנמצאים אנו כבר בסוף חדש
תמוז, ושנת הלימודים מתחילה בשילהי אלול, וענני, שפשיטא שהדברים
הם אודות הכנה מתאימה לשנת תשכ"ח.

אמרתי לו, שלכאורה הדבר תמוה ביותר, כיון שנמצאים שם
אוכלסים רבים כנ"ל ואין פעולה, איך אפשר להשתמש מלכתחלה משנה
שלימה, ועכ"פ כדאי להתענין ע"ד אפשרויות של כתה אחת וכיו"ב, ומהעדר
המענה שלו, לא הן ולא לאו, נראה שאינו כ"כ בגוף הדברים, וכששנית
הצעה האמורה, אמר שאכן יש להתענין גם ע"ד אפשרויות זו.

(ובנוגע לפועל) עניתי לו, שבכל ענינים האמורים עליו לבוא בדברים עם כת"ר ש"י ומה טוב תיכף בחזרתו לפאריז [שלפי התכנית שלו יבוא לשם ביום ג' ב' מנ"א], כי אף שבאופן פרינציפיוני, נכון הענין ומסכים אני, אבל בכל הנוגע לפועל, שזהו תלוי באישים מתאימים, באמצעים כספיים וכו' הרי – אך ורק כת"ר הנמצא על אתר יכול לברר הפרטים והאפשרויות וכו'.

הפעם שיבח הנ"ל כל פעולות ליובאוויטש בצרפת כולל גם "ענין המקוה", וכיון שאין ידועים כאן הפרטים – הרי לא שאלתיו פרשת הדברים,

כיון שעלול הנ"ל להתקשר בהקדם עם כת"ר (כפי הצעתי לו), לכן נשלח המכתב מהיר דחוף.

בברכה לבריאות הנכונה ולהצלחה רבה

מ. שניאורסאהן

ריג

ב"ה ש"י, חי' אלול תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוהרב"א ש"י

שלום וברכה!

בודאי קבל בעתו המענה למכתביו, מכ"ח וכ"ט מנ"א במברק, שאין כדאי לשלוח לשם איש חדש, שאינו מכיר בהסדרים שם, ובמילא אי אפשר לאחרי כל הסברה, שיזהר כדרוש, ובפרט כמו בנדון דידן, שצריך למסור לו שמות אנשים וכו' וק"ל.

לכאורה אין אחריות לשלוח חבילות אחדות ע"י הדואר, וממני"פ וכו'. ובפרט כשיושלחו על שם אנשים, שבלא"ה ידועים הם, באופן רשמי, כמתעסקים בזה, ואל בינתו אשען.

בברכת כתיבה וחתימה טובה ולבריאות הנכונה

מ. שניאורסאהן

ריד

בי"ה ש"י, ט' אלול תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"ג עוסק בצ"צ
מוהרב"א שי

שלום וברכה!

מכמה וכמה זמן, שהנני מקבל מכתבים מבחורים וגם נשואים מצרפת, בדאגה אודות הסתדרות בפרנסה, באופן שיוכלו לשמור את השבת ויום טוב, יותר מאשר ממדינות אחרות.

והנה היום נודעתי, אשר מהנדס (כמדומה לי הוא אינזשינער) שיש לו משרה חשובה, ועד שעומד בראש מחלקה בבית חרושת וכיו"ב ובפאריז או בסביבותי, ובהיותו הוא שומר שבת, ובמיוחד שבמחלקה שלו עובדים כמה מבני ישראל, סידר, **שכל** המחלקה תוסיף במלאכתה איזה משך זמן בכל יום ויום, בכדי למלאות את החסר מזה **שכל** המחלקה תהי' **סגורה** ביום השבת.

(עדיין) חסרים לי השמות ופרטים יותר, אבל בכל אופן – הידיעה היא ממקור נאמן ביותר [אלא שבאה ע"י ממוצע, ולכן אין השמות וכו']. ולגודל חשיבות הדבר וההישג שיכולים לסדר, אשר מחלקה שלימה תשנה הסדר, כדאי לו לחקור להודוע עדי"ז.

ועוד ועיקר – לעורר האנשים שיכולים לעשות בכיוון האמור, ולאפשר עי"ז לכו"כ מבניי לשמור את השבת כהלכתו.

בודאי אפשר להודוע יותר פרטים בדבר (ולכאורה – כיון שנעשה מכבר הדבר במקום אחד, בודאי עוד מקומות נוהגים כהאמור, אלא שכנראה אין נודע עדי"ז בחוגים רחבים). ולכאורה המהנדסים וכו' שומרי שבת ומצות (או הבעלי תשובה) בודאי ידוע להם, מהנעשה בפועל ומה שאפשר להעשות בעתיד.

וכיון שעתה נוסף על הענין, שהיום ארוך ביותר, הרי הוא גם זמן החופש בכ"מ בצרפת ובפאריז בפרט, הרי זה זמן המוכשר לסדר הענינים

מבלי קישוים מיוחדים, בכדי שלגמר זמן החופש יוכלו להתחיל בסדר החדש.

ולתוכן הענין נשלח המכתב מהיר דחוף.

לפלא שעד עתה לא נתקבל מדז. הרגיל בכל חדש וחדש.

בברכת כתיבה וחתימה טובה

מ. שניאורסאהן

רטז

בי"ה ש"ט, ראש חדש שבט, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נוי"מ וכו'
הרבא"ג שי

שלום וברכה:

מכתבו נתקבל. כן נתקבלה המחאה מדז ש"ט על עשרים, וזה עתה נתקבלה המחאה על שמונה ורשום עלי' שזהו הקצבה חדשית (יאנואר). ובטח יודיע הפירוש.

בבקשתו נשלח המכתב מהיר דחוף.

בברכת הצלחה בעבודת הקדש מתוך בריאות הנכונה

מ. שניאורסאהן

רטז

בי"ה ש"י, יבי אייר ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק
בצ"צ וכו' הרבא"ג ש'.

שלום וברכה:

הנני מאשר קבלת מכתבו מיום א' אייר ושלאחריו, ובטח כבר קבל
המשלוח טלגראפית. ובודאי עשה כל התלוי בו להבטיח שאנשי הדזיוינט
יקיימו הבטחתם וכו', ולדכוותי גם להזכיר עדי"ז למותר.

מצו"ב קטע מכ"ע דפאריז ע"ד תערוכות ספרים בכמה מקומות
בצרפת. ואף כי מובן שאין מקום לתערוכות ספרי קה"ת במסגרת המחלקה
אודותה מדובר בהעתון, אבל לאידך גיסא – באם ישנם תערוכות ספרים
אחרות כלליות מבני"י, או אפילו של בני"י ביחד עם אי"י, ובלבד – שלא
במסגרת מפלגתית, כדאי להשתדל ע"ד תערוכות ספרי קה"ת ואולי ביחד
עם תקליטי הנגינה, לאחרי ההצלחה שראו בזה ביריד הספרים שהי
בירושלים עיהקת"ו.

נקודה מיוחדת בזה שיהי מקום לפרסומת סיוע הדזיוינט בהוצאת
ספרים אלו וכו' וכו'.

פשוט שבתערוכה האמורה יציגו ג"כ המו"ל באה"ק ת"ו ובארה"ב
ע"י קה"ת, על דרך שעשו כאן ובירושלים וכו'.

ההמחאה החדשית נתקבלה.

בברכת הצלחה בעבה"ק מתוך בריאות הנכונה ולבשו"ט בכה"ל

מ. שניאורסאהן

ריז

בי"הש"י, י"ג טבת ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
כוי מוה' בנימין אליהו שי

שלום וברכה!

מאשר אני קבלת המכתבים מימי יו"ד טבת וגי הקודמין והמצו"ב.
כן נתקבלו מדז כ (ונסמן "למצה שמורה") ה'נ' (?) ("דעצעמבר". וצ"ע הפי")
ושמנה לדעצ' וכן ליאני. חבל שמתעכב מכ' הרבנים שי' בנוגע לתפלין.
ואולי יש אפשריות להגביר הפעולות בה בצרפת בינתיים ע"י מאמרים
במכ"ע וכו'. וכשיתקבל המכ' – יהי' פרסום ועידוד נוסף וכו'.

מהר"י שי' שמוטקין מת"א כותב "אחיו שי' של ברוך אלי' ז"ל
שניאורסאהן אמר לי בהיות שר"ר בנימין גורדצקי שי' טיפל בהביכלאך
שלו, ע"כ שהוא יבא ימסרם לו ה'ת"ר", מובן שלנסוע במיוחד רק בשביל
זה – אין כדאי, אבל באם יש עוד ענינים ראוי לצרף.

בברכה לבשו"ט בכהנ"ל

מ. שניאורסאהן

ריח

בי"ה ש"ט, כ"ח טבת, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"מ עוסק בצ"צ
בעל מרץ ורב פעלים וכ"ו הרבא"ג שי

שלום וברכה:

זה עתה נתקבל המי"ע "בולעטין הקהלות" מי"ח בטבת. שבו נדפס הקו"ק מרבנים ראשיים ד' ש"ב בנוגע למבצע תפלין. ובאם אפשר כדאי לסדר עכ"פ באחת הערים הראשיות דשם מעין תחנה לבדיקת תפלין, ואולי גם לפרסם שמי שאי אפשר לו לשלם מחיר מלא בעד זוג תפלין יפנה להלשכה המרכזית בפר"ז ויוכל לקבלו בחצי מחיר. שבזה תועלת נוספת שידעו שהתפלין כשרים ובדוקים. וכדאי ג"כ לצרף חוברת על דבר תפלין כנדפסה כאן באנגלית שבטח יש דוגמתה בצרפתית. או על כל פנים ליקוט הלכות הכי צריכות למעשה דהנחת תפלין. מה שנוגע ביותר – צירוף תמונה על דבר מקומו המדויק של תפלין של ראש (וגם של יד) כיון שרבים טועים בזה.

לאחרי פרסום מודעת הקו"ק הנ"ל – בטח יקל לקבל קו"ק בדומה לזה מרבנים בשאר המחוזים בצרפת ואולי גם מהרב ראשי דצרפת.

זה עתה קבלתי מכתב מאנגלי שהמאורע אודותיו נכתב עלול להביא לתוצאות בלתי רצויות, וההקדם בתיקונו ישובח, ואולי יכול כת"ר לעשות בזה. והענין:

זה כו"כ שנים שכמה מתלמידות גייטסהעד לומדות שם בפ"ע חסידות (תניא ובעיקר – שיחות ומאמרים קלים) ולפעמים גם מתאספות כו"כ מהן ללימוד ולשקו"ט בלימוד, ועד למעין התועדות. מה שנתחדש לאחרונה הוא שנתרבה שם מספר התלמידות שבאות מהורים חב"דיים וכן על ידי פרסום עניני חב"ד בלונדון בחוגים שונים ופרסום עניני חב"ד באה"ק ת"ו, ממילא נתרבה גם מספר המשתתפות מבין שאר התלמידות דשם.

מובן שכל הזמן הי' זה בידיעתם **המלאה** של מר כהן שי' וחברי ההנהלה בכלל, ולא רק שלא מיחו בזה, אלא שמפעם לפעם היו מביאים (בהרצאות ושיעורים שלהם) עניינים מתורת חב"ד ואפילו בשם אומרם, היינו שאמרו בפירוש שנמצא זה בספר תניא וכו'. ודוקא לאחרונה יצא מר כהן נגד הלימוד הנ"ל בהרחבה – כפי שהוא בזמן האחרון, אלא שמדגיש "שאינן זה ח"ו נגד תורת החסידות והראי' שבעבר כו' וכו', כי אם שהלימוד באופן האמור מבדיל בין תלמידה לתלמידה שנעשו אגודות אגודות, ובאם תרצה קבוצת תלמידות לייסד **חבורה** ללימוד משנה ברורה וכו"ב ג"כ יתנגד בכל התוקף".

מובן שהתלמידות נתבלבלו ביותר מהנ"ל, וכנראה לא רק התלמידות שמבתי חב"ד אלא גם אלו שניתוספו אליהן מחוגים אחרים. ובפרט שמתקרב הזמן ליו"ד שבט ולאחרי זה – פורים, זמני התועדות וכולי. אף שכנראה שהתועדות שלהן ביט"כ עברה בשלום ובמילואה. ולא עוד אלא שהתלמידות פירסמו שם ע"ד מבצע תפלין והעמידו בלוי קופסה לתרומות למבצע זה ובמקום מרכזי בהמוסד.

כיון שאינו ענין לנתק את התלמידות מלימוד החסידות לגמרי, וכן אין ענין לנהל שם מלחמה ח"ו נגד ההנהלה, ובפרט בזמן האחרון שכנראה נוטים גם הם לענייני חב"ד, הרי צריך למצוא אופן דיפלומטי שיומשך הלימוד (אף שאולי לא בצורת אריך אנפין), אבל בהסכמתם המלאה של מר כהן וההנהלה, זאת אומרת שדוקא מהם תבוא הוראה בזה וכולי.

ולכאורה נקודת ההצעה שאפשר לדבר עמהם בזה היא: שנהוג בכ"כ מוסדות חינוך שישנם לימודים שכל או"א מהתלמידים-ות מוכרח ללמוד אותם, וישנם לימודים הניתלים ברצונו של כל או"א, ובאם תימצא קבוצה מרובה לפי ערך – אזי המוסד נותן להם ג"כ מרצא בלימוד זה, או סיוע באופן אחר, השגחה וכולי. ובדאי גם בגייטסהעד ישנם לימודים כאלה שהם לא בגדר חיוב כ"א מצוה או רשות. ולכן הטוב טוב שההנהלה תפרסם שבמסגרת לימוד השקפת יהדות, שרשי וטעמי המצוות וכו' אפשר לסדר לימוד או מספר חינוך וכו' ועד לספרי מוסר וחסידות, אלא שצריך הדבר להיעשות מחוץ לזמני הלימודים המחוייבים שלא להפריע לסדרי המוסד וכולי.

כמדומה לי שבגייטסהעד נמצא בסדר היום שלהם – לימוד של מוסר, ואם כן קרוב לודאי שכמו בכמה ישיבות ומוסדות חינוך כל או"א בוחר לעצמו ספר המוסר ולא דוקא ספר אחד לכולם.

ובהסברה דיפלומטית למר כהן וכו' – שאין הרצון למעט מרות שלו או בעל-הבתישקייט שלו, אלא שכיון שדור הצעיר בתקופתנו זקוק לחיזוק מיוחד שלא כבדורות הראשונים. והראי' שהנהיגו לימוד המוסר גם בישיבות הליטאיות, שלפני 50 שנה שללו זה בהחלט, ובאופן דמוסר

ובירור וזיכוכ המדות, הרי אפשר לעשות בזה גם מתוך גישה חב"דית, והרי אדרבה – זוהי תפארתו וגישה חינוכית מצדו שידבר עדי"ז גם באופן רשמי. ואולי כדאי גם לרמז לו, שהרי לפי עדות עצמו הצליחו התלמידות החב"דיות שלמדו במוסדות שלו בעבודת החינוך ובי"ש שלהן ובהשם הטוב שיצא להן ועל ידי זה גם למוסד שלו. והרי ראה גם במוחש שיחס ליובאוויטש אליו הי' כל הזמן באופן דסיוע ושבח וכו' וכו', שלכן אין כל מקום לחשש מצדו שיש כוונה בלתי רצויה בזה. ועוד, שהרי נתינת מקום ללימוד האמור ישקיט את כל הענין ולא תהי' כל התמרמרות מצד התלמידות או מצד ההורים שלהם, ובנוגע לתוכן הדבר בודאי אין צורך להדגיש שאין כל חשש של נזק ח"ו בי"ש וקיום המצוות על ידי לימוד האמור, והראי' שהוא בעצמו הסכים על לימוד זה וכו', וכל הנימוקים שלו הם רק משום לא תתגודדו אגודות אגודות.

מובן שהדיבור עם הנ"ל מוכרח להיות באופן דיפלומטי ועדין ביותר וביחד עם זה בסגנון שיבין הנ"ל שזה לטובתו וכו' ושיסכים על זה בלבב שלם, בכדי למנוע התמרמרות ולימוד האמור בסתר וכולי.

ובודאי יש להוסיף עוד נימוקים להנ"ל עיי"ז שמכיר אותו יותר (שהרי אני לא דברתי אתו אלא פעם אחת).

מובן ג"כ שבכדי שיתקבלו הדברים אצל מר כהן וישפיעו עליו – הרי הדיבור צריך לבוא מאיש כזה שמביט עליו שהוא בדרגה שלו ושיכול לסמוך על דבריו שהם מייצגים יחד חב"ד בענין. שלכן לדעתי כדאי שכת"ר ימצא הזדמנות להפגש עם הנ"ל ולדבר אתו ועד לגמר הדבר בכי טוב בכיוון ובתוצאות האמורות.

על פי השמועה ישנו שם משגיח או מגיד שיעור, והעיקר – כנראה בעל השפעה, ושמו הרב מילער שי' (אף שאינני יודע תפקידו בדיוק, אבל כנראה שהוא מראשי הקובעים שיטת ותהליך המוסד בענינים כהנ"ל). עד כמה מתחשב מר כהן בדעת הנ"ל אין ידוע כאן, ובטח יש להיודע עדי"ז עיי' הרב שלאמע שי' וכו'.

בודאי אין צורך שתתפרש פגישת כת"ר עם הנ"ל שנסע במיוחד בשביל זה מצרפת לאנגלי, אלא – כיון לפעמים קרובות מבקר בלונדון לרגלי החבילות וכו' וכיון שכמה תלמידות שלומדות ביערעס יש להם חברות או גם היו בגייטסהעד, והרב שלאמע הריהו גם קרובו של מר כהן, הרי אין כל זרות בענין באם כת"ר יבקר בגייטסהעד, ובמילא הלא א"א שלא יפגש עם הנ"ל ולדבר אתו ע"ד הענינים המשותפים של ב"ר וגייטסהעד, ובמילא האפשריות לסבב השיחה בנושא האמור.

לכאורה אין התנגדות שידע מר כהן שגם אלי הגיעה השמועה ע"ד השינוי ביחס וכולי. אבל טוב יותר – שלא לגלות זה (בכדי שלא להגדיל

את הענין ולשלול שיש כאן התערבות מברוקלין בעניני גייטסהעד, כ"א שיחה ידידותית בין כת"ר ומר כהן שבדרך ממילא מיישרים המעקשים ומגדילים האחדות, שהרי שניהם מעונינים בזה ומטרתם אחת וכו' וכו').

כמדומה שהבחורה שרה שתחי' גורארי הלומדת בגייטסהעד בביקורה זה לא כבר בבית רבקה סיפרה שם ג"כ ע"ד החיכוכים האמורים וכו'.

לתכיפות הענין נשלח המכתב מהיר דחוף ובודאי יענה עליו ג"כ באופן מהיר ות"ח מראש.

בשבוע העבר היתה ישיבה רבתי של הרבנים האורטודוקסים במונטרעאל והחליטו לצאת בקו"ק בנוגע למבצע תפלין ולהקדיש לזה שבת (פי' יתרו ?) וכו'. כשיתפרסמו הדברים יושלחו לכת"ר העתק ואולי על ידי כך יקל הפרסום גם בצרפת.

בטח מתכננים ההתועדות ליו"ד שבט הבעל"ט באופן המתאים וכדאי לפרסם גם אז ע"ד מבצע תפלין ובהוספה ע"ד גודל הנחיצות בזה עתה לא פחות מאשר לפני חג השבועות בקייץ העבר. ומצו"ב קיצור מהנאמר בענין זה.

בכבוד ובברכה הצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

באם הסיכויים להצלחת שיחה כהני"ל קטנים הם – אזי (אולי) אין כדאית הפגישה והשיחה הני"ל (בכדי "ניט זיין געבונדען", שלא מאכן אפיציעל את כל הענין והאיסור דהני"ל וכו')

כדאי (ומכמה טעמים) לזרז את ההו"ל דהתניא בצרפתית. [באיטלקית הו"ל לפני זמן קצר (חלק האי')].

ריט

בי"ה שכ"א, כ"ב תמוז, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג ווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ רב פעלים
מוה"ר חיים יעקב שי' שלאממע, מנהל בית
המדרש למורות "בית רבקה" ביערעס

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום צום הרביעי – יהפך בקרוב לששון ולשמחה,
במצורף בזה מכתבי להמסיימות תחינה. ובודאי אם זקוקות לזה יתן להן
כת"ר ביאור המתאים. והובטחנו דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב
ופועלים פעולתם.

על פי דברי רבנו הזקן, אז מיט אן עצה שלאגט מען זיך ניט אָן,
התאפקתי מלהביע תגובתי בענין דלקמן, עד שאראה איזה רמז שכן עלי
לחוות דעה בענין. ומצאתי הרמז במכתבו הנ"ל, שלאחרי בוא הרמז הרי
נהפך המצב ואסור לי שלא להביע תגובתי, והענין הוא:

בתמהון הכי גדול שמעתי מלפני זמן מהרה"ג והרה"ח וכו' הרב"א
שי' גורודצקי ע"ד קס"ד של כ' להחליף חלקו היפה בחינוך בנות ישראל
סתם, ותפקיד נעלה עוד יותר בחינוך בנות ישראל להכשירן שתהיינה
מחנכות בבוא הזמן לזה, טופח על מנת להטפח – שכל אחת מהן הרי
נקראת על פי חכמינו ז"ל בת שרה רבקה רחל ולאח, שמוזה גם מובן שבנוגע
לכל אחת ואחת הפתגם בתקפו: כאמה כבתה. וגודל הענין הרי מובן וגם
פשוט הוא, ובפרט על פי פתגמו של הבעש"ט שאהבת הקב"ה לכל אחד
ואחת מבנ"י נעלית פי כמה וכמה מאהבת הורים זקנים לבנם יחידם שנולד
להם לעת זקנתם,

ובכל זה קס"ד של כ' להחליף תפקיד נשגב זה ושליחותו של הקב"ה
במשרת רבנות בתקופתנו זו וכו' וד"ל.

כאמור, לא התערבתי בזה עד עתה שהרי עוד הענין להיות נדרש
ללא שאלוני, ועוד שסבור הייתי אשר סו"ס ישאר הענין בגדר קס"ד, אף
שאפילו קס"ד כהאמור מעורר תמי" הכי גדולה.

ופשוט אשר כל הכתוב במכתבי להמסיימות, הרי תוקפו כו"כ פעמים ככה בהנוגע לזה שנטל חלק בראש להדריך עד שתבואנה למצב של מסיימות מוסמכות בתעודת מורה בישראל, פי כמה גם באיכות, ובודאי לדכותי דמר האריכות אך למותר.

ורק להוסיף עוד נקודה, שכפי ששמעתי כמה פעמים מהרה"ג והרה"ח וכו' הרבא"ג שי' גם לזוגתו תי' דמר חלק פעיל בביסוס והתפתחות ביהמ"ד למורות, זאת אומרת שגם היא מחליפה תפקידה ושליחותה האמורה בענין של כו'.

מובן ששמעתי, וגם זה כמה פעמים, מהנ"ל על דבר הסיבות שכאילו עוררו את הקס"ד אצל כת"ר וזוגתו שיחיו, שכאילו מישהו מפריע וכו' וכו'. שאפילו אם תמצא לומר שהמצב כן הוא ואין בזה הגזמה וכולי, הרי הפתרון לזה הוא לא נטישת מערכת החינוך ועזיבת התפקיד והשליחות, כי אם השתדלות לבטל ההפרעות, עכ"פ למעט אותן, וכו' וכו'.

מובן ופשוט שיותר מן הכתוב כאן יש לומר בענין זה, אלא שבודאי לדכותי דמר גם הכתוב יספיק. ורק להוסיף שמביט אני על כל הענין כענין של קס"ד גם עתה, אלא כהנ"ל גם הוי אמינא וקס"ד כהאמור מצערים הם ותמוהים.

ויהי רצון מהשי"ת אלקים אמת אשר נתן לנו תורת אמת – הוראה לכל אחד ואחת תפקידם בעולמנו זה, שיורהו ואת ב"ב שי' בדרך אמת וטוב בכל הפרטים.

בברכה לבשורות טובות.

רנ

בי"ה^{שכב}, א' תמוז, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג ווי"ח אי"א נו"נ הרה"ח עוסק
בצ"צ בעל מרץ וכו' הרבא"ג שי'

שלום וברכה:

מאשר אני בזה קבלת מכתבו מכ"ה בסיון עם המצורף אליו (המוחזר בזה) ובקשתו נתמלאה.

וכיון שהעו"ד אינו מאמין בהצלחתו. הרי אין תועלת להתעסק על ידו. כן מובן שאין להתחיל בשלב זה עם עו"ד אחר. ולכן שב ואל תעשה עדיף. היינו שלא לערער.

כיון שהר"ש שי' אזימאו מתעסק בענייני דירה, באם יצטרך לסיוע בטח יסייע בידו בהלואה או הענקה כראות עיניו.

בברכת הצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

רנא

בי"ה ש"כ, כ"ב תמוז, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"נ
עוסק בצ"צ בעל מרץ ורב פעלים
וכו' הרבא"ג שי'

שלום וברכה!

מצו"ב העתק שני מכתבי^{שכד}.

ומה שכתבתי במכתבי להרב שלא ממע שי' שמביט אני על כל הענין בגדר של קס"ד, הפירוש כפשוטו. שבאם ירצה הנ"ל באמת, ימשיך בתפקידו בבית רבקה כמו עד עתה ועוד ביתר שאת, אפילו אם הי' מצדו איזה הבטחות בנוגע למשרת הרבנות וכו'. וגם על פי ההלכה יש להסביר זה. אלא שאין זה העיקר כי אם רצונו של הנ"ל וזוגתו, אחד מהם או שניהם יחד.

לא ידוע להנ"ל שהעתק המכתבים נשלח לכת"ר, ואל בנינו אשען אם לגלות לו עדי"ז או לא.

בברכה לבשורות טובות.

מצ"ב מכתב מהרה"ח וכו' הרחמ"א שי, וכיון שציוונו חכמינו ז"ל כבדהו וחשדהו הנה גם בנידון דידן חוששני שלמרות שאמר לי ברור שהביקור הוא רק בכדי לברר המצב, ידבר ע"ד הנחיצות שיעתיקו משם^{שכ"ה} לשכונת ידידינו^{שכ"ו} הרבנים זוין וואַלף וכיו"ב, ובהוספת שמועות מפחידות שעלול ר"ל להיות שינוי בלתי רצוי לאחב"י וכולי.

וכיון שלדעתי ואמרתי לו (להרז"ס שי) ברור שזהו שמועה שבדו מלבם בכדי להפחיד וללחוץ שיעתיקו וכו', וכפי שכבר עשו כמה פעמים ובכמה מקומות וד"ל, חוששני שיש עליו לחץ שידבר ברוח שולחיו וכולי.

ולכן מוכרח שלאחרי שישע הנ"ל משם – שכפי המשוער יהי שם משך של תשעה ימים, הרי ימצא כת"ר עילה לבקר אצל הרבנים מאַטוסאָו, פינסאָן ואולי גם ליפסקר ודזשערבא^{שכ"ז} (כיון שבתכנית הנ"ל לבקר בכל מקומות אלו), ולמצוא הזדמנות לחזק את לב אחב"י שלא יפחדו כלל וכלל, ולא [רק] המוסדות, גם אלו שלא מחב"ד, ימשיכו פעולותיהם, אלא גם אנשים פרטים. ובאופן המתאים לעורר הדאגה הכי גדולה להעברה מן הדת של הנוער המעתיק לשכונת זוין וואַלף, בלחץ איום, שבטח נודע לכת"ר הפרטים בזה. וכל זמן שלא יהי שינוי בפועל לשלול העברה וכפי הנ"ל מובן שאין לסמוך כלל על כל מיני הבטחות וכו' וכו'.

מובן ג"כ אשר כיון שהבטיחו לחב"ד שהנוער שהתחנך במוסדות חב"ד הרי מכאן ולהבא יכוונו אותם^{שכ"ח} לחב"ד באם ירצו בכך, וכן מפני היחסים בשכונת זוין עם חברי הרז"ס כאן, אין ענין כלל וכלל צו רייסן זיך מיט זיי באם אין הכרח גמור בזה, ולכן טוב שיהי הפסק מסויים בין ביקור כת"ר במקומות הנ"ל לביקורו של הרז"ס, בכדי שלא יהי מודגשה כל כך הכוונה הפנימית. שלכן, כמוזכר לעיל, יש גם למצוא עילה שנוסע כת"ר למאַטוסאָו וכו' לתכלית אחר וד"ל.

כל הנ"ל כתוב על פי השערה וחשש קרוב, ובודאי ידע כת"ר מהרבנים מאַטוסאָו וכו' בפרטות יותר ע"ד הביקור והדיבורים וכולי, ובמילא יהי המצב מפורט יותר לפניו וידע המוכרח לשלול וכו' וכו'.

ויהי רצון שחפץ ה' בידו יצליח להרגיע רוח אחב"י בכל מקום שהם לבסס מעמדם ומצבם בגו"ר גם יחד ולבסס ולפתח את מוסדותינו בכל המובנים ומתוך שמחה וט"ל.

שכה. ממדינת מרוקו, תוניס וכו'.

שכו. ארצנו הקדושה

שכז. במרוקו, בתוניס, במקנס ובג'רבה.

שכח. כשיעלו לארץ

נתקבלו מכתביו מגי' זו' שבט, וכן גם ההמחאה של עשרה (שאוילי כבר הודעתי עדיין) ושל שמונה.

רכב

בי"ה ש"כט, י"ט מני"א, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה' רבי"א שי

שלום וברכה!

מועתק בזה נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח אליו:

"במענה למכתבו – למסור לאפרים או לחותנו, בברכה
/מקום החתימה/
בברכת כט"ס

ש.מ.סימפסון

מזכיר

זה עתה נתקבלו מדז"ו (1) החדשי, (2) עשרה. בנוגע לאתרוגי קאלאברי הבריקו לו:

"במענה למכתבו – נמצאים אתרוגים אצל משה לאזאר
בדיאמאנטע קאלאבריא
/מקום החתימה/

מכתביו והמצו"ב נתקבלו. ומלאו בקשותיו לשלוח כו'.
כנראה ישהא שם עד (לאחרי) ש"ק שופטים.
בברכת רפוי"ק וכוח"ט

מ. שניאורסאהן

רנג

בי"ה ש"ל, י"א תשרי, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

הנני לאשר קבלת מכתבו (בלי תאריך), בו כותב על דבר מצב רוחו
וכו'.

ולפלא גדול שיהודי יהי במצב רוח כזה, שהרי על האדם בכלל
ועל יהודי בפרט אסור להתיימש, וכמבואר ומודגש בתורתנו תורת
חיים – תורה מלשון הוראה, הוראה בחיי היום יום. וגם מובן אשר
מכיון שלכל יהודי נשמה שהיא חלק אלו-ה ממעל ממש, הרי אין מקום
ליאוש, אלא שצריך להחזיק קישור וצנור פתוח עם השם יתברך, מקור
החיים והברכה. וקישור זה הוא בהנהגה בחיי היום יום על פי הוראות
ה' בתורתו, התחל מהנחת תפילין בכל יום חול, כשרות המזונות וכולי.
ואם יתקשר עם לשכתנו אשר בפריז, יתנו לו בחפץ לב כל הידיעות
הצריכות.

ויהי רצון שיבשר טוב, ובפרט שנכנסנו בשנה חדשה שנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

במזכירות לא כותבים צרפתית, אבל מצדו יכול לכתוב גם להבא
בצרפתית, אלא יודיע אם לענות לו בלשון הקודש או אידיש (או
אנגלית).

רנד

בי"ה שלי, ט"ו חשוון, ה'תשל"ט
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"מ עוסק בצרכי ציבור ..

שלום וברכה!

מזמן לזמן דורש אני בשלומי, ומקבל פ"ש מהנעשה אתו, על ידי ידידיו המשותפים, ובפרט הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצרכי צבור רב פעלים וכו' הרב בנימין אלי' שי' גורודצקי. ולאחרונה נודעתי ממנו בצער על דבר האסון לי"ע ולי"ע בהלקח ממנו בנו .. ע"ה.

וכיון שעל פי הוראת תורתנו, תורת חיים ותורת אמת, כבר עבר הזמן לניחום אבלים בנוסח המסורתי, אביע איחולי שמכאן ולהבא אך טוב וחסד, בטוב הנראה והנגלה, ימצאוהו ואת בני משפחתו שיחיו, תמיד כל הימים.

הרבא"ג שי' מסר לי ג"כ מהרהורי לבו של מר בקשר עם המאורע האמור. ואף שאין להאריך בענין המצער, ובפרט בכתב, אבל כיון שמסר לי רצונו של מר לשמוע ממי איזה דברים של טעם בזה שיניחו דעתו במדה האפשרית, אבוא על כל פנים בנקודות אחדות ..

רנה

ביה"ש"י, י"ט שבט, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

לכבוד הו"ח אי"א נוי"נ בחור מעם ומורם
מעם ודורש טוב לעמו בעל מדות תרומיות
ענף עץ אבות מו"ה שניאור זלמן שליט"א

שלום וברכה!

... בהמשך למכ"י כ' – בקשתי את הרב גורודצקי ש"י לבקר באה"ק
ת"ו וכו'.

רנו

ביה"ש"י, כ"ג שבט, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה בנימין אליהו ש"י

שלום וברכה!

מועתק בזה נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להבריק לו
אתמול (לאה"ק):

נכונה ההצעה ש"ד דקריית מלאכי בהתנאים שמסרם, וכן שחלק
דאברכי הכולל דכפר חב"ד יתיישבו שם. בברכת הצלחה לגמר טוב בהנ"ל.

ש.מ. סימפסאן

מזכיר.

שלב. אג"ק חכ"ו עמ' צג, אגרת ט'תרנג.

שלג. אג"ק חכ"ו עמ' צד, אגרת ט'תרנד.

שלד. להקמת שכונת נחלת הר חב"ד בקריית מלאכי.

רכז

בי"ה שלי, כ"ג סיון, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ בעל מרץ וכו' הרב"א שי

שלום וברכה!

בהמשך למה שדברנו כאן קודם נסיעתו ביום חמישי בקרני מר הלר
שי' ודיבר בפרטיות אודות ההצעה שלו, שמהפרטים נראה שהחששות
דכת"ר שאולי העסק אינו בר הכנסה וכולי אין להן מקום (כיון שהבאגן
בארקלי באנגלי השקיע בו סכום גדול וכו').

כן הוסיף שהשתתפות המשרדים באה"ק ת"ו שייכת וצריכה לשלם
הוצאות העתקת הסניפים האחרים ג"כ לקרית מלאכי, זאת אומרת שאין
בזה ענין של הכנסה בשבילו. כן לאו דוקא שיעתיקו כל הסניפים בבת
אחת, אם מאיזה טעם שיהי' רוצים לעשות זה צעד אחר צעד.

כן הוסיף שאמת שכמה וכמה בתי חרושת מסוג זה ישנם באה"ק
ת"ו אבל הם קטנים שלא בערך מבית חרושת שלהם המספק לערך כששים
אחוז ויותר מכל הנצרך באה"ק ת"ו.

עוד האריך בזה וניכרים דברי אמת, אבל אין צורך להעתיקם כאן
כיון שאצל הרה"ח וכו' הר"א שי' וואלף נמצאות העתקות השקוי"ט שלו
עם המשרדים השונים - שמהם יראה נכונות כל הנ"ל.

כוונת מכתבי היא בשתים: הא', שכנראה יש כאן איזה סכסוך בין
משרד אחד לחברו ובמילא סובל כל הענין, וד"ל. שלכן כדאי לחקור עוה"פ
בכל זה ובפרט - שבאם ימשיכו את מר הלר לעניני חב"ד יש לקוות לתועלת
בעוד שטחים. ועוד (וגם זה עיקר), שלשבת קודש העבר כבר חזר הנ"ל
ללונדון, ואמר שבאם יש איזו תועלת שיבקר באה"ק ת"ו יטלפנו אליו ישר
מאה"ק - ותיכף ומיד יבוא. הטלפון שלו וכו' נמצא אצל הרא"ו.

מובן מהנ"ל הטעם שאני שולח מכתב זה מהיר דחוף, ובפרט שכפי
הידיעה כאן - נמצא כעת באה"ק גם מר נתן שי' וואגל עד ידיו של הנ"ל.

ז"ע נתקבל החודשי שלי מהדז'וינט.

בברכת הצלחה ולבשורות טובות בהאמור - בתוככי שאר הענינים

מ. שניאורסאהן

רכה

ביה"ש, ר"ח שבט תשל"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
וכו' מוה' בנימין אלי' שי

שלום וברכה!

ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א מצוי"ב:

(א) העתק התזכיר מנחלת הר חב"ד (מיי"ב טבת תשל"א)

(ב) העתק מכתב שנקתבל מהחותם עצמו יצחק שניידמאן. ונא לשלוח
לו חבילה באם אינו עדיין בהרשימה

בת"ח למפרע ובברכת כט"ס

הרב ח.מ.א. חדקוב

נ.ב. נתקבלה ידיעה אשר בזמן האחרון הגיעו לצרפת מספר פליטים
ממצרים. מענין לדעת אם ידועים לכת"ר פרטים אודות הנ"ל בכלל,
ואודות ההשתדלות במצב הרוחני שלהם בצרפת, ובפרט בנוגע לחנוך
הילדים. ות"ח למפרע.

נת' מדז': 1/11 - עשרה. 1/19 - שלושים. מכתביו נתקבלו. בברכת
הצלחה

מ. שניאורסאהן

רנט

בי"ה שלי, טו"ב בשבט, היתשלי"ב
ברוקלין, נ.י.

כבוד המשתתפים בחגיגת "אהלי יוסף יצחק",
ומוסדות "בית רבקה", ובראשם הרה"ג
והרה"ח וכו' דקהלה קדישא קסבלנקה

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנועם קבלתי הידיעה על דבר החגיגה בהשתתפות כבוד הרבנים
ועסקני הציבור וחובבי תורה ומצוה בכלל דק"ק קסבלנקה שליטי"א.

... בודאי ימסור פ"ש אישית בא-כוחי הרה"ג והרה"ח ווי"ח אי"א
נו"מ רב פעלים וכו' הרב"א שליטי"א גורודצקי. ואכפול ברכתי גם בכתב
– להצלחת החגיגה בכל המובנים..

רל

[ייד שליט טבת, היתשלי"ה]

לא ש"מ

בכל השאר – כעצת הרבא"ג ש"י (נמצא עתה באירופא)

שלח. אג"ק חכ"ז עמ' של, אגרת י"שלב.

שלט. אג"ק ח"ל עמ' פ, אגרת יא'שפד – מצילום כתי"ק, על גליון מכתב של מו"ה יהודה לייב
רסקין.

שמ. על השאלה אם לבוא עם ב"ב (ממקום שליחותו במרוקו לנ.י.) לחתונת בת אחותו, שיבואו
אלי' גם הוריו מארה"ק, שלא התראו משך זמן.

רלא

[ימלישמא החנוכה, ה'תשל"ו]

כהני"לשמב נתי ות"ח ת"ח על הבשוי"ט וגודל הנח"ר - מהפצת היהדות
התומי"צ וכו'.

ויה"ר שיוסיפו בכהני"ל, הוסיף ואור, וכהוראות ימי חנוכה ובהצלחה
רבה.

כיון שכו"כ מאופני הפעולות שלהם תלויים בתנאי המדינה והעיר
וכו', וכן - צ"ל תיאום ושיטה אחידה בהפעולות דכל מדינה - לכן סודר
שבכל מדינה צ"ל לשכה מרכזית שתקשר הסניפים, נתן הוראה וכו'.

- ובצרפת ה"ז לשכתנו המרכזית בפריז בהנהלתו של הרבא"ג
שליטי"א.

ולכן יפנה אליו בכל שאלות והצעות צא"ח במרסייל (וה"ה נמצא
עתה בברוקלין).

לערוך מגבית באמריקה - ה"ז דורש הכנה **מתאימה** ואין זמן שהותו
כאן - מספיק לזה כלל וכלל.

אזכיר עה"צ להצלחה רבה בכהני"ל. וכן - את כל שכותב אודותם,
ובפרט המתעסקים בפעולות הני"ל, ואשרי חלקם וגדול זכותם.

שמא. אג"ק חל"א עמ' עד, אגרת יא'תשיא.

שמב. מצילום כתי"ק, והוא מענה למו"ה משה לחייאני, מנהל מוסדות "גן מרדכי ליובאוויטש
מרסייל" על דו"חות בצירוף תמונות וכו'.

רלב

ביה"שמי, י"א שבט ה'תשל"ו
ברוקלין נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נוי"מ יושב על מדין
איש חי רב פעלים כו' מוהר"ר שלום שליט"א
משאש ראבד"צ קזבלנקה וסביבותי יצ"ו

שלום וברכה!

בעמדנו למחרתנו של יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר נבג"מ זי"ע
זצוקלה"ה, אמר לבי להביע רגשי לבבי לכת"ר ת"ח בעד הסיוע לפעולות
השונות המתנהלות ברוחו ועל פי תורתו של בעל ההילולא, ובמיוחד בת-
הספר הנקראים על שמו "אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש", סיוע מכמה
וכמה שנים ועזר בכל עת מצוא, וכמו ששמעתי רבות מידידינו הרה"ג
והרה"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי צבור בעל מרץ ורב פעלים הרבי"א שני
גורודצקי.

ובדאי כמו בכל דבר טוב וקדוש, דמעלין בקודש, כה יתן וכה יוסיף
כת"ר בעזרתו לכל הפעולות האמורות באופן דמוסיף והולך ומוסיף ואור.
וזכות הרבים מסייעת, ובפרט אשר ברכת בעל ההילולא מלוה את כל
העושים ומעשים להחזקת והרחבת הפעולות להפצת התורה והיהדות
שמסר נפשו עליהן, ודברי צדיקים וברכותיהם קיימים לעד.

ויהי רצון שיאריך ימים ושנים טובות על ממלכתו לנהל קהלתו
קדישא אשר במרוקו המדינה, ובפרט בקזבלנקה עיר ואם, מתוך מנוחת
הנפש ומנוחת הגוף ובשמחה ובטוב לבב.

בכבוד ובברכת הצלחה בכל האמור ולבשו"ט.

מ. שניאורסאהן

דלג

בי"ה ש"מ, י"א שבט, ה'תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"מ יושב
על מדין מרא דעובדין טבין מוה"ר
פרגי וזאן שליט"א
הרב הראשי לתוניסי" ואגפי

שלום וברכה!

בעמדנו למחרתו של יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר נבג"מ זי"ע
זצוקלה"ה, אמר לבי להביע רגשי לבבי לכת"ר ת"ח בעד הסיוע לפעולות
השונות המתנהלות ברוחו ועל פי תורתו של בעל ההילולא, ובמיוחד לבתי-
ספר הנקראים על שמו "אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש", וכמו ששמעתי
רבות מידידינו הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצרכי צבור רב פעלים הרב בנימין
אלי ש"י גורודצקי.

ובודאי כמו בכל דבר טוב וקדוש, דמעלין בקודש, כה יתן ויוסיף
כת"ר בעזרתו לכל הפעולות האמורות באופן דמוסיף והולך מוסיף ואור.
וזכות הרבים מסייעת, ובפרט שברכת בעל ההילולא מלוה את כל העושים
ומעשים להחזקת והרחבת הפעולות להפצת התורה והיהדות שמסר נפשו
עליהן, ודברי צדיקים וברכותיהם קיימים לעד.

בכבוד ובברכת הצלחה בכל האמור.

רלד

בי"ה שמה, יו"ד כסלו, ה'תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר אשר שי' חסין, יו"ר
התאחדות עולי צפון אפריקה בא"י ..

שלום וברכה!

... נ.ב. לכתבם אודות עזר כספי וכיו"ב לפעולותיהם בצרפת, בודאי ידוע למר ולחבריו שליט"א שפעולות שלנו בצרפת מרוכזות בלשכתנו בפריז, בהנהלת הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"מ עוסק בצרכי צבור רב פעלים וכו' הרב בנימין שליט"א גורודצקי, העומד בכל האמור בקשר עם רבני ומנהיגי הקהילות בצרפת ובאירופה בכלל זה מכמה שנים, וכן ג"כ עם אחבי"י הספרדים אשר במדינות אפריקה. ובביקורם בצרפת, ככתבו, ואולי גם לפני זה, בודאי יבואו עמו בדברים או בכתב.

רלה

[כיו"שמו טבת, ה'תשל"ז]

... (2) שמו [בכל הענין הנ"ל] וכיו"ב – יתייעצו ויעשו כעצת הרבא"ג שי'. אזכיר עה"צ..

שמה. אג"ק חל"ב עמ' עב, אגרת יא'תקצז.

שמו. אג"ק חל"ב עמ' קח, אגרת יב'לג.

שמו. מצילום כתי"ק, על גליונות מכתביו של מו"ה חיים יעקב שלאממע (יערעס) בתאריך זה (ועוד פתק כעבור איזה ימים) – בהם כותב: ... (2) ע"ד רצונם של חברי סניף "האדרת והאמונה" לייסד "חברה מיוסדת בקבוץ כספים על יסוד חוק של מס ללימוד ממושך", בהסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א..

רלו

ביה"ש^מ, כה' שבט תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

... לכתבם אודות החיכוכים בעבודת ההפצה שיש להם עם כו' –
יתקשרו בהקדם עם הרה"ג והרה"ח הוו"א אי"א נו"מ וכו' הרב"א שי
גאראדעצקי שנמצא עתה בפאריז ויספרו לו בפרטיות ובטח יסדר הענינים
וישכין השלום.

רלו

[נישט אלול תשמ"א]

בכלל – כפי שיתדבר וע"פ התנאים שיתדבר עם הנהלת תו"ת.

אבל כיון שכהני"ל חלק מליובאוויטש **בכלל** וכו', צ"ל ג"כ באישור
הב"כ הרב"א^ג שליט"א.

אזכיר עה"צ

רלח

[שבט, תשמ"ח^{ש"נ}]

? יש טח אי הבנה בזה כי יודע ומתנהג תמיד

מפורסם^{ש"ב} זה יותר משלושים שנה שכל כהנ"ל מתנהל ע"י הלשכה

(שעל אתר בפריז) ומנהלה הרבא"ג שיחי' ואליו יפנו

שנ. בשנת ה'תשמ"ח – הקהל, כתבו כו"כ מראשי ומנהלי המוסדות מכתב לכ"ק אדמו"ר ז"ל:

ב"ה, ר"ח שבט תשמ"ח.

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הננו בזה להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א הענין הבא להלן:

זה איזה זמן ש... התחילו לחתום את המודעות בשם "תנועת ליובאוויטש" במקום שתמיד חתמו בשם השייך להם "... ליובאוויטש" או "... ליובאוויטש" ד... , לדעתנו מה שלקחו להם עתה שם "תנועת ליובאוויטש" המייצג את כל עניני ליובאוויטש למוסדותי' - יביא לתוצאות שליליות לשאר המוסדות הן כפשוט בעניני אסיפת כספים, וכן שכלפי חוץ והמושפעים ד... יצא שהם המחליטים ובלעדם לא ירים איש... בכל השייך לכל מוסדות ליובאוויטש בצרפת.

הרבא"ג שיחי' אמר שנפנה בזה לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

מצו"ב דוגמאות.

שנא. ליד השורה בה צוין שהרבא"ג אמר לפנות לכ"ק אדמו"ר שליט"א – הועיל לענות: (כבפנים)

שנב. על עצם השאלה הועיל לענות: (כבפנים)

פרסום ראשון

רלט

ללא תאריך

צעירי^{שני} נשי אניש

בכתובת BUREAU 8 MESSLAY פריז

התוועדויות פעילות ולהמשיכן בכל השנה ובברכת חג הגאולה, מנחם שניאורסון.

פרסום ראשון

רמ

ללא תאריך

צעירי^{שני} נשי אניש

בכתובת BUREAU 8 MESSLAY פריז

לשנה טובה תכתבו ותחתמו ולשנת הקהל בשמחה, מנחם שניאורסון.

שנג. מברק

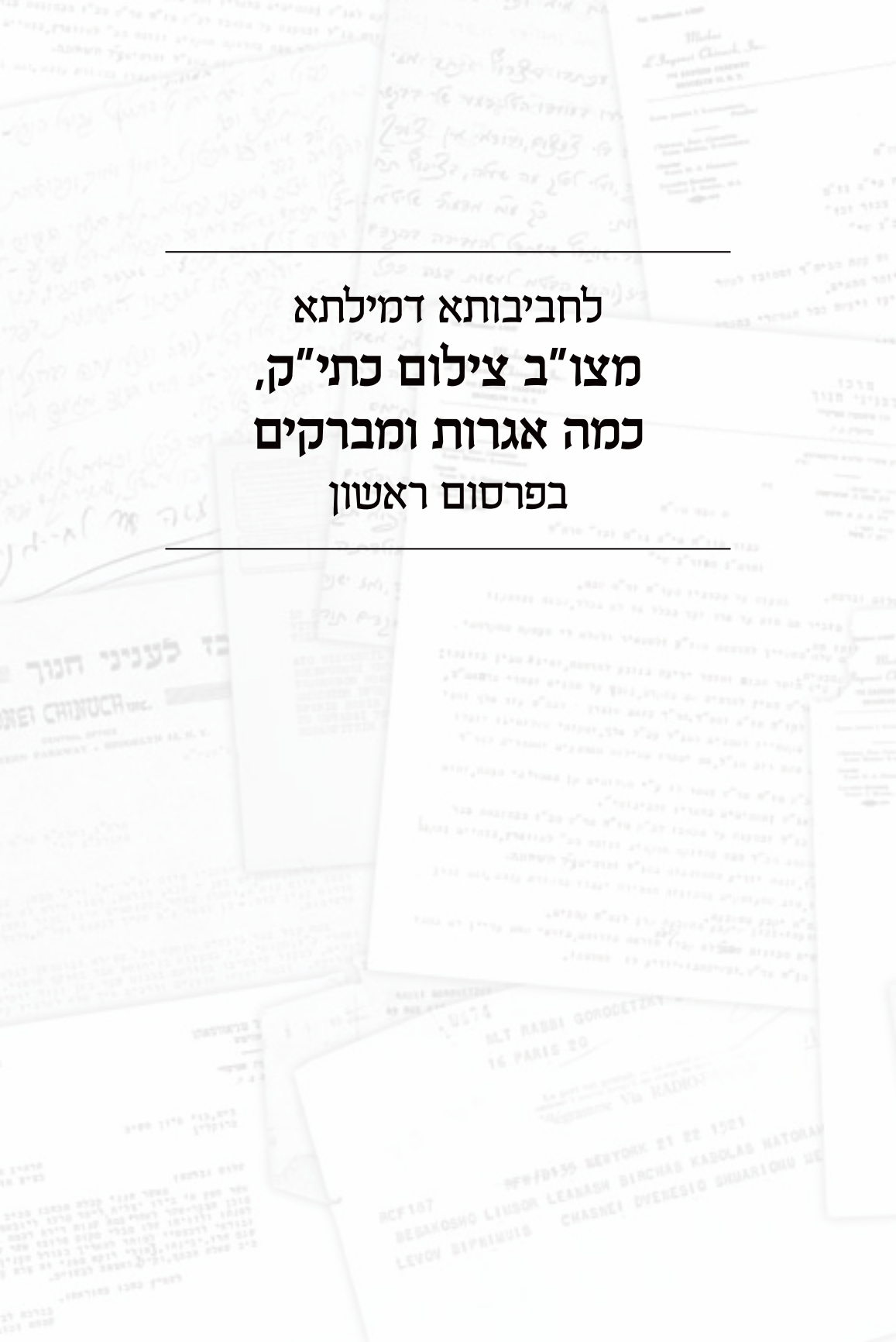
שנד. מברק

רי

לחביבותא דמילתא
מצו"ב צילום כתי"ק,
כמה אגרות ומברקים
בפרסום ראשון

ט

Tel. Number 4388

Moskos
L. Saganat Chisach, Inc.
175 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 10, N. Y.

Exec. **James I. Rosenzweig**, President

Chairman, Exec. Committee
Esau Minton Rosenzweig

Director
Esau M. A. Rosenzweig

Executive Secretary
Theresa J. Minton, M.A.

הרכו
למניני חנוך
חד אינטרנציונל פאר
העולמי ג' ה'

דן אהרן טוויטש פארשטימט
פ"ה

די דע ווען
דיס ארט ג. ארשטימט
1960
דיס א. ג. א. טעק
1961
דיס א. ג. טעק
1962

כ נסלו ח"ח

כבוד הו"ח א"ה גו"ם
עוסק בערכי צבור וכו'
הר"ח סתורב"ג ט"ה

שלום וברכה
סופג'ם קונפארט ליט"כ שתביאנו זה עמם מביה"ד וסמכונו לעזר
קבלתו, וכזרואי יזכר בו את הרכים באופן חיומר ממאטי,
הקעציק של ביה"ס זכו" במח חניעו ויעמם ככל העמטרי בתקום,
זח"ח עם ינדיע כל החוצאות במרמיות.

כן א"י החנעמם בענין החרממם, ונולי ירוע לו גיזה פרטימם
ובמח שלה לתר"ר השייך להרממם השו"ע, וכן יטלם לו, כמי טרברתי אמו פת,

חז"א ולקו"ח (מסוגת)

בברכת חנ חנוזלה ופ"ט כל פרו"ח
הרב סתום שיניארטמם

די דעקט אפ פ"ה א"ה א"ה
די דעקט

יא

The Members of
Mitsui
Mitsui Bussan Kaisha, Ltd.
275 BROADWAY
BROOKLYN 10, N. Y.

מרכו
לפניו חונן
הנהלת המיזמי
המרכיב / 2

Sam James E. Rosenbaum,
President
Chairman, Exec. Committee
Eugen M. Weiss, Secretary
George
Eugen M. A. Rosenberg
Executive Secretary
Rosen 1, Newark, N. J.

הנהלת המיזמי
המרכיב / 2
הנהלת המיזמי
המרכיב / 2
הנהלת המיזמי
המרכיב / 2

א סנט הול"ח
בכור הול"ח מי"א נו"ס וכו' חר"ח
ומר"ג סבור"כ ט"י

- שלום וזכרה.
- במקום על סמכיו סע"מ זר"ח סנט,
- א) היינו סוכיר אם אתם עד אשר זקד בכלל או לא בכלל, תשובה נסחפזת
  - ב) במינות הם.
  - ג) כן אם שלה המיינך להדגשה הנו"ע ולמטאיר ולטלע לי מקימת סמקדמטי.
  - ד) כפי סמכטיס
  - ה) סמאונן טיט חזר הכו"ס וחזר יריעה בנוגע להדגשה, ואינו"ס סבין כוונתו:
כ"ק סו"מ אר"ס סמינ לחמיס עם במקדס, ונו"ע על סמינ"א וסמרי סמסמ"ו,
גם הנו"ע לקד"ס חו"א וסמ"ד. חר"ד כוונת סמכרן - לכמ"ס עזר סמ"ך וזמי
לע"פ, ולכן בעמטייו לחמינ"א להנ"ל עכ"פ סמ"ך, ומקדמי סמלומינ"ג יוכלו
להגביל אתם סמט רוב הנו"ל, אם יסחרו טמילוח סמכעיקט וסממריט להנ"ד
  - ו) בעמטיסם
  - ז) כ"ק סו"מ אר"ס נסטר לו ע"י סמלומיט קן סמכילי כ"י סמסה, וחמי
יהלקט להנ"ס וסמטיסמט כממרינ וסמכיננ"ס.
  - ח) במקודת כנ"ל ובמקעה על סמכילי לכ"ק סו"מ אר"ס סכ"ו סמ"ס: סמטה ככר
קמל סמכנס סכ"ד סמח כמלוקט סמקייב וזמח סכ"ל לסמזמק, כממייט נמקמל
כמן סמ"ו, זמח יודיע סממגמח כמ"ל וסמטימ"על סממחמח.
  - ט) כממקעה, סוב סמקוסקמט כמכוננס סממריח יעכרו כממריח עמט, זמח סמ"ך
ע"ו כמ"ס יקבע סממכעה.
  - י) כמ"י סמעה-וכו"ל יקבע סממכעה קרן לסמ"ס קמטיט.
  - יא) סממכטיס סמכוננס סמממ"ל קמ"ל חרזת מודוס, כורמי סמט עדיין לא כמכ"ו
לכ"ק סו"מ אר"ס. וכמייכמכו יודיע לו סמלסמ.

Sam James E. Rosenbaum,
President
Chairman, Exec. Committee
Eugen M. Weiss, Secretary
George
Eugen M. A. Rosenberg
Executive Secretary
Rosen 1, Newark, N. J.

הנהלת המיזמי
המרכיב / 2
הנהלת המיזמי
המרכיב / 2
הנהלת המיזמי
המרכיב / 2

ס) כמכונן-ק"ח-ה יכמוב יסר זקד לכ"ק סו"מ אר"ס זר"ל.
יוד) כורמי יסמ"ר קמל סכ"ו, זמ"ס יודיע סמטיט ע"ד סמלומיט.

במיוזי כמ"ס
חרב סמט סמממריח

רטו

נה

RABBI GORODETZKY 5233
 20 VILLIERS LISLEADAM PARIS

TELEPHONE: via WESTERN UNION **INTERN UNION**

PSN42/16 BK BROOKLYN NY 62 1-600 15

=NEVHALTI LEHIVODA SHEZE KEARBA CHADOSHIM ASHER LOKACH
 SHLOSSES ALOFIN HKESEF SHENISHLACH LEJ LHADFOGAS SIFREI KEHOT
 VESHILEH BEAD SIFREI HECHEZIR HAKESEF
 AVOL CHOZAR DEI TEREH SHEHIGIA STOP BVAKOSHO LDABER IM
 VECHOSHDI SHEL VLAAGDIS HANGIL SHEIESUDAR
 NONJAN TEIKEF VELETALAGHEF HATOITZOOIS
 LEXAN TEREH SHEATZI LEADASH=MENDEL SCHNEERSON.

RABBI GORODETZKY 5233
 20 VILLIERS LISLEADAM PARIS

TELEPHONE: via WESTERN UNION **INTERN UNION**

BK BROOKLYN NY 62 1-600 15

רטז

נו

מרכז לעניני חנוך
MERKOS L'INYONEI CHINUCH, Inc.

תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

Tel. PResident 4-0507

כ"ה

ב שבת החדש"

הרה"ח והתח"ג הת"ח אי"א נו"ם וכו"

מהורב"ג שי"

שלום וברכה:

א) מכתבו קבלתי. ומוטג"ם ר"ד מערה"ם, שניתן עתה עם
הוספה, והקונטרס ליו"ד-יג שבט.

ב) בנת קיבל בזמנו התערה סכאן ע"ד חלוקה הש"ס בכר"ט,
ויוריע מהנקטה בזה.

ג) נחבל השבעה בער יאנואר, כן ארבעה ארזים ע"י
האברכים.

ד) עס"י סכת הרש"ם שי" קאלמנטאן-מופכט שניתן להנ"ל
לקו"ח ושני ש"א.

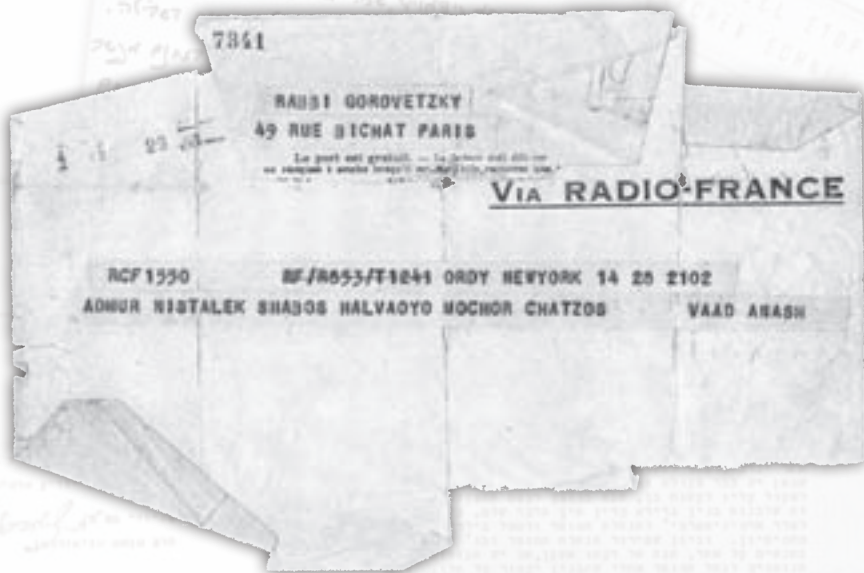
דא"ה הו"ע"ה) ואקצו ספני כבוד הש"ק סממטס זבא.

אסימט מע"ס בחדו"ס
הרב מנחם שטיאורטאן

סג"ח מו"מ
ת"ד דוד ש"ל
דא"ה

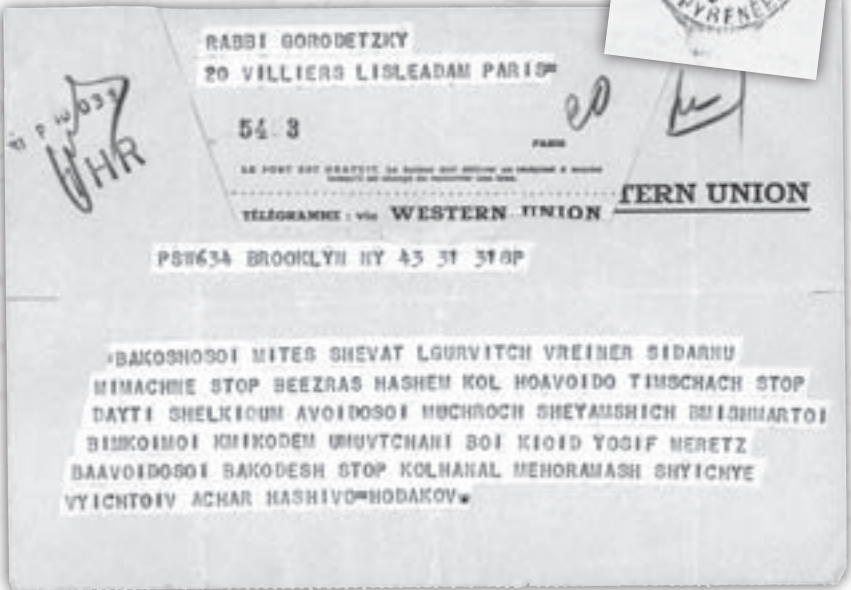
ר"ד

כז

ריח

כת

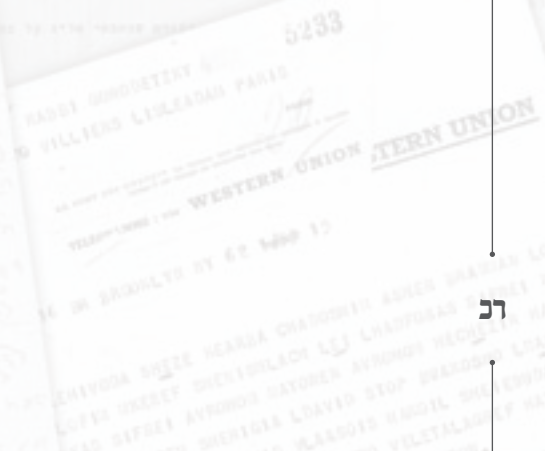
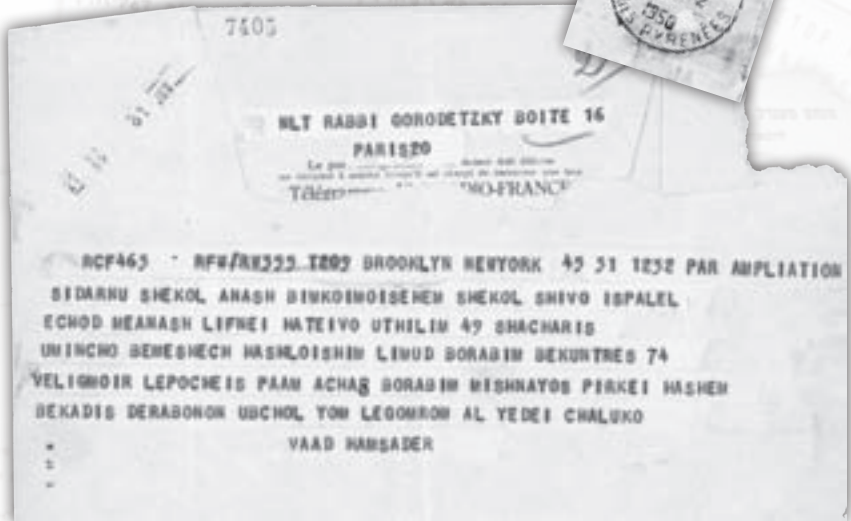

BAKOSHOSOI MITES SHEVAT LGURVITCH VREINER SIDARNU
 MIMACHIE STOP BEEZRAS HASHEM KOL HOAVOIDO TIMSCHACH STOP
 DAYTI SHELKICUM AVOIDOSOI MACHROCH SHEYAMSHICH DIMIHMARTOI
 BISHKOIMOI KIMIKODEM UNIVTCHANI BOI KIOD YOSIF HERETZ
 BAAVOIDOSOI BAKODESH STOP KOLNHAL MEHORAMASH SHYICHYE
 VYICHTOIV ACHAR HASHIVO HODAKOV.

דיט

MT RABBI GORODETZKY
 16 PARIS 20
 TELEGRAMME VIA RADIO
 PCF157
 BEKASHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KASOLAS HATORAN
 LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU LE

נט

5

TEL. PRODUKT 4-18807
1924
1888

177

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'INYOMEI CHIVUCH INC.

CENTRAL OFFICE
170 EASTERN PARKWAY - BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ח, כ"י סטט, אט"י

בבור תרמ"ח ותרמ"ט סמ"ח מ"א נג"ח וכו'
מחורב"ג ט"י

שלום וברכה!

הקנה על סמכ"י אל ארזשינגם בנגוק קח שמורה צילצלו
לי מרדוקינגם לאוריע כי שלחו כל האלף ליסרות קח שמורה
ע"י אבניגה רענר"ח סחקו, קמפסעליטאן", ער גריכט להניק
לחוף זרטה בייפ לחרט פקברואר, אח מקח קנו ושלחו ע"י
מאיר מוראין בנו של אשאקרי, (כמו הסתק). ע"ר הסלוח שלחנו
לו בפרקת חיום.

במ קבל סמכ"י מיום הסול, ולע"ק אין סה למוסיף אלא
זו סמאר שבאנק קונטו של כ"ח מ"ח ארסור סכ"ס סוגר לע"ק,
במ ירמ מרדוקינגם יכחוב סממטת אבנת על סה או סוסי אחר.

במחורב"ג ט"י
[Handwritten Signature]
ארכ סמ"ח מ"א נג"ח וכו'
מחורב"ג ט"י

לע"ק ארזשינגם
אוסקת אש"ק
אחנת ארזשינגם

דנא

PCF157
BESAKOSHO LIMSOH LEANASH BIRCHAS KADOLAS HATORAH
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU LE

לב

RLT RABBI GORODETZKY BOITE 16
 PARIS20
 Telf:ramme Via RADIOFRANCE

RCF1263 RFR/RD1459-T899 NEWYORK 56 Z 2529
 BEBAKOSHO LINBOR LEANASH VECHOL MAKIBUTZIM HATZODENU
 LECHAZEK BEHISVADUS SEUDAS PURIM HAKABOLO UMSTRO UMSTRO
 LEHOROTS KVOD KUDSMAS MUCH ADMUR HAKAN LEHAMSHICHOM BEHARBOTZAS
 TORAH HAFOTZAS DACH VEHACHZOKAS HAYAHADUS CHASNEI DVEINESTO
 SHMARIONU MENACHEM

5293
 RABBI GORODETZKY
 6 VILLIERS LEZ-LASCAUX PARIS
 WESTERN UNION
 INTERNATIONAL TELEGRAPHIC UNION

רנב

Tel. PHOENIX 4-1000
S. 4800

773

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'CHINUYEI CHINUCH Inc.

CENTRAL OFFICE
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 15, N. Y.

ה"י איר התש"י (י"א) פסדי
הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נו"ם
וכו" סהורב"ג שי

שלוט וברכה:

שמחני במכתבו סי"ד איר, אשר נוחני
לארס'ל שי" הנירות, ובטה יסע הנ'ל בחקם. ויהי
הכל להצלחה בכל הפרטים, סחאים לראון כ"ק סו"ח
אדמו"ר הכ"ס והוראוחיו.

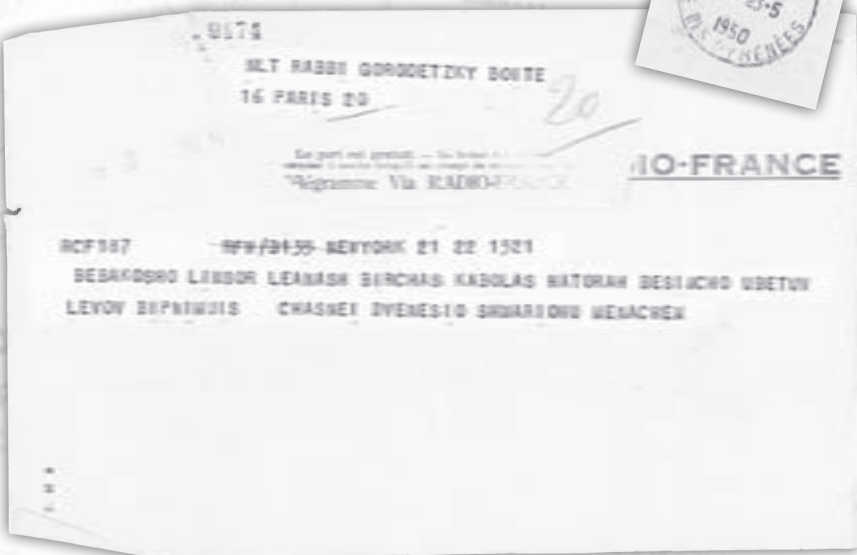
בענין שילוח הרש"ז שי" סאובל למארסעל
גם לטענ"ד נכון הוא, כיון שכבר הי' שם. ואולי כדאי
לארף אליו עור אחר.

הקונטרס לל"ג בעומר במח הגיע בסוערו.
אינו מזכיר ע"ד בריאוחו, ובודאי זהו סיסן
שהכל כשורה.

באיתול כמ"ס וע"ס כל האכורה חתי
הרב סנוס שניאורסאן

מג

רנה

Tel. PHOENIX 4-1000
1952

בית

מרכז לעניני חנוך

MERKAZ LE'ENI'EI HANOCH

CENTRAL OFFICE

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 12, N. Y.

ה' תמוז תשי"ב

הרב'ם וחרמ'ם ש"ס אי"ה נג'ה וכו' מחורב'ם ש"ס

שלום וברכה

בתקנה על פסקה כ"ה מס' 10

כנהיים וזכור יותר, עקר נחוצ לאורר במידור עיוני אנריקו בכלל, והקפדיו של מר שלם ש"ס כגונק לקאמבולאנקא כפרו. ונוסף על כל-יט פקוס לחשוט להתקרבונ יונדיו של זה כאן. ושי לכך-זה ונא לחנז בכל האמצעים כרי לחשיב את השיח. בקסתי חיונה את מרב המעקנס במקלנטוסק ע"י.

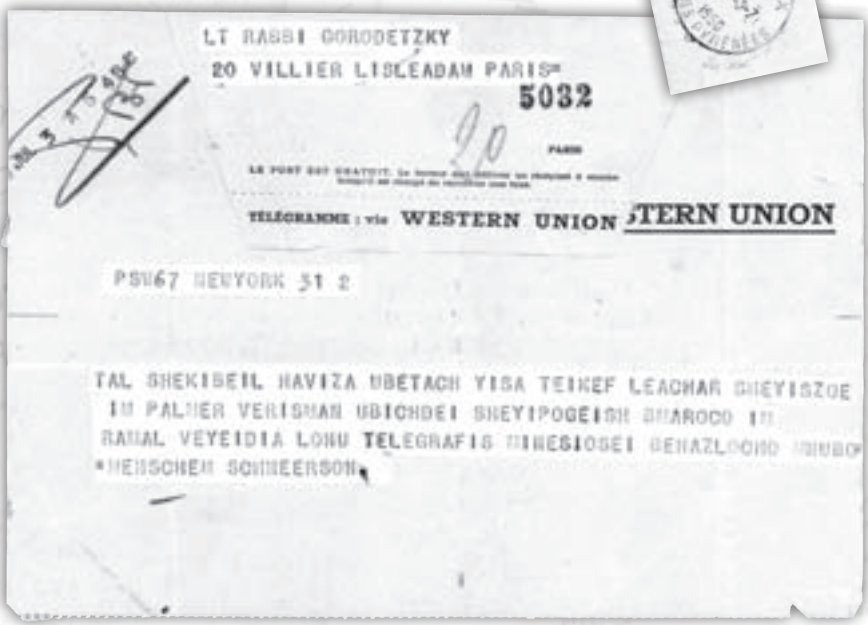
ונחוצ גם לסגן כרי עכשיו שלום אנשים ויותר קיימים לחייל עליהם ענפלה וחרכה הסוגרוב שלבו ושלום ש"ס לני מיריקוב שנסקטנו נ"ל מצריך להשמול שיחיו שני שלו גם יחד) ולהחיל בטעקלו במסחרלות לרשיון כניסה עכורט.

וברבה כ"ק מו"ה חרמו"ר חכ"ם לפעלה בכנס'ל לפעלה מררר הסכ'לנו'ם המסג'ר יוני

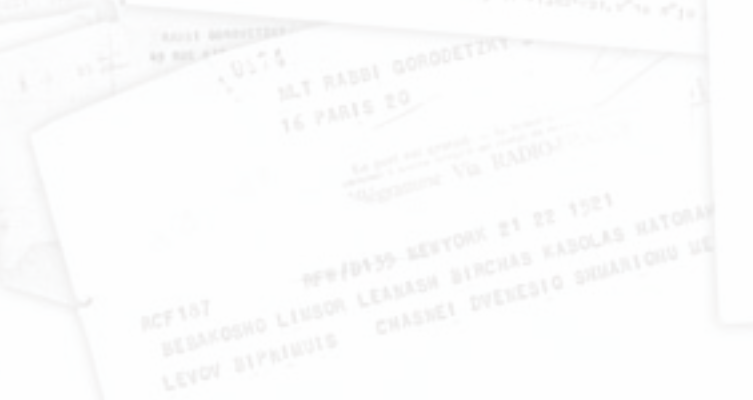
המחנה לענינים
מרב כ"הם עניאורסקן

דענו י"ד חג - ב"ב דענו לו
אנשיהם שיעים שני אהליהו.
ולס ינ"ו את חג בעומר
אל בעניניו של המעונות (כ"ה)
עוד לחנז ולחז את חג י"ד
ינ"ו המעונות ע"י א"כ

מח

רנז

מט

OFFICE DES POSTES, DES TÉLÉGRAMMES ET DES TÉLÉPHONES DU MAROC

TÉLÉGRAMME

N.° _____

LI = RABBI GORODETZKI

CHEZ RABBI TOLEDANO

TRIBUNAL ARRABIQUE

LE PORT DE MEKI - VJROD

Signification des principales indications de service
tauxes pouvant figurer en tête de l'adresse.

EX. = Export.	EX. = Export payé.
P.C. = Adresse de réception.	TM. = Télégramme multiple.
R.P. = Réception payée.	GP. = Texte restant.
T.C. = Télégramme collecté.	GU. = Texte restant.
NP. = Service en service payé.	GU. = Texte restant.

Indications de service

Que les indications inscrites en caractère gras, par l'expéditeur, soient lues et comprises par le destinataire, le service rendu de l'avis après le cas de l'absence, ou en l'absence d'avis, le service rendu le nombre des messages. Les autres indiquent le statut et l'usage de l'avis.

Que le service rendu et les avis soient compris par le destinataire. Chaque avis est précédé d'un chiffre de 1 à 10.

L'avis n'est soumis à aucune responsabilité à raison du service de la correspondance parvenue par le mode télégraphique. (Mise en 27 Mars 1926, art. 2)

3008 BROOKLYN NY 1125 21 11 SHRE - VIARD

BORUCH BOOI BEHATZLOCHO UNITUVOI LINDOR LHORAV
TOLEDANO BIRCHA'S REFUD SHLEINP MENACHEM
SCHNEERSON

52933

RABBI GORODETZKI

VILLIERS LEZ-LISLE PARIS

WESTERN UNION

INTERN UNION

54 DE BROOKLYN NY 67 1000 15

EMILYDIA SHEE MARRA CHADWORTH ADREN WARDEN LON
LUTER WEREF SHENFOLACH L.J. CHADWORTH
LEO RIFTEL AVRONOH NATUREN AVRONOH RECHTEL
TERYU MERICIA L'AVOY STOP WALDORF L'AVOY
DAVID MARRA'S MARRIL SHLEINP
WALDORF VELETALADY MARRIL

רנה

נד

FORM 4
1014
4400

174

מרכז לעניני חנוך

MERKOS I' HASYDNEY CHINUCH INC.

CENTRAL OFFICE
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 12, N. Y.

ב"ח, י"ח טבת, ה'תשי"ח
ברוקלין

הרה"ק ורה"ח אה"ק א"ח נ"ח וכו'
מסודר ג' ע"י

שלום וברכה

נחשבו שלום סמכניו מיום יו"ר י"א וי"ב טבת, עניי פורים לשתיים כבר נשלחו, ומסכים כאן - ח"ה, כנראה, מסני אירע לה א"י עם איש אה"ק וזמן מיום קום א, ואסרו שמר מסתובבים אינו בעיר ומסני אינו יודע מאומה אודות קנין כזה. - כן נסדר ג' חשיך לנפגם ומ"ח, ולשלא ש"ן ע"י

במס קבל כבר בינתיים העתקה של שירא ובוטבאן לבלאיסק ולרנן סקרב, ואחרי כ"ו, תקופה, כי המענוה בניחוחא אבל בחוקף מדאי, חזן חז"י בירו יאליה, לעקול טימטיכו בעולתם-במכום מער כאן וצור יוסיטו ע"ה העבודה באטריקט, ובמס ימצאו אנשים ודרבים חיד שלח להרביז ע"ו את כו.

רוחא חני על מי חתכני חר"ל ע"י טחוק ביומר סיבקר באטריקט ויסור עם חס כל בעבודה על חקולת: המאמיים-אחרי סיטר חקול"ם עם ג' כ' רזוינט, חנה חקורס בול יעובח, ובננין המערכות עם סל ב"ן קת במינחז מחנו - לכאורה חושיל ע"ה של יוכל לבוא במקנה למל אסרו לו בעור סודר כמבא - ב"ן - להתרבר ע"ר עניניו עם אנשים המרדיות, ואם לנסור עם ב"ן קת או רק לתחיל ולביטם אח"כ במקומם - במס יראת במסך חרבור עם ב"ן להיוה צר לנטוח, ובכל אופן-י"ח ירצון ט"ח"י בפעלה ברולה.

מחלים קת ח"ה עם קרן העולה דטיקאוו ע"ר קור, כמו טחנו אטקרי, לע"ק טחנס ע"י סניינה חקניב להם, אבל כדאי ה"י טיטלה בח"ר חקניב כדל לכאן וי"ח"י הן וסולן, כיוון שלעמית נחשו אעלה חרבר.

(חקניב חוס חייך להיות כולל בחוכו ג' מחקוקת כלליה, כחובות על בלי-זנות סינתיים, כדי חתי' האשטרוה להחמס עם אחר סחם זולת מחתרים, ואלו חנו א) דע"ה מחמס קודרת, ג) חקניב להוצאות חמס שח"כ (ח"ן חרבל ברול סנייה חורט סיחחיל כו אח סוח חקניב). ג) חקניב חמכמס חקנסק לענה חקניב חררט, כדאי גם אחר בגליין סינור חתינה יריקות מסטימיות כנון מספר חולטידי, מספר חומכים וכו').

מס"ב שא"ס נוסלים ברוחם סאי קבלה סכ' סקנה ססני - חנה נא ונח לחודיע שא"ן זה שלא מסורר טעושי ומרוב ספררוה חקניב, וכן חוללות חלבות, וחי' כאן טיבה לנחמ"ה רחם כלל וכלל, וכשי"ש עקם סני' חניי חקניב לענוה על חסר, ובקו"ח"ה חקו"י עמו"ס יקנו כל סמכבים חמקניב, ח

כן, למי דקחי, אינן להם לחפזי סמכב חללי וכו' במי חמפרות סכחזוה.

א"י חררו"י לחקור ע"ר האשטרויה לחשיך דעינוי כנימה לברנלי-והננירוה עם סקובות של סרנסה ומנוח וסם חבור חרריי חולך ומסרבה.

מסרואי חוה אשר יפררו בכ"ר סנה חב"ל חלוקת חש"ם בפרטום חמכיים, ונספס"ה בחוכרה כ"ר סנה ח"ח"ה, ומקוטנו לפרר גם כאן כנ"ל, וזג לעורר סמ"ה לעשות כזה.

במס במירלואו חכל כעורה וירייע ע"ו, כן סחו סוף דבר עם חקס חני' עם (ח"ן חמנה).

בברכה העולה רבה וס"ח כל החבורה ח"י
הע"ה חמכיים חמכיים
חמכיים חמכיים חמכיים
חמכיים חמכיים חמכיים

רנט

נט

Signification des principales indications de service tracées
présentées sur le titre de l'adresse

Form. 962-P&I
74, U.S.A.

GRS/45

FR227/ACH56/17 BROOKLYN

45 16 2355 -

D. = Urgent

PC. = Accord de réception

RP. = Réponse payée

TC. = Télégramme collecté

MP. = Remarque en main propre

NY. = Expédition payée

NAVY. = Remarque adressée pendant la nuit

SOUL. = Remarque exclusivement pendant le jour

OUVERT. = Remarque acceptée

Titre et date

" VIA MACKAY RADIO "

BYOM NANILOLO NIFRAT MAAMOD HOCHIN ATEM YOMU KULONU LHSCHAEIK BILONO
DCHAYO ALIHEI ANAVAS HASHEM ANAVAS HATOIRO ANAVAS YISROEL DEULO CHAD
VASIVO LEILA ULKANEIL BIRCHOS NAVAWE SHETORREIK OLEINU KULONU MSIEINU MAL
NANILELO BIVROCHO MENACHEM SCHERSON MITUYOI LEUDOR BANAL LONOL ANASH .

175
175

5293

RABBY GIMMERTENT
VILLIERS LEZ-LISLANS PARIS

WESTERN UNION
INTERN UNION

ס

Tel. President A. | 5022
5-1 | 4422

777

מרכז לעניני חנוך

MERKAZ L'ONUYUNEI CHANUCH INC.

CENTRAL OFFICE
777 EASTERN PARKWAY - BROOKLYN 15, N. Y.

כ"ה שבט תשס"א

הרה"ג והרה"ח הא"ח אי"א נז"מ וכו'
מוהרב ג' ש"י

שלום וברכה:

במענה על סכתביו סי"ז וי"ט שבט:

ח"ח על הבשוא"מ, שלע"ע, הסכיסו על א"חק, ובסמך במסך
הזמן, כשיכניסו גם חקציב אפריקא בחשבון, יהי'
אוסן למלאוה גם החסר ל"עק בהנ"ל. ועוד תזון למועד,
ולר' החשועה.

החקציבים בעתם נחקבלו, לדעהי כדאי הי' שהרה"ח כו'
הר"ס שי' ליבעראו יגיש חיכף מחדש, ובאופן שלא חוחלש
בקטחו עתה ע"י מענה השליליה שקבל.

זה עתה נחקבל סכתבו סכ"ב שבט-ואחכה לסכתבו מהיר
המודיע שנסחרר הענין עם מר חסקין, ע"ד האספה אכתוב
ימים אלו ביחוד.

במ"ש כל תכונה חיי
ודרכי רצונה
ונחם שני א"א סאן

דלא

סד

Von 00

5277

LT RABBI GORODETZKY
BOITA POSTAL 306-04 PARIS FR

LE POST EST GRATUIT. Le service des adresses est réservé à usage
interne et ne change pas d'adresse sans avis.

TELEGRAMME : voir **WESTERN UNION** **STERN UNION**

PSN62 BK BROOKLYNNY 21 5

■THEY NESIOSEI LEMAROKA ZOLEICHO UBETACH YETALAGREIF
LEKAN KSHEYISA UBEBIOSEI LESHOM BIVROCHO;

■MENACHEM SCHNEERSON■

5233

RABBI GORODETZKY
3 VILLIERS LEZ-LASCAUX PARIS

LE POST EST GRATUIT. Le service des adresses est réservé à usage
interne et ne change pas d'adresse sans avis.

TELEGRAMME : voir **WESTERN UNION** **STERN UNION**

רלב

סה

RABBI GORODETZKI CARE VILSHANSKI
A9 RUEBICHAT PARIS16

5283

114
PARIS

EX POST AND QUANTITY OF PAPERS AND AFFIXING OF STAMPS IS WHOLLY
THE RESPONSIBILITY OF THE ADDRESSEE

TELEGRAMME : via WESTERN UNION

STERN UNION

PSW92/9 BROOKLYN NY 22 9 1423

WISH SUCCESSFUL TRAVEL SATURDAY NIGHT MOROCCO AND MUCH
SUCCESS HIS WORK THERE BLESSING MENACHEM SCHNEERSON.

1082

רלה

MT RABBI GORODETZKY
16 PARIS 20

PCF157
BESAKOSHO LIMBOR LEANASH BIRCHAS KADOLAS HATORAN
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARIONU WE

סו

UNION

LETTRES TELEGRAMMES ET DES TELEGRAMMES EN MARQUE

TÉLÉGRAMME 19

LT FIBBIS CORODEIZKY

LIPSKER RUE DU DISPENSERIE

LE PORT EST GRATUIT

REKNES

Signification des principales lettres pouvant figurer en tête de l'adresse

<p>DA. = Urgent.</p> <p>PC. = Accord de réception.</p> <p>MP. = Réponse payée.</p> <p>TC. = Télégramme satisfaisant.</p> <p>MP. = Remettre en autres langues.</p>	<p>XPx... = Expres payé.</p> <p>TMS... = Télégramme multiple.</p> <p>GP... = Poste restante.</p> <p>Obvert = Remettre ouvert.</p>
---	---

Indications de service

Mod. 20 - communiqué par

ORIGINE	NOMÉRI	NOMBRE DE MOTS	DATE	HEURE DE DÉPART	MONTIONS DE SERVICE
2018	BROCKLYN NY	93	20	20	SH = VIAMESTERNUNION

WORRIED NO LETTERS HOPE ALL WELL STOP HAPPY

PURIN BLESSING = WENPACHEN SCHNEERSON

5293

RABBI GIMDREYER

VILLIERS LESLEZ-LAS VILLE

WESTERN UNION

BRUCKLYN NY 67 1400 15

EMHYODA SHEZEE NARARA CHADONREY ADREN WARDAN LORAN

LUTER WERDEF WENPACHEN LEJ CHADONREY WARDAN

LEAD RIFERET AVRONOH NATUREN AVRONOH RECHETET

TEREN MERICIA L'AVOIN STOP WARDON

DAVID WASSOYS NADIL STOP WARDON

WASSOYS NADIL STOP WARDON

רלד

סז

LT RABBI GORODETZKI 80 STANTOINE
PARIS*

5176
PARIS

LE POINT EST GARANTIE Le service peut différer en
raison de la situation de la poste.

TELEGRAMME via **WESTERN UNION** **TERN UNION**

PSW070 BK BROOKLYN NY 22 21

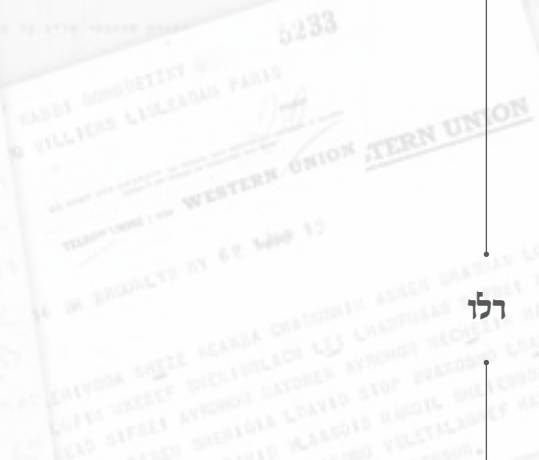
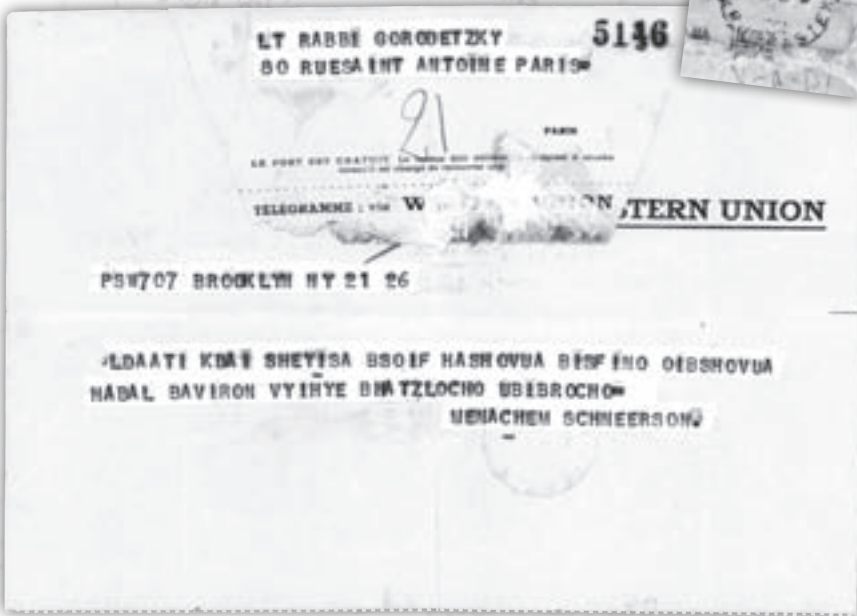
*BVAKOSHO LHSVAED SPURIM VOAM BSHABOS DHESORRUS MYCHEDES
- LAAVOEDO DCHENUCH BYIRAS SHOURIM BVIRCHAS PURIM SOMEACH
- MENACHEM SCHNEERSONE

רלה

MT RABBI GORODETZKI
16 PARIS 20
PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KADOLAS NATORAN
LEVCH BIPRIMUIS CHASHEI DVERESIO SHMARICHU LE

סח

רלו

סט

RABBI MENACHEM M. SCHVEERSON

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HY46163 3-9250

סוּחַם סַגְרָל טַיִן אַוּמַסְטַרן

ב"ה, ה"י ארר טני, מ'חסי"א
ברוקלין

רמ"ג וזמ"ח ח"ח א"ח נז"ח וכו'
סוּחַרְב"ג ש"י

שלום וברכה

בטענה על אמריקה שלו שנתקבלה חיות, הברקה לוי

לרמתי כדאי שיבט בסוף השבוע בסייג או בשבוע הבק"ל
באירון, ויהי' במעלה וברכה.

גם זינחו חיי' שאלת אומי ברבר נביעתו, ועניתי לה שדעת
יטע ביום ג' ויטע בסוף השבוע בסייג, נסיעה באירון, אבל אם לשי רקחו צריך להשאר עוד ימים אלו
ויכול לפקול בזמן הזה יוכל להשאר ויטע באירון בשבוע הבק"ל.
וזנני בואל ברבתי שח"י לו נסיעה טובה וכשורם ויבוא צלחה.

מכתבו סט"ו ארר טני נאקבל חיות, ולפלא שמינו בזמן שרמ"ס
מנעקת נאקבל באמריקא, וזנני סקוה, כי בימים אלו יתקבל מכתב
סוּרָם. ואם לא כתב עדין על"ג יחשוב חסי פרקים.

בטח קבל תקושרם לפורים.

ברכה ב"חזר על ארר טני

רלו

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KASOLAS HATORAH
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU LE

עג

5113 d'annoncer
Rue St Antoine
LY RABBI GOROSETSKY
80 STATIONNE PARIS

TELEGRAMME via WESTERN UNION **WESTERN UNION**

PSV256 BROOKLYN NY 23-15

"LIUSOIR LECHOL ARNASH STOP LECHAYIM LECHAYIM VELIVZOCHO
ULEHISOIFERERUS BENATZLOCHO BEHACHZOKAS HAYAHADUS
VEHARDOTZAS TOIRAS HANIGLE VEHAVHASIDUS"
'MENACHEN SCHREERSON'

רלה

עד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

NY 404th 3-9250

מנהל מועדון שניאורסון

**בית, כיוון חסון תשי"א
ברוקלין.**

**הרה"ג ותלמידיה הגדולים
קובץ בציצ וכו' סופר בניסין שי'**

שלום וברכה

הנני מאשר בזה קבלת סכמתו, ש"י חסון (ב' סכ' מו' חסון, וי"ט חסון, שסנ"י כספנות נחשב הסנה עליהם ע"י עמך, ואחרון אחרון חביב, הנני מחיל כספן שכותב בסכ' ש"י חסון, ואגיד בזה ברכתי ליום חג סוכות של כנס שלום דרובערשניום ה' העבר, שיהיה חולך וגדול כגד סוכות וחזרה אור וסאור שכתוב, וזוא וזוגי חתי' יראו ע"י ובשאר ילדיהם ש"י רוב נחח ועננ, איריטן נחח הטרירטן נחח, וכירוע ספנס כ"י סויה ארסויר, או רעק אויבערשפער בליגס נים ק"ן בעל חוב, ואלו חובריים בחנוך חכש, אשלו ז' אש, רעק אויבערשפער א"ן ז"רעק א"י קנעק קינדק, ש"שבעו סנס רוב נחח בכל הפרטים. ycy.

ב) כסח כשי"י חרשות בנוגע לנסיקסו למארקא, וכן בנוגע לנסיקסו חריס ורטיסו יודיקע, וחבל על אשר סתקב חרבר כנס, בכלל, א"ו נים ק"ן וקונטנט וק' שביכ חרונינס וחסרריס רואים שסתקב כ"יכ ביאח כחיר לעס.

ג) בנוגע לבקור סרה סרגולית באחיק חיו, סנה כסבו לעס, ובנוגע לחסרטיס, עדין לא חיי בכרי שיקעש לתודע סתקעש כנס.

ד) כסח ח"י סאסר ג"כ כקונטנז עיר יב' ז"ג' חסון, וכסנתנו ספון, יסלה לכאן חקק סחחטיס.

ה) סכאיב למאר, סה שלחתי כל ספונים ורדויר עס ביכ חרונינס ולסרות סה סכחיר חרירי, ככ"י חור כגודל נחיצות חרבר, חנה, לעיק, סכס"סו רק על סכנס ספנס ב"ח, וכל חקוה, סכסעך וסן לא רחוק חנה יעלה בירו לחזור עוחים על ספונים ולחנריל אח סכנס כע"י וסן חעבר. וכ"י וק"ו בנוגע לחקבורז כוסן סחח סחחחחחחח בחתיר, וכסח וס סכ"ינס אשר חסנס על סכנס ספנס ח"י זה כרד חררה, אבל לא ססורה לרעס, וסוה חזר ג"כ כ"ינס וק"ו בנוגע לחתיק וכו'.

ו) סה שכותב עיר עכורה סרקה שסאניח, חנה ספנסו שלא לקח א"י לא אח כסלע ולא אח חריס ליספסער, כ"ו סכ"י-חקבורז ח"י סרקה חררה, אבל חקוה, סכ"ן א"י סכסאיס ככ"ינסו יסאנו בססלנו סחחטיס לחבורז סרקה שסאניח, וק' א"י לא ח"י סקיריח סכעיריח, חרי סעקנו ס"י כ"י סויה ארסויר, או אוזקרק וברריס א"י כקסער ח"י ז"רעק עיריח.

ז) בנוגע לחסווייס, עדין לא קלתי יריקע סנס, וכסח יבוא וכו'.

בברכת חס"י ארעלעך ז"ל
ויהי חס"י ע"י חס"י

REF 157
BESAKOHO LINDOR LEANASH BIRCHAS PRASH
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYENESIO SHMARICHU ME

רלט

עט

LT RABBI GORODETZKY 80 STANTOINE
PARIS*

5104

Jahlan *21* *JAMES RUE*
LE FRANCAIS EST GRATUIT

TELEGRAMME : via **WESTERN UNION** **INTERN UNION**

PSW50 BROOKLYN NY 16 29

NO LINSOIR LANASH BIRCHOSI LSHONO TOIVO TIKOSEIW VSEICHOSEIMU
MENACHEM SCHNEERSON

דמא

LT RABBI GORODETZKY
16 PARIS 20
NO LINSOIR LANASH BIRCHOSI LSHONO TOIVO TIKOSEIW VSEICHOSEIMU
MENACHEM SCHNEERSON

פב

RABBI GORODETZKY 43 STANTOINE PARIS-

5095

Via WESTERN UNION

PSW615 BK BROOKLYN NY 16 17 646P

AGUT YOUTOV HISVAADUS SHEICHO SHACHLOTOIS TOIVDIB VAASIYO
LEEILO BIVROCHO MENACHEM SCHNEERSON.

גוס י"ט התקצ"א מאג דהגא"א אגות יערה אלה
זכ"ה (א"י)

רמב

פג

PARIS 20
1951
RABBI GORODETZKY 80 RUE STANTOINE PARIS 4

Signification des principales indications énumérées
pourrait figurer en tête de l'adresse.

AR	—	Adressé	EP	—	Expéditeur privé
AE	—	Adressé en poste	EXTE	—	Expéditeur externe
AC	—	Adressé de destination	ANAL	—	Adressé anonyme
AP	—	Adressé payeur	ADL	—	Adressé de jour
PC	—	Programme particulier	ST	—	Service spécial
SP	—	Service spécial			

VIA RADIO-FRANCE

FI 235 9E2356 RE/RG333/T1362 ORD BROOKLYNNY 20 5 2044
BETACH NOISEA BAVIRON GOOOL VERASHIS ITEN NESID KESHURD
VEHATZLOCHO MUFLOGO BAAVOIDOSE
BIBROCHO MENACHEM SCHNEERSOHN

רמג

צ

99E of destination
H Bzernk-vanob
A Vite Paris 82
Le 7713152

LT RABBI GORODETZKY 30 STANTOINE PARIS

5190

PARIS

LA POSTE SEUL GARANTIT LE SERVICE DES TELEGRAMMES ET TELEPHONES A MOINS
UN PRIX DE 10 FRANCS PAR MOT ET PAR MOT

TELEGRAMME : via **WESTERN UNION** **ERN UNION**

PSC119 BK BROOKLYN NY 20 10 505P

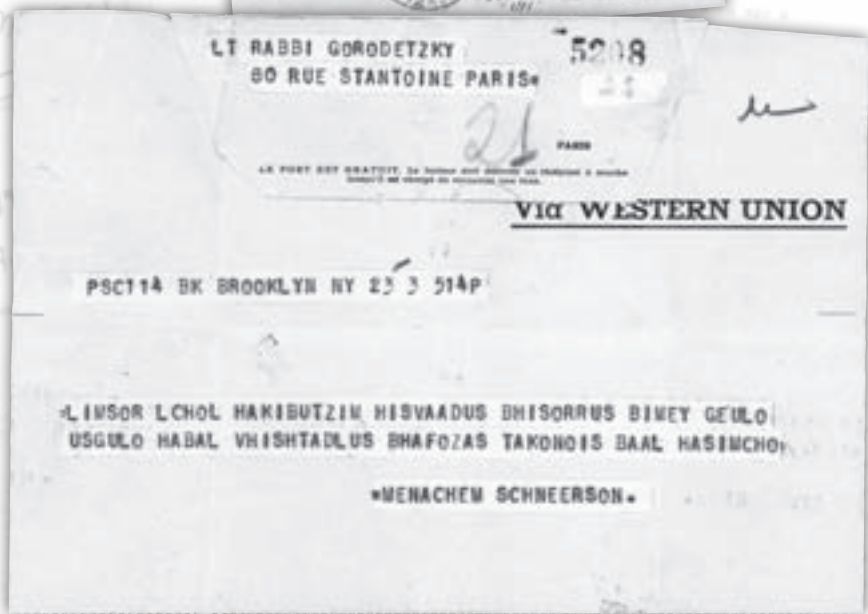
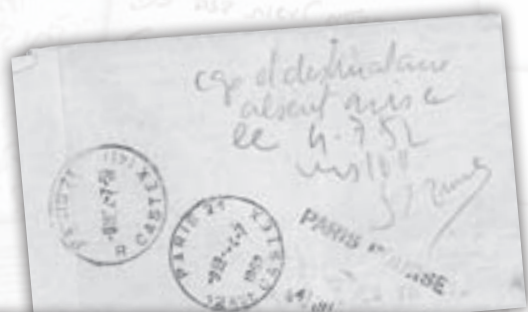
LEINBOIR LOHOL HAKIBUTZIM BIVIRKAS PURIM ULCHARBOIS BSINOHO
VEOTRO TOIRO ULTAMSHICHON BICROL HACHONO=
JENACHIEH SCHEERSON.

RABBI GORODETZKY
5 VILLIERS LEZ-LASCAUX PARIS
5233

TELEGRAMME : via **WESTERN UNION** **ERN UNION**

רמד

צד

רמה

LT RABBI GORODETZKY
16 PARIS 20

PCF157
BESAKOHO LINSOR LEANASH BIRCHAS KADOLAS HATORAN
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARIONU LE

צט

Rabbi. *Soradelya*

711000/BR104

REGISTRY 19 18 1904

LT. RABBI SOBOLITZKY EITZEL GUSARY FRIEDBERG 22

TELAVIV

SOIDI TZELEICHO LEBOMO TOIWO TIKOSKIV VIZICHOSEIN SHATZLOCHO

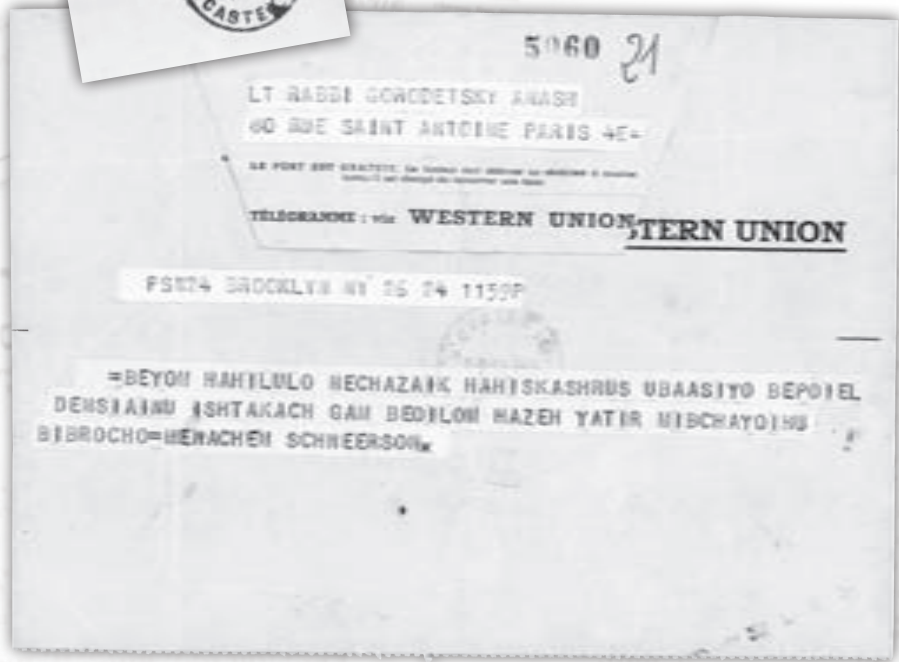
NYFLOGO BNDASKOMUS

REHACKEN SCHNEERSON

1007
10020
29 J.

רמו

קו

רמז

LT RABBI GORODETSKY
16 PARIS 20
MAY 22 1953
RECF157
BESAKOHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KADOLAS HATORAN
LEVCH BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARIONU WE

קיא

US111

UIW/UR375 ECR20 BROOKLYN NY 13 18 1159

LT RABBI GORODETZKY FKIERBERG 22 TELAVIVISRAEL

KABOLAS NATOIRO BSINCNO UBIPWNIUS BIVROCHO

MEMACHEN SCHIEKSON

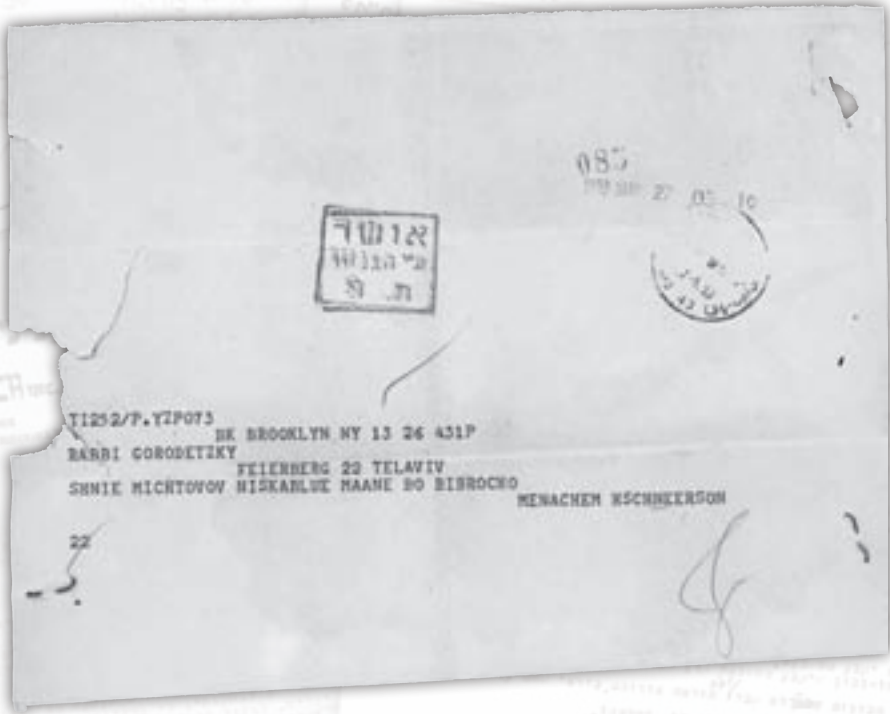
CFM UR375 ECR20 LT 22

E

רמח

קיב

11252/P. YIPOTJ BK BROOKLYN NY 13 26 431P
RABBI CORODETZKY
FEIENBERG 23 TELAVIV
SHNIK NICHTOVAV NISKARLWE MAANE BO BISHRACHO
MENACHEM KSCHEKSON

22

7012
מ"ה תש"ס
ת. ש.

085
27.05.10
Circular postmark

רמט

MT RABBI CORODETZKY
16 PARIS 20
MAGASIN VIA MADRID
PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KADOLAH HATORAH
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU LE

קיד

Rabbi Gorodetzky

אוסר
11111111
9 ת

71297

LT NARBE GOODETZKY
BROOKLYN NY 16 12 458P

EITZEL AZUSAS CHARAD FEIERSBERG 22 TELAVIV
SHASH DIFRAT SHEYERANVENU DOJT SYIYED EXEIS STOP LKONLIN
EITZEL ZEVIN BIDVAN NACHINDCH SHEKOSAVTI EILON
ULSHREUTZALMAN VLAASDIS DOJT INREAI NIVROCH
SHRACHIM SCHREISSON

22

5293
RABBI GOODETZKY
VILLIERS LEXLESDAN PARIS

WESTERN UNION
INTERN UNION

קנד

LT RABBI GORODETSKY ANASH 80
RUE SAINTANTOINE PARIS 4-

5164
PARIS

WE PIONEER OUR COUNTRY: We demand that all nations be made to realize
that we are the people who have made the world.

TELEGRAMS: via WESTERN UNION **WESTERN UNION**

PSN755 BK BROOKLYN NY 24 15 814P

LEPURIM SOMEIACH BEHISOIRERUS LAASONS TINORKOIS UGEDOLIM
LETALMIDEN VELETALMIDOIS MORDECHAI VESINCHO POIREITZ
GEDORIM VEHALOMDIS-BENACHEM SCHNEERSON+

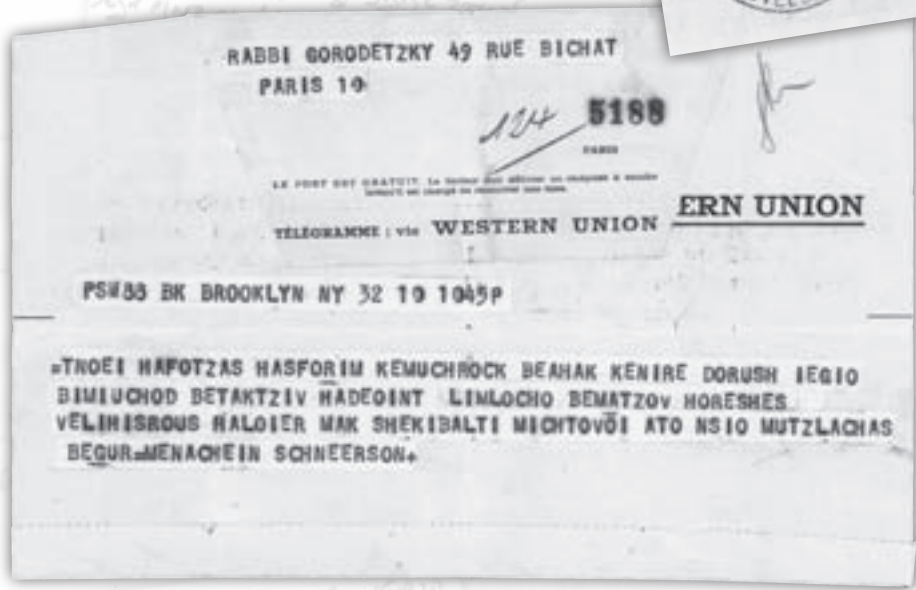

דנא

10175
LT RABBI GORODETZKY
16 PARIS 20

PCF187
BESAKOHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KADOLAS HATORAN
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARIONU WE

קלב

אור ודרכה!
 אבנתי בקונס, דברך זה הוסיף לי
 אהי אהבתי עי' קולך הניד דאורתי והנני זה
 כחובבי עיני אהבתך המשתלשלת בי פנימי אהבתך
 לאהבתי. טעם דאבנתי בקונס, ובימים נתקני את אהבתי
 (אם התינו אהבתי) לאהבתי את אהבתי
 אהבתי אהבתי, כי צדקת עניני דמות אהבתך קנאית
 ואהבתי דהשתלשלת. יתקן כן את אהבתי אהבתי קנאית
 בשל הסדר אידך את וינצנצ, את האהבתי קנאית
 ויבאה את וינצנצ, אהבתי ית' אהבתי אהבתי את אהבתי
 דאבנתי בקונס, קולך הניד דאורתי.
 אהבתי

1780 3
 1781 112
 1782 112
 1783 112
 1784 112
 1785 112
 1786 112
 1787 112
 1788 112
 1789 112
 1790 112
 1791 112
 1792 112
 1793 112
 1794 112
 1795 112
 1796 112
 1797 112
 1798 112
 1799 112

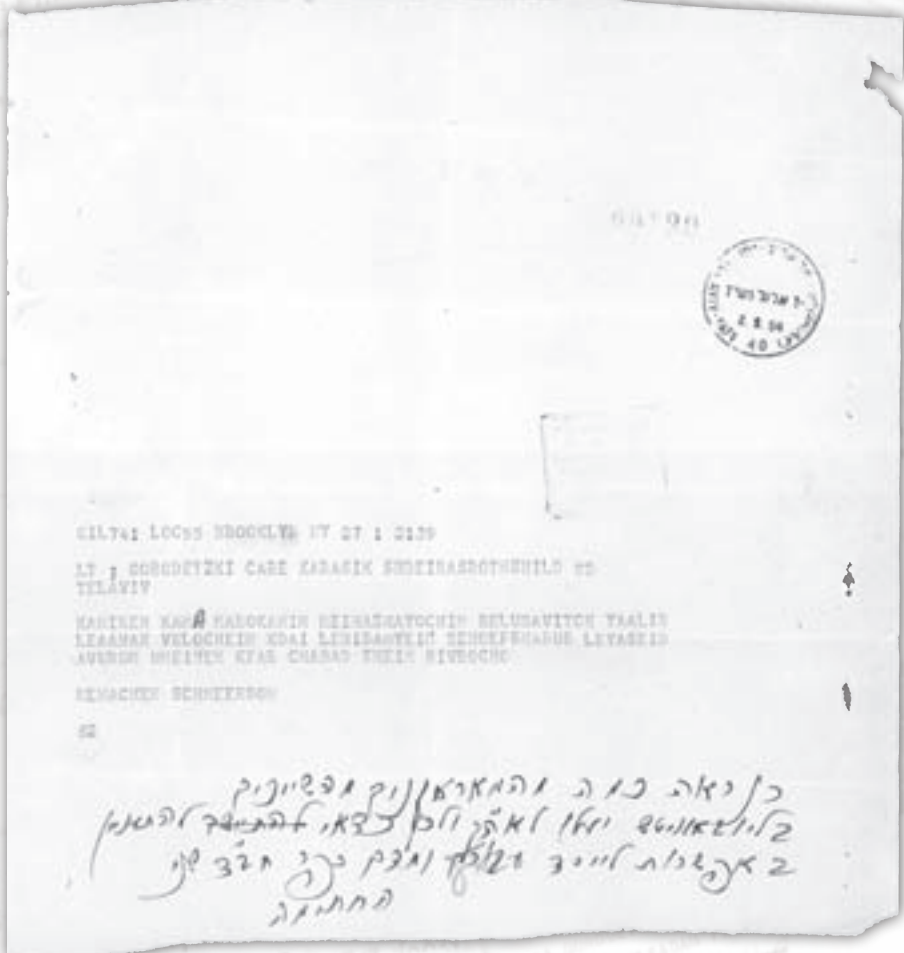
אבנתי בקונס, דברך זה הוסיף לי
 אהי אהבתי עי' קולך הניד דאורתי והנני זה
 כחובבי עיני אהבתך המשתלשלת בי פנימי אהבתך
 לאהבתי. טעם דאבנתי בקונס, ובימים נתקני את אהבתי
 (אם התינו אהבתי) לאהבתי את אהבתי
 אהבתי אהבתי, כי צדקת עניני דמות אהבתך קנאית
 ואהבתי דהשתלשלת. יתקן כן את אהבתי אהבתי קנאית
 בשל הסדר אידך את וינצנצ, את האהבתי קנאית
 ויבאה את וינצנצ, אהבתי ית' אהבתי אהבתי את אהבתי
 דאבנתי בקונס, קולך הניד דאורתי.
 אהבתי

5233
 RABBI GORODETZKY
 6 VILLIERS LEXLESAN PARIS
 WESTERN UNION
 ERN UNION
 PS#88 BK BROOKLYN NY 32 10 1045P

רנב

קלה

011741 LCC55 BROOKLYN NY 27 1 2129

LT 3 0080212KI CARE KADASHIK SUDZINAROTSHUILD 20
TELAVIV

MANIKEN KAPU MANOKANIN BEIHADAVOCHIN BELUNAVITCH YAALIN
LEBANAN VELOCHKIN KDOI LERIDAVYKIN SCHNEFENHABUS LEVASSID
AVERON SHEIVEN KYAR CHABAD THILM NIVDOCH

REMACHEN SCHNEERSON

22

כן נראה כוונתו והאיראון גופניו
בנישואים ואלו אהיו ואלו כדאי להגיד
2 ארצות אינו נלמד וגם כפי חזק
מתחיל

קלו

רנה

קלז

343

1954 SEP 17 18 35

Y306 BROOKLYN NY 17/16 17 5031A
RABBI GORODETZKI HOLON EISHEL TELAVIV
TOIV LOKACHAS KOL HAC HACHASIDUSCHICHECH
WEACHASIREIN KIBRISHOSON RESID BENATELOCHO
MENACHEM SCHNEKSON

VI

תל

קמב

וואנדערעקל - האריי

RABBI MENACHEM M. SCHWARTZSON
Lubavitch
775 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11208 3-8228

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

חדוה אהרןסון אשכנזי
ברוקלין 2

הרה"ק ווארשיה אי"א 12 יוני 1952
בבז פארברייטן זיי

כ"ה ט"ז שבט תש"ג
ברוקלין

שלום וברכה

מאז אנוי קבלה סתכל'ו ספרוקס, אפברקיס סנייטקס זביאטו זאראיי, וזה פאך נאם סכתבו מרי זכס, ונאמיס אפברק ברויס אהילולא יאראט עס תזיר זיי ויחיל זוכות בעל אהילולא זעליח, סימחיסו כל תקעוסיס על צד היותר טוב, ונסם נפשוט סכסו-סיח'ו סבוסיס גדולים ויכללו לקחא אפברדא בכל סקצוסיס, מחמיס לשאישו סעל אהילולא, כפי ירעס סמאק חיו, חנה לפני וסן זיי בריאות מר זיי ס'לע כבען, וחקוסי סלעקס זאב, אלא זשינטי יודע אפב עס, כיון שאז סמלא סקוסו ס'לע ח'זיר קחא, זכור'א קוסר אזא קליסור יאר עס אפיק חיו זבימלא יודע לו גס קיד ביאט חזיל לערנס זאבס, בכל זאפן, בורא' ינצל ספרואו עס זדיר כהנונג לכל סקסור'א, ונא חיי' קירוב חלבנוח-מרי כראי לנעס (אנשעקס) אפזיר'א חנעק סכלי'א, עזר קיד חזוה סעקע חזיל עס ספלונט סזונת סזונת לאם סכנס קצוב מרי זאג סכנס-כארזאז'א-סחנכנס לקוסחם ס'אף כ'י כהנבלוה ירעוה סחנונג זאנבל'א סכזיל קצי' ארץ ישראל זביז'וב' מרי י'ס סקוס לומר סנס לייובאז'אט ס'לע חזוה קיד חזיל סח'ו ס'י כון, זבל'א קסו קדיז, אכל כיון סלא זיי חרי' כוסן חזוה כארזאז'אב לא נכנסתי כארט'ס, ס'לע נאזרסנות סחני' חזר'א על חרבי'ס קוצ'א, אף סברכ'ו סל מר זיי כעקליס כסו ס'ו, חרי סוצא כסח סקסיס למא ס'אס צריכ'ס לחיות אפככליס ולא נחני'ס, ולכל ח'זור לא סקכליס ולא נחני'ס-ככיו יאחי' זאזאר'ו חרבי'ס סקוקיס זכור'א.

חרב לוי זיי נאקבל סכתב קצר, סובר עס זיכ לייובאז'אט ספרוקס (אינז ספרס ס'אס) כהנונג לחוכן זעקו לר ס'לום זיי זמכזיר זאקעקס לנייל, זכסח רעז זיכ זעקע זו אף סכתב או קעיס בקיס, זכנראח סלעסיס זיינז נרנע לסוקל, כ'י זיינטי רזא קדיז חוקל כהאז'אז, זביאט סכל סרבר'א ס'לע כעלי ירעס חיק'א זיח'א סכונע, זמוסק'אס סכסח אנויס זאב ירעוסי'א אינז ס'א, זאף זיינז ס'לוח זכסח כראי לנא כהאיקוה ס'א חן סרנס חן סאל לייובאז'אט-אכל ס'זונז קיד סכונח כהנעק, י'ס סקוס למר זיזא סכרו סמוקס-כהנדרוה זאנבלוה ס'לע זאפסר י'זור סמנו.

בורא' יאזקרו ברוס אהילולא י'זיר סכס אפזיל כרבי' ונס י'סוסו כעקוסיס לפני אהילולא זאזאיי'ו, זיקורר בעל אהילולא זרר על כל סלוקסיס חלק כעניניו זמסורז'אטי, להסיק לאם רוב אעלחא כעקסוסיס, ס'לע אעלחא כעניני'אס חרסי'ס, ולכל לראש נאח סזירוסי סכל י'ז'א זיח'ו כערי'אז אנונג.

ברכה ז'אחא
[Handwritten Signature]

כיון סלפני וסן קצר אפזינו חלסי'יס חרסי'ס ספרוקס לחוה כרונא, זכל חחלוח קלח, בורא' למזר לקורו-לחזן עניני'ס זארבי'ס, זיח'יסו ס'לום, זלסרוה אנהאס על קחא-לסרו קככלס קול, כסקא כ'א, ז'אז ס'לויס י'ס סקוס זאקוה זי'ככלו ס'אס נאח, ז'אחי על סכזיב כארט'א גס קדיז.

MADE IN U.S.A.

רנז

REF157
BESAKOSHO LIMON LEANASH BIRCHES
LEVOV BIPRIMUIS CHASNEI DYENESIO SHMARTONU WE

קמט

LT RABBI GURJDETZKI
80 STANTOINE PARIS

21 5186

PARIS

LE PORT DE DESTINATION DE LA LETTRE EST DÉTERMINÉ EN FONCTION DE LA DATE

TELEGRAMME | via **WESTERN UNION**

ERN UNION

PSM46 BK BROOKLYN NY 67 7 632P

•MIFNEI BRIUSOI NITZAR MESHAZAR LOWDI LPARIS AVUL HIVRIK
LNOCTHM BIMEFROT LPARIS UBIKSHOI LAAMOID AL HAMISHMOR STOP
TMEIHANI SHELOI ONO KATAR AL MIVROKI STOP IM NITZROCH
YISKASHEIR YUSHUR IM SHAZAR TELAVIV VITKIN 17 VEIM BODJATOI
SHEGAM MIKAN AVRIK YODIEINI BIFROTUIS STOP MHAYESHIVO
MELBOURNE HIVRIKU SHESHUM EFSHURIUS RECHUIKO LIFOL
SHEYEKABLU EIZER UBIKSHU LHISHTADEIL DPARIS VEONISI SHEHITM
YAVRIKU YUSHUR LROYAL MONCUEUR BIVROCHU •MENACHEM SCHNEERSON•

5233

RABBI GURJDETZKI
8 VILLIERS LEZ-LASCAUX PARIS

TELEGRAMME | via **WESTERN UNION**

ERN UNION

רנה

קנא

1	WESTERN UNION	2
3		4
5		6

WESTERN UNION

7	8	9	10
11	12	13	14
15	16	17	18

19	20	21	22	23	24
WESTERN UNION TELEGRAPH CO.					

WESTERN UNION TELEGRAPH CO.

2/3/55 VIA MACKAY RADIO

LE ZALMAN SHARAF
VITKIN 17
TELAVIV (Israel)

ATO HIRKABNIL NICHOTVOI NITZANER SHUKINETO BVNIS HAVVOO UNITONKINI
SIERTUOSOI MOIVO UNKILINO VICKVASSIKI TOIV BOZE KEMO PFI NAMATTOV
VIHNUBON HACHORNI HAPAROND LBAATI NOCROIN BIRMOID MEOID LINTONKINI
HACHORNI BVNI VECHINCH VEFEREN GAM HECROCH HOICHSCHUS KVOIDOI
SPANIS BVNIS HADIYEN YHNAHACHETO VTIKVOI SHERRIUSOI TARSHE NUSIO
ZU UNVADAI TOVI HATELOCHO BEANO INYKIN VIKEN GAM BOZE LINTVOIS
KCHAVITVIN HAHAYONIN CHITTO BUDITONO USOCHO LIRIKUS -

HEKACHEN SCHERSON

5233

RABBI SHIMON BEN
VILLIERS LILLESDAM PARIS

WESTERN UNION

WESTERN UNION

סד

קנז

גארדענקייט - פאריז

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
#770-666 3400

חנות סטנדר שניאורסאטן
ליובאוויטש

100 איסטון פארק
ברוקלין 12, נ. י.

הרה"צ זרה"ת א"י גוי'ס צופט
בני"צ סובורניא ט"ו

ב"ת, אדרי"ם ט"ו תשס"ז
ברוקלין

שלום זכרתי

אשר הנני קבלה שני מסמכים מלגונה עם היריונות ע"ד המגינות שלו, ואף שאינו ברור כיצד נכתבו אבל כנראה הכולנה טוב עם שירוש לפנס עובדים בפריז, ואזובן אשר זרק ביותר נסקנהו שאי אפשר להסכים שיחבו להתנזר המגויא ע"ם שליטת או הסרון כתבניות האמרו, ולפלא גם התנצה, ובפרט באופן כללי להימנע כ"כ, ותקוהי שיעלה בידו לתקן את זה עד כמה שאפשר, אף אם אפילו כמגינות אפילו נחתקן כדי צרכו טמט שאינו מזכיר ע"ד הקירח טמט יד קדש, כנראה עררין לא נגזרו במאלה זו, וטעום ששאר המגינים חסובים בהרבה יותר מזה, שקיפו ענינו הוא כרי לשפא את דעתו ולגרום נחיר לשפ"ם, וכיוון דעבר נייאא לנפשי, הרי כמא ינצל התפתלו ובמחשבת למוטת המגינים ומה עצמו לו שיחזוק להתיק ת"ו באספן מרש זה, וכנראה כוונתו לחדש השון, הנה כקשר עם המעלה המסארוטיל של כ"ו-הרי יש אפשרות שיחפד החרתו, וכמט צופד על המספר על אשר ייורד לו בצור פוצר אם יהי" שינוי בסדר הזמנים על מבי"ם.

אם יורוד אנתקבלו התרוננים במרינטי/בלתם-מסודר להורייעני גם כן, ותי"ת טראט.

במנוע להמאח בנילעך טרוצים למוכרם-טנאטא, שיחזבו באספן כתנוע להמחיר, הנה כמא המצט הראזונבילסער כעלי המיכלעך, ולמאורת יש מקום להסכים להמחיר וזה כנר כל ביכול(כיון שאי אפשר להצדום מקורים כמחיה הדרושה) לערך 10 או 15 לירם קאד ישרא"ל, ובלכר כמאמר כאן ייחמרו העל(מלכד המכבים של קצנו וברונתי להמכבים נר בניו של ת"צ ועד ככלל, או מהמחירים ירדו"ת התה, וה"ה כתנוע להמיכלעך הממכאים אצל הרב זוו"ג שליט"א כי איני יורד אספ"ה על זנין מכירה או מתנה, ובמכ"י האונת"ם המגי מסכים מלכתחלה, ואל בינתו אספ"ן.

ובמניין לענין באתור ענין, בורא"י יורד לו אשר אגייס כמאריז גילו ⁵⁴ במסגרי" דביהמ"ד לרנבים כמרי"ד כמא כיכלעך סחירות ושהם של הרה"צ ע"ה, ובמספן הזמן עלה ביד כנר הרב אברהם יחורא ט"ו מן לעבל רשיון ולהביאם לירושתי"ו ובממא"ם אצלו, וכנראה-כאנן שאין לה המכבים, ואיזה טעמים טמט אלי טעקט את אחראמאג"ם לעשות תפחה וכו" ולע"פ לא פלודל(הוצלת המפתח במכילו-לא כתל) אמא סודרי לא מנתתי להר"מ, אף ע"ד כיכלעך אלו ככרי ⁵⁵ א"ל העיקר ⁵⁶ א"ל, אבל אם היו סמור"ים שיה"ם לנכ, אאשר טמ"י סמאד"ה (אנכאפען) בזה, ובמסר"ם א"י באופן של מכירה, ואף מהמיכלעך ⁵⁷ המכבים סמור"ים וטעם מהצ"ב, ורובאד רובא טאלו טייטבט כמא התקנות, אבל כמ"ז כמחיר הנ"ל אאשר כראי לרכס ⁵⁸ זה כן.

מרד. נתקבל ד'הרמ"ג' ורנבים.

ה"שן משלימים כאן כמכ"ז כתנוע להמחיר ⁵⁹ כמ"ז צור, וסיקרו גם צו"ן אפריקא, יקטו כמא אסירות כמרי"ד ואח"כ באתי"ק ת"ו וכו". ובמט תתי" לו תרומות לזונט עם אותם המענינים להפנס אתם-או כמרי"ד או באתי"ק ת"ו והשיית יעלי"ם.

הציעו לי להתיק המסופסין לשטת האיטלקית, ואנניין לרעת הוות דעתו כ"ז, וכן אם הכנים גם זה בהמכניה שהציעו לע"ז ב"כ הרז. בענינים כאלו.

מבטת הצלחה ככל האפשר לעיל בעבודתו ככלל
מתוך בריאות הכולנה

Handwritten signature

סדא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

SECRETARIAT מזכירות
ב"ה, י" מ"ח ה'שס"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג וזרה"ח ו"ח אי"א נו"ם
עוסק ב"א וכו' וכו' מוהרבא"ג שי'

שלום וברכה:

החומר בשביל דער. שמירא מוכן אצלנו,
ובכל יום, החל מיום ב' העבר, הננו מנאפנים
למשרדו להודיע דבר בואו ומודיעים לנו שערין
לא בא, וכנראה מחכים לבואו בכל יום. עכ"פ
אמרנו להודיע מזה לכת"ר שי'.

בנוגע לחוברת "חשרי" (ובכמותה קרובה
לספר), הנה הר"ר שי' לקח עמו את הגאלי-פרופס
הראשונים והיום או מחר יושלח לו עוד כעשרים
גאליים (מחוקנים) וכן חשאר ער חומס כטי שיחקלו
מהמדיס כאן. והננו מאיצים במדיס למחר בזה
כיון שנחוצים לכה"ר באופן דחוף.

בכבוד וברכה
Ejlon
מזכ"ר

קפ

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NY 11206 3402

הוהם חסנדל שניאורסאטן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין 13 נ. י.

ב"ה, ב"ה הנוכח ת'שע"ט
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג ב"ה אה"א נה"ם קוסק בצ"צ וכו' ^א
סוחרבא"ג ש"י ^א

שלום וברכה:

זה מסן חרר. ק. עטסיש, לחבר קהלה היחודית בברלין, חתום
א"י. וכ"י שצא כחוב, כיון שהחרים הם במיטות במועצת הקהלה
הנה קפחתיים אש וכו' יחיים וכו'. וכן בנוגע לעזר הכספי שקבלה
קבלת מוקד מרבו"י של הקהלה באשכנזי (כספי תל"מ קאנפערנץ).
השאלה היא אם אפשר לעקול אצל תל"מ קאנפערנץ להקציב סכום
סכומים נחור חסיבת שנת"י כמביל חחרים ביתור, ושחפור חנה יוספר ישי
לוקר סיפור של חחרים במביל צרכים חרמים והתינוכים וכו'.

וח"ה אם יתקנין בוח ויורי קני.

בכ"ה
24.7.79

רסה

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHAS
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHUKATY

קפא

RABBI MEHACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 11, N. Y.
NY 11203

התאחדות חובלי שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטון פארק
ברוקלין, נ. י.

בית ה' שנת תשי"ט
ברוקלין
הרה"ב הרבית אי"ה נוי' פונק
בצ"ע סו"ה בנימין אלי' סי'

שלום וברכה

אשר אנני קבלת סכתו סריח כח עס האורף אליו, ואינו
כיר סמסורף-כאיוס ספוס י"ה' הוער אוווס רוצים לייסר, ואסער אין זס
נוגע כ"כ, כיון סבסס האסיס, סלו ח"כ ר"ה סופס לוסן, ככיא סוכס סוסכרס
סיכסס בו גס כ"כ ליובססיס, סררי סענין נוגע לקיוסס סל סוסורס
ולציורס,

כסיס סכסכו ס"הר עס הרב ס"י. אינו סוכס ס"ה נוגע,
ובסרס סינינו כ"ור, אס סניל י"ה' כעססו או סי"ה' ס' אחר,

כסנוגע לסכניס עכורס הוער, -צ"ר ח"י לסכוס עקס א"ך
לכסל איזוס נקודות כ"י, ובסרס ע"ר סכניסו סכססות ח"צוניס, סצריכ"ס
לעכור כל ססור"ס, סררי זס נוגע כ"ורס וכו', כיון סלוו סי"עסו
כסניסו, סרוב לור"י סקו"ס י"ה'ו כעניני ירסס ססיס וכו', וסלואי רק
לקו"ס ולא נרוק סוס,

דאי, י"סס אלו קבל"י סכס סר סורוסן י"י וסורופעליו
סכניס ארוכס סל ח"נוך כסנוגע לכ"י סר ססנוך אסר כסריסס סס, וכו' כ"כ
סכסלו כסניל, א"ס סל א"י וסן לעכור על סכסס לרס"י, ולק"ע סיני
יורע אין לסניל על זס, סררי כ"י ססס"י סכ"ר-א"ן סכסס כ"כ כססרס
סורוסן עקסו, ולקול ירסס סס סכסכו לו סססוס סכ"י ססיס, וס"י יורע
א"ן ס"ע"ר סררי רס"ה סכ"ן, וסל"ס סססורס וס"י סססו אל סססוס, ל"רין
י"סס, סוכרס, סוכס סקור סקור סוער לכסל רר"ס סססורס, ולסכורס י"ס ל"ס
ססס"ס על אחר-א"ס הרבניס או י"ס"י רס"י ער"י סקס"ס וכו', וסכסס ל"ס"ר
כ"י"ר כסססור-ססיס לסס סכסס ר"ר ער"י, כ"י"סו כסרוקס,

ז"ע סניקני סכס סלכססר, ססס"ס ח"י, סכ"י א"ר"ק סקל
צריכס ל"רס סססס כ"י, א"י ס"י"ר כסלו, וככ"י כ"י"ס זסן סס"י - י"ה'
רצון סס"י כעק סוכס וסכסלו ולכנין כ"י כ"י"רל כנין ער"י ע"ד על
י"ר"י סס"ר וסססו, סס"ך סססו ס"י"ס, סססו כ"י"סו וסכ"י, כ"ר"ס"י"ס,

כסרסס לכס"ס ככל סס"ר ולסל"ס
סוסלוס כעכ"רסו

ז"כ.
ז"ע נ"קכ"ל סכס סס"י וכו' י"ס"ר רוב"י, כס"י לסכ"ס סכס"ס
סס"י, כ"י סכסכו-סל סכ"י רכק וסס"ר, וכוכס סססו לו ססס"ס ג"ס ל"ס
ועק"ס לו ס"ר"ך לקבל ר"סו סכ"ן. וכן א"ר ססס"ר לס"י ססס"ס אכל אין
עק"ס כ"רס הרב, - ואל כ"י"סו סען, לסל"ס כסס"ר כס"י לסכ"ס, כ"י"סו
סס"י"כס וסל"ס, - ו"ל סכ"י סכסכו ע"ר ע"ס סכ"י"ס, וכ"ר"י סכסכ"ס
כ"י ג"ס לסל"ר"ס סס"ר.

קפג

RABBI MEHACHEM M. SCHNEERSON
Lubowitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NYteleb 3-8226

מוטע הענדל שניאורסאטאן
ליובאוויטש
הרה"ק אייבערן פריער
ביתקולין ג. י.

בית, י"ב סבת השי"ם
ברוקלין

הרה"ק הרבית אי"ה נויגן עוסק
בציג סופרי בניסין אלי"ה שי"י

שלום וברכה
מאיר הנני קבלה סכתבו סת' טבת, ומכבר בודאי נודע
לו מסילוי בקשח וכו'.

בקרני היום סר חיים סתה ספירא שי"י (מירושלים עיתיק סיון),
סקירוק-לו מדינת ראשית בעניני סמפלנה, וסוכן סנסבה מסיחה לעניני
סכנוה לבחירות תבאוח, ודברתי עמו, סמוכרת:

א) סתתיי מיהת דמיה, ב) ולא סתוח סוכרת, סתתיי תמיה
רק לבחירות ולא לאחרי כן.

דבריו
ולסוף ססכים על סני עניניים, אלא סחוש סמפלנות אחרות
יודעו מיהת לזמן ססוף.

וכיון סיס סכרא ססכתוב כסניל להרי"ם סייג לויגן, רציתי
לדעא אופן סיהתו מוא עם הרי"ם סייג כסכרוי סיסו להגיד וכו', וסכל
סרסבים סיכולים להספיק על סאלה סתתיב סכרא וסופן סתתיב, ודיל.

בכבוד ובשם
הרה"ק הרבית
משה שניאורסאטאן

רסז

PCF157
BESAKOSHO LIMOR LEANASH BIRCHAS
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU LE

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ו' שבט תש"כ
ברוקלין

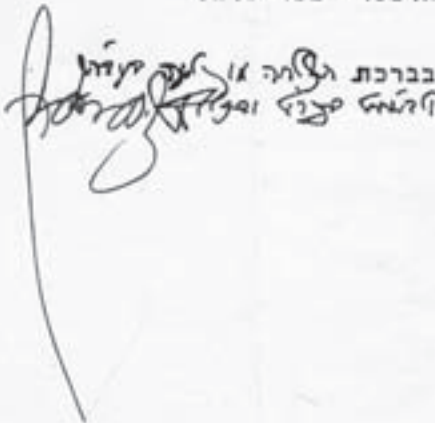
הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א
נו"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה
בניסין אלי' שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ' מירוצ' כ"ו סבב
וג' שבט.

ויהי רצון שיבשר טוב בכל הענינים
בכלל ובפרט.

מצורף כזה מכתב הכללי דיום ההילולא
של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ס זי"ע,
ויהי רצון שגם בחוכנו יבשר טוב.

ברכת רצונה או
זוה"מ ספרו ופירושו

קפו

רמב"ם-סמ"ר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 11, N. Y.
NY 54020

מנהל מכתב טלגרפיקי
ליובאוויטש
770 Eastern Parkway
Brooklyn 11, N. Y.
NY 54020

בית, כ"ו סיון תשי"ב
ברוקלין

הרה"ב הגה"ה א"ה נוי"ם זצוק"ל
בב"ץ סומרבאיי ש"י

שלום ובחנה!

מאשר אנני קבלה סכתבו סכיב סיון ותקודטו, זית' רצון
אשר חפץ ה' בירו יצליח, לייסד סרכנו לייבאטימס צפארי' וסביבתה, כי
סוכן העקר-אשר לאחר כמא שנות רירח רכמא אנניס סס, יחסרוו איס
ולמנו ולזויתו שלו סבלי סקוס סרוכנו אשר סס הניל יקרא עליו.
ובורא, לרמכתי' לסוסר למאריך בוגורל הענין, מארי סקוס עד כרי' כן
שנס חרו. זיכנו, [אנלי רוקא סמני זח צרת עיננס בכל הענין, ולא
כיב שאלה חכמך, וקי"ל וצפנה לבשוים.

לפיך נחבו כפולאחו.

בברכה לבשוים בכל האסור סיון
ססחה וטוב לבב

דסט

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KASOLAS HATORAN
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU WE

קפה

RABBI MENACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NY 10022

מנחם מענדל פרידמאן
ליטוואיש

100 אשכנזי פארק
ברוקלין 13, נ. י.

ב"ה, י"ט טמוז ת"ש"ב
ברוקלין, נ. י.

בר"ה ב"ה מ"א נ"ט קטק
ב"צ וב"ו מורחב"ג סי

שלום וברכה

נחמנו כמחנה סגור הכול, ויהי ראשון סוף סוף יסתדרו כל הענינים
הן בטונים והן במארוק, וכן גם ברשת בקנין הסיכון, בני סוב ובמאון
של הרחבה אמתית, ויעשה בזה הסדר בריאות הנכונה ובטוב לבב.

כנראה מסגרות נכבדות, ענין הסיכון ברעיון רורש זמן, ויהי
סממן ולהבא יהי יתרון קטנים ח"ו, ואפשר שיש מקום לזרז את באי
כח חר"י על יסודות יישובים, עם תולדה חכמים וכיו"ב, וכן שיהי
הסיכון סוכן להחליל עם בימים הנוראים תב"ל וכן וכו', ובמה
יודיע בפרטיות יותר, גם בנוגע לנקום הסיכון וכו', וארי אשר לקטוח
זה על ידי המזכירות.

נחמנו חר"ה י"א, ובמה יודיע לאיזה ענין שייך, וכן ר"א חקט"ג
וב"א-חר"ה.

הגדל

תקווה, אף שישנו מדובר על"ו נכבדות, שעת ההתקדמות תזכיר גם
ענין שנת האחרים של הנכס"ם, ובפ"ע נעלה לו לקום הנכס"ם באר"י
שנרשם כאן, ושכרונתו ירדפה קום, כלכלת בימים הקרובים, ואשר
לחשוב על דבר מרשם לקום, בשל המלוגות במארוק (חזקת חנן לראשון) ויהי
וכיון שיקר שם, במה יעלה בידו לברר גם את זה, ומסכן שבזר ררוב
לא רק מקיים אלא גם מי שיוכל לבחון את"כ כולניות התחזקה. (שני)
איזה זמן תהיה חר"ה י"א, ציטר איזה ענין לערבים ואת"כ נחבר
שאינו מהמים ב"כ למארוק טמוז שני בלשון זו קצת ש"ס

זה עתה סדרו לי בקטע סדרה בוקאן, להפסיד, בקשר למכתב שקבלה ספר
סאטלי אבראמאד"ץ סג"ב, בו כותב כי ארגון יחורי איטליה עוסדים
לחזרה לאור סיפורי לעמאן בשנת מדינתם, בעזר חר"ה, וכיון שירוע
לו שרשמו סררי לענגוליה וערשתיה, ביחס (א) רשימה מכל סררי לעמאן
בשמות בורסנית, (ב) אם יש אצלנו סררי בורסנית להחליט לו על קום
למחור, תשיבו לה אשר אמנם כן חרמונו כאן כמה מסררי לאנגוליה לסני
כמה שנים, וכן חרמונו סררי לערשתיה ע"י סדרנו בשאר"י, אף שלא
ירוע אם סמאריניאל או מחלומים באנגוליה, אשר לבקשת-יתענינו
בזה ויהיכו לה, ע"כ, ועלנו לעבד הספר הטובה על מחקבות ירישת
מס"ר בקנין זה, כיון שמרשם ריבז קצתם ע"ד הרשמה כמה פניני אול"ת
בשם איטלקית.

טעם הוכן אמור נעלה מכתב זה סמיר רחוק,
בברכה לבריאות הנכונה ולשקטות טובות
טוב שרשם ואנגוליה

דנא

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHES
LEVOV BIPRIMUIS CHASNET DYENESIO SHARIT

קצ

גארדענקי-פאריוו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubowitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NY 20003

מוטס הענדל פניאורטאנן
ליובאוויטש
טוד אייטערן פארקיי
ברוקלין ג. י.

ביה, כ"ז מ"ח חשביא
ברוקלין

הרה"ט אהר"ח אי"א גוי"ט פונם
בצ"ע מו"ח בניסין אלי"י ש"י

שלום וברכה

במענה למכתבו מכ"ז מ"ח,

ובשאלתו הראשונה, כבר קבל הבירור.

ולכתבו אודות ביקור במקום שלוני, בימים הפסוכים
לי"ט כסלו, בודאי ירוץ שהעיר מל"ה איז מקום משלוס, ולכן לרע"ה
י"ט לברר אה"ט בקור כגני"ל לא יא"י לו כל ש"כות לצרדי המלוס, וז"ל
בבירור היובי בזה, סובן שזראי הביקור, וכמה מקיים.

בברכה שלחה בבקורתו בקרש ולשו"ס
ומאורטו בזה,

מסיבה נתעכב השלוח ונחקלנו מאכ"ו מ"ח וב"ח מ"ח. ומילאו
בקשותיו.

רעג

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHES
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESHIO SHUANTONGU WE

קצא

גאראנטי-פאריי

RAISE MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
Hofedts 3-8226

מוסד סענדל שניאורסאחן
ליבאוויטש
770 אסטון פארק
ברוקלין ג. י.

ביה, סיו כלול חשביא
ברוקלין

הרהיב חגיגה אייב נויגן קוסק
בציע סוה' בניסין אליי' סיי

שלום וברכה!
נשמע סירי סמכיסענה אליי, וקדין לא נחבר אמ
כבר נשלח, ובכיא באמז בכפלא עיר כתבו מורות החומש לבוא
לעיר א, ולנאום ^(לעל) ס' יום חביר יום סגולה ים' כלול תפעיל,
וחובן ^(לעל) סענה, שמח לסרות שיל'ע רבעיר נפוצא
סחלוקת זה שנים רבות, יעלה בירו לסרר ביקורו באופן שלא יוכלו
לנצלו בהניל,

ועו בוראי כראי הבקור והנאום ס, וסמ סוב גס
המוקרות,
וחרי חיסים ים' סגולה, ופעולת גס על חיסים וחרשים
סלאחרי זה, ובשרם עיש הירוע סס בזיר של סעלה, אשר בגול חסירת
חמש מלון (של רבנו חוקן) על חורת חסירות, ססקו בבית דין של
סעלה, אשר בכל ענין של חורת יראש חסים ומרות סובות חיי' יר
קוסריו וחולכי בעקבותיו על תעליונא.

בברכה לבשוים וליה יח

קצב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

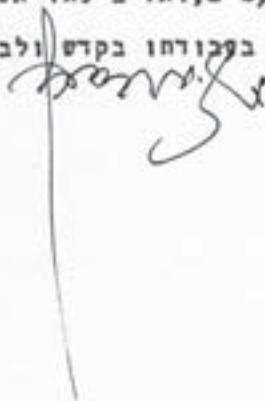
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, ג' סבת השכ"א
ברוקלין

הרה"ג הלה"ה אי"א נוי"נ
פוסק בצי"צ וכו' מוה'
בנימין אלי' שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלה סכתבו סנסי'עחו
לסוני'ס, וכסובן הבקשות שבו נחמלאו.

לכאורה כבר עתה הזמן לדבר בהנוגע
לאמצעים לשילוח סצה סמורה לשם כראשחקד, ובפרט
שבשנה שעברה נחקבל י'מים ספורים לפני החג, שלכן
התקדם ישובה וסעוד כמה סעמים, ואל בינתו אשען.
בברכה הצלחה בסכודרתו בקדש ולבשו"ס
בחוכן סכתבו.

אשר
אשר
אשר

קצב

RABBI MENACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11230 3-8020

הנהגת המנדל סניארימאחאן
ליובאוויטש

הרה"ק אהרן רייפמן
סניארימאחאן

בית, צום העשירי יאחך בקרוב לשעון ולשמה, ה'תשס"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ק הרמיה אייב נויס זצ"ל
בציג סוואר בניסין אליי קיי

שלום וברכה!

סופרו בזה/מכתבי מננה למר ש"י על מכתבו חוד, שאינו זקוק לביאור נוסף, ורק למוסיף יריקת שבגינותי - שבשקופים שיחת בין כייב מספרים בתנוגך לכפר חב"ד, **אמאלט** אמר סר פור סכנאן יאלחו וישקיעו רח אלף שקל, ולא עוד שלא שכנאט חוסיף-טוב ימ"י בתמלה, ולא לכני נים צבורים חרדושים לאנשי חב"ד, כיא בחור החסידות בנוין הכפר ז.א. מיפך למרי טמא שאמתי וגם כחתי, אף שלא באריכות כייב במכתבי מראשונים למר הרצלר: **אשפוט** [צדלסקי נמחאט ארשט אצו סניארימאחאן].

קוטי סכנאטי למר ש.י. לא יגרום קנין דשכחתי חיו, אבל כנראה שאם לא הי' עם מי במקום שיגורל הדויד פאשן עם המשרים, עלול למביא זה לחוצאות בלתי נקיימות ובלתי חסאיות כלל וכלל, כגנתי שיבטיחו בשם חב"ד קני נים ועוד שקולו גיב שיעלו חרברים כחב"ד, ולאחר כף כחשתי בשילוי חגאנים-חרי עלול לחוצאות וכו', ונגדל חחש עוד יומר על י"י המאורע שקרה לא בבב, **סבבקר** חרדינה קשה לפני שחתיס רויח טעקולוט משרים שונים ובנוגך כמח כפרים ומושבנים שלא קיימו החיובות שלהם או שלא המאמו למשרה מושבם, וחזיר קיוו שימח לבבם על המשרים, כעבור זמן רגו על חרדיה של המבקר באיזה אשיכות, ובמובן רק חלק נחרטם כמכיע, וכשנאו לפרס באיזה מושב טמאו ברעון, אנה אנשי טעלגות שונות כנראה טנקו משרים הטובב שלהם שחטיב ככפר חב"ד, שפועל סביב מברא חפרש יאחר.

חבא לקיל יס לו סמרה וחוצאט אבקטש ביהוד, וזוא-שכתי יבקר **אח** במאיק חיו ומחתיס לנקודות האסורות ינהל המוסד אף כי כמובן כדרכי נועם ובאופן דיסלופטי, אבל באופן להכתיא (באשקנזי) שיחאיים לתנקודות אודותם נכתב בקצתהם הסכתב הסצורף, וכיון שיחנהלו חרברים שאיים, חרי אפשר קרלוניגן ויך לרבר לפעמים בחריפות ובחרטום (כיון שלא נשאר כחב"ד ויש אפשריות צו שרילעקטן, ועוד ועיקר שאפשר שלמר ש.י. אין וביכולה לעמוד בתוסף על הנקודות שלי ורדישתי, שארי סוייס חוד חבר לפעלגה ולמשר וכו'. כשחטיב כתיי ובמסר שכבר נחל סוייס טעין ועם משר **אח** ורדווינס כיוויב ויכול למביא רחיות וחוכמות טעקולוטיא ונסיגותיו במשרים אלו ונגהנתם שבריריות חב"ד לייבאחיסט וכו', ולא בינהו אשקן.

בקשר עם קונגרס-מנה כנראה שנתה נמצאים במאיק חיו כל אלו שיש להם ריקת סכרעה בכל אנלי ובמה יאשרו עוד טען זמן גם לאחרי קונגרס (כשכיל הקום'טעקן חסונג), ולכן יש קולען בתנטיקת להם **אח**.

ברבחה הצלה ולבטחים בכל הניל.

ז.ב. ויע נחקבל מכתבו פ"א מנה, ואודות חחש ששואל, לא נחקבלו עד קחה. ושמיאט שבמח אפילו-חיו סוייקים אותו חיכף.

לפחות כחבו מכתבו זה עיד, אחרת לאיצוהיב, חקוטי לאור חסור **אח** לקיל ולצר חברה חובר, שיעלם בירו לפנות חחכתי, ולבקר במאיק חיו ולמדר חננין אחי אשוב חסור, וחית טראט.

צוים טעק סכיע רלונרון. וזולי כראי שיכתוב להם שחמטק סאנאדיר וחחליף - נוסרו כי שיכות בו' ובקטמו ויע ימ"י עם וכו'.

קצה

בארצות-הברית
RABBI MEHACHEM M. SCHREIBERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HPhone 3-8838

מועצת המנדל מ'אורזאטאן
ליטאניש
הוד אנטון פריש
ברוקלין 2

הראשון מרח"א מ"ה ז' שבט
בש"ס מרח"א בנימין שלי" ט"ז

ב"ה, כלל המנדל השב"ס
ברוקלין

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה המברק שלו בעתו,

ובענין אודותו רברבו פסטיכות לנשיאתו, נחתרשו בזה
עוד פרטים, וככולם נודעים לפד השלילה.

א) נתברר שלא רק שישנו דיון בכמה שטרדים עליו לכתוב
שם של איזה מורה רבנו בשבילי אגם טיב, על שעריו אין תחלה כזה,
ועוד לרוב עליו כבוד כמה שטרדים, וצדק/באשליחו שאפרו לו, שהחשיכה
כנראה שטרית אל אביב, שזה סגורל השטן, שאפילו באם יצליחו כעת
זו, יושעו במחלוקת בעוד קנינים כאלו, וע"ל.

ב) קבלתי אזהרה מאחד מעממיני אנשי ישיבתו זונג בענין
האמור כלל, ואין לחשוף בזה שם שמו של עוליו חתומה להודיע לנשיאתו שיש
כאנוגע לריש, כיון שהשם הוא במשיכות לשי"ב.

ג) האיש אודותו דברתי שיש מקום לומר שהוא יהי' מועמד
למנהלה כל הענין, כנראה שמופ' יהי' בענין אחר לגמרי בשם הבע"ש. *אמ"ג*
אמ"ג *אמ"ג*
הכל הפרטים האמורים, מהם בהיותם שם שטרדינו כאן, יש לכתוב
הענין באופן המתיאם לביטולו, ולא שיש מקום להתענין [כמוכ] גם שם באופן
המתיאם, כפי שיש לעודר עוד המעט הניקוח השנוות המהרריים וכדו' ותואו

באם יש מקום לבנות שיכון במשיכות לעי"ו עיר המתיאם,
ע"ד שיעשה מרח"א מ"ה ז' שבט שלונגים בירושלים דיה"ק ח"ו, כמובן כמובן
שהפסטיכות יהיו יחידה עצמאית, בפניהם שלהם וכדו'.

בברכה הצלחה בעבודתו ויבשרו כה"פ
וגם בעניניו הפרטים

נתקבץ השלוח כי חיביאי לביקור תר... ש"י. בשיחתנו, ובסננה
לשאלתו "מאד לו כנ"ל מ' ב' (ובתקופת-שלא כמתקדמות שאולי נגד
המקום וכו', כי מדובר במהותי בע"י רק ע"ד פנים לבנינים איבורים,
כד' כיון שזה ר' המתיאם ע"ד נ' ברולוים ועד נ' באונסן ע"ד ע"ד פרטים,
במתיאם בזה, אבל מ' ב' המתיאם הענין, ועוד) כיון שמהלך השקו"ם
שעליהם יושב"ו, חנה מונחה ש"י שסכאן, שישו בחכמיה שיחישבו כספר
ב' שחידו כבר במק"א, וחופשי, שכנראה באם יתקנינו ע"ד שם אחר
לכאר, נ"כ לא יהי' ברור בלל כמא יארז ע"ד שיבנה, ולכן שזוגות
שיחחנו בקרוב בע"ה, קשה יהי' לעקבם בלי זמן קצוב, ולכן יש מקום
להתקין או בשיכון (כנ"ל בסיום חס"י, לא ישר בעיניו, כי בכמה
דוקא יש חן מיוחד), או בחופשה על שם כשר הקיים (סמוך הוא - אם
יש שם שנוי). בנוגע מ' - אשר עקור יודיע השבט, בנוגע לב' - שארבת
סובלת מרשנת את המרשמת וכו' ובמה לת"ד מוציאים וכו', תקנו"ל - שאלו
ש"ל חונמקים סכאן, שיום שלא יקבלו כלל המברק זו וכו' - מכאן
מ"ה, מ' מ' מ' מ' נקבלו, ונחלואו בקשוחיו, מהנכון ביותר-השחממו
בביקור ראש העירי' בקריה גה.

רעז

ACF157
BESAKOHO LINDOR LEANASH BIRCHAS KASHO
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARICHU ME

קצו

RABBI MENACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubowitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
טלפון 3-2420

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין 13, נ. י.

ב"ה יב" סיון תשכ"ב
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"ה נר"ג
דודס ב"ר הרב"ג שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני עבול מכתבו ו"ע ס"ס סיון, והס' כון אשר
בלור תענין דכפר חב"ד שני, פובן שאין הענינים עשורים זב"ו כלל,
ויכול להיות אחד בלי חבירו, או באופן שונה פל חבירו, או גם כשזה,
זחבל חלוי במנאים.

כדומה פרחי לו פאז ע"ר הבנין לה"ה בקריה אונג (אצל
ה"א שדבר עמי כזה" הנ"ל, ולאחרי כן טעה או טעה לפעול
ברביי, שכאילו היתה נפסחה בנוגע לכסות וכו' אף שבפירוש אמתו,
שככלל אין הענין ברור כיוון שאפשר שיהי' פערורים פסוסדות החריים
אשר כבר יסגס סס וכו') וכנוגע לאמצעים ששיטת שאין אמצעים לכהנ"ל
חת י"י, וכך הוה שחזקתו חלונות טעס, אף שטעסוני' לש לגלות טעס,
ובפילא אין הענין נוגע לפועל, וכנראה טעסכת ראש הענין" הוה ברונת
עמ ע"ו, והטעסכו' בשיהי' באה"ט ח"ו-לבערו כבוד ב"ל להסביר להנ"ל
שכנראה בעיריחו הוה פועל בכפה, ופי' יודע פה יולד יום. *אנשי רב הענינה*

אתענין לרעה הטעסך לפכרה אנ"ש ודאבערוויל לבנות טס
פורה קהלה וכו'.

בכרה לבשו"ס וברכה הצלחה בעבודתו
בחדש *פרוץ*

קצת

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11213 3-8958

מחנה מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יום ג' פ' והנה פרה ספה אהרן גו' ויגבול שקדים
ר"ח המזל חודש הגאולה, ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ. י.

הרה"ב הרה"ח אי"א נו"נ דוסק בצ"צ
כו' מו"ת בנימין אלי' סי'

שלום וברכה

מאשר הנני קבלת מכתבך מימי' כו, כס סיון.

ובעמדנו בראש חדש המזל הוא חדש הגאולה, גאולה כ"ק
מו"ח אדמו"ר נשיא יסכאל,
והרי' גופא בחר רישא אזיל,

יהי רצון שחיי' נשיאות ראש כל או"א בעניניו הפרטים
ובענינים הכלליים במ צריך לפעול - גם יחד,

פעולות כאו"א, הקנינים עליהם מסר נפשו בעל הגאולה
והסמחה הבע"ל, וצוה עליהם לתלמידיו, להחולכים באורחותיו
ובכלל - לכל השייכים אליו, בתוככי כלל ישראל,

חיינה כמאן דבעי למיהוי ובזריזות (מצדו) ובמהירות
(מצד העזר למעלה)

לקיים המסרה הפנימית של כל הפעולות: אנן פועלי דימסי
אנן - סאכן ליכסיג - להאיר ועד שיופסק האור לפטה לחיות
- נראה אור.

ברכת חג הגאולה

אחרן: שטבעה רועים (חו"א מקץ לבן ב. ע"פ תיקונים שכו"ח
- קד, א). וכל נפש יש בה מכהי' ד' רועים (תניא רפ"ב).
בחר רישא: עירובין מא, א: לאחר מסירתו כו'. נשיא ת ראש:
ראה לקו"ח בסדרו בתחלתו. ובזריזות: ראה אנה"ק סכ"א.
ובמהירות: ראה לקו"ח ס"ג קרה. אנן פועלי: עירובין (ספ"א א)
וכביאור הצ"צ (לקו"ר ע' 420. ספר המאמרים ה'תש"ח ע' 292
ואילן). שיופסק אור: לקו"ח ס"ג קרה סס.

בראוד-קזי-פארין
RABBI MEIRACHEM M. SCHNEERSON
 Lubovitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 NY 11208 2-8222

מנחם מענדל טויראוואטאן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארק
 ברוקלין 13 נ. י.

ב"ה, י"ב סניף השני
ברוקלין

הרה"ג הרב"ח אי"א נו"ב יוסף ב"ב
נו"ב סניף בניסין אלי"א סי'

שלום וברכה!

תקבל סכום חתומה וכו' ר' יחזקאל שניאור זלמן סי' סודריאנסקי
 בו סודריא כי לבית חתולו של ר' דוד סי' פייגלין, אשר הוא הפראזיזנס, אחרו בהגשת בקשה חשבונית לקלייטס, וקבלו סכום סודריאנר כי בסמך אי"א הופדו אין בקשתם מחקבלת. לנו בבקשה שני' שבטים לב ליבת האיחור בבקשים לרון בבקשתם למרות האיחור.

ומתוכן ביותר להשתדל במקום הראוי ובאופן שאני אשר לא יתספר
 שלח להם את החשבונית אך ורק עבור סמך פורמלי, בשים לב להאשר הופדו
 תהי' אינו חש צולק, ובפרט שר האיחור הי' מדר אונט.

(Handwritten signatures and notes in Hebrew)
 בברכה לבטוח

רב

Tel: NY 688 3433

גאראנטיקיי - לור

Collection: LUBAVITCH NEWYORK

מוכירות
כ"ק ארטור מנחם מענדל שלישיא שניאורסאן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 12, N. Y.

ב"ח, ז' טבת תשכ"ג
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג ורה"ח אי"א נו"ג קונס בע"צ
וכו' סוה' בניסין אלי"ש

שלום וברכה

זה עתה נשלח לכה"ר מברק בנוסח רלקסון:

במענה לסכתבין סחאים להתנאים שיברר
להתקנין בלוד' או שמעון או חולון בברכה
/חתימה כ"ק ארטור שליט"א/

מזכיר

הגהת א"ת ז' כ"ג
לשם ד"ר הקדוש - י"ח
למ"ן ח"ק כהנא האלפיוט

ברס"ג - כנראה אינו סחאים לגב' סמני קרבה
כל הישיבות שבבני ברק.

בענין ח"ס - סובן של חת"ר סק"ר חצרותי
בזמ"א י"ח (לשם חת"ר ז"ל)

FOLD OVER AND THEN FOLD BOTTOM UP
MOISTEN FLAP WELL, AND APPLY PRESSURE TO SEAL.

דפא

PCF157
BESAKOSHO LIMOSH LEANASH STRIM...
LEVOV BIPRINUIS CHASHEI DYERESIO SHIM...

רז

גורדזקי-פאריז

RABBI MECHACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NYtelech 3-4220

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

גור ארמנות פריז
פריז, צרפת

ב"ח, שטי כמכת חסד
ברוקלין

הרב'ו מר"ח פא"ח אי א נ"ג קוק
בצ' וכו' סו"ה בנימין אלי' ש"י

שלום וברכה

ו"ע נתקבל מכתבו החמיר מר"ח מכת, בן נתקבלו בעמס
מכתביו מר"ח וכו' כסלו עם המצורף אליהם, וכסובן פלאו
בקסמיו.

אחסול נתקבל פארז, א.א. (וסצוין שוהו בשביל הרפעה)
וקוד ל.א.

בוראי נתקבלו בעמס מכתב' סר"ח כסלו וסימי חנוכה
זיחי רצון שיבשר טוב בחונכם.

אמית תקפה שפורה נגשרה פאז.

ברכה באתם מר"ח פאריז
[Handwritten signature]

רפג

PCF157
BESAKOHO LINDOR LEANASH BIRKHO
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYEVESIO BIRKHO

RABBI MENACHEM M. SOBSESON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NY 11203 5-8820

מוטק סגורל סניאורטאהן
ליובאוויטש
גור ארטנען פרייט
ברוקלין 13

ביה, ים' אייר העכט
ברוקלין.

הרהיט אייז גויס פונק בני
מוה' בנישין אליי סי

שלום וברכה

דע נאקעל פכתבו פשו אייר עם הסגורף אליר,
וטובן פנכון כתבו

- א) פסקים פשווייץ-אינו בא פכתבון לזרש וכו'.
- ב) יש להסכים בכללות לבקש ער וטרה ולצברג סי
- וכפובן להפחית (פראטדינגען) פסקים פאפרי.
- ג) לשאלתו פטי להציע זה באהיק חיו, אינו ברור פכתבו, פאם צייך היכף לפסור כל הפסקים לעט, או פאפטר להיות דרך כחן, ופכתבן לעט פרי זה פון, פפכתבן אלו פאפטר יזור פכתבן, ופחט יפול פכתבו פא.

ברכה פפלת רבם בכל פנינים אונותם
כתוב ופכתבן

רט

1. יו. טו. וזקאסוטא

HYocinsh - 3-8250

770 איסטערן פארקיי
ברוקלין, נ. י.

ב"ח, ג' סיון חשכ"ו
ברוקלין

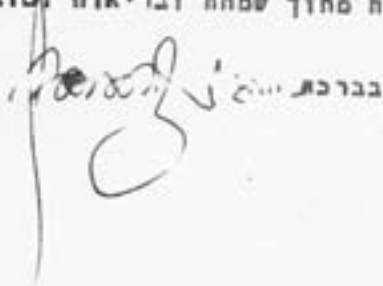
הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עופק
בצ"צ כו' סו"ח בניסין אלי
שי

שלום וברכות

בענין סר ומרה זלצברג שי' - שרחס לבם
דבר טוב למסור סכום כסף אויף פאראביגען
זיערע נעמען לאחרי אריכות ימיהם ושנוחיהם לז'ו
- באחר הסוסדות דחב"ד ופה טוב - שבאחקה"ו

הנני מסלא אח ירו להחרבר אתם התנאים
בזה בפרסיות לקבל ולחעביר לכאן חכסף וכו',
ותוריחי להמלכירוח לאשר קבלה חכסף כשיחקבל,
לקים החנאים וכו'.

ות' יצליח אח סר ומרה זלצברג שי' למלא כל
שאלוח לבבם למובה סחוך שמה ובריאות וטוב
לבב.

ברכות

רפה

PCF157
BESAKOSHO LIMOR LEANASH BIRCHAS KASHEVA
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARIONU WE

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NY 11204 3-8250

מוחם סענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

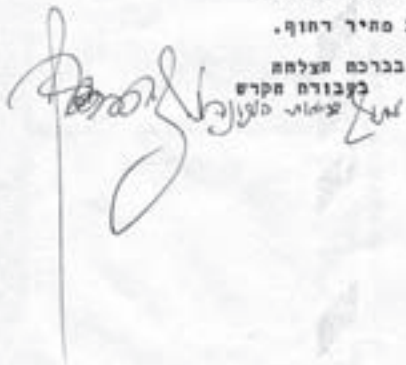
ב"ה, ראשחודש שבט, ה'תשכ"ו
ברוקלין, נ. י.

חרת"ו וחרת"ה ח"ה אי"א נו"ס וכו'
החאב"ג ש"י

שלום וברכה

סכתבו נחמבל. כן נחמבלה הסחאג סרפ' על עשרים,
וזה עתה נחמבלה הסחאג על שמונה ורשום עלי' שוהו
הקצבה חרשית' ובסת יודיע הירוש.
בבקשתו נשלח הסכתב מהיר רחוף.

בברכה הצלחה
בעבודת הקדש
ע"י ציאו"ה ס"ג

רטז

HARRI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11226 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאנאן
ליובאוויטש

770 איסטון פארקוויי
ברוקלין 12

בית, א"מ אייר ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח ור"ת א"מ
נר"ם צוטק ב"מ וכו'
הרבא"ב ש"י

שלום וברכה:

הנני משמר קבלת פסקנו פיוט א' אי"ר, ובשם בנר קבל הסלוח
שלגראפיה. ובוראי עשה כל תלוי כו להבטיח שאנשי הדו' ויבט יקיימו
הנשאתם וכו', ולרעותי' גם להזכיר ער"ד לפותר.
מפויב קען מיצ דעארין עיד תערוכות שפריס ככסה פקודות בערות.
ואף כי טובן שאין פקום לתערוכות שפרי קחית כמסגרת הפולקת אודותה
מדובר בתקנון, אבל לאורך גיטא-כאט יפגם תערוכות שפריס אחרות
כלליות מכניי, או אפילו של בניי ביחד עם איי, וכנפץ חלש כמסגרת
מלגותית, כראי להשכרל עיד תערוכות שפרי קחית ואולי ביחד עם הקליפי
הנזיבה, לאחר האפולת שראו בזה כיריד המפריס טאי, כירוסלים עיתקטי.
נקודה פיוזרה בזה שיח' פקום לפרסומט פיוט הדו' ויבט כחוצאת
שפריס אלו וכו' וכו'.
שמוט שבתערוכת האפורה יציגו גיט חפולל באחיק תיד ובפריאכ
ע"י קחית, על דרך עשור כאן וכירוסלים וכו'.
התפתה החרחית בתקפולת.

בכרכת הצלחה מנכה"ס
שחך כריאות הנכונת
[Handwritten signature]

רפז

Tel. HYacinth 3-9250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליו באוויטש
 * * *
SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ת ע ת ק ת
 ב"ח, י"ז סיון תשכ"ו
 ברוקלין

סר וסרה זאלצבערג שיחיו

שלום וברכה!

דערמיט באשטעטיגען סיר אז רי

סומע פון הונדערט און נין און צוואנציג
 טויזענט (129,000) דאלארער פראנק העלבע
 דער"ב וחרת"ח אי"א ננ"נ קוסט בע"צ וכו' סוה'
 בניסין אלי' שי' גורודצקי האט באקומען פון
 איך, איז איבערגעגעבען געהארען אין אונזער
 רשוח.

מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

דיא

גורודצקיי טאריז

Tel. HYacinth 3-9250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מוכירות

כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן

ליו באוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, י"ז סיון תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ
עוסק בצ"צ וכו'
מוהרב"א שי

שלום וברכה!

במענה לסכחבו סיום י"ג סיון,
סוסג"ס העקק מהקבלה שנסלחה לסר וסרה זאלצברג
שיחיו.

אף שחנכן החוזה נמצא סכבר אצל
כ"ק אדמו"ר שליט"א, הי' רצוי סמעמים הרשמיים
של הנחלה החשבונות לקבל סנומוסטס מהחוזה
החחום סכבר ע"י הנ"ל, וה"ח לספרע.

בברכה כמ"ס
הרב ה.ס.א. חדקוב

11111111111111111111

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11208 34288

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.

ב"ה, א"י מניא טשכ"ו
ברוקלין.

הרה"צ הרה"ח אי"ה גוי"צ עוסק
בצי"ב סוד' בנימין אלי"ה סי'

שלום וברכה!

האשר הנני קבלה בכתבו פכ"ו חסדו ומקורו.
ואתחול בעת רצון, ז"א, ערב ראש חודש מניא, הוכרחו על
הציון הק' של כ"ח מניא אדמו"ר וצוקלמתי' בנימ' זי"ע, להסבת הבריות
ולפעולת רבה בעבודתו בקדש, בענייני כ"ח מניא אדמו"ר בעל הציון הק'.
ויחי רצון שיבשר טוב בכל העניינים.
בארז ליום לעשיית העבר, בקרני הרב בונק סי' סמארוז,
ולאשר הקדמה אודות הפעולת עבודת ליובאוויטש ככתב שחיים, וזהו כליאן.
[הוכיחו דאי"ב ע"י פעולותיהם (פעולת בונק) עליה מיידיעות שלו, הניע
הוא לייחד ענין המוסר שבליאן, גם בעיר סולו, כיון שנמצאים עם כו"מ
אלפים טרעא אלוטיר וכ"ו ואין ק"מ פעולות ראויות להטן וכ"ו, אף שיש
עם רב בעיר (ראזין?) אבל אינו עשיל, עכ"פ לא בשעת האפור, ולכן מניע
הרב בונק סי' יאחאזן] מוסר האפור, שהוא כסובן דרוש מילע כספי וכ"ו.
והקדום שליובאוויטש יתהוו בזה.

שאלתי, להתי הדברים ככ"ו, כיון שנמצאים אנו כבר בפוף
חדש חסדו, ושבת הלימודים התחילם בשילתי אלול, וענני, ששטימם שהדברים הם
אודות הכנה המאית, לשבת השכ"ה.
אשר לי, שלכאורם הדבר חשוב ביותר, כיון שנמצאים עם אוכלסים
רבים כנייל ואין פעולה, איך אפשר להשתמש מלכתחלה בשבת שלימה, ועכ"פ כדאי
להתעניין ע"י אשתי' של כמה את וכ"ו, והתקדד הפענה שלו, לא הן ולא לאו,
נראה שאינו כ"ח בנוף הדברים, וכששתי' הפעם האפור, אמר אכן יש להתעניין
גם ע"י אשתי' זו.

[בנוגע לפרעל] עניתי לו, שבכל עניינים המסורים עליו לברא בבריות
עם כתי' סי' וזה טוב תיכף באורחו להאריז [שלי' הענייני' שלו יבוא להם ביום
ג' ב' מניא] כי אף שבאזן מיינגיידי' וכו', נכרן העניין והשכ"ה אני, אבל בכל
הנוגע לפרעל, שזהו חרוי בשייט' המאית, באמצעים כשאינם וכ"ו הוי-אך ורק
שכ"ה הנמצא על אהר יכול לברר הפרטים והאפשריות וכ"ו.

הפעם שיבה תניל כל פעולות ליובאוויטש בצרפת כולל גם ענין
הקפול, וכיון שאין יודעלכאן הפרטים-מרי לא שאלתי' מרש' הדברים, שש
כיון שעלול תניל להתקטט במקום עם כתי' כפי הפעתי לו, לכן
נשלח המכתב החר' דמו"ר. בברכה לבריות הנכונה ולהפעלת רבה.

[Handwritten signature]

ריג

RAHM MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 3420

מוטע סענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

700 אייבען עטריי
ברוקלין 2 ג

ביה"ט אלול תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ט הרב'ס אייז נויג
פולק ב'יצ פוהרבי'ס זי"ע

שלום וברכה

בדאי קבל בעתו הענגט לסכתביו, בטברק, שאין
כדאי לשלוח אייז מש, טאינו סכיר במסדרים, זע, זכמילט אי
אסר לפארי כל מסרה, שיותר כדוש, אטאל, זכפרט כמו בנדון
זידן, שפריך לספור לו שעות אנטיס זכר' וק"ל.
לכאורה אין אחריות לשלוח טכילות אחרות זיי
הדאר, וצ"ע זכר', זכפרט כשיושלמו על זע אנטיס, טבלא'ס
יורק'ס זע, באופן רשמי, כמעטקייט זע, זאל כיבנו אסען.
בנרמט כתיבה זמתי'ס זעב
וילנאווא - ה'תשנ"ד

רצא

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH BIRCHAS FRAS...
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO SHMARIONO LE

RABBI MENACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubowitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11206 34226

מנחם מנדל פרידמאן
ליובאוויטש

770 אסטון פארק
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ס' אלול תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ו הרה"ח אייב גויג
פוסק בצ"צ פוהרביא ט"י

שלום וברכה!

מכנה זכרה זמן, שהגניי מכל פתחים מפורים וגם נשפאים
מורש, בדאגה אורות המתדרות כשרגמ, שיוכלו לשפור את השנה ויום טוב,
יותר מאשר מטייגות אחרות.

ותנה היום גורעתי, אשר מהגדס (כמדומה לי הוא איגזשטינער)
שיש לו משרה חשובה, ועד שפוסד בראש המלכה בבית הרושע וכיו"ב, במסגריז
או בכיכרותי, ובהיותו הוא שפיר שנה, ובמיוחד במחלקה שלו כשה סכני
ישראל, שידר, עכל המחלקה תופיך במלאכה איזה/ זמן בכל יום ויום, בכרי
למלאות את המפר, הוא שכל המחלקה תהיי' מנורה ביום השבת.
(עדיין) מסרים לי השמות, ופרטים יותר, אבל ככל אופן- הידיעה
היא מפורק גאמן ביותר (אלא שבא עיי' מרובע, ולכן אין השמות נכונות, ולגודל
השיבות הדבר וההישיו שיכולים לכו', אשר מחלקה שליכה השנה המר, כדאי ל' מניד
להודיע עדי'.

ועוד ועיקר- לעזור הגנשים שיכולים לעשות בכיוון האפור, ולפטר
עייזו לכונס מבניי לשפור את השנה כהלכתו.
בדאי אפשר להודיע יותר פרטים בדבר (ולכאורה- כיון שעשש נכר
הדבר בעקום אחד, כדאי עוד מקומות נחמנים כהאפור, אלא שכרגע אין גורע
עדי' בחוגים רחבים), ולכאורה מהגנדים וכר' שומרי תורה ומצוות (גולבעלי
חשובה) בודאי יודע להם, מהנעשה במובל ומה שאפשר להעשות בבתי
וכיון שתנה גופף על הענין, שהיום ארון ביותר, הרי' גם זמן כפופש
בכ"ס בצורה ובסגריז כשרש, הרי' זה זמן הפוכשר לסדר הענינים בכלי קישוים
ביותרים, בכרי מלכר זמן המושש יוכלו להתחיל בסדר המרש.
ולחוקן הענין נשלה הנכתב פהיר דמוי,
למלא שני ענה לא נחקבל מרז, הרניל בכל מרש ודורש
בברכה כחיבה ורחימה טובה!

ריז

גוראדעקעי - באריז

RABBI MECHAIAM M. SCHWARTZSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYmanh 3-8020

מוטע סענור שניאורסאן
ליובאוויטש

אלע ארטן פאר
בירוקליין, נ. י.

ב"ה, י"ג סנה א' תשכ"ח
ברוקליין, נ. י.

הרה"ג הרה"ח זי"א נר"ג
קופט בע"צ כו'
מו"ה בנימין אליהו זי"א

שלום וברכה

מאז אני קבלה הסכמים מימי יג"ר מכה זנ"ה תקומים והסכנ"ב.
בן נחמקלו מרד ב' ונאמן, למצא שורת"א (ד' רעפערנץ, זצ"ע תשי"ג)
ושונה לרעה וכן ליאנא, חבל הסתעבב מכ' הרבנים זי"א בנצנץ לחסילין.
ואולי יש אפשריות להגביר הפעולות בזה בצרפת בינחיים ע"י סאטריס
בסל"ע וכו'. וכשיחנקל אב"י-י"א ארסום ועירוד נוסף וכו'.

מח"י זי"א סטוקסין סת"א בוחב, מחיון'ל ברודן אלי"א ו"ל שניאורסאן
אשר לי בחיות שר' בנימין גורדעקי זי"א מיעול בהביכלאך שלו, ע"כ הוא
יבא ימסורם לו תלמוד, מובן שלנסוף בחיודו רק בשביל זה-אין כדאי, אבל
באם-משלם יש עוד ענינים רחוי לצרף.

ברכה לבשו"ם בכחנ"ל

רעג

PCF157
BESAKOSHO LINDOR LEANASH
LEVOV BIPRIMUIS CHASHEI DYERESIO

ריח

RABBI MENACHEM M. SCHNEIDERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11208 1455

מנהל מועדון סניאוריאטאן
למבאייטש
770 אסטון פארק
ברוקלין 12 נ.י.

ב"ה, כ"ח שבט, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרב'ג ה"ח אי"א נו"ם
דוסק בצ"צ בעל סרוך
ורב פעלים וכו'
הרב'ג ש"י

שלום וברכה:

זו עתה נחשב הס"ע "בולעטין תקלות" סי"ח במכתב, שבו נדעם מקו"פ סרבנים ראשים רחוקים בנוגע למבצע הפליין. ובאם אפשר כדאי לפרט נכ"ם באהם תקרים הראשיות דעם סעיין תהנה לבריקה הפליין, ואולי גם לפרטם ש"י שאי אפשר לו לטלם סחיר סלא בער וזג הפליין ימנה לחשבנה סרבנות בפריז וירובל לקבלו בחגי סחיר. שבוה תועלת נוספת שירצו שפחליין סחירם וברוקיסם. וכדאי ג"כ לתקן עמוברה על דבר הפליין פתוחס כאן באנגליה עמבט יש דוגמת צרפתיות, או על כל פנימאמלכות ש"י צריכות לתפעה ריגותה הפליין. מה שנוגע ביומ-צירוף תמונה על דבר מקוסו סברויין של הפליין של ראש (וגם של יר) כיוון שרבים סוקים בזה.

אחרי חירוסם סודע/ת"ל-כ"ח במה יקל לקבל קו"פ ברומה לוח סרבנים בשאר הסחויים בצרפת ואולי גם סחרב ראשי דצרפת.

זו עתה קבלתי מכתב מאנגליה שפאורע אורוהיו נכתב עלול לפביא לפוצאות כבתי רצויים, וסחקס בחיקונו ישובה, ואולי יכול כמ"ר לפעום בזה. ועפניין:

זו כו"כ שנים שכתב הפלמירום גימטתער לוסרות ס"ח הפירום (פניא זכיקר-שיחות ומסורים קלים) ולפעמים גם סחאסופולליסוד ולפעם ס"ח בליסוד וקר לפעין תחוערות. מה שחלקים לאחרונה הוא שנרבתם ס"ח מסר הפלמירום שבוה סחורים חב"רים וכן על ירי סרסום ענייני חב"ר בלונדון בחוגים סונים וסרסום ענייני חב"ר באח"ק ח"ו. תפסילא נרבתם ס"ח כמספס מסר הפלמירום סבין הפלמירום דעם.

סובן של חסון ח"י' זו ביריעתם סלאת של סר כחן/סחברי תחנולה בכלל, ולא רק של סחיו בזה, אלע סחפעס לפעם ח"ו/ סביאים (כתראוח ושיפורים שלם) עניינים סחורה חב"ר ואפילו בשם אוסרם, חיינו שסרו בפירוש סנפסא זת בספר תניא וכו'. ודוקא לאחרונה יצא סר כחן נגר חליסוד סנ"ל כחרתת-כטי שזא בוסן סחורון, אלא סרביים, סאין, נג' ס"ו נגר חורה הפלמירום וסרתי' שנעבר כו" וכו', כי אם ספליסוד/ספסור סבריל בין הפלמירום לתלמירום שנעשו אגורות אגורות, ובאם סרצ קבוצה הפלמירום ליסר סבורה לליסוד ססמ' סרורה וכו"ב ג"כ יסנגר בכל סחוקס.

סובן שפחלמירום נחבלבו ביזור סח"ל, וכנראה לא רק הפלמירום סכמ' חב"ר אלא גם אלו שתיחוסו אליהן סחויים סחורים. ובפרט ססחוקב חסון כיו"ד שבת ולאחרי וס-סחורים, זמני סחוערות וכו"ל. אף שנרבתם סחחוערות שלתן בים"כ עברה בשלום ובמילואה, ולא עוד אלא שפחלמירום חירסום ס"ע"ד מבצע הפליין וספסירו בלוי קופסת למרוסום למבצע זה ובקוסו סרבוני בסופר.

כיון שאינו עניין לנחק אה הפלמירום פליסוד סחירום לגברי, וכן

רצד

אין ענין נחלל עם סלחם ח"ו נגד התנהלה, ובפרט בוסן האחרון שכראם נוסים גם הם לעניני חברי, הרי צריך למצוא אופן ריילוסטי שיוספק לליסוד(ים) שאולי לא בצורה אריך אנפין, אבל בהסכמתם הסלחא של סר כגן התנהלה, וזאת אוסרת שרוקא סמם תבוא אורחא בזה וכולי.

ולכאורה נקודה החצתה שאפשר לרבר קמאם בזה היא שנתוב בכו"כ סוסרות חיינון שיטנם ליסורים שכל או"א סתמליריסיות סוכרה לסוסר אומם, וישנם ליסורים הניהלים ברצונו של כל או"א, וכאם תימצא קבוצה טובה לטי ערך-אוי הסוסר נתפן להם ג"כ סרציה בליסוד זה, או סיוע באופן אחר, השגחה וכולי. ובוראי גם בני-סמסוק ישנם ליסורים כאלה שם לא בגדר חיוב כ"א סצוה או רשוח. ולכן הסוב סוב שמתעלה ספרטם שבסמסורה ליסוד חשקת יחרת, שרטי וסמטי הסצחה וכו' אשר לסוד ליסוד או סמסר חיינון וכו' ועד לספרי סוסר וסמירוח, אלא שצריך חרבר לתיקוף סמוץ לוסמי הליסורים הסחריים שלא לאפריץ לספרי הסוסר וכולי.

בני אדם

במרום לי שבני-סמסוקר נפצוהעקל ליסוד של סוסר, וזם כן קרוב לוראי שסכו כמחא ישיבוה וסוסרות חיינון כל או"א בוחר לעצמו ספר הסוסר ולא רוקא ספר אחר לכולם.

ובחברת ריילוסטיה לפר כגן וכו'- שאין חרצון למעט סרות שלו או בנל"ב-בטיקים שלו, אלא שכינן שרור צעקיר במקומהנו זקוק לחיינון סיוחר שלא כפרורות מראשוניים, וזרמי' שנתנינו ליסוד הסוסר גם בישיבוה טריטמיים, שלפני 80 שנה שללו זה כחחלם, ובאופן סוסר וזכירוד וזיכוך הסרות, הרי אששלעשות בזה גם סמוץ גישת חבריה, וזרי ארבה-גויה הסארתו וגישת חיינוכיה סצרו שירבר ער"ו גם באופן רסי' וזרי כרמי גם לרסו לו, שפרי לפי קרות עצמו תעליחו הסמליריות חתב"יות שסוסר בסוסרות שלו בעבורם חיינון וכו' ש' ש' ש' ונחאם הסוב שיצא לתן ועל ירי זה גם למוסר שלו, וזרי ראש גם כמחא שיחם ליובטיקם אליו ח"י כל זמן באופן רסיוץ ושבת וכו' וכו', שלכן אין כל מקום לחש ספרן שיש כמחא כליה העוי' בזה, ועוד, שפרי נחיינו סקום לליסוד הסוסר חיינון אלא כל תקנין ולא חגי' כל הסמסרות סצרי הסמליריות או ספר הסורים שלחם, ובנוסף, לחוכן חרבר בוראי אין צורך להרגיש שאין כל חשם של נזח ח"ו בני-סמסוקם הסצחה על ירי ליסוד הסוסר, וזרי' שפוצהעקסו חכיים על ליסוד זה וכו', וכל הניסוקים הסמסוקם לא הסגורוד אנורות.

ע"ע

סוכן שפריבור עם הנ"ל סוכרה להיות באופן ריילוסטי וזרי' ביוצר ובחר עם זה בסגנון שיבין הנ"ל שזוהו לסובח וכו' ושימכיים על זה בלבב שלם, בכרי לסנוץ הסמסרות וליסוד הסוסר בטרר וכולי.

ובוראי יש לחוטיף עוד ניסוקים להנ"ל ע"ו שסכיר אופן יוחר(שפרי) אני לא רברתי אמו אלא פנס אחת.

סוכן ג"כ שבכרי שיחכבלו חרברים אצל סר כגן וישקיעו עליו-חרי חריבור צריך לבוא מאיש כזה שסבים עליו שזוח בררגה שלו ושיכול לסמוך על גבריו שם סרצנים יחם חב"ר בענין. שלכן לרעמי כרמי שחב"ר יסאא חורסנות להפגש עם הנ"ל ולרבר אמו ועד לגמר חרבר בכי סוב בכיחן ובמחצות הסורות.

על מי הסמסוקיטנו עם סוגיית או סגיש שיעור, ותיקר-כנרחת בעל הסעפה, וסוסו חרב סילקע(ים) שפרי יוחר סמקירו בריוק, אבל כנראה שזוח מראשי קובנים שיחם וסחליר הסוסר בענינים כהן, קר כמחא סמסוק

רצה <<

REF 157
BESAKOSHO LIMON LEANASH BIRKHO
LEVOV BIPRINUIS CHASHEI DYENESIO BIRKHO

רנ

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
NYcelnfrh 3-0250

מוחט מענדל שניאורסאטן
ליובאוויטש
770 איסטען פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, א' חסון, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

חרת"ג ה"ה אי"א נו"נ הודא
עוסק בצ"צ בעל סרץ וכו'
חרב"ג שי

שלום וברכה:

פאשר איז בוד קלה סכתבו סכ"ח בסיון עס הסודרף אליו
(מסודר בלוידישע אלצה)

וכיון שתקו"ד אינו סמסין בתצלחון, הרי אין תועלת
לחמקס על ירו"ג, כן טובן שאין לתחיל בשלב זה עם עז"ר
אחר, ולכן שב ואל תעשה ערף, הינו שלא לערער.

כיון שהר"ש שי' אויטקע סתקס בעניני רירע, באט
יצטרך לסיוע במח יסיע בירו בחלואה או תענתה כראות
געניו.

בברכת תורה ודעה

PLEASE OPEN AND THEN FOLD SMOOTHLY
DO NOT WET AND APPLY PRESSURE TO SEAL

רנז

רנו

Tel: NYachsh 2-2000 **גורודזקי-פארי**

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

טובירות

ב"ק איטור מנחם מענדל שליט"א שניאורסאן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN, N. Y. 11213

ב"ח, כ"ג שבט תשכ"ט
ברוקלין

הרה"ב הרח"ח אי"א נו"נ קום
בצ"צ כו" מו"ח בנימין אליהו
שי

שלום וברכה!

מועק בזה נוסח המברק שהויאל כ"ק אדמו"ר
שליט"א לחבריק לו אמפול(לאח"ק):

"כנונה ההצעה דקרי"ת מלאכי בהתנאים שמסר,
ובן שחלק דאברכי הכולל דכפר חב"ד יתיישבו
ס. בברכה הצלחה לגמר טוב בהנ"ל.

/בקום החתימה/

ב.ה.מ.ש
טוביר

R DOAR LOD IR

TYTV14

ECZC U1B0120 URB0194 P0R26 LA
ISTX CO URNX 026
BROOKLYN NEW YORK 26 10 125 P EST

RABBI GORODETSKI CARE WOLF YESHIVA LOD IRSAL

MECHOINO HARATZOO DEKIRYAT MALACHI REHATEVOIM SHEMOSROM VECHIEH
SHECHEILEK DEAVREICHEI HAKDILEIL DIKEFARCHABAD YIS YAHEVU SHOM
HEBIRCHAS HATZLOCHO LIGEMAR TOIV BEHAVAL
MENACHEN SCHARSON

דצט

MDJACHIM M. SCHINDLERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 11205 5488

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

700 אשטון סטריט
ברוקלין 7

ב"ה, כ"ב סיון, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

ורח"ג ורח"ה ה"ח אי"א נו"ג
עוסק בצ"צ בעל ספר וכו'
חבר"א ש"י

שלום וברכה

במשך שנה שרברנו כאן קורס נתינת-ביום חסידי בקרני מר חר" ש"י ודיבר ברמזים אורות חצוצה שלו, שהסדרים נראים שהחששות דמ"ר שאודי תקום אינו בר הכנסה וכו' אין להן מקום (כיון שהבאנו בארץ באנגליה חקיקה בו סכום גדול וכו'.

כן חוסיף שהחששות המסדרים בא"ק מ"ו שיכה וצריכה לשם חוצות תקחה מהנתיבים האחרים ג"כ לקרית מלכ"י, זאת אומרת שאין בזה ענין של הכנסה בשבילנו, כן לאו רוקא שינתיקו כל הנתיבים בבה אחת, אם מאיזה טעם שיהי' רוצים לעשות זה בעד אחר צער.

כן חוסיף שאם שכמה וכמה בחי חרושה סכום זה ישנם בא"ק מ"ו אבל הם קטנים שלא בערך מביח חרושה שלום המספק לערך כששים אחוז ויזרז סבל מוצרך בא"ק מ"ו.

עוד תאריך בזה וניכרים דברי אשה, אבל אין צורך לתקניקם כאן-כיון שאצל רח"ה וכו' חר"א ש"י האלף נמצאה תקופתו אקו"ם שלו עם המסדרים השונים-מסמך יראה נכונות כל הנ"ל.

כנתח סכת"י היא בשתיים ח"י, שנתראה יש כאן איות מסופך בין פשר אחר לחברו ובשילא סובל כל הענין, ור"ל, שכן כראי לחקור צו"ש בכל זה ובמסמך-שאם ימשיכו את מר חר" לנתיב ה"ד יש לקחת לחצוצה בעוד שמיים, ועוד וגם זה עיקר, שלשנה קודם מקבל כבר חר" תנ"ל דלונדון, אבל אמר שאם יש איזו חוקלה שיבקר בא"ק מ"ו יסלחנו אלינו מאת-ק-ומיסק וז"ל יבוא, המסופך לו וכו' נמצא אצל חר"א ש"י.

סובן מתנ"ל הטעם שאני שולח סכת"י זה מהיר דחוף, ובפרט שכפי חיריץ-באן-נמצא כמה בא"ק גם מר נתן ש"י שהנצל ירירו של הנ"ל.

ו"ע נחקר תחדי' ספרו' ויגם.

ברכת הצלה ולבשרות טובות
בחסוד-במזכ"י אה"י
תענינים

רלו

Handwritten signature

ב"ה, כה" סבט הסל"ז
ברוקלין, נ.י.

Handwritten text:
א כתבם אודות ~~ההחלטות~~ ההחלטות איש אדם עם עי -
יתגברו להנצח עם הרבה והרבה הוא אלה נא וטו הכרזת
אזרחותי אנצ'י עם דברים ויסגרו או קריסיות
ודעת יספר הענינים וישן האום.

רלו

ה"ה סבט כ"ק מדובר עליהם להר"ם טי' אזרחות
א"ו הנחלת ח"ה
כ"ו ד"ה טעם
"בכ"ל - כפי שחזר וק"ה החכמים שחזר עם הנחלת חו"ה
אכל כ"הן שחזר"ל חלק מלרבותיהם בכלל וכו',
ש"י נ"כ בחיבור חכ"ב - חברה"ג עליה"ה.
חז"ר יח"א.

שי

מפתח ענינים

הק' מסלאוויטא. קמא (שליחות לג'רבא). קמד. קמה (בניית מקוה). קמו. קמח (הפצת יהדות בתוניס). קמט. קנ. קנא. קנג (המשך ל- קמח). קנד. קנו. קנז (ענינים שונים). קנת. קס. קסג. קסד. קסה. קסו (קניין בית מתאים למוסד באגאדיר). קסז. קעב (איחולים לשנה טובה). קעד (ענינים שונים). קעה (פתיחת ישיבה בדנמרק). קעו. קעז (נחיצות הנסיעה לארה"ק). קעט. קפ (סיוע לקהילת החרדים בברלין שמקפחים זכויותיהם). קפב (פרוטוקול מאסיפה). קפה. קפו (ייסוד מרכז ליובאוויטש דפאריז וסביבתה). קפז (בעניין הנ"ל). קפח (ענינים שונים). קצ (ביקור בעיר שיש בה מחלוקת). קצא (בעניין הנ"ל). קצג (השתדלות לתקציבם לכפ"ח). קצד. קצו. קצז. קצח. קצט (פגישתו עם מ. שרת). רא. רג. רה (חיזוק היהדות באיסטמבול). ריג. רכא (מניעת ריחוק הנוער במדינות צאפריקה מיהדות). רכב. רכח (פליטים ממצרים לצרפת). רכט. רל. רלא (הבכ. שלנו בצרפת). רלב. רלג. רלה. רלו (ישכין השלום בחיכוכים בעבודת ההפצה). רלז (הנהלת הת"ת בפאריז - באישור הבכ.). רלח (מפורסם שהוא מנהל הל. יותר משלושים שנה). רלט.

בחירות, בארה"ק: קפג (חזית דתית).

ביכלעך חסידות: צה (בנוגע ביכלאך דא"ח בפר"ז - לפנות לל). קלז (לקיחת ביכלאך והחזרתם). קנז (בעניין הנ"ל). קעא (מספריית אדמו"ר הרי"צ נ"ע שנשארו בפולין). ריז.

בית ספר למלאכה: ק (תמיכה בבניין לעלית הנוער בכפר חב"ד). קד (בעניין הנ"ל). קח (עלית נוער לארה"ק). קיז. קכו. קלד (סיוע נדיב בכיסוי החובות). קסב (תמיכת הדז. בבניה).

בית רבקה: ה. (הפסקת התמיכה, גיוס מקומי). ט. (תקציב לבר.). קלח. קסא (קליטת

אזימאוו, שמואל: רכ (סיוע בדירור). רלז (משרתו בת"ת בפאריז).

בא כח: יז. כו. כח (הכרח המשך עבודתו לאחרי הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהרי"צ נ"ע, ובהוספה). לט (תנוה דעתו וכי שנשאר על משמרתו). מב (חשיבות נוכחותו בייסוד הפעילות במרוקו). מד (המשך להנ"ל). מו (זריזות בסידור עניני השליחות במרוקו, ובאפריקה בכלל, לחפש אנשים לזה). מז (סיוע הרב טולדנו לויזה). מח (קבלת הויזה). מט. נ. נא. נב (שליחות הר"ש מטוסוב). נג. נד (כנ"ל - נב). נה (הצעתו לנסיעת הרש"ז דווארקין לאירלנד). נו. נז (המשך ל - נה). נח. סג (כנ"ל - נב). סד (נסיעתו למרוקו). סה (כנ"ל). סו (דאגה מהעדר מכתבים). סח (נסיעה באוניה ובאווירון). סט (המשך להנ"ל). ע. עא. עב. עג (מברק ליי"ב תמוז). עד (ברכות לבר מצוה של בנו. ענינים שונים). עו. עח (מקום מפלט לילדי מקנאס). עט (מברק לשנה טובה). פ. פב (מברק ליי"ט כסלו). פג (נסיעה באווירון גדול). פד. פה. פו (רשמי ביקורו במרוקו (?)). פז. פח. פט. צא. צב (חשיבות התמיכה לגודל הפעילות). צג. צו. צט. קא. קב (מצב בית האוכל של הסטודנטים במדריד). קג (בעניין הנ"ל).

קה. קז (תקציב לבדיקת תפילין ומזוזות). קח (שליחת ספרים מ"דובב שפתי ישנים" לכאן). קט (הישארותו של הר"י אבוחצירא במרוקו). קיב. קיג. קיד (משלוח ספרי קה"ת לכאן). קטו (ניצול שהותו בארה"ק). קיז. (מברק בעניין הנ"ל). קיח (העתקת מאמרים וסיפורים מהשמוסען). קיט. ככ (על השוחטים ללמוד דא"ח). קכא (סידור עניני העבודה בין השלוחים). קכג (חשיבות פרסום הפעילות של ליובאוויטש). קכו. קל. קלא (תרגום השמוסען לצרפתית וללה"ק. מכירת ספרי קה"ת באה"ק. שילוח תלמידים מכאן לארה"ק. ייסוד ישיבה סמוך לאוהל רבי עמרם). קלד (ביקורו בארה"ק). קמ (הבאת הס"ת של האחים

תלמידות ממרוקו לבר). רו (חילוקי דעות בהנהלת המוסד בר). ריט (גודל הזכות בניהול בר). רכא (המשך להנ"ל). רכט.

ברזיל: נז (נחיצות בהשגת רשינות כניסה לב).

גריק, גרשון מענדל: קעח (השגת הנירות לשליחות במילאנו).

דזשוניט: ס (אישור תקציב מהד). עד (אודות התקציב מהד. ותקווה שיגדילו התקציב). קנז (תוספת לתוכנית התקציב). קע (תמיכת הד. להרחבת הישיבה בצרפת). קפו (סיבה לצרות עינם). קפת. ר (סיוע בתמיכה שהוגשה באיחור לד). רז. רח. רטו. רטז (פרסום סיוע הד. בהדפסת ספרי קה"ת). ריז. רכב.

הקהל: רמ (איחולים לשנת ה. בשמחה).

חכמות חיצוניות: קפא (השתדלות בביטול הלימוד בח).

חנה, הרבנית ע"ה: א (לדאוג לצרכיה ללא צמצום, השתדלות בהשגת ויזה בשבילה לפאריז). ב (זירוז בהשגת ויזה בשבילה). יא (בעניין הנ"ל).

חסידות: ריח (נחיצות לימוד ח. להוריד ההתנגדות ללימוד ח).

טלויז: ריב (פתיחת מוסדות ליובאוויטש בט).

יוסף יצחק, כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע: כז. (הסתלקות). כח (הכרח המשך עבודתו גם לאחרי ההס, ובהוספה). כט (אודות הנהגת אנ"ש בימי השבעה). ל (סגירת חשבון הבנק לאחרי ההס). לה (גם עתה מטה האלוקים בידו). מו (ניצול שבעים שנה להולדתו). נט (מברק ליום ההילולא). צז (מברק לחג הגאולה). קו (מברק ליום ההילולא). קפז (ניצול שנת השמונים להולדתו).

ישראל, הבעש"ט: קפז (שנת המאתיים להסתלקות). קפח (כנ"ל. חוברת על הבעש"ט בתרגום).

כספים: טז. (סילוק חובות). לט. נז (תקציב לקרן ההצלה דשיקאגא). קמב (תמיכה לליובאוויטש). קפד (כנ"ל). קצג (תקציבים לבניין כפר חב"ד). רח (תמיכת הזוג זאלצברג). רט (כנ"ל). רי (כנ"ל). ריא (כנ"ל).

כפר חב"ד שני: קלא (דיבור עם שז"ר על יסוד כ). קלה. קצה.

לוד, שיכון חב"ד: קצה (אודות מיקום). רב (הצעות שונות למקום).

לולב, מבצע: קסח (עריכת מסיבות סוכות לילדי הת"ת בפאריז בשילוב נטילת ד' מינים וכו').

ליברוב, סעדי: ס (הגשת בקשה נוספת לרשיון כניסה). סא (בעניין הנ"ל). צח (כנ"ל). קג (קבלת הרשיון למרוקו. סידור עבודתו - לדבר עם הראב"ג). קי (בעניין מקום עבודתו). קטז (בעניין הנ"ל). קכב (ניצול שהותו בפאריז להתדבר עם הראב"ג). קכה. קעג.

ליפסקר, מיכאל: לא (שליחות למרוקו). לג (כנ"ל). לד (כנ"ל). לה (כנ"ל, אפשרות לסיוע בהוצאות). לו (בהמשך ל - לא, השגת רישיון וחשיבות הזריזות בזה). לז (כנ"ל). לט (כנ"ל). מא (קבלת הרישיון). מב (התחלת עבודתו). מד (סיוע הראב"ג לעבודת השליחות של ל). מה (שליחת כספים). נז (כנ"ל - מד). נח (הבאת סופר ושו"ב למחנו - להודיע בהקדם לראב"ג).

לשכה הארופאית: כג (אישור העברת כספים לל). לא (סידור השליחות למדינות אפריקה). סב (קביעת שיעור שבועי ללימוד דא"ח בל). עה (גמ"ח מהל). עז (חשיבות התמיכה בהל). פא. צג. צד (להנהלת תות"ל לוד - לעמוד בקישור עם הל). קכז (גודל ההכרח דמצה שמורה מהל). קכח. קכט. קמו. קמח (סיוע בהפצת היהדות בתוניס). קנה. קנט (תמיכה מהל. לארגון נשי ובנות חב"ד בצרפת). קע (הרחבת הישיבה בצרפת). רו (הל. בהנהלתו של הראב"ג שהוא הבכ. גם עתה). רכג. רכד. רכה. רלא (לעמוד בקישור עם הל. בכל עניני צא"ח במרסיל). רלד (סיוע ליהדות צרפת שייך להל). רלח (כל עניני ליובאוויטש בצרפת מנוהל ע"י הל).

מוסד הרב קוק: קלא (החלפת ספרים שלהם עם ספרי קה"ת). קלט (בעניין הנ"ל). קמג (זירוז בעניין הנ"ל).

מחלוקת: קצ (ביקור בעיר שיש בה מ). קצא (בעניין הנ"ל).

מנחם מענדל, כ"ק אדמו"ר: נז (טעם אי קבלת מענה מכ"ק אדמו"ר).

מנחם מענדל, אח כ"ק אדמו"ר מהורש"ב
נ"ע: קמז (מקום קבורתו).

מסיון: קלד (הצעת נדיב להקים מוסד להצלה ממ).

מצה שמורה: ל (משלוח הקמח לצרפת).
קז (חלוקה לעובדים במוסדות חב"ד). קח (כנ"ל). קכז (גודל ההכרח דמ.ש. מהלשכה). קכח. קכט (המשך ל- קכז). קצב (משלוח מ. ש. לתוניס).

נחלת הר חב"ד: רכו (הסכמה ליסוד נ. בקרית מלאכי). רכז (בעניין הקמת נ). רכח.

נפנה: כב (העברת הנ) ל (להודיע השער).

ספרי קה"ת, הדפסתם והפצתם: ג (אישור משלוח כתבי דא"ח וסידורים לפאריז). ד. (תשלום על הדפסת הס). ו. (אישור קבלת ס. קורת רוח אצל כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע מזה). ז. (העברת כספים להוצאות הדפסת ס). ח. (הוראות ע"ד הדפסת שו"ע אדה"ז). ט. (כנ"ל). י. (כנ"ל, תשלום על ס. הבאת ס). יא. (כנ"ל - ח, הבהרות בנוגע להדפסת ס). יב (זירוז בהדפסת הס). יג (התשלום ממכירת ס) יד (ניכוי מתשלום הדפסת ס) טו (המשך להנ"ל). יח (המשך ל - יד). כ (קבלת העתק מהדפסת לקו"ת). כא (כנ"ל - טו). כד (למסור הס). כה (העמדת ס. קה"ת בסכנה). קלב (הפצת ספרי קה"ת). קלו (שלילת סילופים

באופן הפצת ס). רטז (תערוכת ס.ק. פרסום סיוע הד. בהדפסת ס.ק).

ספרות: קסט (לימוד ספרות ע"י התלמידים שם).

עורך דין: רכ (אין לקחת עו"ד שלא מאמין בהצלחתו).

פורים: לב (חיזוק בהתוועדות פ). סז (מברק איחולים לפ). צ (איחולים לפ. למסור לכל הקיבוצים). צא (המשך להנ"ל). קכד (מברק איחולים לפ). קנב (מברק איחולים לפ).

פסח: לח (איחולים לחג הפ).

צאלער, הרב: לז (משרת רבנות לצ). לט (השתדלות למשרה הנ"ל).

קבלה, תורת: נג (בקשה למשלוח ספרים בתורת האמת).

שבועות: מג (איחולים לחג הש). קיא (איחולים לחג הש).

שבת קודש: ריד (סידור שלא יעבדו בש.ק).

שזר, שניאור זלמן: רד. רכה (בקשתו לביקור הרבא"ג באה"ק).

תפירה: יא (תמיכה בעובדים בת).

תפילין, מבצע: ריז (מכתב תמיכה מרבנים למת). ריח (כנ"ל. עמדות לבדיקת תפילין).

